

NT00335_2

**Nadere Toegang op inv. nr 2 uit het archief
van de Nederlandse Hervormde Gemeente
te Wijk bij Duurstede, 1592-1961 (335)**

F. Gunther en E. Verhaar

Februari 2014

Inleiding

Het betreft een letterlijke transcriptie van de kerkenraadsnotulen over de periode 1713–1757.

Het origineel is te raadplegen in de studiezaal van het Regionaal Historisch Centrum Zuidoost Utrecht te Wijk bij Duurstede onder vermelding van het toegangsnummer (335) en het inventarisnummer (2).

Kerkenraadsnotulen Wijk bij Duurstede 1713-1757.

[1]

[in de marge] presenten domini Schutter, De With, ouderlingen De Bruin, Reijer de Wijs, Cornelis van Son

Anno 1713, den 29 junij. De name des heeren aangeropen zijnde, is kerkenraad gehouden. Heeft dominus Schutter bekend gemaakt, dat hij een resolutie hadde van de eerwaarde classis van Rhenen Wijk omtrent de dissentie over de continuatie van de heer oudborgemeester Jacob Kohl. Waarop dominus praeses De With zeijde niet te gelove de intentie te zijn van de edelagtbare heeren van de magistraat, dat de zaak van de continuatie van de heer Kohl tot ouderling na de eerwaardige classis van Rhenen Wijk zoude gebragt worden en verzogt deshalve een nader elucidatie over deze volgende woorden van de resolutie van de edelagtbare heeren van de magistraat.

Bij provisie met de verdere te doene proclamatie en bevestiging van de heer oudborgemeester Kohl tot ouderling zal worden gesupersedeert en die zaak in statu gehouden ter tijd en wijle toe, dat tusschen de discreperende leden van de voorschreven kerkenraad over het point van dissentie kerkelijk daar het behoort, zal wezen geoordeelt op poene van nader dispositie.

Twelk de heeren commissarissen politiek overnemen, om die elucidatie aan hunne heeren principalen voor te stellen en verzogten die heeren hier van copije, twelk is toegestaan.

Is verder, dewijle het aanstaande zondag over agt dagen het heijlig avondmaal des heeren is, censura morum gehouden en zullen de dogters van Verhouwel, dewijl er zedert het laatste avondmaal niets ergerlijckx van haar gehoort is, wederom tot het avondmaal des heeren verzogt worden.

[2] 1713

In visitatione zullen assisteren Reijer de Wijs, Cornelis van Son, gesubstitueert De Bruin, Vernatti, en is alsoo deze vergadering God dankende geeijndigt.

Den 4 julius. Na aanroeping van Gods naam, alsoo desen dag bestemt is, om door de gedeputeerde des classis de kerke alhier te visiteren, sijn de kerkelijke middelen tegen het pausdom gelesen.

Sijn in dese vergadering verschenen domini Petrus van Vollenhoven en Jacobus van Baren, respective predikanten tot Nederlangbroek en Odijk, die na de welstant deser kerke vernemende, die God lof hebben wel bevonde en is dese vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten domini Schutter, De With, ouderlingen De Bruin, Vernatti, Reijer de Wijs, Cornelis van Son, diaconen Van Ham, Evert Knijf

Den 24 september. Na aanroeping van de name Gods is kerkenraad gehouden en dewijl het op heden over veertien dagen des heeren avondmaal zal gehouden worden, heeft men censura morum gehouden volgens een oud gebruik en is besloten dat men de ledematen in t gemeen zal vermanen om neerstig tot het gehoor van Gods woord te komen. In visitatione zullen assisteren Johan de Bruin, Vernatti, gesubstitueert De Wijs, Van Son, en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[3] 1713

[in de marge] praesentibus de heeren commissarissen politijk, domini Schutter, De With, ouderlingen De Bruin, Vernatti, De Wijs, Van Son, diakens Van Ham, Knijf

Den 10 december. Na aanroeping van Gods naam is kerkenraad gehouden dewijl op heden over veertien dag het avondmaal des heeren is, heeft men geresolveert om de vrou van Gerrit van Muiswinkel nogmaals ernstig aan te seggen, dat sal sorg dragen, om hare kinderen in onse en niet in de paapse kerk te laten gaan, of dat men haar anders van het avondmaal sal afhouden. Ook zijn de heeren commissarissen versogt om de edelagtbare magistraat bekend te maken, hoe Willmijn van der Klink met Van der Meer paaps wort, dat de heeren daarontrent na vereijsch van saken gelieven te handelen. In visitatione sullen assisteren De Wijs, Van Son, gesubstitueert De Bruin, Vernatti, en is alsoo dese vergadering God dankende geeijndigt.

Den 25 december heeft dominus De With gelesen een brief van de heer Sterkenburg, waar in sijn edele de kerkenraad bedankt voor hare 't samenwoning en ontslag versogt, om dat sijn edele te Lienden blijft wonen. De kerkenraad bedankt sijn edele insgelijks en staat sijn versogk toe.

[4] 1714

[in de marge] absent Schutter, Van Ham

Den 7 januari is op sijn versogk binnen gestaan Cornelis Jongbloet versogkende dat volgens resolutie (waarbij hem was toegestaan het overgedeelde gelt 1710 te restitueren) hem dat gelt mogt werden gegeven en een nader middel uit gevonden. De kerkenraad is eenparig van advijs dat de bus die in de helft van de maant omgaat hen sal werden toegetelt tot voldaan is, dog dat de bus die de eerste zondag van de maant omgaat, sal blijven als voren en sal sulks den diaken Van Ham werden bekend gemaakt, waar op dese vegadering is gescheijden.

[in de marge] presenten domini Schutter, De With, ouderlingen De Bruin, De Wijs, diaconen Van Ham, Knijff

Den 17 januarij. Dewijl de heeren van het collegie der hoofallmoesseniers niet hebben gelieven toe te staan, om redenen dat de veertiendaagse bus aan Cornelis Jongbloed zoude gegeven werden, is geresolveert dat wanneer er eenige

extraordinaire gifte komen voor te vallen, hij daar uit zal betaalt worden, omdat de ordinairen ontfang niet toelaat, om daar its uit te kunnen missen.

[in de marge] presentibus omnibus

Den 5 februarij de kerkenraad vergadert sijnde (omdat sij tegen den 6 februarij van Cornelis Jongbloet op de rol geciteert sijn, om sijn eijsch te hooren aangaande de bewuste penningen van hem overgedeeft) vint goet den diaken Van Ham te committeren op den stathuise, om den eijsch over te nemen en sijn de heeren commissarissen in de saak van Neeltje Stevens penningen versogt sulks ten spoedigsten af te doen.

[5] 1714

Den 18 maart. Na aanroepinge van de allerheiligste name Gods is de kerkenraad vergadert en dewijl op heden over veertien dagen het avondmaal des heeren gehouden zal worden, heeft men censura morum gehouden en sullen in visitatione assisteren De Bruin, Vernatti, gesubstitueert De Wijs, Van Son.

Heeft dominus De With een brief overgelevert van de kerkenraad van London, waarin verzogt word de demissie van dominus De With van deze gemeijnte, dewijle zijn eerwaarde van de Duitse gemeente tot London met eenpaarigheid van stemmen van de eerwaarde kerkenraad beroepen was op den 21 october 1713. Welk verzoek in omvraag gebragt zijnde en gemerkt de wettelijkheid van deze beroeping en de wille van den groten heere des oogstes, die zijne dienstknegten uitzend daar en wanneer hij wil, zo hebben wij dog ongaarne zijn eerwaarde van zijn dienst alhier ontslagen, wenschende dat den God aller genade zijn eerwaarde wil overstorten met een rijke zegen des heiligen geestes en zijn eerwaarde met den volle mate des evangeliums tot die gemeijnte van London mag overkomen en veele ziele tot het koninkrijke van christus toebrengen, zijn eerwaarde toewenschende het geleijde van Gods geest op zijne derwaarts reijze. Waarmee deze vergadering met dankzegginge tot God is geeijndigt.

[6] 1714

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Jan de Bruin, Philibert Vernatti, Reijer de Wijs, diaconen Peter van den Ham, Evert Knijff

Den 10 maj na aanroepinge van de allerheiligste name Gods is de kerkenraad vergadert en hebben de heeren commissarissen politiek een extract uit de resolutie van de achtbare magistraat overgegeven, om in het kerkenboek alhier geinsereert te worden, 't welk in omvraag gebragt zijnde, is verstaan dat zulx geschieden zal en luid als volgt:

Extract uijt de resolutien van de edel achtbaare heeren borgemeesteren en regeerders der stad Wijk bij Duurstede

Den 24 april 1714 is gehoord het nader rapportvan de heeren regerende borgemeesteren, die in gevolgen tot voldoeninge van des magistraats resolutie

commissariaal van den 3 april deses jaars hadden uitgesien en vernomen naar een bequaam proponent die bij occasie van het beroep en vertrek van dominus Ludolphus de With van hier na London den predikdienst gedurende de vacature van desselfs plaatse soude konnen waarnemen. Dat zij heeren gecommiteerdens naar ernstig onderzoek en aanwijssing van eenige predikanten tot Amsterdam hadden gevonden seeckeren Cristiaan Jan Bomble van welkers studie en Godvrugtigen wandel sij heeren gecommiteerdens rondsomme goede getuigenisse hadden gehoord mitsgaders dat hij Bomble ten versoeke van de heeren gecommiteerdens tot Schalkwijk hebbende gepredikt aldaar met veel genoegten aan haar en andere toehoorders zijne gaven hadden getoont.

Dat sij heeren gecommiteerdens vervolgens met den gemelten proponent Bomble hadden gesproken ende bespeurt dat hij wel genegentheijd hadde om den predikdienst gedurende de vacature van de voorschreve plaatse van dominus Ludolphus de With waar te nemen en dat voor een somme van vierhondert en vijftig guldens jaarlijks, dat zij heeren gecommiteerdens hebbende gelet op den toestant van het gebeneficeerde comptoir en considerende, dat door den minder betalinge als het ordinaire predikants tractement het verval van de voorschreve comptoir merkelyk soude konnen werden herstelt ende gesoulageert van advis waren dat de magistraat den gemelten proponent Bomble op de ge-

[7]

seijde somme van vier hondert en vijftig guldens jaarlijx te rekenen, behoudents admitteren en aan te stellen, om geduirende de meergemelte vacature den predikdienst hier ter plaatse te helpen waarnemen.

Waarop serieuselyk sijnde gedelibereert, heeft de magistraat verklaart zig het voorschreven rapport en advies wel te laten gevallen en sigh met het selve te conformeren en den secretaris gelast hetzelve te converteren in eene magistraats resolutie wordende opgamelte heeren bedankt voor haare gedane moeijten en wijders versogt en geauthoriseert omme alles het gene desen aangaande verder sal werden gerequireert te reguleeren en te verrigten.

En verder goed gevonden en verstaan, dat copije van deze resolutie aan de heeren commissarissen politicq zal worden ter hand gestelt om deselve ter eerste vergaderinge van de eerwaarde kerkenraad over te leveren en te bezorgen, dat dezelve in het kerkenboek werde geinsereerd om aldaar te dienen tot desselfs narigtinge. Accordeert met de voorschreven resolutie bij mij secretaris Cornelis van Sandijk, 1714.

Waar op dominus Schutter zijde dat dominus Bomble niet bevoegt was om in de vacature te komen prediken, dewijle hij geen recommandatus classis was, lezende daartoe op twee articulen uit het classicale boek, de eerste articel 4 van de classis Rheno Vicanae, extraordinariae gehouden tot Wijk den 18 maj 1686. De tweede articel 3 classis Rheno Vicanae gehouden tot Rhenen den 15 en 16 junij 1686 waarin den candidaat die gepredikt had en de kerkenraad van Doorn die zulx toegelaten had, van de classis zijn bestraft, omdat zulx strijdig was tegen de goede ordre der christelike sijnode en classis.

En dewijl het op heden de gewone dag is van de verandering des kerkenraads is men in de vreze des heeren getreden tot een verkiezing van ouderlingen en een diacon en zijn met eenparige stemmen opnieuw tot ouderlingen verkoren, in plaats van de afgaande ouderlingen - Jan de Bruin, Philibert Vernatti Baronet en Johan Nicolaas Sterkenburg - Jacob Kohl, Peter van den Ham en Daniel Kortleven en in plaats van den afgaande diacon Peter van den Ham is tot diacon verkoren Gijsbert van Muiswinkel en is in de open staande ouderlingsplaats gecontinueert Jan de Bruin.

[8]

Is ook geresolveert in de aanstaande policijdag de achtbare magistraat te verzoeken, dewijle door het vertrek van dominus Ludolphus de With na London een predikantsplaats open is en het ten hoogste nodig is, dat die plaats wederom met een ordinaris herder en leraar voorzien worde, de kerkenraad gelieve permissie te geven, om te mogen treden tot een nominatie van een ordinaris predikant en zijn daartoe gecommitteert neffens dominus Schutter den ouderling Jan de Bruin en den diacon Peter van den Ham en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen De Wijs, Van Ham, Kortleven, De Bruin, diaconen Knijf, Muiswinkel

1714 den 24 junij na aanroepinge van de allerheiligste name Gods, is de kerkenraad vergadert en dewijl op heden over veertien dagen het heilig avondmaal des heeren zal uitgedeelt worden, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden en is niets voorgekomen. In visitatione zullen assisteren Kohl, Van Ham, gesubstitueert Kortleven, De Wijs.

Hebben de heeren commissarissen politiek overgelevert een resolutie van dato den 14 maji dezes jaars van de edelachtbare magistraat waarbij de handopening tot de dispectie en beroeping van een ander predikant als nog word gehouden in advis en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen De Bruin, Van Ham, Kortleven, diaconen Knijf, Muiswinkel

Den 23 september na aanroepinge van de allerheiligste naame Gods is de kerkenraad vergadert en dewijl op heden over veertien dagen het heilig avondmaal des heeren zal uitgedeelt worden, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden en zullen die haar zelven qualijk gedragen daarover vermaant en bestraft worden. In visitatione zullen assisteren Kortleven, De Bruin, gesubstitueert De Wijs, Van Son. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[9]

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Reijer de Wijs, Jan de Bruin, Van den Ham, diaconen Knijf, Muiswinkel

1714, den 25 november de kerkenraad vergadert zijnde, is wederom voorgekomen, dat Cornelis Jongbloed de gantsche kerkenraad heeft geciteert op de rol tegen dinsdag den 27 november, heeft de kerkenraad den ouderling Van den Ham gecommiteert, om zijn eisch te horen en die over te nemen.

Den 9 december na aanroepinge van de allerheiligste name Gods is de kerkenraad vergadert en dewijl aanstaande dinsdag over veertien dagen, zijnde corstag, het heijlig avondmaal des heeren zal uitgedeelt worden, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden en is voorgekomen dat Anna de weduwe Dirk Tol met een ruiter veel heeft geconverzeert en zelf daar mede heeft eenige dagen uit de stad geweest, zo is de vergadering eenparig van resolutie, dat men haar voor deze reijs het heijlig avondmaal zal ontzeggen. In visitatione zullen assisteren De Wijs, Van Son, gesubstitueert De Bruin, Kohl.

En dewijl Cornelis Jongbloed voortgaat met zijne proceduren, heeft de kerkenraad tot die proceduren aangestelt tot procureur den onderschout Schalkwijk, om die waar te nemen en is also deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] dominus Schutter, De Wijs, Van Zon, De Bruin, Kohl, Kortleven, diaconen Knijf, Kortleven

1715, den 22 februarij de kerkenraad speciaal vergadert zijnde over de pretentie van den gewezen diacon Jongbloed, bedragende de somme van sevenenseventig gulden vier stuivers, waarover hij bij dezen edele geregte heeft getriompheert cum expensis welke onkosten bedragen agt gulden agt stuivers te samen bedragende vijf en tagentig gulden twaalf stuivers, zo heeft deze vergadering eenparig geoordeelt, dat den diacon Knijf aan Cornelis Jongbloed bij provisie zal overtellen agentwintig gulden

[10]

en van het ovrige geld zal Cornelis Jongbloed de renten genieten van den diacon in der tijd wegens de obligatien ten comptoire van haar edel mogende ten voordele van de diaconije dezer stad, bedragende jaarlijx de somme van negentien gulden, drie jaren lang, waarmede zijne pretentie met de onkosten over de procedure gevallen zal voldaan zijn, waarmede Jongbloed genoeg genomen heeft. Zonder novatie te maken, aan de voorschreve condemnatie, in dato den 15 januari 1715 verleend. Tegen welke resolutie de heer commissaris politiek protesteerde.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen De Wijs, Van Ham, De Bruin, Kohl, Van Son, Kortleven, diaconen Knijf, Muiswinkel

Den 7 april na aanroepinge van de allerheiligste name Gods is de kerkenraad vergadert en dewijl op heden over veertie dagen zijnde Pascha, het heijlige avondmaal des heeren zal uitgedeelt worden, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden en is voorgekomen dat Anne Dirkx in de paapsche kerk zoude gaan en zal haar dat in visitatione afgevraagd worden, wat van de waarheid is en dan pro re nata gehandelt worden. In visitatione zullen assisteren Van Son, De Bruin, gesubstitueert Kohl, Van Ham en is also deze sessie God dankende geeijndigt.

[in de marge] presentibus omnibus

De 30 maji na aanroepinge van de allerheijligste name Gods, is de kerkenraad vergadert en dewijl het op heden den dag is van de verandering des kerkenraads, is men getreden tot de verkiezing van de kerkenraad ouderlingen en diacon en zijn met meerderheijt stemmen verkoren tot ouderlingen de secretaris Sandijk, Hendrik de Ridder, Johan van Sandijk Jacobz en met drie stemmen Abraham van Son, Philibert Vernatti, Jan Reijerse de Wijs en tot diacon met meerderheijt stemmen Cornelis van Sandijk, Jurphaasz van Sandijk, en met drie stemmen Claas van Wijk. Maar dewijl den ouderling Cortleven voor dien zijn stem heeft gegeven aan Jan Reijerse de Wijs en Muiswinkel aan Jan Reijerse de Wijs en Vernatti in de tegenwoordigheijd van vier leden van de kerkenraad, als dominus Schutter den ouderlingen Kohl, en Kortleven en den diacon Muiswinkel en haar stemmen nu niet gegeven he[bben]

[11]

~~aan Jan Reijerse de Wijs en Vernatti, zeggende dat Jan Reijerse de Wijs daar aan niet gelegen was en dat Vernatti Muiswinkel de stem niet gegeven had, is daar op verzogt door den preses, dat den ouderling Cortleven en den diacon Muiswinkel geliefde buiten te staan, om de behoorlijke censure te doen gaan, hetwelk zij hebben geweijgert, zeggende dat ze leden van deze vergadering waren en daarom niet behoufden buiten te staan en wanneer omgevraagd wierd aan de verder broederen van de kerkenraad zij dan geliefde censure over die twee broederen te ouffenen is door de meerderheijd der broederen geandwoord daarover geen censure te kunnen ouffenen, alzo Jan de Wijs hier niet tegenwoordig was, om uit zijn eijgen mond te hoore wat van de waarheijd dierzake was en hebben van deze geheele zaak verder geappelleert dominus Schutter, ouderling Kohl en Reijers de Wijs na de classis van Rhenen Wijk, om dit different te laten decideren.~~

De heeren commissarissen nemen dit ad referendum en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Ham, Kortleven, Cornelis van Sandijk. De Ridder, Sandijk Jacobz, diaconen Muiswinkel, Sandijk Jurphaasz

Den 17 junij de kerkenraad vergadert zijnde, is gelezen het extract van de resolutie van de edelachtbare magistraat dezer stad van dato den 11 junij 1715, welke luid als volgt.

Extract uit de resolutien van de edelachtbare heeren borgemeesteren en regeerders der stad Wijk bij Duurstede. Den 11 junij 1715, op het geproponeerde dezen aangaande heeft de magistraat verzogt en gecommitteert, gelijk haar edele achtbare verzogten en committeren bij dezen de heeren Johan Loten, borgemeester, en Hendrik Vermeulen, raad en oudschepen, in plaatse van de heeren Johan van Sandijk, borgemeester, en Hendrik de Ridder, schepen en raad, tot ouderlingen verkoren, omme in de kerkenraad alhier te compareren, omme aan te hooren en mede van de voorvallende zaken te delibereren ingevolge het 37 artikel van de kerkenordeninge de anno 1619 bij de Dordrechtse sinode nationaal beraamd en bij de

edelmogende heeren staten dezer provincie goed gevonden en gearresteert, mitsgaders ook de resolutie van de magistraat dezer stad in dato 4 junij 1677 en hier van een extract te geven aan den koster om de zelve heeren bij alle convocatien te laden. Accordeert mette voorzeide resolutie, Cornelis van Sandijk.

Waar op gedelibereerd zijnde is een parig goed gevonden de gemelte heeren te admitteren en vervolgens sessie te verlenen.

[12] 1715

Is neffens dominus Schutter na de classis van Rhenen Wijk, den 18 junij te houden te Rhenen, als ouderling gecommitteert de heer Cornelis van Sandijk in tour.

Volgens resumptie van den artikel den 10 majj 1711 is verstaan als nog te verzouken handopening tot het beroep van een tweede ordinaris herder en leeraar in de gemeente alhier bij de edele achtbare magistraat dezer stad op de eerste ordinaris policijdag en zijn daartoe gecommitteert neffens dominus Schutter den ouderling Van Ham en den diacon Muiswinkel.

Is ook een brief voorgelezen van Gerrigje van Sandbrink waarin zij berouw toont over haar misdaad, dat ze een kind in onegt gekregen had en nu al over het jaar van s heeren avondmaal verstoken had geweest en dat ze nu wederom tot s heeren avondmaal mogt toegelaten worden en is dit tot de naaste vergadering uitgesteld, om daar over te delibereren.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Ham, Cortleven, Cornelis van Sandijk, De Ridder, Sandijk Jacobs, diaconen Muiswinkel, Sandijk Jurphaasz

Den 23 junij den name des heeren aangeropen zijnde is de kerkenraad vergadert en omdat het over veertien dagen het heijlig avondmaal des heeren is, is censura morum gehouden, waar in na gedane omvraag niets berispelijkx is voorgekomen en is bij deze gelegentheijd eenparig verstaan den artikel van den 30 majj ten dele te roijeren, gelijk zulkx geschied is. In visitatione zullen assisteren Cornelis van Sandijk, De Ridder, gesubstitueert Sandijk Jacobsz, Kohl en is also deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Ham, Cortleven, Cornelis van Sandijk, De Ridder, Sandijk Jacobsz, diaconen Muiswinkel, Sandijk Jurphaasz.

Den 30 junij na aanroepinge van de name des allerhoogsten Gods is de kerkenraad vergadert en hebben de heeren commissarissen politicq de resolutie van de edelachtbare magistraat wegens het consenteren van de handopening tot het beroep van een ordinaris predikant alhier overgelevert en luid als volgt:

Extract uit de resolutie van de edele achtbare heeren burgemeesteren en regeerders der stad Wijk bij Duurstede. Den 24 junij 1715 zijn naar geaccordeerde binnenstant ter vergaderinge verschenen doctor Egidius Schutter predikant, Peter van den Ham

ouderling en Gijsbert van Muiswinkel diacon gecommiteert van den eerwaarde kerkenraad deser stad en naar dat dezelve wegens gemelte kerkenraad, zo over deze haar edelachtbare vergaderinge als desselfs

[13]

regeringe perzonen en familien int particulier hadden toegewenscht alle bedenkelijke zegeninge van God almagtig en dat dezelve daar over door den heer presiderende borgemeester wegens haar edelachtbaren waren bedankt, hebben dezelve uit naam en van wegen den gemelte kerkenraad nader verzogt en instantie gedaan, dat terwijl door het vertrek van den predikant Ludolph de With van hier na London zedert den 16 martij des voorleden jaars 1714 een ordinaris herders en leeraars plaatze in deze gemeijnte was komen te vaceren, het derhalven haar edelachtbaren mogten gelieven aan den gemelten kerkenraad de voorheen verzogte handopening te vergunnen en vervolgens permissie te geven, om te mogen treden tot de despectie van een ander bequaam perzoon om de vacerende plaatze te suppleren en te bekleden.

Waarop serieuselijk zijnde gedelibereert en geconsidereedt dat er in de christelijke gemeijnte ten hoogste aangelegen is, dat de ordinaris leeraars plaatze niet langer kome te vaceren nemaar zo haast mogelijk weder met een bequaam perzoon werde vervuld, is eenparig goed gevonden en verstaan die van de kerkenraad de verzogte handopening te accorderen en vervolgens permissie te geven gelijk gegeven word bij deze om naar kerkelijke ordeninge en gebruik te treden tot despectie van een bequaam perzoon om den dienst in deze gemeijnte als ordinaris herder en leeraar te becleden, mids dat tot sublevement van het comptoir der gebenificeerde goederen de voorschreve despectie en beroepinge gedaan worde op een provisioneel jaarlijcx tractement van vierhondert en vijftig guldens, wordende de heeren commissarissen politicq verzogt dezen bij de eerste occasie ter vergaderinge van de kerkenraad in te brengen. Accordeert met de voorschreven resolutie Cornelis van Sandijk. Is men daarop toegetreden tot een nominatie van twaalve en zijn daar op gestelt:

Johannes Chazze te Maurik

Johannes van Breen te Zegveld

Petrus van den Helm te Soest

Theodorus van der Biet te Schagen

Jacobus Heurt, predikant te Venendaal

Arnoldus Viti te Soelmond

Nicolaas Cornelis Crollius te Houten

Bartholdus Ojers int Waal

Abrahamus van der Steeg te Jutphaas

Christiaan Jan Bomble, proponent te Wijk

Theodorus Boel, proponent

Cornelius van Rhijn, proponent

en zal men aanstaande donderdag den 4 julij treden tot de nominatie van drien.

Is voor deze vergadering verschenen Gerrigje Sandbrink tonende berouw over haar gepleegde misdaat en verzogt wederom tot het heijlig avondmaal toegelaten en een kerkelijke attestatie te mogen hebben, 't welk haar is geaccordeert onder een ernstige vermaning dat ze haar int toekomstige voorzigtiger zal gedragen, twelk zij onder een grote gemoedsbeweging heeft aangenomen en belooft.

[14]

Is ook uit naam van de eerwaarde classis van Rhenen Wijk verzogt een subsidie voor de verdrukte geloofsgenoten in Polen, om hier op te delibereren is uitgesteld tot de naaste policijdag zal voorbij zijn.

Is ook volgens resolutie van de christelijke sijnodus dezer provincie de broederen ouderlingen en diaconen afgevraagd, of ze persisteren bij de formulieren van eenigheid en hebben daar alle 'ja' op geandwoord. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Ham, Kortleven, secretaris Sandijk, De Ridder, Sandijk Jabobz, diaconen Muiswinkel, Sandijk Jurphaasz.

Den 4 julij 1715 na aanroepinge van de heijlige name Gods is de kerkenraad vergadert, om een nominatie van drien te maken uit het twaalf tal gemaakt den 30 julij¹, om dezelve aan de edelachtbare magistraat te vertonen en haar edelachtbaarheden te verzoeken, om uit het midden van dezelve een predikant te verkiezen en zijn daar opgesteld:

dominus Chazze

dominus Van den Helm

dominus Bomble

en zijn gecommitteert om deze nominatie aan de edelachtbare magistraat te presenteren dominus Schutter, ouderling Van Ham en diacon Muiswinkel op den

¹ Bedoeld wordt 30 junij.

aanstaande policedag van den 8 julij. Is ook een resolutie van de edelachtbare heeren borgemeesteren en regeerders dezer stad overgelevert luidende als volgt:

Extract uit de resolutien van de edelachtbare heeren borgemeesteren en regeerders der stad Wijk. Den 13 mej 1715. Vermits men tot Utrecht en op andere plaatze gewoon is het heijlige avondmaal uit te deijlen op den eersten zondag in het vierendeel jaars en dat men hier insgelijcx behoorden te introduceren, is dienaangaande geresolveert, alvorens te verzoeken en te committeren de heeren Van Sandijk, borgemeester, De Ridder en Jurphaas van Sandijk, om met den eerwaarden kerkenraad te confereren, ten eijnde dezelve op eenige leden uit den haaren insgelijcx commissie decerner en daarover te concerteren op rapport. Accordeert met de voorschreven resolutie bij mij Cornelis van Sandijk.

En zijn hiertoe gecommiteert dominus Schutter, ouderling secretaris Sandijk, diacon Sandijk Jurphaasz en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[15]

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Ham, Kortleven, secretaris Sandijk, De Ridder, Sandijk Jacobz, diaconen Muiswinkel, Sandijk Jurphaasz

1715 den 9 julij na aanroepinge van de groote name Gods is de kerkenraad vergadert en hebben de heeren commissarissen politicq een resolutie overgelevert van de edele achtbare magistraat, waar uit bleek, dat de edele achtbare magistraat eenparig consenteerde om uit de nominatie van drien een bequaam persoon te eligeren tot vervulling van de vacante plaats van dominus Ludolphus de With na London, wegens het consent tot beroeping van een predikant uit de nominatie van driën en luid als volgt:

Extract uit de resolutien van de magistraat der stad Wijk. Den 8 julij 1715 sijn naer verzogte audientie binnen verschenen dominus Egidius Schutter, predikant, Peter van den Ham, ouderling, en Gijsbert Muiswinkel, diacon, als gecommiteerden van de kerkenraad dezer stad en hebben naer wensinge van Godes zegen geremonstreert, hoe dat de gemelte kerkenraad uit een groter getal een drietal hadden genomineert, verzoekende daar op des magistraats approbatie, tot dien eijnde exhiberende extract uit het resolutieboek van de gemelte kerkenraad luidende als volgt:

Extract uit het kerkenboek tot Wijk den 4 julij 1715. Na aanroepinge van de heijlige name Gods is de kerkenraad vergadert, om een nominatie van drien te maken uit het twaalftal gemaakt den 30 junij, om dezelve aan de edele achtbare magistraat te vertonen en haar edele achtbaarheden te verzoeken, om uit het midden van dezelve een predikant te mogen verkiezen en zijn daar opgesteld: dominus Chasse, dominus Van den Helm, dominus Bomble. En zijn gecommiteert, om deze nominatie aan de edele achtbare magistraat te presenteren dominus Schutter, Van Ham en diacon Muiswinkel op de aanstaande policedag den 8 julij en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt en was getekent Egidius Schutter, hoc tempore sijnedrij scriba.

Waar op naer dat de gecommiteerdens waren, vertrokken hetzelve gelezen en in deliberatie geleijd zijnde, heeft de magistraat eenparig geconsenteert, gelijk deselve consenteren bij deze aan de eerwaarde kerkenraad voorschreven omme uit het drital een bequaam persoon te eligeren tot vervulling van de vacante plaats van dominus Ludolph de With naar London, om als dan vervolgens geapprobeert te worden. Worden de heeren commissarissen politijcq verzogt deze bij de eerste occasie ter vergaderinge van de kerkenraad in te brengen. Accordeert met de voorschreven resolutie bij mij, Cornelis van Sandijk.

[16]

Op dit verkregene consent van de edele achtbare magistraat, om een predikant uit de nominatie van drien te mogen verkiezen in plaats van dominus Ludolphus de With na London, zo heeft deze vergadering in de vreze van Gods naam met eenparigheid verkoren tot predikant den eerwaardige Godzalige en welgeleerden dominus Christiaan Johannes Bomble, proponent en zijn gecommiteert, om den beroepene proponent aan de edele achtbare magistraat dezer stad te presenteren, ten eijnde zijn eerwaarde van de edele achtbare magistraat mogt geapprobeert worden, dominus Egidius Schutter, den ouderling Van Ham en den diacon Muiswinkel en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Ham, Kortleven, Cornelis Van Sandijk, De Ridder, Sandijk Jacobsz, diaconen Muiswinkel, Sandijk Jurphaasz

Den 23 julij na aanroepinge van de heijlige name Gods is de kerkenraad vergadert en is door de heeren commissarissen politick bekend gemaakt de approbatie van de edele achtbare magistraat op het beroep van den proponent dominus Christiaan Jan Bomble en zijn uit het midden van de kerkenraad, neffens de heeren gecommiteerdens van de edele achtbare magistraat, gecommiteert, om de beroeping aan dominus Bomble bekend te maken, dominus Egidius Schutter, Peter van Ham, ouderling, Gijsbert Muiswinkel, diacon. Het instrument van beroeping luid als volgt:

Gelukzaligheid. Alzo door het vertrek van Ludolphus de With na London de kerke van Wijk is ontblood van een harer herderen en leeraren en ten hoogste nodig geagt word, dat men desselfs plaats wederom vervulle met een andere bekwaam man, so ist dat de kerkenraad der voorschreven stad, gelet hebbende op de bekwaamheden van den eerwaarde Godzalige welgeleerde dominus Christiaan Jan Bomble, proponent, na voorgaande consent van de edele achtbare magistraat dezer stad, met eenparigheid beroepen hebben, gelijk zij beroepen mitsdezen, den voornoemde dominus Christiaan Jan Bomble tot haren ordinaris herder en leeraar, om na de mate der gave, hem door den heere verleend, hare gemeijnte te dienen, Gods woord te prediken, de heijlige sacramenten te bedienen, de christelijke discipline te ouffenen en voorts alles te doen, wat een opregt dienaar christi schuldig is. Verzoekende dat deze hare wettige roupinge mogte werden geapprobeert bij de eerwaarde classis van Rhenen en Wijk, om de kerke van Wijk te worden toegevougten en haare waarde medebroeder voorschreven dezelve onbeswaart gelieve op te volgen, twelk wij bidden, dat strekke tot ere van Gods grote name en stigting onzer gemeente. Actum

Wijk den 23 julij 1715 in onze kerkelijke vergaderinge en is deze acte van alle de presente leden ondertekent en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[17]

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Ham, Kortleven, De Ridder, Sandijk Jacobs, diaconen Muiswinkel, Sandijk Jurphaasz

1715 den 1 augusti na aanroepinge van de heijlige name Gods is de kerkenraad vergadert en alzo dezen dag door de gedeputeerden van de classis bestemt was, om de visitatie der kerke te doen, ten welke eijnde dan volgens gewoonte de kerkelijke middelen tegen het pausdom, als ook het project van de christelijke sijnodus deze provincie wegens het catechizeren zijn gelezen. Waarop alhier verschenen zijn op de kerkenvisitatie dominus Egidius Schutter en Gerardus Brandis respectieve predikanten tot Wijk en Dribergen.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Ham, Kortleven, secretaris Sandijk, De Ridder, Sandijk Jurphaasz², diaconen Muiswinkel, Sandijk Jurphaasz

Den 26 augusti de kerkenraad vergadert zijnde is op het classis van 27 augusti tot Rhenen te houden, neffens dominus Schutter gecommitteert de heer Hendrik de Ridder, schepen en raad dezer stad als ouderling, omme die classicale vergadering bij te wonen.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Ham, Kortleven, secretaris Sandijk, Sandijk Jacobz, diaconen Muiswinkel, Sandijk Jurphaasz

Den 22 september na aanroepinge van de name des heeren is de kerkenraad vergadert en dewijl op heden over veertien dagen het heijlig avondmaal des heeren zal gehouden worden, is het censura morum gehouden en is voorgekomen dat Cornelia Verhouwel van een onegt kind in de kraam gekomen is en is geresolveert haar bij provisie het avondmaal te ontsegge. In visitatione zullen assisteren Sandijk Jacobsz, Van den Ham, gesubstitueert Kortleven, secretaris Sandijk en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Ham, Kortleven, secretaris Sandijk, De Ridder, Sandijk Jacobs, diaconen Muiswinkel, Sandijk Jurphaasz

Den 11 november de kerkenraad vergadert zijnde is op het classis van den 12 november tot Wijk te houden, neffens dominus Schutter gecommitteert de heer Johan van Sandik, oudborgemeester, als ouderling omme die classicale vergadering bij te wonen. Is ook voorgesteld dat den diacon Muiswinkel voor een gulden duiten zal geven vier sestalven.

² Bedoeld wordt Jacobsz, want een ouderling kan niet tegelijkertijd diaken zijn.

Den 1 december is dominus Bomble alhier bevestigd.

[18]

[in de marge] praesenten dominus Schutter, dominus Bomble, ouderlingen Van Ham, Kortleven, secretaris Van Sandijk, De Ridder, diaconen Muiswinkel, Sandijk Jurphaasz

1715 den 8 december na aanroepinge van des heeren naam is de kerkenraad vergadert en dewijl op aanstaande woensdag over veertien dagen het heijlig avondmaal des heeren sal gehouden worden, in de censura morum getreden. En is geresolveert Cornelia Verhouwel als nog te houden buiten 't gebruik van het heijlig avondmaal en Jan van Muiswinkel te vermanen, om sig voor dese reise van het avondmaal te onthouden en sig te beteren. In visitatione sullen assisteren Kortleven, secretaris Van Sandik gesubstitueert De Ridder, Johan van Sandik en hier mede is de eerwaarde vergaderinge Gode dank geseget hebbende gescheiden.

[in de marge] presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Ham, Kortleven, secretaris Sandijk, De Ridder, Sandijk Jacobz, diaconen Muiswinkel, Sandijk Jurphaasz

Den 15 december is de kerkenraad vergadert en is rapport gedaan van de visitatie en is voorgekomen, dat Pieter van Vreeswijk verzogt om weder ten avondmaal toegelaten te mogen worden, nadat zij in de vizitatie een groot berouw en leedwezen betoonde en zeer begeerig was om het heijlig avondmaal te mogen gebruiken. De vergadering verstaat, dat zij hier coram collegio zal verschijnen en daar berouw en leedwezen zal hebben te tonen, ten welken eijnde de custos is na haar huis gezonden, om haar dit aan te zeggen, maar is niet thuis gevonden. Edog is nader hand voor deze vergadering verschenen en is haar afgevraagd, of zij berouw had over haare zonden en een begeerte had tot gebruik van sheeren avondmaal, waar op zij van ja heeft geandwoord en is haar dan onder een ernstige vermaninge van een Godvrugtige wandel, twelk zij ook belooft heeft, zulk toegestaan.

[19]

[in de marge] presenten dominus Bomble, ouderlingen Van Ham, Kortleven, De Ridder, Sandik Jacobz, diakonen Muiswinkel, Sandik Jurphaasz en den rendent

1716 den 6 januarij den kerkenraad speciaal geconvoceert om te oversien de rekening van den diakon Evert Knijf is de selve gelesen, vervolgens geaprobeert als te sien is bij het slot van de selve.

[in de marge] presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Ham, Kortleven, secretaris Sandijk, De Ridder, diaconen Muiswinkel, Sandijk Jurphaasz

Den 26 januarij de kerkenraad vergadert zijnde is voorgekomen, dat Pieter van de Walperne en Anna Josina Steen verzogt hebben een kerkelijke attestatie, twelk in overleg gebragt zijnde, is geresolveert, omdatter zulke quade gerugten van Anna Josina Steen gelopen hebben, als dat zij bevrugt zou geweest en in de kraam

gekomen zijn, staande het huwelijk van haar eerste man, bij provisie de proclamatie te laten gaan, maar geen attestatie uit te geven, voor datter door commissarissen van de kerkenraad nader zal op geinquireert zijn en worden daar toe gecommiteert dominus Schutter, de ouderlingen Van Ham en Kortleven, om daarvan te rapporteren.

[in de marge] praesenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Kortleven, secretaris Van Sandik, De Ridder, Sandik Jacobsz, diakon Muiswinkel

Den 1 maart heeft dominus Schutter van sijne commissie van den 4 julii 1715 gerapporteert, dat de gecommiteerdens uit den kerkenraad de gemelde saake des heijligen avondmaals met de gecommiteerdens uit de edele agtbare magistraat hebbende overlegt, sij van gedagten waeren geworden die versettinge van des heijligen avondmaal om gewigtige redenen te meenen kunnen doorsetten en is daar op met eenparige stemmen verstaan, dat des heijligen avondmaal voortaan niet meer sal worden gehouden op de feestdagen Kersmis en Paaschen, maar op den eersten zondag in elk vierendeel jaars.

[20]

[in de marge] presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Kohl, Van Ham, Kortleve, secretaris Sandijk, Ridder, Sandijk Jacobs, diaconen Muiswinkel, Sandijk Jurphaasz

1716, den 22 maart na aanroepinge van de name Gods is de kerkenraad vergadert en dewijl op heden over veertien dagen des heeren heijlig avondmaal zal gehouden worden, is de censura morum gehouden.

En is de zaak van Cornelia Verhouwel nog gehouden als voor deze en zal men afwagten, dat sij eerst zelf aanzoek doet, om ten avondmaal mogen komen, en tekenen van berouw zal getoont hebben.

En wat aangaat de zaak van Jan Muiswinkel zal hij nog weder van t avondmaal afgehouden worden en nog scherper vermaant om zig te beteren, of dat men anders tot swaarder censure zal voortvaren.

In visitatione zullen assisteren De Ridder, Sandijk Jacobs, gesubstitueert Kohl, Van Ham en is den ouderling Kohl nevens de predikanten tot de classis gecommiteert en is, om de resolutien, omtrent de ouderlingen in de kerken de catechisatie te komen, na te sien gecommiteert dominus Bomble, Sandijk Jacobs en den diacon Sandijk Jurphaasz op rapport en hiermede is deze vergadering God dankende gescheijden.

[in de marge] praesenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van den Ham, Kortleven, Van Sandik secretaris, Ridder, Sandik Jacobs-z, diaconen Muiswinkel, Sandik Jurphaas-z

Den 4 april is den kerken-raad vergadert en gerapporteert aangaande saak van Cornelia Verhouwel, dat sij versogt, om in plaats van voor den kerken-raad voor een predikant en een ouderling haar berou mogt betuigen, dog is geresolveert bij het

voorige te blijven, dat sij voor de kerken-raad sal verschijnen. Aangaande Jan van Muis-winkel, dat hem het avondmaal geheel sal worden ontsegt en hij scherper worden vermaant en bedreigt, dat in gevalle sig niet haast betert, geheel sal worden afgesneden.

De ouderlingen, opsigt genomen hebbende op 't naderen der lede-maten aan 's heeren tafel, hebben gerapporteert d'absentie van eenige leden, waar op is geresolveert dat elke predikant in sijn quartier met sijnen

[21]

1715. ouderling die absenten ten eersten sullen begroeten om te vernemen reden van hare absentie en de swarigheden so 't mogelijk is weg te nemen en van haar weder varen te rapporteren.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Ham, Cortleven, Sandijk Jacobs, diacon Sandijk Jurphaasz.

Den 7 meij. De kerkenraad vergadert zijnde, is een brief voorgelezen van Pieter van de Wal Perne geschreven aan dominus Schutter, waar in verzogt te mogen weten de resolutie van de eerwaardige kerkenraad, waarom hij en zijn vrouw tot nog geen kerkelijke attestatie hadde verkregen, twelk ook verzogt was den 26 januari dezes jaars. Als wanneer ten dien eijnde drie commissarissen waren gestelt ten onderzoek van die gemelte zaak, die rapporteerden daar niets van te hebben vernomen tot nog toe en is gersolveert die saak als nog te houden in statu tot nader onderzoek.

[in de marge] Presenten dominus Bomble, ouderlingen Van Ham, Kort-leven, Jurphaas Sandijk, De Ridder, Sandijk Jacobz., diakonen Muiswinkel, Sandik Jurphaasz.

Den 21 mai. Na aanroepinge van Gods heiligen naam is den kerkenraad na gewoonte getreden tot het maken van de jaarlijkse veranderinge en zijn in plaats van de afgaande ouderlingen Jac. Kolh, P. van Ham, D. Kortleven met eenparige stemmen verkoren Ant. van Soest, Hend. Vermeulen, Joan Loten. En in plaats van den afgaanden diacon Muis-winkel met eenparige stemmen Evert Knijv.

Ook heeft den diacon Sandik Jurphaasz voorgesteld dat hij de deuiten niet voornemens is aan te nemen voor 22 ten hondert tegens een gulden en daarover wel mag lijden dat een ander de te beurene deuiten aan neme voor 22 tegen de gulden. Aen den ouderling Van Ham is op sijn versoek toegestaan copia van het slot sijner rekeninge gesloten den 1 november 1714. En is na danksegginge den kerken-raad gescheiden.

[22]

[in de marge] Presenten dominus Schuttrer, ouderlingen Van Soest, Vermeulen, Loten.

1716 den 15 junij. De kerkenraad vergadert zijnde, is neffens de twee predikanten, na de classis tot Rhenen op morgen te houden, gecommiteert als ouderling Anthoni van Soest.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen De Ridder, Sandik Jacobz, Van Soest, Vermeulen, Loten.

Den 21 junii is geresolveert eindelijk attestatie te geven aan Pieter Perné en zijn huisvrouw, ter oorszaak dat er geen bewijsen van het quade gerugte zijn opgekomen op sijn verzoek herhaald in een brieven (geschreven) aan den eerwaardigen kerkenraad van den 17 juni. Bij de censura morum is geresolveert Cornelia Verhouwel als nog te ontseggen het avondmaal des heeren en haar scherpelijk te vermanen tot bekeringe. Jan van Muiswinkel als nog scherpelijk te bedreigen met afsnijdinge volgens resolutie van den 4 april. In de visitatie sullen assisteren Van Soest, Vermeulen gesubstitueert Loten, secretaris Sandik. En is na danksegginge aan God de vergadering gescheiden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen secretaris Sandijk, De Ridder, Sandijk Jacobs, Van Soest, Vermeulen, diacon Sandijk Jurphaas.

Den 7 julij de naam des heeren aangeropen zijnde, is de kerkenraad vergadert. Heeft Bomble rapport gedaan, dat Jan Muiswinkel hadde gezegt geen sterke drank meer te drinken, en daar hij voornemens was te zullen volharden, want hij wel merkte dat dien drank de oorzaak was van zijne grove fouten en zal deze vergadering den tijd afwagten hoe dat hij zig in het toekomende sal gedragen. En is Cornelia Verhouwel niet thuis gevonden, maar heeft haar moeder en suster tegen de gecommiteerden gezegt, dat zij nooit voor de kerkenraad zoude komen om voor deze vergaderinge haar berouw te tonen, waarom deze vergadering persisteert bij de resolutie genomen den 4 april dezes jaars. En alzo dezen dag bestemt is om door de gedeputeerde des classis van Rhenen en Wijk de kerke alhier te viziteren. En zijn nadat de kerkelijke

[23]

1716. middelen tegen het pausdom gelezen zijnde in deze vergadering verschenen domini Cornelius Dellius en Arnoldus Goedenhagen respectie predikanten te Cothen en Leersum, die na den welstand dezer kerke vernomen (die God lof wel bevonden is) en is deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen De Ridder, Van Soest, Vermeulen.

Den 23 augustus den kerkenraad vergadert zijnde, is neffens de twe predikanten na de classis tot Rhenen op op overmorgen te houden, gecommiteert als ouderling Hendrik Vermeulen schepen.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen secretaris Sandijk, De Ridder, Sandijk Jacobs, Van Soest, Vermeulen, Loten, diacon Sandijk Jurphaasz.

Den 20 september de name des alderhoogste aangeropen zijnde, is de kerkenraad vergadert en is de zaak van Jan van Muiswinkel wederom voorgekomen, en dewijl hij in zijn voorgaande zonde voortgaat, zal hij nog voor het laatste broederlijk dog egter scherp vermaant worden tot beterschap, of men zal over hem de uiterste straf uitvoeren volgens kerkenordre. En wat aangaat Cornelia Verhouwel, persisteert de kerkenraad bij de resolutie dat zij voor deze vergadering zal compareren volgens resolutie van den 7 julij. In de visitatie zullen als ouderlingen assisteren Loten, secretaris Sandijk gesubstitueert De Ridder, Sandijk Jacobs. Is gelezen de resolutie van de edelachtbare magistraat. Extract uit de resolutie van de magistraat der stad Wijk. Den 22 junij 1716 op het geproponeerde dezen aangaande zijn in plaatze van de heeren Loten en Vermeulen, verzogt ende gecommiteert, gelijk haar edelachtbaren verzoeken en committeren bij dezen de heeren Albert Spithoven en Jurphaas van Sandik raden, omme wegens deze magistraat in de kerkenraad alhier te compareren, omme te aanhoren, ende mede van de voorvallende zaken te delibereren, ingevolge het 17 artikel van de kerken ordeninge de anno 1619 bij de Dordrechtse sijnode nationaal beraamt, en

[24] 1716

de edelmogende heeren Staten dezer provincie goedgevonden en gearresteert, mitsgaders ook de resolutie van de magistraat dezer stad in dato den 4 junij 1677 en word den koster gelast omme dezelve heeren bij alle convocatien te laten. Accordeert mette voorschreven resolutie bij mij Cornelis van Sandijk. En is alzo deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Sandik secretaris, J. van Sandijk Jacobs, Van Soest, Vermeulen, Loten, diacon Van Sandik.

Den 4 october is gerapporteert van de huisbesoeking. Geresolveert tegen de naaste vergaderinge Jan van Muiswinkel te citeren voor den kerkenraad. Ook is gelezen het formulier van eenigheid gearresteert in de sijnodale vergaderinge t' Utrecht in den jaare 1715, om jaarlijks te worden ondertekent van de ouderlingen en diakonen. De eerwaardige kerkenraad vind goed dat het formulier agter in dit boek worde geinsereert op dat ter behoortijker tijd de nodige hand-tekeninge onder het selve moge geschieden.³

Den 8 november den kerkenraad vergadert zijnde, is neffens de predikanten op de classis van den 10 november gecommiteert als ouderling de heer Johan Loten, oudborgemeester.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen secretaris Van Sandik, De Ridder, Van Soest. Vermeulen, Loten.

De 20 december de name des alderhoogsten aangeropen zijnde, is de kerkeraad vergadert. Jan van Muiswinkel niet te huis gevonden zijnde bij sijn citatie, is hij niet gecompareert, waarom hij tegen de naaste vergaderinge sal worden geciteert.

³ Zie blz. 93-96.

Vorders is in de censura morum niets voorgevallen. In visitatione sullen assisteren De Ridder, Sandik Jacobz [gesubstitueert] Van Soest, Vermeulen. De eerwaardige vergaderinge vind goed dat de wyl tussen nieujaarsdag en den heilig avondmaal maar een dag tussen beiden is, de proev-predicatie sal worden gedaan op nieujaars na den middag.

[25]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen secretaris Sandik, De Ridder, Van Sandik Jacobz, Antoni van Soest, Hendrik Verneulen, Johan Loten, diaconen Van Sandik Jurphaas, Evert Knijv

1717. Den 3 januari is gerapporteert van de huisbesoeking en van het naderen der ledematen aan des heeren tafel en is daar in niets van aanmerkinge voorgevallen. De saak van Jan van Muiswinkel blijft in staat also hij niet is te huis gevonden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Sandik secretaris, De Ridder, Van Sandik Jacobz, Van Soest, Loten, diaconen Van Sandik Jurphaas, Knijv

Den 21 maart. Na aanroepinge van 's heeren naame is de kerkenraad vergadert en overmitz over 14 dagen sal zijn des heeren hoogwaardige avondmaal heeft men censura morum gehouden en is geresolveert Jan van Muiswinkel, gemerkt hij sig niet en betert, alsnog in visitatione scherpelijk te dreigen met excommunicatie.

Is voorgesteld of men den diakonie niet en soude konnen ontheffen van de 8 stuivers welke de bode elke 14 dagen treckt om het voorgaan bij de bus. Waarop is goedgevonden den edelagtbare commissarissen politijq te verzoeken om de edelagtbare magistraat te verzoeken of het haar edelagtbare mogt believen den armenbeurs door 't een of ander middel te ontheffen.

Is ook goedgevonden om eens te onderstaan of men niet eenige sittings soude konnen bekomen voor de arme menschen, waar toe zijn gecommiteert dominus Bomble, den ouderling Sandik secretaris, Sandik diakon om dit aan de directores van de kerk voor te dragen en met de selve te overeggen.

In visitatie sullen assisteren Van Soest, Vermeulen [gesubstitueert] Loten, Sandik secretaris. Ad classem zullende zijn te Wijk den 23 is nevens de 2 predikanten gecommiteert Sandik secretaris gesubstitueert De Ridder.

[26]

[in de marge] Presenten dominus Bomble, ouderlingen secretaris Van Sandik, De Ridder, Van Sandik Jacobz, Antoni van Soest, Hendrik Vermeulen, Joan Loten, diaconen Sandik Jurphaas, Evert Knijv.

1717. Den 6 mai. Na aanroepinge van Gods heiligen naam is den kerken-raad volgens gewoonte getreden tot het nasien van de jaarlijkse veranderinge in den eerwaardigen kerken-raad en zijn in plaats van de afgaande ouderlingen Cornelis van Sandik secretaris, Hendrik de Ridder, Johan van Sandik Jacobz. met eenparige stemmen verkoren Cornelis van Sandik Jongbloed, Bertram Wilhelm de Fouchier, Daniel Kortleven. In plaats van den afgaande diakon Cornelis van Sandik met

eenparige stemmen Jan van der Meer. En is daar op na danksegginge aan God in vrede en liefde gescheiden.

Den 14 junij de kerkenraad vergadert zijnde, is neffens de predikanten op den classis den 15 junij gecommiteert als ouderling Cornelis Jongbloet.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Vermeulen, Jongbloed, Fouchier, Kortleven, diakonen Knijv, Van der Meer.

Den 20 dito. Na dien heden over 14 dagen sal wesen des heeren avondmaal is na aanroepinge van God de gewone censura more gehouden, waar in niets is voorgekomen dan de saak van Jan van Muiswinkel, en is geresolveert hem als nog met de excommunicatie te dreigen en dat men in gevalle van geen werkelijk berou de sake sal brengen op d'aanstaande classis om dan vervolgens met de excommunicatie voort-te gaan. In visitatione sullen assisteren Jongbloed, Fouchier gesubstitueert Kortleven, Van Soest, en is de vergaderinge na danksegginge gescheiden.

[27]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Vermeulen, Loten, Jongbloed, Foucher, Kortleven, diaconen Knijf, Van der Meeren

1717den 4 julij de kerkenraad vergadert zijnde, is gerapporteert dat de broederen in visitatione tweemaal aan het huis van Jan van Muiswinkel zijn geweest, maar hem telkens niet thuis gevonden hebben. En zal hij Muiswinkel nogmaals voor deze vergaderinge geciteert worden tegen den 13 dezer maand als wanneer de gedeputeerde van de classis de kerke alhier zullen komen visiteren, en zal die citatie daags te voren aan hem gedaan worde.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Vermeulen, Jongbloed, Fouchier, Kortleven, diakon Van der Meer

Den 13 dito den kerkenraad vergaderd zijnde, is na aanroepinge van God binnen geroepen Jan van Muiswinkel geciteert volgens resolutie van den 20 junii hem voorgesteld de volhardinge in sijn ergelijk leven niet tegenstaande de aanhoudende vermaninge en bedreiginge der eerwaardige kerkenraad, waarop hij andwoorde dat hij genegen was tot beterschap en belofde van nu af daar van blijken te geven niet alleen met het nalaten van sijne dronkenschap en muiterie maar ook met neerstig ter kerke te gaan. Het welke de eerwaardige kerkenraad sal afgagten om na bevind van saken dan tegen de aanstaande classis te handelen gelijk hem sulx ook is gesegt en gewaarschuwt.

Also dese dag was bestemt tot de kerkelijke visitatie heeft men de kerkelijke middelen tegen het pausdom gelesen. Daarop zijn verschenen dominus Menso, Van Baren en Crollius respectie predikanten te Rhenen, Odijk en Houten om na den toestand deser kerke te vernemen, welke Gode zij dank is welgevonden, waar op na danksegginge de eerwaardige vergaderinge is gescheiden.

Den 22 augusti de kerkenraad vergadert zijnde, is neffens de predikanten op de classis den 24 augusti te houden tot Rhenen als ouderling gecommiteert Bertram Wilhem de Foucher.

[28]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Vermeulen, Loten, Jongbloed, Fouchier, Kortleven

1717 den 17 september. Vermits heden over 14 dagen sal wesen des heeren heilig avondmaal, is men getreden tot de gewone censura morum. Aangaande de sake van Jan van Muiswinkel is geresolveert hem als nog ernstig te vermanen en in geval van hardneckige volherdinge te blijven bij de resolutie van den 13 julii. In visitatione sullen assisteren Kortleven, Van Soest gesubstitueert Vermeulen, Loten. En is de vergaderinge na danksegginge gescheiden.

Den 7 november de kerkenraad vergadert zijnde, is nevens de predikanten gecommiteert op de aanstaande classis van den 9 november te Wijk te houden den ouderling Daniel Cortleven.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Vermeulen, Loten, Jongbloed, Fouchier, Kortleven, diakon Van der Meer.

Den 17 december. Na aanroepinge van Gods naam is de kerkenraad vergadert. Also heden over 14 [dagen]⁴ sal gehouden worden des heeren heilig avondmaal, is de censura morum gehouden. Aangaande Jan van Muiswinkel persisteert de eerwaardige vergadedringe bij de resolutie van de 13 julii. Is voorgekomen dat juffrouw Maria Parné getrouwt met den heer Severijn 11 a 12 dagen na den trouw is van kinde bevallen. Waar op de eerwaardige kerkenraad geresolveert heeft om haar juffrouw Parné voor dese reise het heilig avondmaal t' ontseggen en van haar te verwagten betuiginge en blijken van haar berou over dese misgreep. Vermitz den chirurgijn Valk als nog voortgaat in zijn onstigtelijk huishouden en uitlopen onder t' midden der predicatie, heeft de eerwaardige kerkenraad geresolveert in de visitatie hem ernstig te vermanen. Also er gerugten gaan dat Leendert van Vollenou seer qualijk huishoud met zijn vrou en tot den dronk vervalt en sij beide seer traag zijn in het kerk-gaan resolveert de eerwaardige kerkenraad haar ernstig te vermanen.

[29]

1717. In visitatione sullen assisteren Vermeulen, Loten gesubstitueert Jongbloed, Fouchier. Waarop de eerwaardige vergaderinge Gods name gedankt hebbende is gescheiden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Vermeulen, Cortleven, Jongbloed, Fouchier, Loten

⁴ Woord ontbreekt.

Den 30 december de kerkenraad vergadert zijnde, is rapport gedaan van het gene den 17 december gelast was, om in visitatione uit te vouren aangaande Jan van Muiswinkel is niet thuis gevonden, hoewel daar toe tot drie verscheidene reijze verzogt was om hem te mogen spreken, en eenmaal heeft zijn vrou laten zeggen dat men haar geliefde te excuseren alzo hij zo dronken was als een beest.

Den chirurgijn Valk aenthuis van dominus Bomble ontboden en geweest zijnde, heeft zijn eerwaarde hem over zijn quade huishouinge gesproken, twelk hij ontkende en wat aangaat het uitlopen onder de predikatie, antwoorde dat hij dat wilde doen na dat hem goed dagt, en dat hij en zijn vrou nu mogelijk in zes jaar aan het avondmaal niet komen zoude.

Is ook juffrou Perné voor eenmaal het heilig avondmaal ontzeijd, waarover zij meende gegraveert te zijn. Edog de kerkenraad persisteert bij haar voorgaande resolutie.

En wat aangaat Leendert van Vollenhouw en zijn huisvrouw, die ontkende die gerugten die van haar quaade huishouinge verspreijd waren.

[30]

[in de marge] domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Vermeulen, Loten, Jongbloed, Fouchier, Kortleven, diakonen Knijv, Van der Meer

1718 den 27 januar. Na aanroepinge van des heeren heiligen naam is den kerkenraad vergadert. Ter oorsake van de misnoegens over de censure van juffrou Maria Perné so als souden zijn betoont door haaren man den heer Aalbert Jan Severijn aan den ouderling Vermeulen. Waarop de eerwaardigen kerkenraad heeft dienstig geoordeelt sig over de sake nader bij den heer t' informeeren en worden daar toe gecommiteert dominus Bomble en den ouderling Fouchier en geïnstrueert met een extract uit de resolutie van den 17 december 1717 om daar op te hooren of onse gecommiteerdens niet bij die resolutie stipt zijn gebleven. Waar van rapport sal worden gedaan. En is de vergaderinge na danksegginge aan God in vrede gescheiden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Vermeulen, Loten, Jongbloed, Fouchier, Kortleven, diacon Knijf

Den 30 januarij de kerkenraad vergadert zijnde, is door de gecommiteerden van den 27 januari gerapporteert, dat zij de heer Severijn hadden gesproken, welke zeijde, dat de resolutie door de gecommiteerde aan zijn vrouw stipt hadden uitgevourt als ze bij de kerkenraad genomen was en dat hij noit de kerkenraad of eenige leden van dezelve had gedreijgt om te beledigen, en zig daar wel voor zoude wagten.

[in de marge] Presenten dominus Bomble, ouderlingen Van Soest, Jongbloed, Kortleven

Den 13 maart de kerkenraad vergadert zijnde is na de aanstaande classis te houden alhier den 15 maart nevens de predicanten gecommiteert den ouderling Anthoni van Soest.

[31]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Loten, Jongbloed, Kortleven, diakon Van der Meer

1718 den 20 maart. Na aanroepinge van Gods heiligen naam is den kerken-raad vergadert. En also men heden over 14 dagen sal houden des heeren heilig avondmaal, is men getreden tot de censura morum.

Aangaande Jan van Muiswinkel persisteert de kerken-raad bij de resolutie van den 17 septembris. In visitatione sullen assisteren Jong-bloed, Fouchier gesubstitueert Kortleven, Van Soest.

Waarop de eerwaardige kerken-raad met danksegginge is gescheiden, ter oorsake dat vele leden absent waaren.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Vermeulen, Loten, Jongbloed, Fouchier, Kortleven, diacon Knijf

Den 27 dito de kerkenraad vergaderd zijnde, is gersolveert dat de gecommiteerdens in visitatione bij mevrouw Maria Severijn zullen onderstaan of zij berouw heeft over hare begane misgreep, en daarvan betuiging doende, zal zij door de gecommiteerde tot het avondmaal genodigt worden.

Aangaande Jan van Muiswinkel, dewelke na zoveel lankmoedigheid en veelvuldige ernstige vermaningen, meer verergert als verbeterd zo in het quaad huishouden met zijn vrou en geduirige aanhoudende dronkenschap, zo heeft de kerkenraad geresolveert om de laatste hand aan dit werk te leggen, hem voor de laatste maal nog eens te vermanen en dan met de excommunicatie zonder uitstel voort te gaan. Wat betreft de chirurgijn Cornelis Valk, dewelke ook voortgaat in zijn quaad gedrag, zal hem het heilig avondmaal ontzeijd worden.

[32]

[in de marge] Presentibus domini Schutter, Bomble, ouderlingen Loten, Jongbloed, Fouchier

1718 den 12 mai is binnen gestaan Johanna van Asch, huisvrouw van Hendrik Verlagen, versoekende kerkelijke attestatie dewijl de kerken-raad daar in swaeringheid maakt ter oorsake dat sij van haar man is weg-gegaan, waarop haare ontschuldiging is gehoord, dog also den man thans niet tegenwoordig is, sal men met de sake so lange stil staan tot dat ook hij gehoord is.

[in de marge] Presenten dominus Bomble, ouderlingen Van Soest, Vermeulen, Joan Loten, Jongbloed, Fouchier, Kortleven, diakonen Knijv, Van der Meer

Den 26 mai. Na aanroepinge van des heeren heiligen naam is de eerwaardige kerkenraad volgens gewoonte getreden tot het maken van de jaarlijkse veranderinge in den kerken-raad en zijn in plaats van de afgaande ouderlingen Anthoni van Soest, Hendrik Vermeulen, Joan Loten met eenparige stemmen verkooren Cornelis van Sandik secretaris, Hendrik de Ridder, Mattijs van Eik. En in plaats van den

afgaanden diakon Evert Knijv is met eenpaarige stemmen verkoren Cornelis van Vulpe. Waar op de vergaderinge met danksegginge in vrede is gescheiden.

[33]

[in de marge] Presenten dominus Schutter, ouderlingen Jongbloed, Sandijk secretaris, De Ridder, Van Eijk, diacon Cornelis van Vulpen.

1718. Den 19 junij. Na aanroepinge van de heijlige name Gods, is de kerkenraad vergadert, en dewijl op heden over veertien dagen het heilig avondmaal des heeren gehouden zal worden, is na gewoonte censura mora geschied.

Wat aangaat mevrouw Maria Severijn, zal die op verklaringe van haar berouw voor de gecommiteerde ten heiligen avondmaal toegelaten werden.

Muiswinkel en de chirurgijn Valk zullen alsnog ernstig tot hare verbetering vermaand werden.

In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Sandijk secretaris, De Ridder gesubstitueert Van Eijk, Jongbloed.

Ad classem is nevens de predikanten als ouderling gecommiteert Sandijk secretaris. En is alzo dese vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Fouchier, Kortleven, Sandijk secretaris, De Ridder, Van Eijk, diaconen Van der Meeren, Van Vulpen.

Den 2 julij is gerapporteert, datter groote klagten waaren voorgekomen van Cornelis de Waal, over zijn quaad gedrag in dronken drinken. Als anders zal hij daar over ernstig worden aantgesproken door de gecommiteerden en zo hij niet mogt thuis wezen, hij als dan voor de kerkenraad zal ontboden worden.

Mevrouw Maria Perne is niet thuis gevonden, als ook Jan van Muiswinkel en den chirurgijn Valk.

Is ook voorgesteld, dat Megtelt van Vreeswijk, getrouwt zijnde met Teunis van den Heijligenberg, paaps zijnde en zij nu beswangert, het gevreesst word dat hij het kind in de paapekerk zal laten dopen. Is verzogt aan de heeren van de edelachtbare magistraat leden van deze vergaderinge, deze zaak in de edelachtbare magistraat te brengen, opdat dit quaad volgens resolutie daar van zijnde mogt gestuit worden.

[34]

[in de marge] Presenten dominus Schutter, ouderlingen Jongbloed, Fouchier, Kortleven, secretaris Sandijk, Van Eijk, diaconen Van der Meere, Van Vulpen.

1718 den 18 julij. Na aanroeping van de allerheijligste name Gods, is de kerkeraad vergadert, en alzo deze dag bestelt is tot de visitatie der kerke, zijn de middelen tegen het pausdom gelezen. En dewijl de andere deputati classis niet zijn gekomen, heeft dominus Schutter gevraagd of deze eerwaardige vergadering iets tot zijnen lasten hadden, waarop geandwoord is van neen, twelk ook zo van dominus Schutter van deze vergadering is gezegt, waarmede deze vergadering is gescheijden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Fouchier, Kortleven, De Ridder.

Den 21 augusti. Dewijl aanstaande dingsdag sal worden gehouden d'eerwaardige classis te Renen is nevens de predicanten daartoe gecommiteert den ouderling heer De Ridder, gesubstitueert Van Eik.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Fouchier, Kortleven, De Ridder, Van Eijk, diacon Van Vulpen.

Den 18 september. De name des heeren aangeropen zijnde, is de kerkenraad vergadert, en dewijl op heden over veertien dagen het heilige avondmaal des heeren zal gehouden worden, is censura morum geschied. En is door de gecommiteerde gerapporteert dat Cornelis de Waal door haar vermaand was tot beterschap van zijn leven en heeft hij het zelve aangenomen te agtervolgen en voortaan christelijk te zullen leven.

Wat aangaat Jan van Muiswinkel zal hij alsnog vermaand worden tot verbetering van zijn ergellijk leven.

En zal den chirurgijn Valk nogmaals vermaand worden tot nalating van zijn aanstot[e]lijke gedrag in de kerk, alsook het uitlopen onder de predikatie uit de kerk. Is de heer De Ridder verzogt om in de magistraat voort te brengen dat de vrouw van Cornelis Verweij, litmaat van de gereformeerde kerk te Nederlangbroek geweest zijnde, met haar man paaps geworden zijnde, volgens haar edelachtbare resolutie daar tegen gelieve te voorzien.

[35]

1718. Wat aangaat Margriet van Broekhoven, dewelke verzoekt om ten heiligen avondmaal toegelaten te worden, en dewijl ze cort na haar trouwen in de kraam gekomen is, zo zal haar voor deze reijze het avondmaal worden ontzeijd, en zal ze op haar berouw te betonen voor de kerkenraad dan wederom ten avondmaal toegelaten worden. In visitatione sullen assisteren als ouderlingen Van Eijk, Jongbloed gesubstitueert Fouchier, Kortleven. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Fouchier, Kortleven, Van Sandik, Van Eik.

Den 7 november. Also op aanstaande dingsdag sal gehouden worden d'eerwaardige classis alhier, is nevens de eerwaardige predikanten daar toe gecommiteert den ouderling Mattheus van Eik.

Aangaande de sake van den heer Severijn de selve is verschoven tot dat de vergaderinge voltallig is.

[in de marge] Presentibus omnibus.

Den 24 november is de kerkenraad vergadert en heeft men gesproken over de injurien welke de heer captein luitenant Severijn ten laste van deze vergadering hadde gezegt, en is eenparig verstaan, dat men hem die injurien zal af laten vragen of hij die gestand wil doen, door den custos Mom.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Jongbloed, Fouchier, Kortleven, Cornelis van Sandik, Van Eik, diakon Van Velpen.

Den 27 dito heeft men gelesen het relaas van den custos Mom en het antwoord van den heer Severijn was Ik hoor en ik sie. Waar op de eerwaardige kerken-raad heeft geresolveert om de personen die dese injurien souden gehoort hebben voor den eerwaardige geregte te horen op interrogatoria, tot welker opstellinge zijn gecommitteert dominus Bomble en den diakon Van Velpen.

[36]

[in de marge] Presenten dominin Schutter, Bomble, ouderlingen Jongbloed, Fouchier, borgemeester Sandijk, Van Eijk, diaconen Van Velpen.

1718. Den 8 december de kerkenraad vergadert zijnde, heeft den diakon Van Velpen het sustenue van die drie perzonen, die interrogatoria gehoort zoude worden, overgelevert, luidende als volgt.

De gerequireeerdens alhier requiranten van sustinu in judicio present, zijde door het verloop van den tijd henlieden onmogelijk te zijn op de gestelde vragen van zekerheid te kunnen antwoorden wel gehoort te hebben dat den heer captein luitenant Severijn moeilijk was tegen de predikanten alhier en eenige perzonen, dog het zelve in zijn omstandigheden zodanig niet te hebben onthouden, dat zij lieden in staat zouden zijn, vandaar met een gerust gemoet op te kunnen sweeren, 't gene zij lieden ider presenteren met ede te verklaren, sustinerende daar mede te kunnen volstaan en ongehouden te zijn ider articul in het bijzonder te beantwoorden, concluderende, tot admissie van hetzelfde gesustineerden cum expensis in cas van contradictie op alles etcetera.

Van Velpen zijde tzelve aan t collegie bekend te maken.

De vergaderinge verstaat dat men deze zaak zo lang zal uitstellen tot het collegie voltallig zal zijn.

[in de marge] Presenten alle

Den 15 dito. Also de heeren van de magistraat op versoek van dominus Bomble geresolveert hebben dat des heeren heiligen avondmaal niet op nieu jaars dag maar agt dagen daar na sal gehouden worden, sal men de censura morum uitstellen.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Jongbloed, Fouchier, Kortleven, Sandijk borgemeester, Van Eijk, diaconen Van der Meeren, Van Vulpen.

Den 26 december de name des heeren aangeropen zijnde, is de kerkenraad vergadert en dewijl het over veertien dagen het heilig avondmaal uitgedeelt zal worden, is volgens ouder gewoonte censura morum gehouden.

De zaak van Jan van Muiswinkel word als nog in statu gehouden. En zal door de custos Cornelis Valk aangezegd worden, dat hij zig zelve in den publike Godsdienst zonder aanstootelijkheid zal hebben te gedragen of dat de kerkenraad genoodzaakt zal zijn om daar anders in te voorzien.

Margriet van Broekhoven zal wederom ten avondmaal verzogt worden.

[37]

Wat aangaat mevrouw Maria Perne zal die zaak ook nog zo blijven.
Franchijn van Brussel en haar twee zusters, die ledematen zijn, zullen in de huisbezoeking ernstig vermaand worden om geen ergerlijk leven meer te leiden. En zal Hendrijn van Brussel afgevraagd worden, wat zij in de verleden huisbezoeking van dominus Schutter gezegt heeft.
Gerrigje Vernoij zal afgevraagd worden of zij tot de roomsche religie zal overgaan en daar tegen vermaand worden.
In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Fouchier, Kortleven gesubstitueert Sandijk, De Ridder. En is alzo deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Jongbloed, Fouchier, Kortleven, Van Sandik, Van Eik, diakonen Van der Meer, Van Velpen.

Den 30 januarij. Also den kerken-raad is voorgekomen dat Gerrigje Vernoij getrouwt zijnde met een paaps man in de paapse kerk zoude gaan, heeft de kerken-raad verstaan, dat sij daarover sal worden aangesproken en worden daartoe gecommiteert de predikanten Schutter en Bomble nevens den ouderling Jongbloed. Aangaande de ge-entameerde citaten en proceduren tegens de heeren Jurphaas van Sandik, schepen, de lieutenant Van den Berg en den procureur Ossenbergh om getuigenisse der waarheid te geven in voorgemelte sake van den heer captein lieutenant Severijn, resolveert de eerwaardige kerkenraad om te renuntiëren van 't gene tot nog toe daar in gedaan is cum expensis en word tot die renuntiatie gecommiteert den diakon Van Velpen.

[5 februarij]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Jongbloed, Kortleven, Sandijk secretaris, De Ridder, Van Eijk, diaconen Van der Meer, Van Velpen

Den 5 februarij Van Velpen rapporteert, dat de renuntiatie door hem is geschied. Ossenbergh zo voor zig zelfs als procureur van de heeren medegerequireerden, in judicio present, over en dag om te andwoorden of zij deze renuntiatie aannemen of niet als na de litiscontestatie geschied.

[38]

Van Velpen oordeelt van de bovenstaande renuntiatie te kunnen volstaan, protesterende derhalven van alle verdere onkosten en schade.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Jongbloed, Fouchier, Kortleven, Sandijk, De Ridder Van Eijk, diacon Van Velpen.

1719. Den 19 maart. De name des heeren aangeroepen zijnde, is de kerkenraad vergadert, en dewijl het heden over veertien dagen des heeren heilig avondmaal zal gehouden worden, is volgens gewoonte censura morum gehouden.
De zaak van Jan van Muiswinkel zal alsnog in statu gehouden worden.
De zaak van Gerrigje Vernoij is gerapporteert, dat beijde de predikanten en den

ouderling Jongbloed bij haar hebben geweest om haar af te vragen of zij tot de paapsche religie overgeaan was, waarop zij van ja heeft geandwoort, en waar bij zij nog voor eerst meende te persisteren. De kerkenraad heeft geresolveert om de approbatie van de classis te verzoeken om haar door de ban uit de gemeente te sluiten. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Van Sandijk, De Ridder gesubstitueert Van Eijk, Jongbloed. En is alzo deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[39]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Cornelis Jongbloed, De Fouchier, Kortleven, Cornelis van Sandik, H. de Ridder, M. van Eik, diakonen 2. Cornelis van Vulpen, 1. J. van der Meer

1719. Den 18 mai. Na aanroepinge van des heeren heiligen naam is de kerken-raad getreden tot de jaarlijkse veranderinge en zijn in de plaats van de afgaande ouderlingen 1. Cornelis Jongbloed 3. Daniel Kortleven 2. W.B. de Fouchier met eenparige stemmen verkoren Anton van Soest, Joan Loten, Evert Knijv. En in plaats van den afgaande diakon Van der Meer is met eenparige stemmen verkoren Cornelis van Sandik Jurphaaszoon.

Aangaande de saak van Gerrigje Vernoi rapporteren de gecommiteerden ad classen op de commissie van den 19 maart de approbatie van de classis, dog oordeelde de eerwaardige classis niet ondienstig haar als voorens nog eens aan te spreken en word sulx aan vorige gecommiteerden in mandates gegeven. En is de vergaderinge na danksegginge tot God gescheiden.

[in de marge] Presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Eik, Van Soest, Loten, Knijv, diakon Van Velpen

Den 22 juni. Also heden over 14 dagen sal gehouden worden des heeren heilig avondmaal is men na den gebede getreden tot de gewone censura morum.

De saak van Jan van Muiswinkel blijft in statu.

Aangaande de saak van Gerrigje Vernoi sullen de predikant en ouderling in visitatione de selve soeken te spreken.

Van Velpen versoekt dat de saak tegen den heer Severijn sal worden voortgeset.

In visitatione sullen assisteren Van Eik, Van Soest gesubstitueert Loten, Knijv.

[40]

1719. Ad classen te Renen sullende gehouden worden op overmogen word nevens de heeren predikanten gecommiteert Antoni van Soest gesubstitueert Loten. En is de vergaderinge met danksegginge tot God gescheiden.

[in de marge] Presenten domini eerwaardige Schutter, Bomble, ouderlingen Van Sandik, De Ridder, Van Eik, Van Soest.

Den 4 julij. Also desen dag is bestemd tot de kerkelijke visitatie heeft men na aanroepinge van des heeren heiligen naam de eerwaardige kerken-raad vergadert

en de kerkelijke middelen tegen het pausdom gelesen. Waarop zijn verschenen de domini Otto van den Berg, Cornelis Dellius, Schipio Rijmsdriek predikanten te Rhenen, Coten, Bunnijk om te vernemen na den staat der kerke alhier en is de selve Gode zij dank wel bevonden waar op men na danksegginge de eerwaardige kerkenraad is gescheiden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Cornelis van Sandik, Hendrik de Ridder, M. van Eik, Antoni van Soest, Joan Loten, diakon Van Velpen.

Den 21 augustus. Ad classen welke overmorgen zijnde den 23 augustus sal gehouden worden tot Rhenen is gecommiteert de heeren predikanten en nevens haar Joan Loten als ouderling.

[in de marge] Presenten predikanten Schutter, Bomble, ouderlingen Sandijk, De Ridder, Van Eijk, Loten, Knijf, diacon Van Velpen

De 18 september. Alzo op aanstaande zondag over agt dagen het heilig avondmaal zal gehouden worden, is de name des heeren aangeroepen en heeft men censura morum gehouden.

Aangaande de zaak van Jan van Muiswinkel, blijft alsnog in statu.

Gerrigje Vernoij is tegenwoordig alsnog uit de stad, zodat die zaak blijft alsvoren.

[41]

Is voorgesteld, dat Willem Verhouwel, die eenige jaren int veld onder een Duits regiment gediend heeft, verzogt, dat hij een kerkelijke attestatie mogten verkrijgen, alzo hij van dat regiment geen attestatie konden erlangen, alzo daar geen gereformeerde predikant onder was. Is verstaan, dat men zijn naam na gewoonte zal afroepen en na bevind van zake hem een attestatie zal geven.

Is geresolveert, dat de ses gulden voor de breuke van den armen van diegene die buiten trouwen daar de bruid niet woonagtig door de captijn leutenant Severijn, als ook Maria Habijtel zullen betaalt worden en door de custos Mom zal uitgevourt worden. In visitatione sullen als ouderlingen assisteren Loten, Knijf, gesubstitueert Sandijk, De Ridder en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] praesenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Sandick, Van Eik, Loten, Van Soest, Knijf

Den 12 november ad classen welke alhier gehouden sal worden overmorgen den 14 november zijn gecommiteert de heeren predikanten en den ouderling Evert Knijf, gesubstitueert de heer burgemeester van Sandik. Is voorkomen, dat Jannigje Latoj hebbende eenige tijd hier van daan geweest en nu 4 jaaren gewoont te Rotterdam versogt attestatie. De kerkeraad in overweginge genomen hebbende het loflijk getuigenisse en intesessie van den wel eerwaarde dominus Havicius, predikant te Rotterdam heeft sulx toegestaan sonder consequentie.

[42]

[in de marge] presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen De Ridder, Van Eijk, Van Soest, Loten

Den 26 december 1719. Dewijl op aanstaande zondag over agt dagen het avondmaal des heeren zal gehouden worden, is volgens gewoonte censura morum gehouden. De zaak aangaande Jan van Muiswinkel, als ook van Gerrigje Vernooij, dewijle zij tot nog niet in de stad is, blijft als vooren. En is anders niet van belang voorgekomen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Sandijk, De Ridder, gesubstitueert Van Eijk, Van Soest en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] praesenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen De Ridder, Knijv, Van Soest

1720, den 17 maart ad classem welke staat gehouden te worden alhier op overmorgen den 19 maart zijn gecommiteert domini Schutter en Bomble en nevens haar den ouderling burgemeester Van Sandik, gesubstitueert De Ridder.

[in de marge] presenten dominus Bomble, ouderlingen Loten, Van Soest

Den 24 dito, also over veertien dagen sal worden gehouden des heeren heiligen avondmaal is de kerkenraad vergadert. Dog om de kleintalligheid is geen censura morum gehouden, te meer wijl de presenten leden niets bijsonders hadden. In visitatione sullen assisteren Van Soest, Loten, gesubstitueert Knijv, Sandik

[43]

[in de marge] praesenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen De Ridder, Van Soest, Knijv, diakon Van Velpen.

1720, den 26 dito

Is de kerken-raad vollediger verschenen en na aanroepinge van des heeren name is de censura morum gehouden. De saken van Jan van Muiswinkel en Gerrigje Vernooij blijft in statu. En is de vergaderinge net danksegginge aan God gescheiden.

[in de marge] praesenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Sandik, De Ridder, Van Eijk, Van Soest, Loten, Knijv, diakon Van Velpen, Cornelis van Sandik

Den 9 mai na aanroepinge van des heeren heiligen name is de eerwaarde kerken-raad getreden tot de gewone jaarlijkse veranderinge en zijn in plaats van de afgaande ouderlingen Cornelis van Sandik, Hendrik de Ridder, Mattijs van Eik, zijn met eenparige stemmen verkoren Hendrik Vermeulen, Bertram Willem de Fouchier, Nicolaas van Wijk, en in plaats van den afgaande diaken Cornelis van Velpen is met eenparige stemmen verkoren Hendrik Gilles Middelkoop. Waar op de vergaderinge na danksegginge aan God is gescheiden.

[44]

[in de marge] presenten Schutter, Bomble, ouderlingen Cornelis van Sandijk, De Ridder, Van Eijk, Van Soest, Loten, diaconen Van Velpen, Sandijk

1720, den [20?] majj de kerkenraad vergadert zijnde, heeft de vergaderinge eenparig geresolveert, om in het toekomende geen ouderlingen meer voor de eerste maal te verkiezen, tenzij die tot ouderling verkoren zal worden, alvorens diakon is geweest, om daar door te beter diaconen te kunnen bekomen en dat die bediening niet in veragting zal geraken en zal deze article stand grijpen uitgezondert den heer hoofd officier en de heeren van de magistraat.

[in de marge] praesenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Vermeulen, Van Wijk

Den 17 junij also op morgen de eerwaarde classis staat gehouden te worden te Rhenen is daar toe nevens de eerwaarde predikanten ex ordine gecommiteert Hendrik Vermeulen

[in de marge] presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Fouchier, Van Wijk, diacon Middelkoop

Den 23 junij na aanroepinge van des heeren heilige naam is de kerkeraad vergadert en dewijl op heden over veertien dagen des heeren avondmaal gehouden zal worden, is volgens gewoonte censura morum gehouden. Is geresolveert voor de laatste maal die ledematen nog eens te vermanen, die haar gewoonte maken van weijnig in de kerk en in eenige jaren niet ten avondmaal te komen, dat men dezulke van het heilig avondmaal zal afhouden en zo eenige die vermaninge ten quade mogte opnemen of eenige quade bejegeningen daarover de visitatoren geven, zo zullen die de facto het heilig avondmaal ontzegt worden en dewijl Verlagen van zijn vrou nu eenigen tijd af geweest is en aan haar om die oorzaak geen attestatie kon gegeven worden, zal hem het avondmaal verboden worden. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Vermeulen, Fouchier, gesubstitueert Van Wijk, Van Soest, waar op deze vergadering God dankende is geeijndigt.

[45]

[in de marge] praesenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Loten, Vermeulen, Fouchier, Van Wijk, diaken Cornelis van Sandik

1720 den 15 julij also desen dag is bestemd tot de kerkelijke visitatie heeft men na aanroepinge van des heeren heiligen naam den eerwaarde kerken-raad vergadert en de kerkelijke middelen tegen het pausdom gelesen. En zijn als visitatores verschenen domini Van Sijpenstein, Goeden-Hagen, Brandes, predikanten tot Doorn, Leersum, Driebergen, en hebben domini deputati hier alles wel bevonden. Waar mede de vergaderinge met danksegginge aan God is gescheiden.

Den 25 augusti is nevens de predikanten als ouderling na de classis van Rhenen gecommiteert den ouderling Bertram Willem de Fouchier.

[in de marge] praesenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Loten, Vermeulen, Fouchier, Van Wijk, diakon Middelkoop

Den 22 september also over veertien dagen sal gehouden worden des heeren heilig avondmaal is men getreden tot het houden van de censura morum. En is voorgekomen dat seker lidmaat sig in de voorledene weke seer ergelijk in dronkenschap en vegterie als andere onbetamelijkheden heeft verlopen, resolveert de eerwaarde kerkenraad hem het avondmaal te ontseggen tot tijd en wijl hij berou belijd en beterschap betoont.

[46]

1720. Die gewoonte maken om weinig te kerk te gaan sullen in visitatione worden aangesproken volgens de resolutie van den 23 junij, In visitatione sullen assisteren Van Wijk, Van Soest, gesubstitueert Loten, Knijf. Waarop de eerwaarde vergaderinge met danksegginge is gescheiden.

[in de marge] praesenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Loten, Vermeulen, Van Wijk, diakon Sandik

Den 29 dito. Dewijle de voorgemelte persoon aan de gecommiteerden in visitatione heeft beleden en betoont berou en leedwesen en versogt ontheft te zijn van de censure, heeft de eerwaarde kerkeraad op sijne beloften van beterschap dit toe gestaan.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Knijf, Van Wijk, Vermeulen, Fouchier, diacon Middelkoop

Den 24 november de kerkenraad vergadert zijnde is nevens de twee predikanten op de aanstaande classis den 26 november alhier te houden, den ouderling Nicolaas van Wijk gecommiteert.

[in de marge] presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Knijf, Vermeulen, Fouchier

Den 22 december na aanroepinge van de name des heeren is de kerkenraad vergadert en dewijl het over heden over veertien dagen het heilig avondmaal gehouden zal worden, is men getreden tot het censura morum en is voorgekomen, dat Jannigje, de huisvrouw van Anthoni van Maurijk haar verloopt in openbare en continuele dronkenschap

[47]

zo zal men haar het heilig avondmaal ontzeggen tot tijd en wijle dat ze berouw en beterschap betoont. In visitatione als ouderlingen zullen assisteren Loten, Knijf, gesubstitueert Vermeulen, Fouchier en is alsoo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] dominus Bomble, ouderlingen Van Soest, Loten, Knijf, Foechier, diaconen Van Sandik, Middelkoop

1721 den 16 maart. Ad classem die op overmorgen, zijnde den 18, alhier staat gehouden te worden is nevens de heeren predicanten gecommiteerd Antoni van Soest, gesubstitueert Joan Loten

[in de marge] presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Loten, Vermeulen, Van Wijk, diaconen Sandijk, Middelkoop

Den 23 maart na aanroeping van des heeren heilige naam is de kerkenraad vergadert en dewijl op heden over veertien dagen het heilig avondmaal gehouden zal worden, is het censura morum volgens gewoonte waargenomen en blijft de kerkenraad bij haare vorige resolutie van den 23 junij 1720 als ook van den 22 december 1721 en heeft Jannigje van Maurik beloofd dat ze in het toekomende haar stigtelijker zal gedragen. In visitatione als ouderlingen zullen assisteren Vermeulen, Fouchier, gesubstitueert Van Wijk, Van Soest en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[48]

[in de marge] praesenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Soest, Loten, Knijf, Vermeulen, Fouchier, Van Wijk, diakonen Van Sandik, Middelkoop

1721, den 22 mai na aanroeping van den heiligen name des heeren is de eerwaarde kerken-raad na gewoonte getreden tot de jaarlijkse veranderinge en zijn met eenparige stemmen verkoren in plaats van de afgaande ouderlingen Anthoni van Soest, Johan Loten, Evert Knijf: Jan de Bruin, Cornelis van Sandik Jans-z, Jan Reijerzen de Weijs en in plaats van den afgaanden diacon Cornelis van Sandik Jurphaas-z: Gijsbert Vermeulen, welke dese bedieningen ook hebben aangenomen. Is voorgebragt dat Cornelis van Velpen, afgegane diacon, niet is blijven sitten in de diakons bank het gehele jaar na zijn afgaan, gelijk de resolutien van den 21 mai 1691 en 17 mai 1694 sulx eischen, en is daar op geresolveert, dat hem dit sal worden aangeseigt, om daar weer plaats te nemen. Waar op de vergadering met danksegginge tot God gescheiden is.

[49]

1721, den 22 junij na aanroeping van des heeren heiligen naam is de kerkenraad vergadert en dewijl op heden over veertien dagen het heilig avondmaal gehouden zal worden, is censura morum gehouden en blijft de kerkenraad bij de vorige resolutie van den 23 maart. En heeft den diacon Cornelis van Vulpen aan de resolutie van den 22 maij 1721 voldaan. In visitatione zullen assisteren als ouderlingen De Bruin, Sandijk, gesubstitueert De Wijs, Vermeulen. Neffens de predikanten zijn op de aanstaande classe den 24 junij te Rhenen gecommiteert en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] praesenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Vermeulen, Fouchier, Van Wijk, De Weijs, diakonen Middelkoop, Vermeulen

Den 29 dito is op zijn verzoek binnen gestaan Hendrik Verlagen, die wegens de scheidinge tussen hem en sijne huisvrouw was gecensureert, verzoekende van de censure ontheven te zijn, tot sijne verontschuldiging bijbrengende, dat sijne vrouwe van selve was weggegaan bij zijn afwezen. De eerwaarde kerkenraad dit gehoord hebbende en hem gevraagd hebbende, of hij zijn vrouwe wel soude willen weder aannemen, ter wijl sij daar toe wel genegen is, heeft hij daar op geandwoord, daar toe geensins genegen te zijn. Om het een en andere blijft de eerwaarde kerkenraad bij haare voorige resolutie, om hem als nog van het avondmaal af te houden.

Dewijl de chirurgijn Valk, niet tegenstaande onder de censure was, de voorige reise heeft durven komen aan de heijlige tafel, sal hij worden gewaarschuwt, om sig des niet weder te verstouten, of dat hem de bondzegels sullen geweigert worden en sal hij ook vermaant worden om sig in huis en in de kerk te verbeteren

[50]

[in de marge] presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Vermeulen, Van Wijk, De Bruin, Sandijk, De Wijs

1721. De naam des heeren aangeroepen zijnde, dewijle dezen dag bestemt was tot de kerkevisitatie, is de kerkenraad vergadert, en de middelen tegen het pausdom zijn gelezen, ten welken eijnde in deze vergaderinge zijn verschenen als visitatoren domini Menso, Van Baren, Crollius, predikanten te Rhenen, Odijk, Houten, en hebben domini deputati hier alles wel bevonden. Waar mede deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] praesenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Jan de Bruin, Jan de Weijs

Den 24 augustus. Ad classem die overmorgen, zijnde den 26, staat gehouden te worden te Rhenen worden nevens de eerwaarde predikanten gecommitteert de heer Cornelis van Sandik ouderling, gesubstitueert Jan de Weijs.

[in de marge] presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Vermeulen, Fouchier, Van Wijk, De Bruin, De Wijs, diaconen Middelkoop, Gijsbert Vermeulen

Den 21 september na aanroeping van des heeren heijligen naam is de kerkenraad vergadert en dewijl het op heden over veertien dagen het heijlig avondmaal zal bedeeft worden, is na gewoonte censura morum gehouden. En is voorgekomen dat Jacob Bosman zig in geduirige dronkenschap verloopt, dewelke daarom het heijlig avondmaal zal ontzegt worden en zal Cornelis Valk en Jan van Muiswinkel op een extraordinare vergaderinge daags te voren geciteert worden om haar over haar gedrag te ernstig aan te spreken, dewijle men haar in de huisbezoeking niet kan te huis vinden.

[51]

1721. Is voorgesteld, dat Deliaantje Sandbrink om verscheijdene misvallen een geruime tijd van het heijlig avondmaal is afgehouden, verzoekende dat ze wederom

tot het gebruik van s heeren avondmaal mogt toegelaten worden en zal zij ook voor een extraordinare vergadering ontboden worden en op het betoon van een boetveerdig berouw haar verzoek zal toegestaan worden. In visitatione zullen assisteren De Wijs, Vermeulen, gesubstitueert Fouchier, Van Wijk, en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] praesenten dominus Bomble, ouderlingen Vermeulen, Fouchier, Van Wijk

Den 28 september. Volgens de resolutie van den 21 september is binnen gestaan Cornelis Valk aan wien voorgehouden is, hoe de kerkenraad nu lang te vergeefs had verwacht sijne beterschap op so menigvuldige vermaningen en waarschuwingen en daarover als nog op 't ernstigst daar toe wierd vermaand en gewaarschuwt, waar op hij vroeg, of de praeses nog iets meer te seggen had en geandwoord zijnde voor als nog van neen, seide hij dat hij de heeren bedankte en dat se hem wel hadden konnen te huis laten, als sij hem anders niet te seggen hadden en daarop aanstonds heenen liep. Is ook desgelijks binnen gestaan Jan van Muiswinkel en ernstig aangesproken wegens sijne volherdinge in sijn quaad gedrag en heeft hij in alles schuld bekend en beterschap beloofd en versogt dog niet in den groten ban gedaan worden, waarop hij onder eene ernstige waarschuwinge is gedimiteert en blijft de eerwaarde kerkenraad als nog sijne beterschap verwagten.

[52]

1721. Ook is binnen gestaan Deljana van Sandbrink, die de eerwaarde kerkenraad heeft bekend haar opregt berou wegens haar ergerlijke sonden en belooft altijd blijken daar van te sullen blijven geven, waar op sij in den schoot der kerke weder aangenomen is.

[in de marge] praesenten domini Egidius Schutter, Bomble, ouderlingen Fouchier, De Bruin, De Weijs

Den 11 november. Ad classem die op morgen hier sal gehouden worden, is nevens de heeren predikanten gecommiteert Jan de Weijs, ouderling, gesubstitueert Vermeulen.

[in de marge] presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Fouchier, De Bruin, borgemeester Sandijk, De Wijs, diaconen Middelkoop, Vermeulen

Den 21 december na aanroepinge van des heeren heijligen naam is de kerkenraad vergadert en dewijl het heden over veertien dagen het heijlig avondmaal zal uitgedeelt worden, heeft men na gewoonte censura morum gehouden. Is voorgesteld dat Cornelia Jans van Doorn onlangs getrouwt met Nicolaas van Elten, paaps zijnde, belooft hebbende aan dominus Bomble met zijn huisvrouw in de gereformeerde kerke te zullen gaan, en ook in de gereformeerde kerk zijn getrouwt, egter zijn kind bij de paap heeft laten dopen, strijdende tegen de resolutie van de edele agtbare magistraat daar omtrent genomen, waarom verzogt is aan de heeren uit de magistraat die hier in de kerkenraad zitten, het zelvige in de edele agtbare magistraat in te brengen, t welk van die heeren gunstig aangenomen is.

En zal Jacob Pater wegens vegterije op een zondag in een herberg voorgevallen, voor deze reijs het avondmaal ontzegt worden.

[53]

In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Fouchier, Van Wijk, gesubstitueert De Bruin, Sandijk, en is deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten domini Egidius Schutter, Bomble, ouderlingen Vermeulen, Fouchier, Bruin, De Weijs, diakonen Middelkoop, Vermeulen

1722, den 13 januari de kerkenraad vergadert is in omvraag gebracht, hoe men het sou maken met het huisje nagelaten bij Jannigje Pruis, weduwe van Sander Westrik en is geresolveert het selve te houden ten voordele van de diakonie en ten dien einde het te laten repareren, waarom de ouderling De Bruin nevens de twee broederen diakonen worden gecommiteert om die reparatie te ordoneren en aan te besteden, alles op de minste kosten, waar op de vergaderinge is gescheiden.

[in de marge] presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Vermeulen, Fouchier, Van Wijk, De Bruijn, Van Sandik, De Weijs, diakonen Middelkoop, Vermeulen

Den 22 maart. Wijn op heden over veertien dagen sal gehouden worden het nagtmaal des heeren is men na aanroepinge van Gods naam getreden tot de censura morum. Jacob Pater sal na ernstige vermaninge weder worden aangenomen. De trage kerkgangers sullen worden vermaant tot neerstigheid. In visitatione sullen assisteren De Bruijn, Sandijk, [gesubstitueert] De Weijs, Vermeulen.

Is voorgesteld het sijnodale versoek van subsidie voor de kerken van Oostvriesland, waar op geresolveert eerst te vernemen hoe sulx op andere plaats geschied en dan pro re nata te handelen. Waar na met danksegginge tot God de vergaderinge is gescheiden.

[54]

[in de marge] presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Vermeulen, Fouchier, Van Wijk, Van Sandik, De Weijs, diakonen Middelkoop, Vermeulen

1722, den 14 maj na aanroepinge van Gods heilige naam is men na gewoonte getreden tot de jaarlijkse veranderingen van den eerwaarde kerkenraad en zijn in plaats van de afgaande ouderlingen Hendrik Vermeulen, Bertram Wilhelm de Fouchier, Claas van Wijk met eenparige stemmen verkoren Cornelis Jongbloed, Joan Loten, Hendrik Gilles Middelkoop. En in plaats van den afgaanden diakon Hendrik Gilles Middelkoop is met eenparige stemmen verkoren Wouter van Soest. Die dese bedieningen hebben aangenomen en is de eerwaarde vergaderinge na danksegginge aan God gescheiden.

Den 14 junij ad classem sal nevens de predikanten gaan Cornelis Jongbloed, gesubstitueert Joan Loten.

[55]

1722, den 21 junij na aanroepinge van des heeren heijlige naam is de kerkenraad vergadert en dewijl op heden over veertien dagen het heijlig avondmaal zal gehouden worden heeft men na gewoonte censura morum gehouden.

Aangaande het verzoek voor de broederen van Oostfriesland hebben de edele agtbare heeren van de magistraat haar toegelegd dertig gulden en tien gulden van de diaconie. De resolutie van den 23 junij 1720 sal in practijk blijven. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Jongbloed, Loten, gesubstitueert Middelkoop, De Bruin, waarna met dankzegginge tot God deze vergaderinge is gescheijden.

[in de marge] praesenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen Van Sandik, De Weijs, Jongbloed, Loten, Middelkoop, diakon Van Soest

Den 29 junij is voorgesteld dat seker persoon die eenigen tijd alhier in concubinaetschap had geleefd en verscheide kinderen geprocreëert (die nog in leven zijn, dog na versterv van de bijsit sig van dergelijke sonden abstineert) versogt tot lidmaat te worden aangenomen. De meeste leden van de eerwaarde kerkenraad zijn van gevoelen, dat men hem sonder eenig uijtstel sal mogen aannemen.

[in de marge] presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen De Bruin, Sandijk, Jan de Wijs, Jongbloed, Loten, Middelkoop, diaconen Vermeulen, Van Soest

Den 7 julij na aanroepinge van des heeren heijlige naam is de kerkenraad vergadert, dewijle dezen dag bestemt was door domini deputaten dezès classis zijn de middelen tegen pausdom gelezen, ten welke eijnde in deze vergaderinge zijn verschenen als visitatoren domini Dellius, Oostrum, predikanten te Cothen, Amerongen en hebben domini deputati hier alles wel bevonden. Is also deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[56]

[in de marge] presenten domini Schutter, Bomble, ouderlingen De Bruin, Sandijk, burgemeester, Jan de Wijs, Jongbloed, Loten, Middelkoop, diaconen Vermeulen, Van Soest

1722, den 20 augusti de name des allerhoogste Gods aangeropen zijnde is op zijn verzoek binnen gestaan dominus Henricus van Sijpesteijn, predikant te Doorn, als gevolmagtigde van de edele agtbare magistraat en kerkenraad der stad Kampen, daartoe overleve[re]nde een credentie, en maakte bekend hoe dat dominus Christiaan Bomble van de kerkenraad van Kampen was beroepen tot ordinaris herder en leeraar in de gemeijnte aldaar en van de edele agtbare magistraat en de eerwaarde classis van Kampen was geapproveert, daartoe overleverende de stukken van beroepinge en approbatien, welke nagelezen zijnde, wierde dezelve in goede ordre bevonden en verzogt derhalven de dimissie van dominus Bomble van deze vergaderinge en gehoord hebbende de redenen van dominus Bomble, waarom hij die beroepinge in de vreeze des heeren had aangenomen, is dit verzoek in omvrage gebracht en gezien de wettelijkheid van deze beroepinge en de wille van

den heere des oogstes die dienstknegten uitzend in zijne oogst, daar en wanneer hij wil, zo hebben wij zijn eerwaarde dog ongaarne van zijne dienst alhier ontslagen, wenshende dat den God aller genade hem verder gelieve te overstorten met een rijke mate des heijligen geestes, opdat zijn eerwaarde dienst aan die plaats mag gezegent zijn, opdat vele zielen tot het koninkrijke van koning Jesus mogen toegebracht worden en heeft dominus Bomble met veel beweginge en zegenwens over deze vergaderinge zijn afscheijd genomen. Waarmede deze vergaderinge God dankende is geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Sandijk, De Wijs, Jongbloed, Loten, Middelkoop, diaconen Vermeulen, Van Soest

Den 20 september na aanroepinge van des heeren heijligen naam is de kerkenraad vergadert en is volgens gewoonte censura morum gehouden tegen het heijlig avondmaal dat op heden over veertien dagen zal gecelebreert worden. De resolutie van den 23 junij anno 1720 zal in practijk blijven. In visitatione als ouderlingen zullen assisteren Middelkoop, De Bruin, gesubstitueert Sandijk, De Wijs

[57]

1722. Dewijl dat door het vertrek van dominus Bomble na Kampen deze kerke van een haars herders en leeraars is ontzet en nodig is dat die plaats met een herder verzien worden, is geoordeelt, dat men handopening daar toe verzoeke bij de edele achtbare magistraat en zijn daar toe gecommiteert dominus Schutter, den ouderling De Bruin en den oudste diacon Vermeulen op morgen zijnde ordinaris policijdag den 21 september en is also deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen De Bruin, Sandijk borgemeester, De Wijs, Jongbloed, Middelkoop, diaconen Vemeulen, Van Soest

Den 24 september na aanroepinge van de allerheijligste naame Gods is de kerkenraad vergadert en hebben de gecommiteerdens van deze vergaderinge bekend gemaakt dat de edel achtbare magistraat dezer stad eenparig hebben geconsenteert de handopening tot de dispectie van een ander ordinaris herder en leeraar in plaats van dominus Bomble, vertrokken na de gemeente van Kampen. Is men daarop getreden tot de nominatie van twaalf en zijn daar op gestelt: Johannes Brandolphus, predikant te Ravenswaj, Hubertus Gerardus Chassee, predikant te Soelen, Henricus van Sijpesteijn, predikant te Doorn, Gerardus van Oostrum, predikant te Amerongen, Henricus Jonas, predikant te Marken, Nathanael de Leeuw van Koolwijk, predikant te Heijkoop, Casper Hendrik van Heijmenberg, predikant te Wormerveer, Gerardus Spegt, predikant te Tiel, Nicolaas Cornelius Krollius, predikant te Houten, Jacobus Adrianus Folkers, predikant te Akersloot, Scipio van Riemsdijk, predikant te Bunnik, Pieter Poeraad, predikant aan den berg Nederhorst, en zal men aanstaande zondag over agt dagen zijnde 4 october treden tot de nominatie van drien.

[58]

is op zijn verzoek binnen gestaan Hendrik Verlagen welke eenigen tijd van het heilig avondmaal was afgehouden, omdat zijn vrouw van hem was afgescheiden en vermits hij een brief heeft vertoont, dat zijn vrouw was overleden en verzogt dat hij nu wederom ten heiligen avondmaal mogt toegelaten worden, het welk hem eenparig is toegestaan, onder een ernstig vermaan, dat hij zig Godvrugtig als een levendig litmaat zal hebben te gedragen, twelk hij ook belooft heeft. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen De Bruin, Sandijk, De Wijs, Jongbloed, Loten, Middelkoop, diaconen Vermeulen, Van Soest

Den 4 oktober de name des allerhoogste Gods aangeroepen zijnde en dewijl dezen dag bestelt was tot het maken van een nominatie van drien, en is men in de vreeze des heeren tot het nomineren van drie perzonen getreden en zijn daar opgesteld domini Chasse, Heijmenberg, Crollius en zal deze nominatie op maandag zijnde den 5 october aan den edele achtbare magistraat vertoont worden met verzoek van dezelve te approberen en zijn daartoe gecommiteert dominus Schutter, den ouderling De Bruin en den diacon Gijsbert Vermeulen en is daar op deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen De Bruin, Sandijk, De Wijs, Jongbloed, Loten, Middelkoop, diaconen Vermeulen, Van Soest

Den 18 october na aanroepinge van de allerheiligste name Gods is bekend gemaakt dat de edele achtbare magistraat op het verzoek van de gecommiteerde de nominatie van drien had geaprobeert. Daar toe is een acte van de edele achtbaren overgelevert, dit luid als volgt:

Extract uit de resolutie van de magistraat der stad Wijk. Den 5 october 1722.

[59]

Zijn na verzogte audiëntie binnen gestaan de heeren Egidius Schutter, predikant, Johan de Bruin, ouderling en Gijsbert Vermeulen, diacon, als gecommiteerdens van de kerkenraad deze stad en hebben naar wensing van Gods zegen geremonstreert, hoe dat de gemelte kerkenraad uit een groter getal een drietal hadden genomineert, verzoekende daar op des magistraats approbatie, tot dien eijnde exhiberende extract uit het resolutieboek van gemelte kerkenraad luidende als volgt:

Extract uit het kerkeboek der stad Wijk. Den 4 october. De name des allerhoogste Gods aangeroepen zijnde en dewijl dezen dag bestelt was tot het maken van een nominatie van drien, is men in de vreeze des heeren getreden tot een nominatie van drien en zijn daar opgesteld: domini Chasse, Heijmenberg, Crollius en zal deze nominatie op maandag den 5 october aan de edele achtbare magistraat vertoond worden, met verzoek van de zelve te approberen en zijn daar toe gecommiteert dominus Schutter, den ouderling De Bruin en den diacon Vermeulen en is daar op deze vergadering God dankende geeijndigt. Onderstond quod testor en was geteijkend Egidius Schutter sijnedrion pro tempore scriba.

Waarop de gecommiteerdens waren vertrokken het zelve gelezen en in deliberatie geleijd zijnde heeft de magistraat eenparig geconsenteert, gelijk dezelve consenteren bij deze aan den eerwaarde kerkenraad voorschreven, omme uit het drital een bekwaam perzoon te eligeren tot vervulling van de vacante plaats van dominus Christiaan Johan Bomble, om alsdan vervolgens geapprobeert te worden en was getekend accordeert met de voorschreven resolutie Cornelis van Sandijk.

[60]

1722. Waar uit bleek dat deze vergadering in staat gestelt was, om een predikant uit het drital genomineert te kunnen beroepen in de plaats van dominus Christiaan Johan Bomble, vertrokken na Kampen zo heeft deze eerwaarde vergadering in de vreeze van Gods naam met eenparigheid verkoren tot ordinaris herder en leeraar dezer gemeente den eerwaardige Godzalige en welgeleerde dominus Hubert Gerard Chasse, predikant te Zoelen en zijn wederom dezelve broederen gecommiteert om deze beroepene predikant op morgen den 19 oktober 1722 aan de edele achtbare magistraat te presenteren, ten eijnde hij van haar edele achtbaren mogte geapprobeert worden. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen De Bruin, Sandijk, De Wijs, Jongbloed, Loten, Middelkoop, diaconen Vermeulen, Van Soest

Den 25 oktober de name des allerhoogsten Gods aangeroepen zijnde is door onze gecommiteerde bekend gemaakt , dat de edele achtbare magistraat den beroepene predikant dominus Hubert Gerard Chasse had geapprobeert, daar toe overleverende extract uit het resolutieboek van de edele achtbare magistraat luid als volgt:

Extract uit de resolutie van de magistraat der stad Wijk bij Duurstede. Den 19 oktober 1722. Dominus Schutter, den ouderling Jan de Bruin en Gijsbert Vermeulen, diacon, naar verzogte audientie binnen gestaan zijnde, hebben vertoont hoe dat den kerkenraad dezer stad uit het drital eenparig een tot ordinaris leeraar dezer gemeente hebben beroepen dominus Huibertus Gerardus Chasse, predikant tot Zoelen, verzoekende daar op des magistraats approbatie. Waarop gedelibereerd zijnde is hetzelfde beroep eenparig geapprobeert en dat op een tractement van zeven hondert gulden jaarlijcx boven een vrije woning en vrij van stad impositien, onder conditie nogtans, dat bij aldien binnen drie jaren opeen anders mogt beroepen worden, dat de kosten van

[61]

1722. zijn beroep alhier gehouden zal wezen te reduceren. Accordeert mette voorschreven resolutie Cornelis van Sandijk. Waar op het instrument van beroeping alle de leden dezer vergadering is ondertekent. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten dominus Schutter, Sandijk, De Bruin, Jongbloed, Loten, Middelkoop, diacons Vermeulen, Van Soest

Den 8 november is nevens den predikant dominus Schutter op de classis den 10 november te Wijk te houde gecommiteert den ouderling Jan de Bruin als ook tot losmaking van dominus Chasse voor de kerkenraad van Zoelen en de classis van Thiel dominus Schutter, den ouderling De Bruin en Gijsbert Vermeulen, diacon.

[in de marge] Presenten dominus Schutter, ouderlingen De Wijs, Middelkoop, diaconen Vermeulen, Van Soest

Den 19 november hebben de gecommiteerden van de kerkenraad gerapporteert dat zij de losmaking van dominus Chasse hadde bezorgt en geobtineert bij de kerkenraad van Zoelen en de eerwaardige classis van Thiel en zal zijn eerwaardige aanstaande zondag de eerste voorstelling hebbe.

Den 6 december is dominus Chasse bevestigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen De Bruin, Sandijk, De Wijs, Jongbloed, Loten, Middelkoop, diaconen Vermeulen, Van Soest

Den 20 december. Na aanroeping van des heeren naam is de kerken-raad vergadert en is volgens gebruik censura morum gehouden, tegen het heilig avondmaal dat heden veertien daag sal gehouden worden . In visitatione sullen assisteren als ouderlingen Sandijk, De Wijs gesubstitueert Jongbloed, Loten. De eerwaardige vergadering is met danksegging tot God gescheiden.

[62]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen De Bruin, Sandijk, De Wijs, Jongbloed, Middelkoop, diaconen Vermeulen, Van Soest

1703 den 21 maart. Na aanroepinge van de allerheiligste name Gods, is de kerkenraad vergadert en dewijl het heden over veertien dagen de tijd is om des heeren heilig avondmaal te houden, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden en zal men degene die hunne gewoonte maken om den openbaren Godsdienst niet bij te wonen, daar toe nog ernstig te vermanen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Jongbloed, Loten gesubstitueert Middelkoop, De Bruin. En is also deze vergadering God dankende geeijndigt. Als ouderling is nevens de predikanten op de classis den 23 maart gecommiteert de heer Middelkoop.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen De Bruin, Sandijk, Jongbloed, Middelkoop, diakonen Vermeulen, Van Soest

Den 6 mai. Na aanroepinge van Gods heilige naam is men na gewoonte getreden tot de jaarlijkse veranderingen van den eerwaardige kerken-raad en sijn in plaats van de nu afgaande ouderlingen Jan de Bruin, Kornelis van Sandijk, Jan de Wijs verkoren Hendrik Vermeulen, Daniel Kortleve, Evert Knijf en in plaats van den nu afgaande diaken Gijsbert Vermeulen is verkoren Johannes van Dam, die dese bedieningen is des heeren vrese hebben aangenomen en is dese eerwaardige vergadering met danksegginge gescheiden.

[63]

[in de marge] Presenten predikanten Schutter, Chasse, ouderlingen Middelkoop, Vermeulen, Kortleven, diaconen Van Soest, Van Dam

1723 den 14 junij is nevens de predikanten als ouderling op de classis te Rhenen gecommiteert Hendrik Vermeulen.

Den 20 junij. Na aanroepinge van de allerheiligste name Gods, is de kerkenraad vergadert, en dewijle het heden over veertien dagen wederom de gewone tijd is om des heeren heilig avondmaal te houden, heeft men censura morum gehouden en zal men voor de laatste maal nog ernstig vermanen die gene welke zo traag int gehoor komen of dat men andere maatregels zal nemen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Vermeulen, Kortleven gesubstitueert Knijf, Jongbloed. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

Den 12 julij. Na aanroeping van Gods heiligen naam is de kerkenraad vergadert dewijle dese dag bestemt was door domini deputaten deses classis, sijn de middelen tegen pausdom gelesen, ten welke einde in dese vergadering sijn verschenen, als visitatoren domini Schutter, Goedenha[gen], Ojers predikanten tot Wijk, Leersum, t Waal en hebben de deputaten alles wel bevonden en is soo des eerwaardige vergaderinge met danksegginge tot God gescheiden.

[64]

[in de marge] Presenten dominus Schutter, ouderlingen Loten, Middelkoop, Vermeulen, Kortleven, Knijf, diacon Van Dam

1723 den 19 september de name des heeren aangeroepen zijnde, is de kerkenraad vergadert en dewijl op heden over veertien dagen het heilig avondmaal zal gehouden worden, heeft men volgens gewoonte censura morum geouffent en is geresolveert om de heer Emting zo wegens zijn vegten en het niet komen in t gehoor van Gods woord, voor deze maal van het heilig avondmaal af te houden en zal hem zulkx in visitatione aangezegt worden. In visitatione als ouderlingen zullen assisteren Knijf, Jongbloed gesubstitueert Loten, Middelkoop. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Jongbloed, Loten, Middelkoop, Vermeulen, Kortleven, Knijf, diakonen Van Soest, Van Dam

De 11 october is de eerwaardige kerken-raad vergadert en door dominus Schutter op versoek van Seigje van Ginkel wonende te Rotterdam voorgesteld en versogt of dese eerwaardige vergadering geliefde te geven sekere certificatie dat soo genoemde Seigje van Ginkel mogt komen tot armoede te vervallen den eerwaardige kerken-raad haar te allen tijden soude onderhouden. Waarop de eerwaardige vergadering dit overwogen hebbende resolveert, dat dese saak van haar departement niet is, maar sulk bij de edelagtbare magistraat mogt versogt worden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Jongbloed, Middelkoop, Vermeulen, Kortleven, Knijf, diaconen Van Soest, Van Dam

De 8 november is op het verzoek van den afgegane diacon Vermeulen de kerkenraad vergadert, dewelke een request aan deze vergadering heeft overgeleverd om het huis twelk hij overgenomen heeft van de overleden Jannige Pater, voor zes en veertig gulden 12 stuivers voor agterstallige huisgeld welke hij zal publiekelijk aanbesteden met kennis van de regerende diaconen aan de minst aannemende.

[65]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Jongbloed, Loten, Middelkoop, Vermeulen, Kortleven, Knijf, diakonen Van Soest, Van Dam

1723 den 14 november is door de diakonen aan dese vergadering voorgedragen dat Trijntje van der Horst is overleden en dat haar huis staande in de Muntstraat daar door is opengevallen, waar op door dese eerwaardige vergadering is geresolveert dat de diakonen het gemelte huis sullen te huur of te koop setten om dat sij lange jaren van den armen heeft geprofiteert.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Jongbloed, Loten, Middelkoop, Vermeulen, diakonen Van Soest, Van Dam

Den 21 november is de eerwaardige kerken-raad vergadert en is binnen gestaan Maria van Vogelpoel overleverende de stucken en transporten van het huis staande in de Muntstraat toebehoort hebbende de overledene Trijntje van der Horst die van de diakonie geleefd had en de diakonie uit dien hoofde erfgenaam was, soo dat Trijntje van der Horst het huis niet konde verkoopen, maar om alle onlusten voor te komen, soo heeft de eerwaardige vergadering met Maria van Vogelpoel geaccordeert, dat sij vijf gulden tien stuivers soude geven, 't welk ook aanstonds geschied is, waar mede alle pretentien in dese opsigte sijn voldaan.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Loten, Middelkoop, Vermeulen, Knijf, diaconen Van Soest, Van Dam

De 19 december de name des allerhoogste aangeropen zijnde, is de kerkenraad vergadert, en dewijl het heden over veertien dagen des heeren heilig avondmaal zal uitgedeelt worden, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden. En is aan de heer Emting de censura niet aangezegd, die over hem uitgesproken was, wegens ziekte, en zal hem dat alsnog aangezegd worden in visitatione, en zo hij ziek of uit de stad was

[66] 1723

zal die censuur aan de meijd bekend gemaakt worden en zullen, die ledematen zijn en gestadig het gehoor van Gods woord verzuimen, haar nogmaals voor het laatste ernstig vermanen, om de openbare Godsdienst bij te wonen, of dat men haar pro re nata zal behandelen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Loten,

Middelkoop, gesubstitueert Vermeulen, Kortleven. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Jongbloed, Loten, Middelkoop, Vermeulen, Kortleven, Knijf, diakonen Van Soest, Van Dam

Den 25 december is de eerwaarde kerken-raad vergadert en voorgebragt, dat schepen Nieuwkerk het kapitaal van twee hondert gulden staande in de Langkamp gekogt van Van Bemmel heeft op geseid. En worden gecommitteert dominus Chassé, Jongbloed en Vermeulen, om met Nieuwkerk hier over te spreken en het selve ten meeste profijt van den diaconie aan te leggen en dan daarvan rapport te doen.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Middelkoop, Vermeulen, Kortleven, Knijf, diakonen, Van Soest

1724, den 20 maart na aanroeping van des heeren heiligen naam is de eerwaarde kerken-raad vergadert en dewijl heden over 14 dagen het avondmaal des heeren sal gehouden worden, heeft men volgens gebruik censura morum geouffent en is geresolveert van huis tot huis ider litmaat op het alder ernstigste te vermanen om de openbare Godsdienst bij te wonen en, so se voort gaan sulks na te laten, sal men haar pro re nata behandelen en sullen die uit het gehoor van Gods [woord] blijven hunne name worden opgeschreven en met deselve volgens kerkelik gebruik gehandelt worden en sal den heere Emting

[67]

op deselve wijze ook vermaant worden en berouw betonende over voorgaande ergernisse sal hij weder worden toegelaten, mits van te voren in het gehoor van Gods woord komende. In visitatione sullen als ouderlingen assisteren Vermeulen, Kortleven, gesubstitueert Knijf, Jongbloed. En is alsoo dese vergadering met danksegging geeijndigt.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Jongbloed, Middelkoop, Vermeulen, Kortleven, diaconen Van Soest, Van Dam

Den 9 april is de kerkeraad vergadert en hebbe de predikanten en ouderlingen rapport gedaan, dat zij alle de ledematen hebben aangemaand tot het neerstig bijwonen van de predikatie en gehoor van het woord Gods, t welk ook zo aangenomen en beloofd is. En zijn diegene die niet aan het avondmaal geweest zijn op een bijzonder briefje aangetekent.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Jongbloed, Middelkoop, Kortleven, Knijf, diakonen Van Soest, Van Dam

Den 17 april is de kerken-raad vergadert en door den heere borgemeester Middelkoop voorgedragen hoe dat den hoog edel welgeboren heere Gerard Godert Taats van Amerongen heere tot de Natewis, ridder van de Duitse order, etc. etc. belieft heeft uit een liberale gifte aan onse diaconie te schenken de somme van twee

hondert guldens, welke penningen onder de heere borgemeester Sandijk zijn berustende. Hier op heeft de eerwaarde vergadering geresolveert en de diakonen gecommiteert om te sien van dese penningen ten meeste voordeel te beleggen en dan daar van verslag te doen. Voor welke gifte zijn hoog welgeborene hertelijk word bedankt. Dese bovengemelte penningen zijn door den heere borgemeester Sandijk aan den diakon Van Soest getelt.

[68] 1724

[in de marge] presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Jongbloed, Middelkoop, Vermeulen, Kortleven, Knijf, diacon Van Soest

De kerkenraad is voorgekomen, dat de heer Pauw de twee hondert gulden van den hoogedel welgeboren heer van Amerongen aan deze diaconie vererft, wel zoude wille overnemen voor een obligatie van twee hondert gulden bevestigt in het huis en bogaardje van Otje Heij tegen vijf per cent en zijn daar toe nevens de diaconen gecommiteert dominus Schutter en den ouderling Jongbloed, om met de heer Pauw daar over te handelen.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Middelkoop, Vermeulen, Kortleven, Knijf, diakonen Van Soest, Van Dam

Den 14 mai de kerken-raad vergadert sijnde is door dominus Schutter ingebracht een overgelevert een obligatie van twee hondert gulden tegen vijf ten hondert, welke de diaconie deser stad heeft overgenomen van den heere Pauw en aan zijn edele betaalt met de twee hondert gulden waar van in het voorige gemelt is, welke obligatie is staande ten lasten van Willem Lammere en Otje Jans en is de genoemde obligatie aan den diakon Van Soest overgegeven.

Verder zijn gecommiteert om de twee hondert gulden die bij schepen Nieuwerk zijn berustende uit te setten ten meeste voordele voor de diaconie dominus Chassé en den ouderling Vermeulen en den diaken Van Dam. Is ook bij de eerwaarde vergadering goet gevonden dat aan Lubbertje Ketels sal kerkelijke attestatie sal gegeven worden.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Jongbloed

Den 25 maj na aanroepinge van de allerheijligste name Gods is de kerkeraad vergadert en dewijl het heden den dag van de veranderinge der

[69] 1724

[in de marge, vervolg van de marge van pag 68] Loten, Middelkoop, Vermeulen, Knijf, diaconen Van Soest, Van Dam

kerkenraad is, is men tot de electie getreden en zijn in plaats van de afgaande ouderlingen Cornelis Jongbloed, Johan Loten, Hendrik Gillis Middelkoop tot ouderlingen verkoren Bertram Willem de Fouchier, Peter van Ham, Nicolaas van Wijk

en in plaats van den afgaande diacon Wouter van Soest is tot diacon verkoren Gijsbert Vermeulen en is deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Jongbloed, Middelkoop, Vermeulen, Kortleven, diaconen Van Soest, Van Dam

Den 30 majj de kerkeraad vergadert zijnde hebben de gecommiteerden over de twee hondert gulden, onder schepen Nieuwkerke berustende, rapport gedaan, welke penninge aan Hermen Visch zullen op rente gedaan worden tegen vier en een half per cent en gevestigd worden in een stuk land leggende buiten de stad tegen het kasteel, welk geld over twee maanden van schepen Nieuwkerk zal betaalt worden.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Vermeulen, Kortleven, Knijf, Fouchier, Van Ham, diakonen Van Dam, Vermeulen

Den 19 juni de kerken-raad vergadert sijnde na aanroeping van Gods heijligen naam is censura morum geoeffent, dewijl heden over 14 dagen het heijlig avondmaal sal sijn en is niets voorgekomen en verder geresolveert ontrent den heere Emting om hem voor dese reis in de huis-soeking voorbij te gaan. In visitatione sullen als ouderlingen assisteren Fouchier en Van Dam, gesubstitueert Van Wijk en Vermeulen.

[70] 1724

[in de marge] presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Vermeulen, Kortleven, Foucher, Van den Ham, Van Wijk, diaconen Van Dam, Vermeulen

Den 18 julij na aanroepinge van de allerheijligste name Gods is de kerkenraad vergadert, dewijle dezen dag besteld was door dominus deputatis classis, zijn de kerkemiddelen tegen het pausdom gelezen, ten welke eijnde in deze vergadering zijn verschenen als visitatoren domini Van Baren, Riemsdijk, Kruidhof en is hier Gode zij lof niet berispelijcx voorgekomen en is also deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Kortleven, Knijf, Foucher, Van den Ham, Van Wijk, diaconen Van Dam, Vermeulen

Den 20 augusti de kerkenraad vergadert zijnde is nevens de predikanten tot de classis die den 22 deses maand te Rhenen gehouden zal worden, als ouderling gecommiteert Peter van den Ham

[in de marge] presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Vermeulen, Kortleven, Foucher, Van den Ham, Van Wijk, diakon Vermeulen.

Den 3 september de kerken-raad vergadert sijnde is gerapporteert dat de twee hondert gulden die schepen Nieuwkerk hadde opgeseid aan de diakonie nog niet waar getelt, soo heeft de eerwaarde vergadering geresolveert van schepen Nieuwkerk te seggen dat de voornoemde twee hondert gulden sal gelieven te tellen binnen agt dagen, of anders sal sijn edele verpligt wesen het gemelte kapitaal te

houden tegens vier en een halve gulden per cent tot tijt en wijl de eerwaarde kerkenraad hem sulks opseid.

[71] 1724

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Vermeulen, Fouchier, Van den Ham, Van Wijk, diakon Vermeulen

Den 10 september de kerkenraad vergadert sijnde, is gerapporteert dat schepen Nieuwkerk de twee hondert guldens in gereetheid hadde om te tellen en is hier op geresolveert om de gemelte penningen op aankomende dinsdag te ontfangen.

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Vermeulen, Kortleven, Van den Ham, Van Wijk, diakonen Van Dam, Vermeulen

Den 22 september. De eerwaarde kerken-raad vergadert sijnde, heeft schepen Nieuwkerk de twee hondert gulden staande in de Jans-kamp aan de eerwaarde vergadering getelt en sijn Vermeulen, Van den Ham, ouderlingen, en den diakon Van Dam gecommitteert om de gemelte somme ter leen te doen aan Hermen Vink tegen vier en een halve per cent en om alles dien aangaande sekuur te versorgen.

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Vermeulen, Kortleven, Van den Ham, Van Wijk, diakonen Van Dam, Vermeulen

Den 17 september na aanroepinge van Gods heijlige naam is de eerwaarde kerkenraad vergadert en censura morum geoeffent, dewijl heden over 14 dagen het heijlig avondmaal sal sijn en is niets voorgekomen en verder geresolveert, om het huis van den heere Emting weder voor bij te gaan. In visitatione sullen als ouderlingen assisteeren Van Wijk en Vermeulen, gesubstitueert Kortleven en Knijf.

[72]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Vermeulen, Kortleven, Knijf, Van den Ham, Van Wijk, diakonen Van Dam, Vermeulen

1724, den 22 october is de eerwaarde vergadering samen gekomen en is van de gecommitteerdens gerapporteert, dat de meer gemelte 200 guldens aan Hermen Vink ter leen waren gedaan, gelijk bleek uit de daar van gemaakte obligatie die aan den diakon Van Dam is ter bewaring overgegeven.

[in de marge] presenten Schutter, Chasse, ouderlingen Vermeulen, Kortleven, Knijf, Foucher, Van Ham, Van Wijk, diaconen Van Dam, Vermeulen

Den 26 december de naam des heeren aangeropen zijnde, is de kerkenraad vergadert en dewijl het aanstaande zondag over agt dagen het avondmaal des heeren moet uitgedeeld worden, heeft men censura morum gehouden. Is geresolveert, dat de heer Pelt, die nu al twee maal ten avondmaal is geweest zonder attestatie te vertonen, waar om hem zal aangezegt worden, zig van het avondmaal te onthouden, tot dat hij attestatie zal verto[o]nt hebben. De heer Emting zal ernstig

aangesproken en vermaand worden, om neerstig ter kerke te gaan en zig daar van te beteren en zo hij zig betert tusschen dit en Paschen, dat hij dan tot het heilig avondmaal zal verzogt worden.

Wat aangaat de attestatie van Anna Margriet Liebetaub zal haar aangeschreven worden, dat men haar geen attestatie geven kan, om dat zij te lang van hier geweest heeft. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Kortleven, Knijf, gesubstitueert Foucher, Van Ham, en is alzo dese vergaderinge God dankende geeijndigt.

[73]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Vermeulen, Foucher, Van Ham, Van Wijk, diakonen Van Dam, Vermeulen.

1725 den 4 januari is de eerwaarde kerken-raad vergadert en rapport gedaan van het gene in visitatione is voorgekomen, als mede dat de heer Pelt de resolutie des kerken-raad is bekend gemaakt en sijn edele heeft beloofd van de attestatie te sullen sien te beschicken.

[in de marge] domini Schutter, Chasse, ouderlingen Vermeulen, Kortleven, Foucher, Van Ham, Van Wijk, diaconen Van Dam, Vermeulen

Den 18 maart na aanroepinge van de name des heere is de kerkenraad vergadert en dewijl het aanstaande zondag over agt dagen het heilig avondmaal moet uit gedeeld worden, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden. Is geresolveert dat de heer Pelt ter gelegener tijd voor deze vergadering zal geciteert worden, om hem af te vragen, of hij sijn attestatie ontfangen heeft en zo niet dat men dan met hem zal handelen na bevind van zaken. Wat aangaat de heer Emting, dewijl hij nu eenige reijse in de kerke is geweest, zal men hem wederom ten avondmaal verzoeken onder waarschouwing en vermaning van dog neerstig ter kerke te gaan.

En zal joffrouw Heereveen en de Franse madamoisel Van der Horst, om dat ze in een lange tijd in de kerke niet zijn geweest, aangezegt worden, haar voor deze reijs van het avondmaal des heeren te onthouden, als ook Marie Tol en Beertje van den Akker en Jacob Pater en Abraham Kloot eensdeels omdat ze in de kerk niet komen en dat ze op den bededag met de kaart in een publieke herberg gespeeld hebben. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Fouchier, Van Ham, gesubstitueert Van Wijk, Vermeulen

[74] 1725

De reden waarom Marie Tol het avondmaal zal verboden worden, is omdat zij onordentlijk des nagts uit het huis gegaan is, zodat de klepper in huis gekomen was, omdat de deur open stond. En is alzo deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Vermeulen, Kortleven, Knijf, Foucher, Van Ham, Van Wijk, diaconen Van Dam, Vermeulen

Den 25 maart de kerkenraad vergadert zijnde, en is de heer Pelt niet gecompareert, hoewel geciteert was, oordeelende, dat niet verplicht is, om voor deze vergadering te verschijnen. Waarop gedelibereerd is, om aan de eerwaarde kerkenraad van Amsterdam daar over te schrijven, hoedanig het daar met hem staat omtrent het verkrijgen van zijne attestatie. En is schepe Vermeulen als ouderling nevens de predikanten na de classis gecommiteert die den 27 dezer maand zal gehouden worden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Vermeulen, Kortleven, Fouchier, Van Ham, diakonen Van Dam, Vermeulen

Den 5 april de kerken-raad vergadert zijnde, is verschenen in de eerwaarde vergadering den heere borgemeester Hendrik Gillis Middelkoop, overleverende een extrakt uit de resolutie van de edele agtbare heeren borgemeesters en regeerders deser stad, waar uit bleek, dat sijn edele tot kommissaris politicq van de eerwaarde kerken-raad alhier was gecommiteert in plaats van den overledene schepen Albert van Spithoven, waar op sijn edele vrindelik is verwelkomt en heeft behoorlik sessie genomen.

Door den heere praeses is opgelesen den brief aan de eerwaarde kerken-raad van Amsterdam, geschreven nopens den heere Pelt sijn saken over de kerkelijke attestatie in welke brief de eerwaarde vergadering veel genoegens schept, den brief luid als volgt

[75] 1725

Eerwaarde Godzalige zeer geleerde heeren en mede-broederen in Christo predikanten en ouderlingen uitmakende de kerken-raad der stad Amsterdam

Jeremias Pelt, die een laken en stoffe winkel heeft gedaan in de Nes te Amsterdam, is zedert april 1724 bij ons komen wonen en heeft zig alhier als lidmaat zijnde van de gemeente van Jesus Christus gedragen, waarom wij hem ook tweemaal tot het gebruik der heilige bondsteken en zegelen, die hij ook genoten heeft, hebben genodigt. Edog telkens onder afvordering van zijn kerkelik getuigenis der eerwaarde kerken-raad van Amsterdam, maar heeft zig telkens met het een of ander uitvlugt beholpen, dan eens dat zijn attestatie onder zijne papieren, dan weer dat zijn naam in het ledematen boek niet te vinden was, mogelijk om dat ze niet wel geboekt was. Waarom de kerken-raad alhier, doe het heilig avondmaal voor de derdemaal zoude uitgedeelt worden, hem heeft laten aanzeggen door hunne gecommiteerdens, dat hij zig van het heilig nagtmaal zoude hebben te onthouden, zo hij alvorens zijne kerkelijke attestatie van de eerwaarde kerken-raad van Amsterdam niet vertoonde, 't welk ook van hem gedaan is. En nu voor de vierde maal het heilig avondmaal des heeren zullende uitgedeelt worden, heeft deze kerken-raad hem voor hare vergadering geciteert, om hem mo[n]deling te spreken en af te vragen de reden waarom hij zijn getuigenisse niet vertoonde, daar hij tweemaal alhier als lidmaat het heilig avondmaal genoten en tijds genoeg gehad hadde om zijne attestatie te verkrijgen, maar heeft zig voor dese vergadering niet willen siteren. Al het welke ons doet dugten, dat hij niet opregtelik, t welk nogtans een bondgenoot van God betaamt, met ons gehandelt heeft en dat 'er iets tot zijne beswaarnis te Amsterdam moet

wesen, waarom hij geen attestatie heeft kunnen verkrijgen. Derhalven nemen wij de vrijmoedigheid om u eerwaarden op het vriendelijkste te versoeken, om ons te onderregten van de ware geschapentheid deser saak, of hij zig censurabel in de gemeente van Amsterdam gedragen heeft en hem dan na maten van zijn wangedrag te bestraffen

[76] 1725

of anders versoeken wij u eerwaarden wijs en christelik advis, hoedanig men zoo een handelen moet, die op sulke ongehoorde en ongeoorlofde wijze tot de tafel des heeren nadert, die geen attestatie kan vertonen. Wij versoeken hier op met den eerste u eerwaarde rescriptie, om zo alle ergernisse te weeren. In verwagtinge van dit ons hertelik versoeek, wenschen wij dat de God des vredes die den groten herder der schapen door het bloed des eeuwigen testaments uit den dooden heeft wedergebragt door de werkinge des heiligen geestes u eerwaarde personen en heilige bediening met zijn genade bestralen en wijsheid geven, nevens ons, die geen ander oogmerk hebben als zo veel mogelijk is om den akker van Jesus gemeente van onkruid te zuiveren. Wij blijven etc. Egidius Schutter, synedriion hoc tempore scriba.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Vermeulen, Kortleven, Fouchier, Van Ham, Van Wijk, diakonen Van Dam, Vermeulen

Den 24 april de kerken-raad vergadert sijnde, is voorgebragt dat den heere Pelt en sijn vrouw de attestatie van sijn vrouw aan den diaken Van Dam hadde gegeven, om aan dese eerwaarde vergadering te geven, om geboekt te worden, maar dewijle hij, wanneer dominus Chassé en de ouderling Knijf in de huis visitatie de selve weigerde te geven, soo verstaat de eerwaarde vergadering dat de attestatie aan haar door de diaken Van Dam sal wedergegeven worden en hij sal verpligt wesen om reden te geven, waarom de attestatie heeft geweigerd tot dese tijd toe, hoewel deselve nu al bejaart was, sijnde gerekent den 30 maart 1724, ten welken eijnde sij sal voor dese eerwaarde vergadering geciteert worden, als mede om reden te geven waarom sij en hij, wanneer den diaken Van Dam met de arme-bus om ging, seiden als gij de naaste reis wederkomt, sullen we maar een duit geven, en segt dat aan de kerken-raad. De eerwaarde vergadering vind goed, dat den diaken bij provisie sal met de bus voorbijgaan.

[77]

[in de marge] domini Schutter, Chasse, ouderlingen Vermeulen, Kortleven, Knijf, Van Ham, Van Wijk, diaconen Van Dam, Vermeulen

1725 den 10 maij na aanroepinge van de allerheijligste name Gods is de kerkenraad vergadert. En dewijl het heden den dag van de veranderinge van de kerkenraad is, is men getreden tot de electie en zijn in plaats van de afgaande ouderlingen Hendrik Vermeulen, Daniel Kortleven, Evert Knijf tot ouderlingen verkoren Jan de Bruin, Cornelis van Sandijk, Adriaan Huidekoper en in plaats van den afgaande diacon Johannes van Dam is tot diacon verkoren Wouter van Soest.

Is voorgesteld dat joffrouw Pelt haare attestatie heeft wederom gebragt aan dominus Schutter bekennde dat sij qualijk en onvoorzigtig had gedaan, dat zij haar attestatie aan dominus Chasse niet had laten behouden, als ook dat zij berouw had, dat ze den diacon Van Dam in het omgaan met de bus qualijk bejegt had, verzoekende, dat zij daarmede over mogte geexcuseert worden, alzo zij niet zonder groote alteratie voor deze vergadering zoude kunnen verschijnen. De vergadering persisteert bij hare genomene resolutie van den 24 april dezes jaars en is alzo deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[78]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Van Ham, Van Wijk, De Bruin, Sandick, Huidekoper, diakonen Vermeulen, Van Soest

1725, den 24 mai de eerwaarde kerken-raad vergadert sijnde, is een brief die de eerwaarde kerken-raad van Amsterdam geschreven heeft nopens de saken van Jeremias Pelt gelesen, welke luid als volgt

Wel-eerwaarde hooggeleerde heer mijn heer en waarste broeder in Christo. Op den brief, welken de eerwaarde kerken-raad van Wijk te Duurstede voor ontrent 4 weken aan den eerwaarde kerken-raad deser stad heeft gelieven te schrijven, heb ik d'eere uit naam en op ordre van de gemelde onse kerken-raad aan u eerwaarde te antwoorden, dat Jeremias Pelt bij ons wel niet onder censur staat, maar nogthans onder een seer slegt gerugt leit, weswegen ons kerken-raad, van hem versogt zijnde, om een kerkelijk getuigenis hem toekomen te laten, doen hij van hier vertrekken wilde, bedenken gedragen heeft, zulks soo aanstonds te doen. Maar men heeft doen ter tijd uit een behoorlike voorsigtigheid geoordeelt, nog van te voren uitvoerig, en met allen moogliken vlijt na hem te vernemen en wijl de getuigenisse van allen kanten al te slegt en disavantageus voor hem opkomen, zoo heeft onse kerken-raad op zijn gereitereerd versoeck hem verzogt en aanzeggen laten, dat hij selfet voor de vergadering verschijnen en 't getuigenis eischen mogte. Maar hij sulks in t geheel geweigert hebbende, zoo heeft de kerken-raad niet konnen goet vinden, om de versogte attestatie aan hem te geven. Volgelijk heeft hij valschelijk te werk gegaan aan den eerwaarde kerken-raad te Wijk willende wijsmaken, alsof zijn getuignis onder zijn andere papieren verlegt was, of alsof zijn naam hier ter plaats niet wel opgetekent en in t boek der ledematen gestelt

[79]

was, en dat hij daarom geen attestatie van hier konde krijgen, twee voorgevens, die mijns bedunkens geheel tegenstrijdig zijn. De kerken-raad dezer stad heeft ondertussen een bezonder genoeg genomen in de voorzigtige en betaamelike behandeling waarmede de eerwaarde kerken-raad te Wijk deze zaken behandelt heeft en overlaat deswegen dezelve aan de verdere wijze maat-regels die de kerken-raad aldaar hierontrent nemen zullen. Ik hebbe de eere etc. en was ondertekent G. Alstein, pro tempore sijnedrion scriba

Dese eerwaarde vergadering dit alles in des heeren vresen overwogen hebbende, heeft geresolveert om Jeremias Pelt voor haare vergadering te citeeren, om over dese saken met hem mondeling te spreken.

Is door dominus Chassé voorgebragt dat Jeremias Pelt aan hem hadde versogt, om dese vergadering voor te stellen, dat sijn huis-vrouw seer ontset soude wesen indien voor de gehele kerken-raad soude moeten verschijnen om reden te geven van wegens de wedereissing haarer attestatie etc, alles voor heen gemelt. De vergadering vind goed dat sijn sulks dan sal doen voor gekommitteerdens welke sijn dominus Chassé, ouderling De Bruin en de diacon Vermeulen.

Dominus Schutter heeft dese eerweerde vergadering bekent gemaakt dat van wegens Anna Marg. Liebetrouw weder kerkelik getuigenis was versogt. De eerwaarde kerken-raad heeft geresolveert dat sijn al voorens moet attestatie brengen van die menschen, daar sijn sedert dat se van hier geweest is, heeft gewoont.

[80]

[in de marge] presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Foucher, Van Ham, Van Wijk, De Bruin, Sandijk, diaconen Vermeulen, Van Soest

1725 den 7 junij hebben de heeren broederen gecommitteerden van den 24 maj gerapporteert, dat joffrouw Pelt voor haar eerwaarden was gecompareert, en betuigde, dat haar leet was en berouw had, dat zij den diacon Van Dam qualijk bejegt, en haar attestatie wederom geeijst had, waar mede deze vergadering genoeginge heeft genomen en zal zij wederom tot het heijlig avondmaal toegelaten worden. Is ook voorgesteld, dat Jeremias Pelt door de custos Mom perzoonelik is geciteert, om voor deze vergadering te verschijnen, het welk nu voor de tweede reizje is geschied, en is geresolveert om hem voor deze vergadering voor de derde maal te citeeren, tegen heden over agt dagen.

Is voorgesteld, dat mevrouw Severijn, verzogt om een extract, ten opzichte van de handelingen van Jeremias Pelt voor deze vergaderinge voorgevallen twelk tot heden over agt dagen is uitgesteld. Dominus Chasse en den ouderling Van Ham hebben gerapporteert dat Jeremias Pelt, tegen hun gezegt had, in de nodiging tot het heijlig avondmaal, dat zijne attestatie onder zijne andere papieren was berustende, twelk hij Pelt nu ontkent, en het zelvige gedaan heeft tegens dominus Schutter en den gewezene diacon Van Dam en verzogte dominus Chasse en den ouderling Van Ham reparatie van eer hier over.

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Fouchier, Van Ham, Van Wijk, De Bruin, Sandijk, diakonen Vermeulen, Van Soest

Den 14 juni. Wegens resolutie van den 7 juni is Jeremias Pelt geciteerd voor de derdemaal om op heden voor dese eerwaarde vergadering te komen, om met hem mondeling te kunnen spreken, gelijk hij dan ook is binnen gestaan. Daar op is door den praeses voorgesteld, hoe hij zig voor een wettig lidmaat der gemeente van Jezus Christus hadde uitgegeven, waarom wij hem ook tweemaal tot het gebruik der

heijlige bonds-tekenen en zegelen hadden genodigt, die hij ook genoten heeft. Edog telkens

[81] 1725

onder afvordering van zijne kerkelijke attestatie welke hij eerst seide, wanneer dominus Chassé en den ouderling Van Ham in de huis-besoeking waren, dat deselve onder zijn andere papieren verlegt of berustende was, dat daar op de tweede maal des heeren avondmaal zullende gehouden werden, hij in visitatione dominus Schutter en den ouderling Van Wijk hadde beregt, dat den ouderling De Vicq te Amsterdam (die de attestatie moest uitlangen) aan hem hadde gesegd of geschreven, dat zijn naam in het ledematen-boek der kerke van Amsterdam niet te vinden was, welke reden hij, als dominus Chassé en den ouderling Knijf in visitatione waren den 27 december 1724, nader ophelderde, met te seggen, dat de heer Sibersma, predikant te Amsterdam, hem en zijn eerste huisvrouw in den jare 1707 of 1708 tot ledematen hadde aangenomen en dat dominus Sibersma, een oud man zijnde, mogelijk (alsoo zijn vrouw twee voornamen had) die ieder bijzonder zoude hebben geboekt, en dus zijn naam vergeten. Verder is van den praeses hem gesegt, dat dese vergadering, ziende, dat hij telkens maar nieuwe voorwendsels maakte en zijn getuigschrift niet vertoonde, heeft geresolveert gehad van aan de eerwaarde kerken-raad te Amsterdam hier over te schrijven, welke brief hem is voorgelesen, alsmede het antwoord van de eerwaarde kerken-raad te Amsterdam op den selve. Daarop is hem van den praeses vertoond, dat wij niet sonder ontroeringe onser zielen hadde vernomen, dat hij, als uit het voorgaande blijkt, vals, bedrieglik en leugenagtig dese eerwaarde vergadering hadde behandelt, als het welke een bondgenoot des heeren niet betaamt. Hij antwoord, dat niets van zoodanige brief wiste en van waar zulken schrijven konde komen, dat hij binnen 3 a 4 weken na Amsterdam zoude gaan en dan zulks horen en zijn attestatie mede brengen. Verder is hem gevraagd of niet tegens dominus Chassé en den ouderling Van Ham in visitatione hadde gesegd, dat zijn attestatie onder sijn papieren verlegt of berustende was, 'twelk door dese eerwaarde vergadering een en andermaal hem is afgevraagd, hij seide daar op niet te kunnen antwoorden, waar op hem is voorgesteld, dat hij nogtans tegens dominus Schutter hadde ontkent van zulks geseid te hebben, zijn beregt is weer dat niet kan antwoorden, maar dat protesteerde tegens alle onse handelingen ontrent hem, alsoo hij segd dat alhier geen lidmaat is en derhalven meind niet te behoren onder dese gemeente of te staan onder dese kerken-raad.

[82] 1725

Ook is hem gevraagd wat reden hij en zijn vrouw hadde gehad van den diaken Van Dam, als met de bus omgink, op zulken bitse en veragte wijze te bejegenen, seggende, als gij de naaste reis weder komt, sullen we maar een duit geven en segt dat aan de kerkenraad, gelijk den diaken aan dese vergadering op den 24 april hadde gerapporteert. Hij antwoord, dat noit zulks tegen den diaken heeft gesegd.

Is voorgesteld de mevrouw Zeverijn als ook mijn heer Vos vrindelik versogten om een ekstrakt te mogen hebben van de handelingen ontrent J. Pelt voor dese vergadering voorgevallen. De eerwaarde vergadering resolveert dat haar edelen die sullen

gegeven worden en men zal aankomende zondag beramen de wijze op welke het zal geschieden.

Is wederom een brief van Anna Marg. Libetrouw in dese vergadering voorgelesen, waar in sij versoekt haare kerkelijke attestatie. De kerken-raad blijft bij hare vorige resolutie van den 24 mai, en vind goed dat haar zulks met de eerst gelegenheid zal worden bekend gemaakt.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Foucher, Van Ham, Van Wijk, De Bruin, Sandijk, diaconen Vermeulen, Van Soest

Den 17 junij na aanroepinge van de allereheiligste name Gods, is de kerkenraad vergadert, en dewijle heden over veertien dagen het heijlig nagtmaal zal uitgedeelt worden, heeft men volgens gewoonte censure morum gehouden. Is geresolveert, dat die ledematen die onder censuur zijn daar onder zullen blijven, tot dat ze aanzoek zullen doen, om wederom ten heijligen avondmaal toegelaten te worden en haar tot in het komen van het gehoor van Gods woord zullen gebetert hebben.

Is door dominus Chasse verzogt om extract te mogen hebben van het gene omtrent Jeremias Pelt in deze vergadering was voorgekomen, het welk op het verzoek van mevrouw Severijn en de heer Vosh van Roelingwaart zal gegeven worden, na voorgaande approbatie in deze vergadering. Het welk dan ook zo is geschied en het opgestelde extract van deze vergadering is geaprobeert en aan de heer Vosch en mevrouwe Severijn is overhandigt.

[83]

Is op zijn verzoek binnen gestaan den afgegaane diacon Johannes van Dam, bekend makende, dat Jeremias Pelt den 6 junij dezes jaars aan zijn huis was geweest en ontkende dat hij, Pelt, niet, maar zijn vrouw tegen hem, Van Dam, hadde gezegt, in het omgaan met de bus voor den armen, dat zij in het toekomende maar een duit in de bus zoude geven en dat hij zulkx aan de kerkenraad konden zeggen. Daar nochtans den diacon Van Dam verklaarde, dat hij, Pelt, zulkx zelf ook gezegt had, zeggende dat Pelt nog een boer bij hem hadde, doen dit voorviel en zeijde hij, Pelt, verders tegen Van Dam twelk zijn huisvrouw ook gehoord heeft, dat hij, Pelt, in de visitatie niet gezegt had tegen dominus Chassé en den ouderling Van Ham, dat zijne attestatie van Amsterdam onder zijne papieren was berustende, waarover dan den diacon Van Dam klaagde en verzogt reparatie van eer, alzo niet gaarn voor een leugenaar zoude te boek staan, twelk dominus Chassé en den ouderling Van Ham ook verzogten. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren De Bruin, Sandijk, gesubstitueert Huidekoper, Foucher. De credentie na de classis van Rhenen en Wijk is ondertekent en is den ouderling De Bruin nevens de predikanten in zijn tour gecommitteert en is alzo deze vergadering God dankende gescheijden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Foucher, Van Wijk, Sandick, diakonen Vermeulen, Van Soest

Den 9 juli naar aanroeping van des heeren naam zoo is de eerwaarde kerken-raad vergadert en dewijle desen dag was vastgesteld door de heeren gedeputeerden tot

het doen van de kerke visitatie, zoo sijn de middelen tegen het pausdom gelesen en daar op zijn verschenen domini Zijpenstein, Krollius, Ojers, predikanten te Doorn, Houten, t Waal, om te vernemen na den staat deser kerke en is alles God lof wel bevonden. En hier op is de vergadering naar danksegginge tot God gescheiden.

[84]

1725 den 11 julij de kerkenraad vergadert zijnde heeft men het verzogte extract wegens de handelingen van Jeremias na gelezen en luid als volgt:

Dat Jeremias Pelt zig voor een wettig lidmaat der gemeente van Jezus Christus heeft uitgegeven, waarom wij ook tweemaal tot gebruik der heijlige bondsteken en zegelen hebben genodigt en hij dezelve heeft genoten. Edog telkens onder afvorderinge van zijne kerkelijke attestatie der eerweerde kerkenraad van Amsterdam, welke hij, Pelt, eerst zeijde, dat dezelve onder zijne andre pampieren verlegt of berustende was, hetwelke de voornoemde Pelt volgens rapport van dominus Schutter en den gewezen diacon Van Dam heeft ontkend zulkx te hebben gezegt tegen dominus Chassé en den ouderling Van Ham in de huisbezoeking. Dat daar op de volgende rijs des heeren avondmaal zullende gehouden worden, hij in de huisvisitatie, wanneer hem zijn getuigenisse afgevraagd wierd, zeijde dat den ouderling De Vicq tot Amsterdam, die de attestatie moest uitlangen, aan hem hadde gezegt, ofte geschreven, dat zijn naam in het ledematen boek der kerke van Amsterdam niet te vinde was, welke reden hij nader ophelderde, wanneer de derdemaal de huisbezoeking wierd gedaan, met te zeggen, dat de heer Sibersma, predikant tot Amsterdam, hem en zijn eerste vrouw in den 1707 of 1708 tot ledematen hadde aangenomen en dat dominus Sibersma, een oud man zijnde, mogelijk, alzo zijn vrouw twee voornamen hadde, dezelve ider bijzonder zoude hebben geboekt en dus zijn naam vergeten. Verder dat hier op door den kerkenraad geresolveerd is, om dit aan de eerweerde van Amsterdam te schrijven, om dus na waarheid onderregt te worden. Die hier op heeft geandwoord, dat hij valslijk heeft te werk gegaan aan de eerweerde kerkenraad van Wijk, willende wijs maken, als of zijn getuigenisse onder zijne andere pampieren verlegt was, of als of zijn naam daar ter plaatze niet wel was opgetekent, en in het boek der ledematen gestelt was, en dat hij daarom geen attestatie en konde krijgen, want hij, Pelt, doen hij van Amsterdam vertrekken wilde, meer dan eens zijn kerkelijke getuigenisse verzogt of laten verzoeken heeft, maar alzo hij onder een zeer slegt gerugt leefde, zo heeft de eerweerde kerkenraad zijn verzoek niet kunnen toestaan, maar heeft geresolveert, om uitvoorig en met alle mogelijke vlijt na hem te vernemen en dewijl de getuigenisse van alle kanten al te slegt en disavantegeus voor hem opquamen, zo heeft de eerweerde kerkenraad hem verzogt en aanzeggen laten, dat hij zelfs voor de vergadering verschijnen en t getuigenisse eijsschen mogte, maar hij zulkx int geheel geweijsert hebbende, zo heeft de kerkenraad niet kunnen goed vinden, om de verzogte attestatie aan hem te geven. Wanneer Jeremias Pelt na voorgaande citatie voor onze vergadering verschenen is, is hem ook

[85] 1725

onder andere gevraagd, wat reden hij hadde gehad, van den diacon Van Dam, als hij met de bus omgink, op zulke bitze en veragte wijze te bejegenen, zeggende, als gij

de naaste rijze wederkomt, zullen we maar een duit geven en zegt dat aan de kerkeraad, gelijk den diacon Van Dam aan deze eerweerde vergadering hadde gerapporteert op den 24 april 1725. Het welk hij, Pelt, wel expresselijk ontkent oijt zulkx tegen den diacon Van Dam gezegt te hebben. En dewijle men altijd verpligt is de waarheid getuijgenisse te geven, zo certificeeren wij bij dezen, op instantelijk verzoek, van de heer Berend Nicolaas Vosch van Roelingsweerd, schepen en raad der stad Wijk en mevrouwe Maria Zeverijn, hujsvrouw van den heere capitajn leutenant Zeverijn dit boven geschreven de waarheid te zijn, en in substantie en met zijn principaal ackoort te stemmen.

Dus uit naam en last des eerwaarde kerkenraads H.G. Chasse, hoc tempore scriba

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Fouchier, Van Dam, Van Wijk, De Bruin, Sandick, Huidekoper, diakonen Vermeulen, Van Soest

Den 23 september na aanroepinge van 's heeren naame is de kerken-raad vergadert en overmitz over 14 dagen sal zijn des heeren hoogweerdigen avondmaal, heeft men censura morum gehouden. En is geresolveert, dat die ledematen welke onder censuur zijn (en uitgedrukt staan in de kerkenhandeling gehouden den 18 maart 1725) daar onder sullen blijven tot dat ze aansoek zullen doen, om wederom tot het heijlig avondmaal toegelaten te worden en haar tot het komen van Gods woord zullen gebeterd hebben.

Dominus Chassé en den ouderling Van Ham als van dese eerweerde vergadering gecommitteert geweest zijnde tot het doen van de huis-visitatie, vernieuwde haar ernstig verzoek, al tweemaal gedaan, namelijk den 7 en 17 juni 1725 van dog reparatie van eer en satisfactie te mogen erlangen van Jeremias Pelt. De eerweerde vergaderinge dese saken en belediginge serieuslik overwegende, soo heeft mijn heer den kommissaris politiek Sandick deselve overgenomen om in de vergadering van haar edelen en agtbaren te brengen en tot dien einde extracten dies aangaande versogt, welke volgens resolutie der kerken-raad zijn edele sullen ter hand gesteld worden.

[86] 1725

Is voorgesteld of niet goed zoude wesen, dat de wijn, die tot het heijlig avondmaal gebruikt word in de kerken-kamer wierd gebragt en onder opzigt der diakonen gestelt om alle disordre voor te komen. De kerken-raad oordeelt dat ze hier ontrent geene bepalingen kan maken, alsoo den kustos van haar edel agtbare is aangestelt en versocht derhalven den heere kommissaris politiek van zulks in de vergadering van haar edel agtbare te brengen, t welke zijn edele ook heeft aangenomen.

Ook is weder een brief van Anna Marg. Liebetrouw gelesen nopens hare kerkelike attestatie, dog dese eerweerde vergadering heeft als nog niets daar op nader geresolveert. In visitatione zullen assisteeren Huidekoper en Fouchier, gesubstitueert Van Ham en Van Wijk, en is dese eerweerde vergadering naar dankzegginge tot God gescheiden.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Fouchier, Van Ham, Van Wijk, De Bruin, Huidekoper, diaconen Vermeulen, Van Soest

Den 30 september is de kerkenraad vergadert en zijn de extracten der handelingen omtrent Jeremias Pelt nagezien en geapprobeert en aan de heeren commissarissen overgelevert, opdat de zelve aan de edele agtbare magistraat vertoont zoude worden. Is ook voorgekomen, dat tegen joffrouw Hereveen den 18 maart 1725 een resolutie genomen was, omdat ze haar een geruimen tijd uit het gehoor van Gods woord geabsenteert had, haar het heilig avondmaal des heeren te ontzeggen en nu van tijd tot tijd en nu nog op deze tijd de gecommiteerdens in visitatione haar noit thuis gevonden hebbe om haar die resolutie aan te zeggen, is goed gevonden, dat dominus Schutter juffrouw Heereveen aan zijn hujs zal ontbieden, om die resolutie haar aan te zeggen en zo zij niet mogt willen komen, dat het haar dan door den custos aan haar huis zal aangezegd worden, twelk dan ook zo is geschied door dominus Schutter en heeft zij haar van het heilig avondmaal onthouden.

[87]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Van Ham, Van Wijk, De Bruin, Sandick, Huidekoper, diakonen Vermeulen, Van Soest

1725 den 18 oktober den kerken-raad vergadert zijnde is gelesen eenen brieven van den eerweerde heere De With, predikant te Utrecht, behelsende dat Aaltje - - - die alhier gewoont heeft, dog voor eenige jaaren verleden door den edele geregte gebannen en nu te Utrecht woonagtig, wel geerne tot des heeren heilige tafel soude willen naderen, dog dat alvorens kerkelijke attestatie van hier vereist wierd en dat sij seide geen de minste redenen van haar bannissement te weten, waarover dominus De With eenige beregt versogt. Dese eerweerde vergadering, dit overwegende, oordeelt dat geen kerkelik getuigenisse kan gegeven worden aan voornoemde Aaltje - - -, dewijle sij door mijn heeren van den geregte niet dan om gewigtige redenen zal gebannen zijn, die sij, wanneer maar eens in haar gemoet gaat, nog wel zal weten. Waar bij komt, dat ook reeds eenige jaren van hier geweest is, soo dat dese eerweerde vergadering van haar gedrag in die tijd niet kan getuigen. Dese resolutie zal door een brieven aan den eerweerde heere De With worden bekend gemaakt.

Nopens de wijn, dit tot het heilig avondmaal gebruikt word, luid de resolutie van haar edele agtbare als volgt:

Extrakt uit de resolutie van de edele agtbare heeren borgemeesteren en regeerders der stad Wijk.

Lunae, den 1 oktober 1725

Is gelesen een extrakt uit het resolutie-boek van de eerweerde kerken-raad alhier van dato den 23 september jongstleden, behelsende een propositie ofte voorstel, of niet nodig zoude wesen, dat de wijn die tot het heilig avondmaal word gebruikt, onder opsigt van de diakonen in de kerke-kamer wierd gebragt, om alle disordre voor te komen. Waarop de kerken-raad heeft geoordeelt, dat haar eerweerde hieromtrent geen bepalinge kan maken, alsoo den kustos van haar edele agtbare is aangesteld.

En word derhalven den heere kommissaris politiek versogt van sulks in de vergadering van haar edele agtbare te brengen, 't welk gedaan zijnde, heeft de magistraat naar deliberatie het geproponeerde als in de voorschreven resolutie geakkordeerd en authoriseerd bij desen de diakonen de wijn die besorgt word tot het gebruik van het heijlig avondmaal in hunne

[88] 1725

bewaringe te nemen en deselve te laten brengen in de kerke-kamer en sal sonder resumptie extrakt hier van worden uitgegeven. Akkordeerd mette voorschreven resolutie in kennisse van mij, was ondertekend Cor. van Sandick

[in de marge] presenten domini Schutter, Chazze, ouderlingen Fouchier, Van Ham, Van Wijk, De Bruin, Sandijk, Huidekoper, diaconen Vermeulen, Van Soest

Den 21 november de kerkenraad vergadert zijnde, is nevens de predikanten na de classis gecommiteert die den 13 dezer maand alhier gehouden zal worden, als ouderling de heer Adriaan Huidekoper, hooftofficier dezer stad. Heeft deze vergadering goed gevonden, om de eerweerde classis van Rhenen Wijk advies te vragen over de zaak van Jeremias Pelt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Fouchier, van Ham, Van Wijk, De Bruin, Sandick, Huidekoper, diaconen Vermeulen, Van Soest

Den 16 december de kerken-raad vergadert, is gerapporteert dat de eerweerde klassis van Rheenen en Wijk haar advies hadde gelieven te geven in de saken van Jeremias Pelt, en kopie haarer resolutie diens aangaande toe te staan, maar dat ons nog gene kopie was ter hand gestelt door dominus Kruithoff als scriba van de klassikale vergaderinge. De eerweerde kerken-raad resolveert dat aan dominus Kruithoff sal geschreven worden en sijn eerweerde versogt van dog met de eerst gelegenheid gemelte kopie ons toe te senden. Desen brieven sal door den kustos naar Langbroek gebracht worden.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Fouchier, Van Ham, Van Wijk, De Bruin, Sandijk, Huidekoper, diaconen Vermeulen, Van Soest

Den 23 december na aanroepinge van de heijlige naam Gods is de kerkenraad vergadert en dewijle heden over veertien dagen het heijlig avondmaal des heeren zal gehouden worden, is volgens gewoonte censura morum gehouden en heeft Marie Tol aanzoek laten doen, om wederom tot het heijlig avondmaal toegelaten te worden, en vernomen dat zij haar zedert haar censuur wel gedragen heeft, en het

[89]

gehoor van Gods woord bijwoond, is haar verzoek toegestaan en zullen de andere gecensureerden, zo lang onder censuur blijven, tot dat ze aanzoek zullen gedaan, en beterschap van haar gedrag zullen getoont hebben. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Van Ham, Van Wijk, gesubstitueert De Bruin, Sandijk. Is ook

het advies van de eerweerde classis van Rhenen en Wijk omtrent de zaken van Jeremias Pelt overgekomen luidende als volgt:

Extract ex actis classis Rheno Vicanae ordinaria gehouden te Wijk den 13 november dezes jaars 1725. Art. 18. Verzogte dominus Schutter uit naam van de kerkenraad van Wijk, dat de eerweerde classis haar geliefde te dienen met een advies, in opzigte van een zaak tusschen haar ende de heer Pelt, leverende ten dien eijnde over eenige stukken en papieren, de handelingen van die kerkenraad, in de zaak van gemelte heer Pelt rakende, om welke te examineren, ende de classis met een prae advijs te dienen, de classis verzogt en gecommiteert heeft, beijde de heeren correspondenten van Utrecht en Amisfoort, nevens domini Vollenhoven, Crollius en De Reij, de heeren gecommiteerden ad hanc causam, de stukken van de handelingen der kerkenraad van Wijk, in de zaken van meergenoemde heer Pelt gezien hebbende, oordelen, dat de kerkenraad voornoemt zeer wel geprocedeert heeft, ende dat het dienstig was de stukken van hare handelingen na Amsterdam te zenden, ten eijnde dien heer van de Amsterdamse kerkenraad na behooren mogte gecensureert worden ende dat ook daar benevens de kerkenraad van Wijk bij de edele en agtbaare magistraat van Wijk diende te klagen, over het onbehoorlijk indringen in het gebruik des heijlig avondmaals, ende dat hij de kerkenraad zo dikwils geabuseert heeft, opdat haar daaromtrent behoorlijke satisfactie gegeven worde, ende is dit oordeel van de heeren broederen gecommiteerdens van de classis, in een resolutie geconverteert, zo dat de eerweerde classis, het gezeijde aan de kerkenraad van Wijk adviseert, zullende hier van ook extract aan die kerkenraad door dominus scriba gegeven worden. Zijnde de heeren gecommiteerden a domino praeside voor haar wijs oordeel zeer bedankt. Collata concordant, quod testor, W.A. Tielenius Kruidhof, classis Rheno Vicanae hoc tempore scriba

[90]

en heeft deze vergadering dit advijs zig laten welgevallen, en zal door den scriba een brief aan de kerkenraad van Amsterdam geschreven worden, met alle de stukken daar toe dienende, edog alvorens in deze vergadering gelezen worden. Is ook geresolveert dat de weduwe van Gijsbert van Wageningen, in het huisje in de Muntstraat dat de diaconie toebehoort zal wonen. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Foucher, Van Wijk, Sandick, Huidekoper, diakonen Vermeulen, Van Soest

1726, den 24 maart naar aanroeping van Gods heijlige naam is de kerken-raad vergadert. En dewijle heden over veertien dagenhet heijlig avondmaal des heeren sal gehouden worden, is volgens gebruik censura morum gehouden, dog niets voorgekomen. En is geresolveert dat de gecensureerdens onder censuur sullen blijven tot dat se aansoek sullen gedaan en beterschap van haar gedrag sullen getoont hebben. In visitatione sullen als ouderlingen assisteren De Bruin en Sandick, gesubstitueert Huidekoper, Foucher.

De kredentie na de klasse van Rhenen en Wijk is ondertekent en is nevens de predikant in sijn tour gekommiteert den ouderling Foucher. Verder is geresolveert

dat met de eerste gelegenheid de stukken nopens de saken van Jeremias Pelt sullen naar Amsterdam gesonden worden. En is alsoo dese eerweerde vergadering naar danksegging tot God geeindigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Foucher, Van Wijk, Huidekoper, diakonen Vermeulen, Van Soest

Den 12 april de kerken-raad vergadert is den brief van dominus Schutter aan de eerweerde heere Steenwinkel, predikant te Amsterdam, geschreven, dien nevens de stukken en handelingen deser kerken-raad in saken van Jeremias Pelt naar de eerweerde kerken-raad van Amsterdam gesonden was, gelesen, luidende als volgt

[91] 1726

Mijn heer en waarde kollega,

Ik neme de vrijheid om dese stukken en papieren u eerweerdige toe te senden met gedienschtig versoek, die aan de eerweerde kerke-raad van Amsteldam over te leveren, in welke die eerweerde vergadering sal konnen sien, dat Jeremias Pelt voorgeeft, dat hij met onse kerken-raad niet te doen heeft, alsoo hij litmaat is te Amsteldam, en derhalve protesteert tegen alle onse handelingen ontrent sijn persoon gedaan, waarom mij onse kerkenraad belast, deselve op advis van onse klasse van Rhenen en Wijk en regts-geleerde deselve aan de eerweerde kerken-raad van Amsteldam over te senden, met versoek, dat we ten eerste rescriptie wat maatregels die eerweerde vergadering ontrent voornoemde Pelt genomen sal hebben, mogen ontfangen. In verwagtinge van dit ons gedienschtig versoek, sal ik na toewensinge van alle bedenkelijke heil en segen-wens van God almagtig over u eerweerde persoon, heilige diensten, u eerweerde geeerde familie, verblijve, mijn heer en waarde kollega, u eerweerde dienstbare dienaar Egidius Schutter

Hierop is den brief tot antwoord van de eerwaarde kerken-raad van Amsteldam aan dese eerwaarde vergadering gesonden, gelesen, luidende als volgt.

Wel-eerwaarde heeren en geagte mede-broederen in christus. De extracten uit het boek des kerkenraats te Wijk bij Duurstede met nog andre stukken, welke hier te rug gesonden worden, sijn door kollega Steenwinkel in onse kerkenraat ingebracht en gelesen. De vergadering heeft mij belast aan u eerwaardigheden te schrijven, dat Jeremias Pelt hier als litmaat te boek staande, ten aansien van ons nog in denselven staat is als toen hij van hier vertrok, kunnende dese kerkenraat hem geen attestatie verlenen voor dat hij in persoon hier voor de vergadering sal verschenen sijn en deselve met hem gesproken hebben. Ik blijf na toewenschinge van alle genade en segen over u eerwaarde personen bedieninge en handelingen. Weleerwaarde en geagte medebroederen in christus. Amsteldam, 7 april 1726. U eerwaardige ootmoedige dienaar Leonard Beels

[92]

1726. Deze eerwaardige vergadering resolveert dat dese brief in de aankomende klassis vergadering sal gebragt worden.

Verder is geresolveert dat den kustos Mom sal hebben 3 schellingen voor dat naar

Overlangbroek is geweest.

Terwijl Hendrik Willemse van Rossum als pagter van den impost van de reep van wegens de resistentie om te pijlen aan het huis van Johan van Dam, heeft geakkordeert met den voormelte Van Dam voor 25 gulden, waar op 5 gulden onkosten waren gelopen, soo dat den diakon volgens ordinatie van haar edelmoogenden een vierde portie daar van moet genieten namelijk 5 gulden. Dog alsoo den diakon maar 3-10- heeft ontvangen, soo resolveert den kerken-raad dat den diakon van den pagter voornoemd nog sal invorderen 1-10-, dese 1-10- zijn niet ontvangen.

Alsoo door den diakon Vermeulen werd ingebracht dat Jacob Pater seer klaagt niet in staat te zijn van die weken huishuur welke hij ten agteren is aan de diakonie op te brengen, soo resolveert de kerkenraad dat de diakonen hem als nog geen moeite of kosten sullen aandoen en verder na jemand omsien om gemelte huis te verhuuren. En is alsoo dese vergadering gescheiden.

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Van Dam, Van Wijk, De Bruin, Huidekoper, diakonen Vermeulen, Van Soest

Den 30 mai. Na aanroepinge van des heeren heiligen naam is de kerken-raad getreden tot de jaarlijkse veranderinge en zijn in de plaats van de afgaande ouderlingen Willem Bartram Foucher, Peter van Ham, Nikolaas van Wijk

[93]

met eenparige stemmen verkoren Kornelis Jongbloed, Hendrik Gillis Middelkoop, Gijsbert Vermeulen. En in plaats van de afgaande diakon Gijsbert Vermeulen is met eenparige stemmen verkoren Johannes van Dam. Die dese bedieningen in des heeren vrese hebben aangenomen. En is dese eerwaarde vergaderinge met danksegginge aan God gescheiden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen De Bruin, Huidekoper, Jongbloed, Middelkoop

Den 17 juni de kerken-raad vergadert, is nevens de predikangten na de klasse, die op morgen staat gehouden te worden, gekommitteert Kornelis Jongbloed, oudschepen en raad deser stad.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Jongbloed, Middelkoop, Vermeulen, diaconen Van Soest, Van Dam

Dan 23 junij. Na aanroepinge van de heiligen name Gods is de kerkenraad vergadert en dewijle op heden over veertien dagen het avondmaal staat gehouden te worden, zullen diegene die onder censuur zijn, daar onder blijven, tot dat ze aanzoek gedaan en beterschap van haar gedrag zullen getoont hebben. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Jongbloed, Middelkoop gesubstitueert Vermeulen, De Bruin en is alsoo deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[94]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen De Bruin, Jongbloed, Middelkoop, Vermeulen, diakonen Van Soest, Van Dam

1726 den 7 juli de kerken-raad vergadert, is voorgesteld door dominus praeses, hoe dat op morgen de kerkelijke visitatie alhier soude geschieden door de heeren gedeputeerdens des eerwaarde classis van Rhenen en Wijk. En dat voornoemde heeren, volgens de resolutie des eerwaarde classis moeten vernemen op alle plaatsen offer ook eenige staaltjes van paapsche stoutigheden zijn, en soo ja, die schriftelik laten opgeven. Hierover gedelibereert, is voorgebragt

1. dat alhier een paap is die jesuit is.
2. dat de roomsgesinde op deselfde uur met ons na hunne kerke gaan en selvs de boeken opentlik dragen.
3. datter twee paapsche kinderschoolen zijn.

Dese eerwaarde vergadering dit overwegende resolveert om sulks eerst aan haar edelagtbaren bekend te maken, 't welk den heere borgemeester Middelkoop aanneemt van sulks op morgen te doen.

Verder is ook voorgesteld

1. dat de twee kinderen van den heere Emting, die bij den apoteker Bommers zijn, in de paapsche kinderschool bij Marie Dekkers gaan.
2. en de jonge van Marie Krijnen in de paapse kerke.

Den heere borgemeester Middelkoop sal dit ook aan haar edelagtbaren bekend maken. En is alsoo dese vergadering gescheiden.

[95]

[in de marge] Presenten Schutter, Chasse, ouderlingen De Bruin, Sandijk, Jongbloed, Middelkoop, Vermeulen, diaconen Van Soest, Van Dam

1726 den 8 julij. De name des allerheiligste Gods vijeriglijk aangeroepe zijnde, is de kerkeraad vergadert. En dewijl dezen dag aangestelt was ter visitatie der kerken door domini deputaten van de classis van Rhenen en Wijk, om na de welstand van deze kerke ter vernemen, zijn ten dien eijnde in deze vergadering verschenen de eerwaarde heeren broederen domini Dellius, Crollius, Tielenius Kruidhof predikanten te Cothen, Houten, Overlangbroek en is Gode zij lof niet berispelijcx voorgekomen en is daar op deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten Schutter, ouderlingen De Bruin, Sandijk, Huidenkoper, Jongbloed, Middelkoop, diacon Van Soest

De 22 september. Na aanroepinge van de groot name Gods, is de kerkeraad vergadert en dewijle op heden over veertien dagen het heilig avondmaal des heeren zal uitgedeelt worden, is na gewoonte censura morum gehouden en zullen diegene die onder censuur zijn, daaronder blijven, tot dat zij aanzoek doen om van de censuur ontheft te worden en beterschap van haar leven getoont hebben. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Vermeulen, De Bruin gesubstitueert Sandijk, Huidekoper en is alzo deze vergaderinge God dankende gescheijden.

[in de marge] Presenten Schutter, Chasse, ouderlingen De Bruin, Sandijk, Huidekoper, Jongbloed, Middelkoop, Vermeulen, diakonen Van Soest, Van Dam

Den 22 december. Na aanroeping van Gods heiligen naam is de kerken-raad vergadert. En dewijle op heden over 14 dagen des heeren heilig avondmaal sal gehouden worden, is volgens gewoonte censura morum gehouden en geresolveert dat die gene die onder censuur zijn, daar onder sullen blijven tot dat zij aansoek gedaan en beterschap getoont hebben. Dog juffrou Heereveen nu Van Ommeren sal op haar versoek, onder ernstige vermaninge, weder tot des heeren tafel toegelaten. Is voorgesteld om wegens het winterweer, in navolginge van andere steden, gene huis-visitatie op dese tijd te doen en sulks is ook geresolveert, dog dat sulks aanstaande kers-dag en zondag daar aan volgende de gemeente sal worden bekend gemaakt.

[96]

1726. Den diakon Van Soest stelt voor hoe dat zijn vader saliger hondert gulden aan de diakonie deser stad hadde gemaakt, maar dat tot nog toe van gemelte getelde penningen gene obligatie was gemaakt. Versoekende dat sulks dog met den eerste mogt geschiede. Den heere borgemeester Middelkoop neemt aan om dit in de vergadering van haar edelagtbaren te brengen. En is dus dese vergadering God dankende geeindigt.

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Sandick, Middelkoop, Vermeulen, diakonen Van Soest, Van Dam

Den 3 februari 1727 de kerken-raad vergadert sijnde, zijn in dese eerwaarde vergadering verschenen de heeren Hendrik Vermeulen en Bartram Willem de Fouchier overleverende een extract uit de resolutie van de edelagtbare heeren borgemeester en regeerders deser stad, waar uit bleek dat haar edelen tot kommissarissen politicq in de kerken-raad alhier waren gekommitteerd, waarop haar edelen vrindelik zijn verwelkomt en behoorlike sessie hebben gehouden. En dus is dese vergadering geeindigt.

[in de marge] Presenten Schutter, Chasse, Sandijk, Jongbloed, Middelkoop, Van Soest, Van Dam

Den 23 meert. Na aanroeping van ders heeren heiligen naam is de kerkenraad vergaderd. En dewijl op heden over veertien dagen des heeren heilig avondmaal zal uitgedeelt worden, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden en zal de resolutie omtrent de gecensureerden in staat blijven en zullen als ouderlingen in visitatione assisteren Sandijk, Huidekoper gesubstitueert Jongbloed, Middelkoop en is nevens de predikanten als ouderling op de classis den 25 meert deses jaars alhier te houden, gecommitteert den ouderling De Bruin en is alzo deze vergadering God dankende geeindigt.

[97]

[in de marge] Presenten dominus Schutter, ouderlingen De Bruin, Van Sandijk, Jongbloed, Middelkoop, Vermeulen, diaconen Van Soest, Van Dam

1727 den 22 maij. Na aanroepinge van de heijlige name Gods, is de kerkenraad vergaderd en dewijl op heden den dag der veranderinge des kerkenraads is, heeft men die veranderinge gemaakt en in plaats van de afgaande ouderlingen Jan de Bruin, Cornelis van Sandijk, Adriaan Huidekoper zijn met eenparige stemmen verkoren Nicolaas van Wijk, Wouter van Soest, Gerard Pauw en in plaats van den afgaande diacon Wouter van Soest met eenparige stemmen tot diacon verkoren Theodorus van Ommeren, die deze bedieningen in de vreze des [Heeren] hebben aangenomen. En is deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Jongbloed, Middelkoop, Van Wijk, Van Soest, Pauw, diakon Van Ommeren

Den 22 juni. Na aanroepinge van des heeren heiligen naam is de kerken-raad vergadert en dewijl op heden over veertien dagen des heeren heilig avondmaal sal gehouden worden, heeft men volgens gebruik censura morum gehouden en is niets voorgebragt en sal de resolutie ontrent de gecensureerden blijven en sullen in visitatione als ouderlingen assisteren Van Wijk, Van Soest gesubstitueert Pauw, Jongbloed. Is nevens de predikanten op de classis van den 17 juni¹ deses jaars, die te Rhenen sal gehouden worden, gecommitteert den ouderling Van Wijk. En is dese vergadering met dankzegginge tot God gescheiden.

[98]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Middelkoop, Vermeulen, Van Soest, Pauw, diakon Van Dam

1727 Den 15 juli. Dese eerwaarde vergadering is na aanroeping van God[s] naam vergadert en de wijle desen dag aangestelt was door de heeren gedeputeerden van de classe van Rhenen en Wijk om de kerke-visitatie te doen en sijn ten dien einde in dese eerwaarde vergadering verschenen de eerwaarde heeren en broederen domini Schutter, Ellinkhuise, predikanten te Wijk en Renswoude en is Gode sij lof niets berispeliks voorgekomen en is daar op de vergadering God dankende geeindigt.

Den 21 augustus de kerkenraad vergadert zijnde, is voorgekomen dat Huig van Dam omtrent vier en twintig jaren, zoon van Mies Huigen, die ettelijke jaren van de arme beurzen onderhouden is, zig eenige dagen heeft aangestelt, door een sware bezoeking aangedaan te zijn, doende verscheijdene beweginge, de ogen wonderlijk draejende, de tonge uijtstekende, fluitende, blaffende als een hond, meeuwende als een kat, met de mond doende als men de paarden aanzet. Waarom de predikanten verzogt zijnde, voor zijn bed alsook in de kerke voor hem gebeden hebben, dat het God mogt behagen om hem van dit ongemak te verlossen, maar heeft zijn toevlugt daar na genomen tot de roomsgezinde, die hem, zo verhaalt word, wijwater hebben ingegeven, hij na een paap is gereden, op een wagen, welkers peerden omtrent een half uur buiten de stad hebben stil gestaan, die door het gebed van de daar bij zijnde roomsgezinde wederom zijn voortgegaan, tot dat ze bij den paap gekomen zijn. Ondertusschen heeft Huig op den weg geen aanvallen gehad, maar een pijp tabak rookende is des anderen daags tegen den avond wederom thuis gekomen tredende zelf van de wagen alsof hem niets scheelden en van een gereformeerde gevraagd

wordende hoe dat het met hem was, trok zijn muts in de oogen en ging op het bevel zijnes moeders in huis, maar agter uitgaande, bij een buurman

[99]

die paaps is, zijn verblijf nam als een afkeer hebbende van de gereformeerde en niet weerdig aangezien te worden als een verderfelijk geslagte voor God ende menschen. En dewijl zodanige handelingen strekken, niet alleen om het ligtgelovige volk met bijgeloovigheden van toverije en bezetenheid door den zatan te vervullen, maar zelfs tot veragtinge van de allerheijligste name Gods en zijnen heijligen dienst, zonder welkers wille niets geschied nog in hemel nog op aarden, en alleen om hulpe en verlossinge moet aangeroepen worden. Of het dan niet ten hoogste nodig zoude zijn, dat haar edelachtbare de heeren van de magistraat als voetsterheeren van Gods kerke en handhavers van beijde de tafelen zijner wet verzogt werden, datze dog gelieve door haar edelachtbare ordre onderzoek te laten doen na de regte geschapenheid dezer zaak, opdat het bedrog mogt ontdekt en hij als ook degene die de hand daarin gehad hebbe en hem daartoe aangezet, en na bevind van zaken mogten gestraft worden om zodanige bedriegerijen in het toekomende tegen te gaan en de ogen des volkx mogten verligt worden en van alle vooroordelen ontheft en voor al de lere van God en de waarheid van de ware gereformeerde Godsdienst verdedigt. Al het welke van deze vergaderinge verzogt word aan de heeren commissarissen politieq in de vergadering van de edelachtbare heeren van de magistraat bekend te maken, om daar in voorzieninge te doen en zulke gewaande tooverije en duivelerije te stuiten, twelk ook gunstelijk van die heeren is aangenomen. En hebben de edelachtbare heeren eenige uit het midden van hun edelachtbaren gecommitteert om na die zaak te onderzoeken. Edog is Huig daar op in stilligheijd uit de stad vertrokken.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassée, ouderlingen Jongbloed, Middelkoop, Vermeulen, Van Soest, diaconen Van Dam, Van Ommeren

Den 21 september. Na aanroepinge van de allerheijligste name Gods, is de kerkenraad vergadert en dewijl op heden over veertien dagen het heilig avondmaal des heeren staat gehouden te worden, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden. En is voorgesteld en geresolveert om voor het laatste en het ernstigste die nog onder censuur als ook diegene die zo nalatig zijn in het bijwonen van den openbare Godsdienst, zal aanzeggen, zoo zij hen niet en verbeteren in hun gedrag, men met hen na kerkenordre zal handelen. Zal ook den voorzanger aangezegd worden, dat hij onder de ouffeninge van het heilig avondmaal zodanige kappitelen uit de heilige schrift zal lezen op die zaak toepasselijk, waarvan hem een lijst zal opgegeven worden. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Pauw, Jongbloed gesubstitueert Middelkoop, Vermeulen, en is alzo deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[100]

[in de marge] Presenten dominus Schutter, ouderlingen Middelkoop, Vermeulen, Van Wijk, diacon Van Dam

1727. Is voorgesteld of de twee predikatiën in de week niet voor een tijd zoude kunnen opgeschort worden, zo lang dominus Chasse wederom zoude herstelt zijn, die nu eenige tijd ziek geweest is en nog niet herstelt is en swak blijft. Zo is eenparig goed gevonden om dit voorstel in te willigen en den donderdagse avondbeurt bij provisie waar te nemen, tot dat zijn eerwaarde zal herstelt zijn, mits dat dit voorstel in de edelachtbare magistraat geaprobeert word, waartoe de heeren commissarissen verzogt worden om het zelvige in de edelachtbare over te brengen, twelk die heeren gunstig hebben aangenomen.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Van Wijk, Van Soest, Pauw, diaconen Van Dam, Van Ommeren

Den 21 december. Na aanroepingen van de allerheiligste name Gods, is de kerkenraad vergadert, en dewijl op heden over veertien dagen het heilig avondmaal sal gehouden worden, heeft men censura morum gehouden. En zullen de gecensureerde nog blijven inde zelve staat als het tot nog toe geweest is. En zal de resolutie voorl[e]dene 22 december 1726 genomen omtrent het niet doen van de visitatie voor het avondmaal en het afkondige voor de gemeijnte, zo wederom gepraktiseert worden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Jongbloed, Middelkoop, Vermeulen, Van Soest, diakonen Van Dam, Van Ommeren

Den ... is nevens de predikanten als ouderling op de classe den ... meert deses jaars alhier te houden gecommiteert den ouderling Jongbloed.

Den 21 meert is dese vergadering met gebede tot God begonnen en dewijle heden 14 dagen het avondmaal des heeren staat gehouden te worden, is censura morum geoeffent, niets voorgekomen en geresolveert dat de gecensuureerdens onder censuur sullen blijven tot dat

[101]

1728. beterschap tonen en aansoek doen. In visitatione sullen assisteeren Middelkoop en Vermeulen gesubstitueert Van Wijk en Van Soest en dus dese vergadering met danksegging tot God geeindigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Jongbloed, Middelkoop, Vermeulen, Van Wijk, Van Soest

Den 6 maj. Na aanroepinge van des heeren allerheiligste naam, is de kerkenraad vergadert en dewijl op heden den gewoone dag van de veranderinge des kerkenraads is, heeft men de verandering gedaan. En in plaatze van de afgaande ouderlingen Cornelis Jongbloed, Hendrik Gillis Middelkoop, Gijsbert Vermeulen zijn met eenpaarigheid van stemmen verkoren Cornelis van Sandijk, Hendrik Vermeulen, Evert Knijf, en in plaats van den afgaande diacon Johannes van Dam met eenparigheid van stemmen tot diacon verkoren Leendert van Vollenhouw. En is also deze vergadering God dankende geeijndigt.

[102]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Van Wijk, Van Soest, Sandick, Vermeulen, diakon Van Ommeren

1728 den 13 juni is de eerwaarde kerken-raad vergadert en dewijle aankomende dinsdag de klasse te Rhenen sal gehouden worden, is nevens de predikanten gecommiteert den ouderling Vermeulen.

Dewijle Kornelis van Velpen versoekt zijn doop-zeel en de vader namelijk Gerrit van Velpen, maar in't doop-boek word gevonden, soo getuigt de eerwaarde kerken-raad, op zijn versoek, dat zijn moeder nog in leven, is Lidia de Kruif.

Is voorgelesen een brief door dominus Herman van der Horst uit last des eerwaarde kerken-raads van Schoonhoven geschreven behelsende dat Hendrik du Bois, thans organist en klokkespeeler te Schoonhoven, aldaar een attestatie als lidmaat van hier hadde vetoont, dog die soo out was, dat niet konde aangenomen worden, versoekende derhalven dat die mogte vernieuwt werden, of indien na sijne voorgemelte attestatie iets tot sijne beswaarnisse en tot ergernisse deser gemeente mogte opgekomen zijn, om daar van beregt te doen, wat van den selven mogte gevordert worden of anders gemelte Du Bois die thans sonder opspraak te Schoonhoven leefde, aan de behandelingen der eerwaarde kerken-raad aldaar over te laten.

Dese eerwaarde vergadering resolveert dat aan de eerwaarde kerken-raad van Schoonhoven sal geantwoord werden, als dat ten lasten van Hendrik du Bois voor of na de gegevene attestatie noit in onse vergadering iets is opgekomen veel minder onder eenige censuur geweest, derhalven onse vergadering genoemde Du Bois geerne aan de wijze behandelingen van de eerwaarde kerken-raad van Schoonhoven overlaat.

[103]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Van Wijk, Van Soest, Pauw, Vermeulen, Knijf, diaconen Van Ommeren, Vollenhouw

1728 den 20 junij de name des heeren aangeropen zijnde, is de kerkenraad vergadert en dewijl op heden over veertien dagen het heilig avondmaal zal gehouden worden, is na gewoonte censura morum gehouden. Is voorgesteld dat de vrouw van Cornelis Valk heeft verzogt dat haar man van zijn censuur mogte ontheft worden. De vergaderinge verstaat dat hij zelf voor deze vergadering zal verschijnen en berouw en leedwezen tonen en zig stigtelijk zal hebben te gedragen en zullen de gecensureerde voor de laaste maal als ook die de openbaaren Godsdienst niet bijwonen, aangesproken worden om haar te beteren of anders dat haar pro re nata zal handelen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Sandijk, Vermeulen gesubstitueert Knijf, Van Wijk. En is alzo deze zessie God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Van Soest, Vermeulen, Sandick, [diaconen] Van Ommeren, Vollenhouw

Den 22 juni is dese eerwaarde vergadering naar aanroepinge van Gods heiligen naam te samen gekomen en dewijle desen dag door de heeren gedeputeerden van

de eerwaarde klasse van Rhenen en Wijk was aangesteld om de visitatie van de kerke te doen, zoo zijn de middelen tegen het pausdom geles en in dese eerwaarde vergadering ten dien einde verschenen domini Kruithoff, De Roij, predikanten te Overlangbroek en Schalkwijk. En hebben de heeren gedeputeerden alles God lof wel bevonden en is zoo dese eerwaarde vergadering naar dankzegginge tot God gescheiden.

[104]

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Van Soest, Vermeulen, Sandik, diakon Vollenhouw

1728 Den augusti is de kerken-raad vergadert en voorgesteld dat Jeremias Pelt versogt of dese eerwaarde vergadering hem een getuigenisse geliefde te geven dat zijn gedrag alhier altijd onberispelik was geweest en dat zijn edele den openbare Gods-dienst geduurig bijwoonde om zulks te Amsteldam in de kerken-raad te laten inleveren, opdat dus zijn kerkelike attestatie mogte erlangen en alhier tot des heeren heilige tafel toegelaten worden. Dese eerwaarde vergadering die verzoek overwegende en bedenkende genoemde Pelt zijn voorgaande gedrag ontrent onse kerken-raad, resolveert hier over niets, wegens het kleine getal der presente leden.

[in de marge] Presenten dominus Chasse, ouderlingen Van Wijk, Van Soest, Vermeulen, diakon Vollenhouw

Den 21 september de kerken-raad naar aanroepinge van Gods heiligen naam is vergadert en dewijle toekomstige zondag over agt dagen des heeren avondmaal alhier zal gehouden worden, zoo is na gewoonte censura morum gehouden en niets voorgebragt. En verder geresolveerd dat de gecensureerdens onder de censuur zullen blijven tot dat beterschap betonen en aansoek doen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Knijf, Van Wijk gesubstitueert Van Soest, Pauw. En is dus dese eerwaarde vergadering naar dankzegging tot God geeindigt.

[105]

1728 Den 9 oktober is een brief van de heeren Staten slands van Utrecht in gekomen, waar in haar edelmogendheden ordonneeren, dat men tegen die predikanten die haar beswaart vinden om het formulier des doops te lezen, zo als het in dat formulier is gedrukt, om daar over te delibe[re]ren ofte resolveeren ofte eenige moeilijkheid aan te doen, waar na dat we ons zullen gedragen.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Van Wijk, Van Soest, Pauw, Vermeulen, diaconen Van Ommeren, Vollenhouw

Den 19 december. Na aanroepinge van de heiligen name Gods is de kerkenraad vergadert en dewijl over veertien dagen het heilig avondmaal gehouden zal worden, zo is volgens gewoonte censura morum [gehouden]. Is de zaak van Jeremias Pelt wederom voorgekomen, dewelke den 9 oktober voor de kerkenraad verschenen was, verzoekende dat het genen hij aan de kerkenraad misdaan had, wilde vergeven en dat hem leed was dat gedaan te hebben. En dewijl de vergadering doemaals zo

swak was, is daarover nu gedelibereert en hem die misdaat vergeven en zal zijn edele zulkx aangezegd worden, door dominus Schutter en den oudsten ouderling, Van Wijk. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Van Wijk, Van Soest, Vermeulen, diakonen Van Ommeren, Vollenhouw

Den 20 december de kerken-raad vergadert zijnde om de rekening van Johannes van Dam, als gewesene diakon, te oversien. Zoo is bevonden dat den ontfang bedroeg een somme van agt hondert ses en seventig gulden en twee stuivers en den uitgaav was negen hondert en twaalf gulden elf stuivers en tien penningen. Dus blijkt dat door den diaken meer is uitgegeven als was ontfangen een somme van ses en dertig gulden negen stuivers en tien penningen. Ook is gesien dat gemelte diakon de ordonantie van de kleding, die was drie en vijftig gulden voor portie van de diakonie, volgens resolutie

[106] 1728

van de heeren hoofd-aalmoeseniërs, niet hadde betaalt, zoo dat de kerken-raad dewijle een diakon niet meer mag uitgeven als ontfangen volgens voorheen genomene resolutie, resolveerd om dese rekening voor als nog niet te tekenen en om aan de heeren hoofd-aalmoeseniërs bekend te maken dat de voorgemelte ordonantie niet is voldaan.

Den gewesene diakon Johannes van Dam geeft bij desen ook over aan den diakon Van Ommeren een doos daar ses obligatiën in gelegd zijn. Dus is dese vergadering geeijndigt.

[in de marge] Presenten dominus Chasse, ouderlingen Van Wijk, Pauw, Vermeulen

Den 21 december is de kerken-raad te samengekomen en hebben de gekommitteerdens gerapporteert, dat se aan Jeremias Pelt volgens resolutie van den 19 deser hadde bekend gemaakt, dat dese op zijn ernstig en aanhoudent versoeck en betoning van berouw en leedwesen over gedane beledigingen aan dese vergaderinge, zijn edeles versoeck eenparig toegestaan en zijn edele die misdaad vergeven hadde.

Hierop versogte gemelte Pelt aan de gekommitteerdens, of dese vergadering hem daar van een getuig-schrift geliefde te geven als mede van zijn edeles gedrag alhier, 't welk de vergadering overwegende eenparig akkordeerd en besluit dit volgende getuigenisse te geven namelijk dat Jeremias Pelt op zijn versoeck voor onse kerkenraad is verschenen en behoorlike satisfactie aan deselve over de gedane beledigingen heeft gegeven, als ook dat zijn edeles gedrag zedert ons laaste schrijven aan de eerwaarde kerken-raad van Amsteldam onberispelik is geweest, immers zoo veel tot onse kennisse is gekomen, als mede dat zijn edele den openbaare Gods-dienst vijtig waarneemt, getuige ik op zijn versoeck, uit last van name des kerken-raads H.G. Chassé, sijnedrij hoc tempore scriba. Hier op is dese vergaderinge gescheiden.

[107]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Van Wijk, Pauw, Sandik, Vermeulen, diakon Vollenhouw

1729 den 11 februari de kerken-raad vergaderd, is een attestatie ingekomen van Amsteldam aangaande het ledemaatschap van Jeremias Pelt die luid aldus: Jeremias Pelt staat bij ons als lidmaat der gemeente van Jezus Christus bekend, tot den tijd van zijn vertrek van ons. En gezien hebbende het getuignis van de eerwaarde kerken-raad van Wijk te Duurstede, zoo is het dat wij dese persoon volkomen aan de wijze behandeling van de voornoemde vergaderinge overgeven. Amsteldam 1728 den 30 december. Uit last en naam des eerwaarde kerkenraads, was getekent Wilhelmus Snabelius ecclesia ibidem.

Dese attestatie geexamineert zijnde, is geresolveert voornoemde Jeremias Pelt voor ledemaat te erkennen en tot het heilig avondmaal toe te laten, mits zijn edele als censura morum geoeffent word, voor dese eerwaarde vergadering zal moeten overschijnen, als dan zal hem dit geresolveerde werden bekend gemaakt en zijn edele ernstig vermaand werden en zig voortaan ontrend dese kerken-raad voorsigtiger tegedragen.

Aangaande de rekening van den gewesene diakon Van Dam is geresolveerd dat de drieenvijftig gulden zullen betaalt worden uit de renten die de kerk moet geven aan de diakonie wegens de obligatie van hondert gulden door Jan Wouterse van Soest aan dezelve gemaakt.

De heeren commissarissen politijk werden versogt om zulks in de magistraat te brengen ten einde de renten van gemelte capitaal mogte betaalt werden, om daar mede genoemde drie en vijftig gulden te voldoen.

[108] 1729

Wijders is gebleken dat den gewesene diaken vier gulden uit de kers-schaal meer heeft ontvangen als alhier in rekening had gebragt. De vergadering verstaat eenpaarig dat genoemde Van Dam de ontvangene vier gulden zal aan dese vergadering wedergeven en de verdere overgedeelde 36 gulden 20 zullen hem niet gerestitueert werden om dat volgens voorheen genomene resolutie een diaken niet meer mag uitgeven als ontvangen heeft, die bij dese ook gerenoveert werd. Hier mede is dese vergaderinge geeindigt.

Den 20 maart na aanroepinge van des heeren alderheiligst name, is de kerkenraad vergadert en dewijl het over veertien dagen des heeren heilig avondmaal gehouden zal worden, is volgens gewoonte censura morum gehouden en blijft alles in de voorgaande staat. Als ouderlingen zullen in visitatione assisteren Sandijk, Vermeulen gesubstitueert Van Soest, Pauw. Hier mede is deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingn Van Wijk, Van Soest, Sandick, Vermeulen, diakonen Van Ommeren, Vollenhouw

Den 26 mai . Naar aanroeping van Gods heiligen naam is de kerken-raad vergadert en dewijle op heden volgens gebruik alhier de kerken-raad verandert word, zoo zijn tot ouderlingen eenpaariglik verkoren in plaats van de afgaande ouderlingen

Nikolaas van Wijk, Wouter van Soest, Gerard Pauw, namelijk Anthoni van Soest, Kornelis Jongbloed, Peter van Ham.

[109]

1729. En in plaats van den afgaande diaken Theodorus van Ommeren is eenpaariglijk tot diaken verkoren Wijnand de Bois, die dese bedieningen in des heeren vrese hebben aangenomen.

Zijnde in de eerwaarde kerken-raad voorgekomen, dat den heere Eduard Emtink, oud-schepen en raad deser stad, aan de diakonie derselve hadde gemaakt bij donatie onder levendigen de somme van twee honderd gulden, zijnde een obligatie ten laste van juffer Aletta Schagen, de welke dese eerwaarde vergadering met veel blijdschap eenpaariglijk accepteert en zijn edele voor dese zoo milde gifte hertelik bedankt en goetvind deselve obligatie op te eisschen.

Dese eerwaarde vergadering resolveert dat den gewesene diaken Johannes van Dam zal met den eerste extract ter hand gesteld worden van de resolutie ontrent zijnde diakonie rekening genomen den 11 februari en die voldaan zijnde, zal deselve gesloten en getekend worden.

Dus is dese vergadering met dankzegginge tot God gescheiden.

[in de marge] dominus Schutter, ouderlingen Sandijk, Vermeulen, Van Soest, Jongbloed, diaconen Vollenhouw, Du Bois

Den 19 junij. Na aanroepinge van de allerheiligste name Gods en de wijle op heden over veertien dagen het heilig avondmaal des heeren zal gehouden worden, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden en blijft alles in vorigen staat. Als ouderlingen zullen in visitatione assisteren Van Soest, Jongbloed gesubstitueert Van Ham, Van Sandijk. Hier mede is deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[110]

Den 19 julij 1729 de allerheiligste name Gods aangeroepen zijnde en dewijl deze dag van domini deputati classis aangeschreven was tot de kerkervisitatie, zijn binnen geleijd domini Goedenhagen, Crollius, Chasse en na de welstand van deze kerke vernomen hebbende, is alles Gode zij lof wel bevonden en is deze vergadering God dankende geeijndigt.

Den 21 augusti zijn neffens de predikanten als ouderling na de classis van Rhenen gecommitteert Cornelis Jongbloed.

[in de marge] Presenten Schutter, ouderlingen Sandijk, Knijf, Van Soest, Jongbloed, Van Ham, diaconen Vollenhouw, Du Bois

Den 18 september 1729. De name Gods aangeroepen zijnde ende nadien het heden over veertien dagen de bedeeinge des heilig avondmaals is, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden en is voorgekomen, dat de vrouwen van Van Erpen en Bosboom malkanderen zeer hebben gescholden en gelastert op de straat ten aanhooren van vele menschen, waar over deze vergadering heeft besloten die twee vrouwen het heilig avondmaal voor deze reijs te ontzeggen.

In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Van Ham, Sandijk gesubstitueert Vermeulen, Knijf, en is also deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[111]

[in de marge] presenten Schutter, ouderlingen Sandijk, Vermeulen, Knijf, Van Soest, Jongbloed, Van Ham, Vollenhouw, Du Bois

Den 2 october is de kerkenraad vergadert geweest, en is voorgekomen een brief van haar edel mogenden omtrent het lezen van het doop formulier, welke brief in het boek zal geinsereert worden. Heeft Hermen Vink bekend gemaakt, dat hij de twee hondert gulden, welke hij van de diaconie op interest heeft, wilde afleggen, waar toe beijde de diaconen zijn gecommiteert om die penningen te ontfangen, en daar van rapport te doen. Zal den afgegane diacon Van Ommeren door de diaconen afgevraagd worden, of hij in staat is, om zijne diaconie rekening te doen.

Extract uijt de resolutie van de edel mogende heeren staten s lands van Utregt.
Lunae 5^e september 1729

Ter vergadering zijnde voortgebracht dat op de sijnodale vergaderingen die gehouden zullen worden op den sesden en eenige volgende dagen van deze maant september, wederom zal gedelibereert worden over de swarigheden die eenige predikanten maken, omt formulier van den doop van woord tot woord te lesen, soo alser letterlijk staad ende dat de minnelijken conferentien, die de deputati sijnodi volgens den last vant sijnode van voorleeden jaar, met de dissentieerde broederen hebben gehouden tot nog toe van weijnig vrugt zijn geweest, dat ook te vreezen staad, indien deze saak met meerder drift word vervolgt tselve zoude strekken tot groote ergernisse van de goede ingesetenen, en tot merkelyk nadeel van onze heijlige religie, waarom haar edel mogenden na serieuze deliberatie eenparig hebben goedgevonden hare gecommiteerden tot de saken vant sijnode te authoriseren en te gelasten, gelijk de selve geauthoriseert en gelast worden mitsdesen, om zorge te dragen, dat over deze saak opt gemelte sijnode bij provisie niet niet verder zal worden gedelibereert, dewijl haar edel mogenden verstaan

[112]

dat alles soo lang in state tot dat bij haar edel mogenden daarover nader sal sijn geresolveert na alvorens van de deputaten sijnodi breeder sullen sijn geïnformeert, ten eijnde de rust en vrede onder de leeden magh blijven geconserveert, en alle ergernisse soo veel doenlijk geweest, verstaande haar edel mogenden verder dat geen geschriften, de voorseijde zaken rakende, meer zullen werden uitgegeven, gedivulgeert, of daar van op de predikstoel of vergaderingen eenige mentie gemaakt, opdat haar edel mogenden niet genoodsaakt zijn sodanige nadere resolutien te neemen, als dezelve tot bereijkinge van haar salutair oogmerk sullen oordelen te behooren. En zal extract van dese resolutie aan den preses vant sijnode worden ter hand gestelt om te strekken tot des selfs narigtinge. Accordeert met de voornoemde resolutien, G Voet van Winsen

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Sandik, Vermeulen, Van Ham, diakonen Vollenhouw, Du Bois

Den 11 october de kerken-raad samen gekomen zijnde hebben de diakonen gerapporteert, dat se volgens hunnen geveene last van Hermen Vink de twee hondert gulden, die hij op interesse hadde, hadde ontfangen en de renten van dien, door den gewesene diaken Van Ommeren. Dese eerweerde vergadering resolveert dat den diaken Vollenhou die twee hondert gulden zal onder zig houden tot dat men die somme sekuur kan tot voordeel beleggen.

Schepen Vermeulen brengt voor, hoe dat sijn edele sijn huising, in de Peper-straat deser stad staande, hadde tragte te verkopen, maar dat hetselve niet konde quit worden, om dat het selve soo swaar belast was, en of derhalven dese eerweerde vergadering de obligatie der diakonie van 150 gulden tegens 5 per cent in gemelte huis staande, alsoo die interest te hoog ware in dese tijd, geliefde te verminderen op vier per cent jaarliks. De eerweerde vergadering, dit overwegende, resolveert eenpariglik sijn edele gemelte som tegens vier ten hondert te laten houden.

[113] 1729

Belangende de rekening van den gewesene diaken Van Dam blijft de resolutie van de 11 februarij deses jaars in staat, en is voorgebragt, dat Van Dam bereit was de vier gulden die meer hadde ontfangen als in rekening bleek te geven, overwegende, dat sijn rekening mogte werden gesloten en getekent. De kerken-raad dit overwegende, soo word ingebragt, hoe dat hij de huis-gelden van de arme-huisingen namelijk 8--16-- niet hadde betaalt, soo dat de eenparige resolutie der vergadering is dat sijn eerweerde (soo ras de vier gulden weder geveene sullen sijn en de huis-gelden door hem betaalt) rekening sal getekent werden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Vermeulen, Van Ham, diakonen Vollenhou, Du Bois

Den 18 october de kerken-raad vergadert, is voorgekomen, dat 'er verscheidene personen waren, die de twee hondert gulden die Hermen Vink hadde afgelegd en onder den diaken Vollehouw berusten, wel wilden op interesse nemen. Ook steld den heeren commissaris Middelkoop voor of niet tot beste sekuriteit der diakonie soude wesen, om gemelte somme aan de tresorie der stad te schieten. Dese eerweerde vergadering vind dit voorstel zeer goed en versoekt sijn edele om sulks haar edele agtbaren voor te stellen. En dus is deze vergadering geeindigt.

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Sandik, Vermeulen, Knijf, Jongbloed, Van Ham, diakonen Vollenhou, Du Bois

Den 5 december de kerken-raad vergadert zijnde, soo rapporteeren de diakonen dassen volgens last deser vergadering den afgeganene diaken Van Ommeren hadden versogt om zig te verveerdigen tot het spoedig doen sijn 'er diakonie rekening en dat sijn eerweerde gesegd hadde, dat over 14 dagen soude maken gereed te wesen. Welke

[114] 1729

tijd dese eerweerde vergadering ook vast stelt, namelijk, heden over 14 dagen sullende wesen den 19 deses maants, en sal sulks toekomende zondag de gemeente worden bekend gemaakt, als ook den gewesene diaken hier van extrakt door den coster worden ter hand gesteld.

Belangende het sluiten van de diakonie rekening van Johan van Dam de kerken-raad resolveert, dat hem copie uit de resolutie van den 11 october deses jaars dien aangaande genomen, door den coster sal gesonden worden. En dus is dese vergadering geeindigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Sandik, Vermeulen, Knijf, Van Soest, Jongbloed, diakonen Vollenhouw, Du Bois

Den 19 december de kerken-raad samen gekomen sijnde om de rekening van den gewesene diaken Van Ommeren na te sien en te sluiten, soo komt voor dat sijn eerweerde den tijd van 14 dagen uitstel versoekt, 't welk dese eerweerde vergadering toestaat en resolveert om op gemelte tijd weder te samen te komen.

Is op sijn versoek binnen gestaan den gewesene diaken Johan van Dam, versoekende dat sijne diakonie rekeninge mogt gesloten werden, gevende volgens voorgaande resolutie de vier gulden die hij meer hadde ontfangen in de kers-schaal, als in sijn rekening bleek, welke onder dominus Chassé berusten, dese vergadering resolveert dat sijn rekening sal getekend worden.

Voorgekomen zijnde dat Magrita Jans van Honslaardijk met Aart Janse van Leent versogten om alhier in ondertrouw opgenomen te worden, soo resolveerd de kerken-raad, dewijle sijn een geruimen tijd van hier is geweest, dat sulks sal van de hand gewesen worden.

[115] 1729

Is ingekomen een brief door den heere advokaat Munniks geschreven, aangaande de donatie inter vivos door den heere Emting, outscheppen en raad deser stad aan de diakonie gedaan als blijkt uit de acte van den 26 mai deses jaars, welke gelesen zijnde, soo resolveerd dese vergadering, dat deselve sal beantwoord werden soo ras men verneemt wat hun edele agtbaren sullen geresolveert hebben nopens de gifte door gemelte heer Emtink aan de arme pot deser stad gedaan.

Dewijle aankomende zondag over 8 dagen alhier des heeren avondmaal sal gehouden worden, soo is volgens gebruik censura morum gehouden en geresolveert dat de vrouw van Bosboom nog onder censuur zal blijven, en dat Bosboom ook voor dese maal zal het heijlig avondmaal ontseid worden om vele gepleegde ergernissen. Welke resolutie haar door den kustos zal bekend gemaakt worden.

Belangende de vrouw van Van Erpen die zal van haar censuur ontheft worden onder ernstige vermaning, mits zij selve aansoek doet en leetwesen betoont. De verdere gecensureerdens zullen onder censuur blijven tot beterschap betonen. Everhard

Herbers zal door den kustos aangeseid worden, dat hij van des heeren tafel zal blijven moeten, tot dat hij zijn kerkelijke attestatie brengt. Dus is dese vergadering met hertelike dankzegginge tot God gescheiden.

Den januari 1730 is de kerken-raad samen gekomen volgens resolutie van den 19 december 1729 en hebben de diakonie rekening van den gewesene diaken Van Ommeren geexamineert, goedgekeurt en gesloten, bedankende zijn eerweerde voor zijn moeite en getrouwe diensten. Ook is volgens voorgaande resolutie de diakonie rekening van Johan van Dam getekent.

[116] 1730

Zijn door dominus Chassé overgegeven twee rekeningen met behoorlike quitantien van betaling bedraegende de somme van 53 gulden, die den gewesene diaken Van Dam volgens ordonantie van de heeren hoofd-aalmoesseniers hadde moeten betalen, maar nu volgens resolutie deser vergadering voldaan zijn met de 48 guldens van de verlopene renten van het capitaal door Jan Wouterse van Soest aan de diakonie deser stad gemaakt. Hier bij gevoegt de vier gulden die onder dominus Chassé berustende waren, als blijkt uit de acte van de 19 december 1729. En dan nog eene gulden die den diaken Vollenhouw volgens resolutie deser vergadering daar bij gedaan heeft, sulks maakt gelijke somme van 53 gulden en dus is dese vergadering geeindigt.

[in de marge] presenten Schutter, Chasse, ouderlingen Sandijk, Vermeulen, Knijf, Van Soest, Jongbloed, Van Ham. diaconen Vollenhouw, Du Bois

Den 19 maart na aanroepinge van de allerheiligste name Gods de kerkenraad vergadert zijnde, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden, dewijl heden over veertien dagen het heilig avondmaal zal bedeeft worden.

Is verzogt om copije te mogen hebben van die instrumenten waar inne de heere Empting aan de diaconije vereert twee hondert gulden twelk de heeren uit de magistraat aangenomen hebben om tzelve in de edele agtbare magistraat voor te stellen.

Arnoldus Bosboom en zijn vrouw blijven nog onder censuur alzo zij niet verbetert, maar erger gemaakt hebben. De verdere gecensureerde blijven ook nog onder censuur alzo die het ook niet beter maken en geen aanzoek doen om van hare censuur ontslagen te worden. Everhard Herbers heeft zijn kerkelijke attestatie van Amsterdam vertoont. Is nevens de predikanten op de classis die den 28 maart alhier zal gehouden worden, gecommitteert den ouderling Vermeulen

[117] 1730

In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Vermeulen, Knijf, gesubstitueert Van Soest, Jongbloed. En zal den voorzanger in visitatione aangezegd worden, dat hij des zondags voor het zingen zal lezen de tien geboden en het geloof en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Sandick, Vermeulen, Knijf, Jongbloed, diakonen Vollenhou, Du Bois

Den 27 maart de kerken-raad te samen gekomen zijnde is een brief ingekomen geschreven door door den eerweerde heer Jakob Love, predikant te Nieuwveen, op versoek van de voornaamste ledematen alsmede van de eerweerde kerken-raad en edele geregte van Alphen, versoekende een waaragtig getuigenis wegens de persoon, wandel en gedrag van dominus Kruithoff, voor zoo veel het ons bekend is. Dese eerweerde vergadering resolveert eenpaariglik dat desen brief op het spoedigste zal beantwoord worden, namelijk dat we niet alleen niets weten tot nadeel van dominus Kruithoff, maar zijn eerweerde kennen voor een eerlik en stigtelik predikant wiens gedrag en wandel vroom, duegtlievend en onergerlik, die ook dikmaals alhier voor onse gemeente gepredikt heeft met veel genoegen.

De diaken Vollenhouw vertoond de quitants van den 3 december 1729 getekent door den heere borgemeester Middelkoop nopens den ontfang der twee hondert gulden die de diakonie ten voordele van de tresorie deser stad hadde gegeven, waarvan met ten eerste een obligatie zal gemaakt worden. De quitantie blijft onder gemelte diaken berusten, en dus is de vergadering gescheiden.

[118] 1730

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Sandijk, Vermeulen, Knijf, Van Soest

Den 21 april is de diakonen belast het huisje van Jan Pijper in de Stroostraat te verkopen aan het huis van Dirk van der Snel, twelk Claas van Barne voor vijftien gulden gekogt heeft.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Sandick, Vermeulen, Knijf, Van Soest, Jongbloed, diakonen Vollenhouw, Du Bois

Den 18 mai naar aanroeping van Gods alder-heiligste naam is dese eerweerde vergadering samengekomen. En dewijle volgens het oud gebruik heden de tijd was van de verandering der kerken-raad, soo sijn tot ouderlingen in plaats van de afgaande ouderlingen Kornelis van Sandick, Hendrik Vermeulen, Evert Knijf, met eenpaarige stemmen verkoren Jan de Bruin, Hendrik Gilles Middelkoop, Gijsbert Vermeulen, en in plaats van den afgaande diaken Leendert van Vollenhouw is eenpaariglik tot diaken verkoren Nicolaas van Berne, welke dese beroepingen ook hebben aangenomen. En dus is de vergadering God dankende gescheiden.

[119]

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Soest, Jongbloed, Middelkoop, Vermeulen, diaconen Du Bois, Van Barne

1730, den 18 juni de naame des allerhoogste aangeroepen zijnde is de kerkenraad vergadert, en dewijl het heden over veertien dagen de tijd is om het nagtmaal des heeren uit te delen, is volgens gewoonte censura morum gehouden, en is

geresolveert, om de gecensureerde voor het laatste nogmaals af te wagten of zij zulle komen om berouw te tonen, of anders dat men met haar zal handelen na kerkenorder. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Middelkoop, Vermeulen, gesubstitueert Van Soest, Jongbloed. Na de classis te Rhenen te houden is nevens de predikanten als ouderling gecommiteert de heer burgemeester Middelkoop. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Van Soest, Middelkoop, Vermeulen, diakonen Du Bois, Van Barne

Den 18 juli is deze eerweerde vergadering naar aanroeping van Gods heijlige naam te samen gekomen, en dewijle desen dag door de heeren gedeputeerden van de eerweerde klasse van Rhenen en Wijk was aangesteld om de visitatie van de kerke te doen, zoo zijn in deze eerweerde vergadering ten dien einde verschenen domini Crollius en Pielat, predikanten te Houten en Venendaal en hebben domini deputati alles, God lof, wel bevonden en is dus dese eerweerde vergadering naar dankzegging tot God gescheiden.

[120]

[in de marge] presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Van Soest, Middelkoop, Vermeulen, diakonen Du Bois

1730, den 3 augusti de kerken-raad vergaderd is rapport geschied van de laaste huis-visitatie voor het heijlig avondmaal. En voorgebragt door dominus Schutter, hoe de dienstmaagd van juffrouw Van Huisen, Gijsbertje ----- door haar juffrouw had laten versoeken aan zijn eerweerde om tot litmaad aangenomen te worden, dog dat zijn eerweerde zulks van de hand hadde gewesen wegens hare ligtveerdige wandel tot datse beterschap en leetwesen daar over toonde, waarop sij een briefje had afgevordert, wie dat haar beschuldigers waren. Dese eerweerde vergadering prijst zijn eerweeredes voorsigtigheid en resolveert dat se voor als nog niet zal tot lidmaat aangenomen worden.

Bij dese gelegenheid word ook voorgesteld, dewijle de predikanten dikmaals het levens-gedrag van de zieke, die zig willen begeven tot des heeren tafel, niet bekend is, of niet voorsigtig soude wesen, dat dese vergadering alle vieren-deel jaars wierd bekent gemaakt, wie zig daar toe bereide mogten en of zij ook iets berispelijks wiste in te brengen, waarom dat nog eenige tijd zulks moeste uitgesteld worden. Dese eerweerde vergadering keurt dit voorstel goed en resolveert dat zulks in vervolg zal geschieden. Als ook dat die tot ledematen willen aangenomen wesen, van te voren een geruime tijd des sondaags na de predikatie in de kerken-kamer zullen moeten categiseeren, om dus des te beter in de gronden der religie ervaren te zijn, dog dit laaste zal nader bepaalt worden namelijk in deser voegen dat zulks met discretie zal geschieden en voorkennisse des kerken-raads. En zoo is dese vergadering geeindigt.

[121]

1730, den 20 augusti den kerken-raad samen gekomen zoo is nevens de predikanten als ouderling gekommitteert de heer borgemeester Middelkoop op de klasse die te Rhenen staat gehouden te worden den 21 deser en dus is de vergadering gescheiden.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Van Ham, Vermeulen, diaken Du Bois

Den 24 augusti den kerken-raad vergadert, is in dese vergadering verschenen den heere schepen Nicolaas van Wijk, overleverende een extrakt uit de resolutie van de edele agtbare heeren borgemeesters en regeerders deser stad van den 19 juni 1730 waar uit bleek dat zijn edele tot commissaris politiek door haar edele agtbare in dese vergadering was benoemd in plaatse van den heere borgemeester Middelkoop waar op zijn edele vrindelik is verwelkomt en behoorlike sessie heeft genomen en zoo is de vergadering geeindigt.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Middelkoop, Van Soest, diaconen De Bois, Van Barne

Den 17 september de name des allerheijligste Gods aangeropen zijnde en dewijle over veertien dagen het heilig avondmaal des heeren zal worden uitgedeelt, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden. En zal men die onder censuur staan, nog eens voor het laatste door den custos laten aanzeggen, dat zij voor de vergadering moeten komen, en berouw tonen, en verzoeken, dat wederom ten heijligen avondmaal mogen toegelaten worden. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Vermeulen, Van Soest, gesubstitueert Jongbloed, Van den Ham, en is alzoo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[122]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen, Van Soest, Jongbloed, Vermeulen, diakonen Du Bois, Van Berne

1730, den 26 december naar aanroeping van Gods naam is censura morum gehouden en geresolveert dat Bosboom op zijn versoek en getoont leedwesen van zijn censure zal ontheft en onder ernstige vermaninge tot het heilig avondmaal toegelaten worden, dog zijn vrouw en de andere gecensureerden zullen onder censuur blijven tot beterschap tonen en aansoek doen. Is ook voorgebragt hoe Jan van der Meeren zig in continuwe dronkenschap kwam te verlopen en is geresolveert hem ernstig te vermanen van zig te wagten en aan te seggen, dat indien zoo kwam voort te gaan dan de kerken-raad zoude genootsaakt wesen om hem te censureren. Den heere commissaris politiek Fouchier leverde een extract over uit de resolutie van de edele agtbare heeren borgemeesteren en regeerders der stad luidende als volgt

Lunae den 4 december 1730. De heeren commissarissen politiek in de eerweerde kerken-raad worden bij desen versogt, omme de heeren predikanten uit name van de magistraat aan te seggen, dat zij van nu aff aan des winters voor het heilig avondmaal zoo wel als des somers huisbesoekinge zullen hebben te doen, zoo als

van ouds gebruikelijk is geweest. Accordeerd mette voorschreven resolutie in kennis van mij en was getekent Cornelis van Sandick.

[123] 1730

De kerken-raad resolveert eenpaarig, dewijle verscheidene reizen wegen het winter zaisoen, volgens voorhene genomene resolutien geen huis-visitatie was geschied in navolginge van andere steden, om haar edele agtbare te versoeken, of in dese reis nog mogte voorbijgaan, te meer dewijle dominus Schutter nog swaar verkoude was, en versoeken den heer commissaris politiek Fouchier om zulks de magistraat te versoeken, 't welk zijn edele ook heeft aangenomen.

Extract uijt de resolutie van de edele achtbare heeren borgemeesters en regeerders der stad Wijk. Donderdag den 28 december 1730. De magistraat speciaal geconvoceert zijnde over een rapport heeft de heer schepen Fouchier als commissaris politicq in de eerwaarde kerkenraad, gerapporteerd, in voldoeninge van zijn eerweerde commissie van date den 4 deze maand december, omme de heeren predikanten uijt naame van de magistraat aan te zeggen, dat zij zoo wel des winters als des zomers voor het heijlig avondmaal des heeren, huisbezoeking zullen hebben te doen, zoo als van ouds altoos gebruikelijk is geweest. Dat de heer predikant Schutter daar op verzogte (vermits zijne groote verkoudheid) dat haar edele achtbare haar voor deze reijs nog eens daar inne gelieven te verschonen. De magistraat het zelve rapport gehoort hebbende, heeft bij deze gepersisteert bij de voorgaande resolutie, dezen aangaande genomen.

[124]

[in de marge] presenten predikanten Schutter, Chassé, ouderlingen Middelkoop, Van Ham, Van Soest, Vermeulen, diacon De Bois

1731, den 23 februari de kerkenraad vergadert zijnde is voorgesteld, dat Huig van Dam, die in den jare 1727 in de maand augustus zig als betovert had aangestelt, naderhand paaps geworden en met een paaps vroumens getrouwt is, die nu in de kraam bevallen is en de paap het kind (zo men voorgeeft) niet willende dopen, verzoekt hij dat het kind in onze kerk mogte gedoopt worden en dat hij dan wederom de gereformeerde religie zoude aannemen, zonder die immer meer te zullen verlaten, of dat de heeren hem dan de stat mogten uitzetten. Hier over gedelibereert zijnde, word deze geheele zaak van de hand gewezen en overgegeven aan de edele achtbare magistraat, om daar mede te handelen, na haar edele achtbare welbehagen en is hiervan een extract aan de heer commissaris politiecq gegeven. En dewijle het kind inmiddels gestorven is, hebben de edele achtbare heeren magistraat derhalven daar niet over disponeert.

Den 19 maart naar aanroeping van Gods naam is censura morum gehouden en niets berispelijk voorgekomen. Belangende Jan van der Meeren, de resolutie van den 26 december 1730 blijft in staat. De gecensureerden als A. Kloot en J. Pater zullen aansoek doende onder ernstige vermaning ontheft worden. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren De Bruin en Middelkoop, gesubstitueert Vermeulen, Van Soest. En dus is dese vergadering God dankende gescheiden.

[125]

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Van Soest, Jongbloed, Van Ham, Middelkoop, Vermeulen, diakonen Du Bois, Van Berne

1731, den 3 mai naar aanroeping van Gods naam is dese vergadering samen gekomen. En dewijle heden de tijd is om de kerken-raad te veranderen, soo zijn tot ouderlingen in plaats van de afgaande ouderlingen A. van Soest, Kor. Jongbloed, P. van Ham, verkoren Kor. van Sandik, Gerard Pauw, Jan Willem Bruins en in plaats van den afgaande diaken M. du Bois is verkoren Leendert van Vollenhouw, welke dese beroeping ook in des heeren vresen hebben aangenomen en dus is dese vergadering God dankende geeindigt.

[126]

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Middelkoop, Vermeulen, Pauw, diaconen Van Barne, Vollenhouw

1731 den 18 junij de name des allerheiligste aangeropen zijnde is de kerkenraad vergadert en dewijl aanstaande zondag over agt dagen het heijlig avonmaal zal uitgedeelt worden, is censura morum gehouden, en zullen de gecensureerde, omdat tot nog geen aanzoek gedaan hebben, zullen die als nog onder censuur blijven. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Sandijk, Pauw, gesubstitueert Middelkoop, Bruins, en is alzo deze vergaderinge God dankende geeindigt. Als ouderling na de classis is nevens de predikanten gecommitteert de burgemeester Sandijk.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Middelkoop, Vermeulen, Sandik, Pauw, Bruins, diakonen Van Berne, Vollenhouw

Den 9 juni naar aanroepinge van Gods naam is de vergadering samen gekomen en alzo dese dag van de heeren gedeputeerden des eerweerde klasse was aangesteld tot het doen der kerke visitatie alhier, zoo zijn de kerke-middelen tegens het pausdoms gelesen en de heeren deputati binnen geleid, namelijk domini Schutter en Roos, predikanten te Wijk en Amerongen, dewelke na den staat deser kerke hebben vernomen, en alles God lof wel hebben bevonden, en met zegenwensch afscheid nemende, is dese eerweerde vergadering God dankende geeindigt. Als ouderling is na de eerweerde klasse nevens de predikanten gekommitteert den heere Pauw, die staat gehouden te worden den 28 augusti.

[127]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Vermeulen, Sandik, Pauw, Bruins, diakonen Van Berne, Vollenhouw

1731 den september de kerken-raad te samen gekomen zijnde, is voorgebragt dat op het het laast gehoudene klasse de kerke van Wijk gekommitteert was, om ad synodum te gaan, hier over gedelibereert zijnde, zoo is met eenparige stemmen uit

het midden deser vergadering gecommiteert den heere borgemeester Sandik om die hoog-eerweerde vergadering bij te wonen, en dus is dese vergadering gescheiden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Middelkoop, Vermeulen, Sandijk, Pauw, Bruins, diaconen Van Barne, Vollenhouw

Den 23 september de name des allerheiligste Gods aangeroepen zijnde en dewijle het heden over veertien dagen, de tijd is om sheeren heilig avondmaal uit te delen, is volgens gewoonte censura morum gehouden. Zullen de gecensureerden om dat nog geen aanzoek gedaan hebbe, om van hunne censure ontheft te worden, onder de censure blijven. Is geresolveert om juffrouw De Vries het heilig avondmaal te ontzeggen, vermits zij op een onordentelijke en ongehoorzame wijze uit haar ouders huis is uitgegaan, en met een paaps perzoon is doorgedaan en nog bij denzelven inwoont, en noit in de kerk komt, twelke haar door den custos, met een ext[r]act uit dit boek zal word bekend gemaakt. Jan van der Meeren zal wegens zijn continuele dronkenschap het heilig avondmaal worden ontzegt. Is voorgesteld dat eenen Hendrik Woutelaar alhier in deze stat een huis gehuurt heeft, om daar in te komen wonen, en men bewust is, dat deze man zeer schadelijke, enorme en Godslasterlijke gevoelens heeft en leerd, waarom hij reeds te Amsterdam in de boeijens heeft gezeten

[128]

en naderhand die stat ontzeijd is, en de eerweerde kerkenraad van Amsterdam aan alle de classen van Noordholland geschreven heeft, om zig voor dien Godlooze te wagten. En op de christelijke sijnodus van deze provincie, in deze maand gehouden, geresolveert is, om tegen zodanige booswigt te waken, zo word de heeren commissarissen verzogt, om deze zaak aan den edele achtbare magistraat dezer stat bekend te maken, ten eijnde, die Godloze uit deze stat metter woon, mogte geweert worden, is zulkx geschied.

Is ook voorgekomen dat Aarnout Bosboom met zijn vrouw uit deze stat metter woon na Amsterdam vertrokken was, en hij zijne kerkelijke attestatie voor zijn zelven en zijn vrouw verzogt en hoewel zijn vrouw nog onder censure was, zal ook aan zijn vrouw, op het loffelijke getuigenisse van Bosboom, en zij beijde nu uit deze stat wonende, is geresolveert die vrouw ook een attestatie te geven. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Bruins, Middelkoop, gesubstitueert Vermeulen, Sandijk, en is alzo deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Middelkoop, Vermeulen, Sandijk, Pauw, diaconen Van Barne, Vollenhouw

Den 26 december 1731 de kerkenraad vergadert zijnde na aanroepinge van de alderheiligste name Gods en dewijl het aanstaande zondag over agt dagen, het avondmaal zal uitgedeelt worden, is censura morum volgens gewoonte gehouden en is voorgekome, dat een ruiters Hans Jurrien Rog gevogte had, voor deze maal het avondmaal ontzegt zal worden. Is ook voorgekomen, dat Jacomina Deleana van Driel, haar voor deze qualijk gedragen had te stouten, waar over zij aldaar van de kerkenraad is gecensureert, en die haar aan deze kerkenraad heeft overgegeven,

om haar wederom op den regten weg te brengen, is geresolveert, om wanneer zij berouw over hare mislagen betoont voor den predikant en ouderling, zij wederom tot het heilig avondmaal zal toegelaten worden.

[129] 1731

In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Vermeulen, Sandijk, gesubstitueert Pauw, Bruinis, en is alzo deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Middelkoop, Vermeulen, Sandik, Pauw, diakonen Van Berne, Vollenhouw

Den 23 maart naar aanroepinge van des heeren heijligen naam is censura morum geoeffent, dewijle heden over 14 dagen des heeren avontmaal stond gehouden te worden en is niets berispeliks voorgekomen. De gecensueerden zullen onder censuur blijven tot aansoek doen en beterschap bewijzen. In visitatione zullen assisteren als ouderlingen Pauw, Bruins, gesubstitueert Middelkoop, Vermeulen. Dus is deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Middelkoop, Vermeulen, Sandijk, Pauw, diaconen Van Barne, Vollenhouw

Den 22 maj 1732 is de kerkenraad vergaderd en den naame des allerhoogste aangeroepen zijnde is men volgens gewoonte getreden tot de verandering van de kerkenraad en zijn in plaats van de afgaande ouderlingen, den overledene Jan de Bruin, Hendrik Gilles Middelkoop, Gijsbert Vermeulen verkoren Anthoni van Soest, Cornelis Jongbloed, Cornelis van Velpen en in plaats van den afgaande diacon Claas van Barne tot diacon verkoren Wijnand Du Bois en is daar op God dankende deze vergadering gescheijden.

[130]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Sandik, Van Soest, Jongbloed, Van Velpen, diakonen Vollenhouw, Du Bois

1732, den 22 juni de name Gods aangeroepen zijnde is volgens gebruik censura morum gehouden, en niets berispeliks voorgekomen en geresolveert, dat de gecensureerden zullen onder de censuur blijven, tot dat aansoek doen en beterschap betonen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Van Soest en Jongbloed, gesubstitueert Van Velpen en Sandick. En is alzo dese vergadering God dankende geeindigt.

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Sandik, Bruins, Jongbloed, Van Velpen, diakonen Vollenhouw, Du Bois

Den 16 juli naar aanroeping van Gods heijlige naam is dese vergadering samen gekomen en dewijle dese dag was aangesteld door de heeren gedeputeerden des eerweerde classe tot het doen der kerke visitatie alhier, zoo zijn de kerke middelen tegen het pausdom gelesen en de heeren deputati binnen geleid, namelijk domini

Van Riemsdijk, Meinso, predikanten te Bunnik en Rheenen, de welke na den staat deser kerke hebben vernomen en alles God lof wel bevonden en met zegen-wensch afscheid nemende, is dese eerweerde vergadering met dankzegginge gescheiden.

[131]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Sandik, Van Soest, Jongbloed, Van Velpen, diakonen Vollenhouw, Du Bois

1732, den 20 julij de kerken-raad vergadert, is voorgesteld dat hun edele agtbare de magistraat deser stad hadde geresolveert dat de armen-huisjes zoude verkogt worden ten voordele der diakonie deser stad. Dese eerweerde vergadering hier over delibererende resolveert om de heeren commissarissen politiek te versoeken, gelijk geschied mits desen van op morgen zijnde ordinaris politie-dag hunne edele agtbare te versoeken dat de diakonen tot gemelte verkopinge mogen geauthoriseert werden welk versoek ook door hun edele agtbare is aangenomen. En dus is dese vergadering gescheiden.

Den 7 september de kerkenraad vergadert zijnde, is voorgekomen, dat den ouderling Jongbloed, op de classis te Rhenen gehouden den 26 augusti, gecommiteert is als ouderling, op de aanstaande christelijke synodus, die tot Utrecht gehouden zal worden den 9 september en volgende dagen dezes jaars 1732, en de kerke van Wijk gesubstitueert is. En vermits den ouderling Jongbloed wegens zijne indispositie, die commissie niet konde waarnemen, is in deszelf plaats, door deze kerkenraad gecommiteert den ouderling Van Vulpen die op hem volgde.

[in de marge] Praesenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Van Velpen, diakonen Vollenhouw, Du Bois

Den 21 september na aanroeping van Gods heijlige naam, is door dese eerweerde vergadering censura morum gehouden, niet voorgebragt, en geresolveert dat de gecensureerdens nog sullen blijven in dien staat tot dat aansoek doen en beterschap tonen, dog Hans Jurrien Roch zal weder toegelaten werden. In visitatione zullen [als]⁵ ouderlingen assisteeren Van Velpen en Sandik, gesubstitueert Pauw en Bruins.

[132] 1732

Ook is voorgebragt hoe de diakonie deser stad een obligatie groot twee hondert guldens hadde ten laste van Willem Lammere en Ottje van Bemmelliede gevestigd in haar huising staande aan de Markt alhier en dat wel tegen vijf van elk hondert jaarliks. En alzoo volgens de gemeene coers die renten te swaar ware, zoo wierd versogt of dese eerweerde vergadering die somme tegens vier per cent geliefde te laten. De vergadering staat dit versoek eenpaarig toe.

[in de marge] presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Pauw, Van Soest, Jongbloed, Van Vulpen, diaconen Vollenhouw, Du Bois

⁵ Er staat 'des'.

Den 21 december de name des heeren aangeroepen zijnde, is volgens gewoonte censura morum gehouden, omdat het heilig avondmaal des heeren aanstaande was, om op heden over veertien dagen uitgedeeld te worden. Hans Jurrie Rogh heeft verzocht om wederom ten heiligen avondmaal toegelaten te worden twelk hem op zijn berouw en leedwesen, en belofte van zig in het toekomende voorzigtig en kristelijk te gedragen is toegestaan. En zullen de verdere gecensureerde, onder censuur blijven, tot dat ze berouw en beterschap beloven, en aanzoekt doen, wederom ten heiligen avondmale toegelaten worden. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Pauw, Bruins, gesubstitueert Van Soest, Jongbloed. En is alzo deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Sandijk, Pauw, Van Soest, Van Vulpen, diaconen Vollenhouw, De Bois

Den 22 maart 1733 de name des allerhoogste Gods aangeroepen zijnde heeft men censura morum gehouden, dewijl op heden over veertien dagen het heilig avondmaal zal uitgedeelt worden is geresolveert dat degene die onder censuur [staan] daar onder zullen blijven, tot dat zij aanzoek doen en beterschap betoonen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Van Soest, Jongbloed, gesubstitueert Vulpen, Sandijk en is alzo vergadering God dankende geeijndigt.

[133] 1733

Den 27 maart de kerkenraad vergdert zijnde, is eenpaarig geresolveert dat de beijde dogters Van Broekhoven haar zelve zullen hebben te onthouden van het gebruik van sheeren heiligen avondmaal voor dezen reijs wegens haar wangedrag. En is dit aan de heeren commissarissen verzocht om het aan de edele agtbare magistraat bekend te maken.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Sandick, Pauw, Bruins, Van Soest, Jongbloed, Van Velpen, diakonen Vollenhouw, Du Bois

Den 24 mai naar aanroeping van des heeren heiligen naam is dese vergadering samen gekomen, en dewijle het heden de tijd is om de kerken-raad te veranderen, zoo sijn in plaats van de afgaande ouderlingen Kornelis van Sandick, Gerard Pauw, Jan Willem Bruins, verkoren met eenpaarige stemmen tot ouderlingen Evert Knijf, Hendrik Gilles Middelkoop, Leendert Vollenhouw, en in plaats van den afgaande diaken Leendert Vollenhouw is eenpaariglik tot diaken verkoren Nicolaas van Berne, welke dese beroepingen ook in des heeren vrese hebben aangenomen. En dus is dese vergadering God dankende gescheiden.

[134]

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Soest, Knijf, Middelkoop, Vollenhouw, diacon Du Bois

Den 22 juni 1733 na aanroepinge van de name des heeren, is de kerkenraad vergadert, en dewijl het aanstaande zondag over agt dagen het heilig avondmaal des heere zal worden uitgedeelt, en men gewoon is censura morum van te voren te

houden, is de saak van de dogters Van Broekhoven voorgekomen, welke alsnog tot het gebruik van het avondmaal niet zullen toegelaten worden, omdat ze hoe langer hoe meer haar leven verergeren en word de heer borgemeester Middelkoop verzogt om zulkx, in de edele agtbare magistraat bekend te maken en daar in redres te verzoeken. En zullen de andere gecensureerde onder censuur blijven, tot zij verzoek doen om van haare censuur ontheven te worden, en beterschap betonen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Knijf, Middelkoop, gesubstitueert Vollenhouw, Van Soest. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Van Soest, Jongbloed, Van Velpen, Middelkoop, Vollenhouw, diakonen Du Bois, Van Berne

Den 28 juni is de kerken-raad samen gekomen en wijle gerugten zig op doen, dat de dogters Van Broekhoeven zoude voorgeven, van niet tegenstaande zij onder censuur staan, egter haar soude willen verstouten aan de tafel des heeren te naderen, zoo is eenpaariglik goed gevonden tot onderhouding van goede orde, stigting der gemeente en weering van alle ergernisse, van haar door den custos te laten aanseggen, dat se zig zullen hebben te onthouden van het gebruik des heiligen avondmaals tot dat se beterschap betonen. En dus is dese vergadering geeindigt.

[135] 1733

[in de marge] presentibus omnibus

Den 14 julij de name des allerheiligste God aangeroepen zijnde is voorgekomen dat de weduwe Van der Horst verzoekt een kerkelijke attestatie, en dewijl zij nog hier nog woonende in jaar en dag noit de openbaare Godsdienst heeft bijgewoont, en het bon[d]steken en zegel van het heilig avondmaal heeft genoten, schoon zij daar toe aangemaand was, en nu al een geruimte tijd van ettelijke jaaren van hier geweest is, heeft men haar geen attestatie kunnen geven.

En dewijle dezen dag ook was aangestelt, door de heeren deputati classis, tot het doen der kerkelijke visitatie alhier, zo zijn de kerke middelen tegen het pausdom gelezen en de heeren deputaten binnen geleijd, domini Crollius, Chassé, Van Berg junior, predikanten [te] Houten, Wijk, Odijk, dewelke na den staat dezer kerke hebben vernomen, en alles Gode zij lof wel bevonden, waar op hun eerweerden met zegenwens over deze vergadering, dewelke met een zegenwens over hunnen perzonen en verdere reijze van dominus preses is beandwoord, en is alzo deze vergadering, God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Soest, Jongbloed, Van Vulpen, Vollehouw, diaconen Du Bois, Van Barne

Den 20 september de name des allerhoogsten aangeroepen zijnde is de kerkenraad vergadert, en dewijl op heden over veertien dagen, het heilig avondmaal zal uitgedeelt worden, heeft men na gewoonte censura morum gehouden en dewijle daar geen nieuwe beschuldigingen zijn ingekomen zullen de gecensureerde, nog onder censure blijven, tot dat ze beterschap van hun wangedrag betonen, neerstig de openbaare Godsdienst bijwonen, berouw en leetweezen betuigen, en aanzoek

doen om van hunne censure ontheft te worden. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Vollenhouw, Van Soest, gesubstitueert Jongbloed, Middelkoop en is alzoo deze vergadering God dankende gescheijden.

[136]

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Van Soest, Van Vulpen, Knijf, Middelkoop, Vollenhouw

1733, den 20 december naar aanroepinge van des heeren naam is censura morum volgens gewoonte geoeffent, dog niet beripseliks voorgekomen, en blijft de laaste resolutie, van den 20 september, nopens de gecensureerdens in den selfde staat. Belangende de kerkelike attestatie van juffrouw Van der Horst, werden de predikanten versogt zig ontrent haar gedrag te informeeren. Is ook voorgebragt dat de kinderen van R. Hoogland en Dirk Odinot met de moeders in de paapsche kerk gaan, en is de heer commissaris politiek versogt om zulks aan hun edele agtbare bekent te maken, en redres te versoeken, 't welk zijn edele heeft aangenomen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Jongbloed en Van Vulpen, gesubstitueert Knijf en Middelkoop. En dus is dese vergadering met dankzegging geeindigt.

[137]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Van Soest, Van Velpen, Knijff, Middelkoop, Vollenhouw

1734 den 2 maart de name des heeren aangeroepen zijnde, is volgens gebruik censura morum gehouden om dat het heilig avondmaal aanstaande was om heden over 14 dagen uitgedeelt te worden. En is niets berispeliks voortgebragt en geresolveert dat de gecensureerde volgens de resolutie van september 20 des voorledene jaars zullen onder censuur blijve. Dog dat Abraham Kloot zal op zijn versoek ontheven werden en onder vermaning tot het gebruik des heilig avondmaal toe gelaten werden. De resolutie van den 20 december nopens de attestatie van juffrouw Van der Horst blijft. Aangaande de kinderen van R. Hoogland en D. Odinot die met de moeders in de paapsche kerk gaan en het versoek van dese eerweerde vergadering aan den heere commissaris politiek om zulks aan hun edele agtbare bekent te maken en redres te versoeken, zoo gav zijn edele over een extract uit de resolutie van de edel agtbare heeren borgemeesters en regeerders deser stad, luidende als volgt

[138] 1734

Extract uit de resolutie van de edele agtbare heeren borgemeesteren en regeerders der stad Wijk.

Lunae den 21 december 1733. Is bij de heer schepen Fouchier als commissaris politiek in de eerweerde kerken-raad alhier, uit naam en ten versoeke van gemelte kerken-raad voorgebragt, dat Dirk Odinot en Ruth Hoogland zijnde ledematen van de gereformeerde religie en getrouwt zijn aan paapse vrouwen die hare kinderen tegens wil en dank van hare mans mede na haar kerk nemen en in de roomse religie op

brenghen, directelik strijdende tegens de kerkelike en wereldlike wetten, versoekende derhalven dat haar edele agtbare daar in gelieven te voorsien, dat sulke quade infractien hier ter stede mogt tegen gestaan ende geweerd werden.

Waar op gedelibereerd zijnde, heeft de magistraat eenpaarig verstaan omme de voorschreven vrouwen bij desen geregtelek te laten interdiceren en verbieden dat sij van nu voortaan hare kinderen uit de roomse religie zullen hebben te onthouden en in de gereformeerde kerk en categoriatien zullen hebben te laten gaan sonder dat zij met hare

[139] 1734

mans daar over eenige questie ofte oneenigheid zullen hebben aan te vangen op poene dat haar dese stad en jurisdictie zullen worden ontseid. Accordeerd mette voorschreven resolutie en was ondertekent Cornelis van Sandick.

In visitatione zullen als ouderlingen assisteeren Knijf en Middelkoop gesubstitueert Vollenhouw en Van Soest. En dus is dese vergadering God dankende geeindigt.

[in de marge] Praesenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Van Soest, Van Vulpen, Knijf, Middelkoop, Vollenhouw, diakonen Du Bois, Van Berne

Den 3 juni is na aanroeping van des heeren heiligen naam volgens gewoonte de kerken-raad veranderd en zijn in plaats van de afgaande ouderlingen Van Soest, Jongbloed, Van Vulpen

[140] 1734

tot ouderlingen verkoren Sandick, Vermeulen, Mom en in plaats van de afgaande diaken Du Bois is tot diaken verkoren Abraham Kloot, die dese beroepingen in des heeren vrese hebben aangenomen. En dus is dese vergadering met dankzegging tot God gescheiden.

Den 20 juni de name des heere aangeroepen zijnde, dewijle op heden over veertien dagen het heilig avondmaal zal gehouden worden, heeft men volgens gewoont censura morum gehouden. Is voorgesteld dat juffreouw Van der Horst een attestatie zal gegeven worden, wanneer er een rapport van haar goed gedrag zal ingekomen zijn. De gecensureerde zullen onder censuur blijven, tot dat merkelijke verbetering zullen betoont en versook om van de censuur ontheft te zijn, gedaan zullen hebben en is verder niet berispelijcx voorgekomen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteeren Sandijk, Vermeulen gesubstitueert Mom, Knijf. Nevens de predikanten zal als ouderling op de classis te Rhenen gaan de heer borgemeester Sandijk.

[141]

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Knijf, Middelkoop, Vollenhouw, Sandick, Vermeulen, Mom, diakonen Van Berne, Kloot

1734 den 21 augusti de kerken-raad vergadert zijnde, is voorgesteld dat de heer Isbrand George Bruin (zullende op zondag de derde huwelikse voorstelling hebben met juffrouw Sebilla Helena Severijn) dese eerweerde vergadering versogt van op

morgen na de middag ten vijf uren alhier in de kerke in den huwelikse staat te mogen bevestigd werden. Dese eerweerde vergadering hier over delibererende resolveert eenpaarig zijn edeles versoeck te accorderen en werd nevens den predikant ten dien einde versogt en gekommitteert de drie oudste ouderlingen en de diakonen. En dus is dese eerweerde vergadering geeindigt.

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Knijf, Middelkoop, Sandick, Vermeulen, Mom, diakonen Van Berne, Kloot

Den september de naam des heeren aangeropen zijnde, is volgens gewoonte censura morum geoeffent, dog niet berispeliks voorgekomen, en blijft de voorgaande resolutie nopens de gecensureerde in volle kragt. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Mom, Knijf, gesubstitueert Middelkoop, Vollenhouw.

[142]

[in de marge] Presenten domini Chasse Schutter, ouderlingen Knijf, Middelkoop, Vollenhou, Sandijk, Vermeulen, Mom, diaconen Van Barne, Kloot

1734 den 19 december na aanroeping van de naam des alderhoogste is de kerkenraad vergadert en is na gewoonte censura morum gehouden, dewijl het avondmaal over veertien dagen zal uitgedeelt worden en is niet berispelijcx voorgekomen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Middelkoop, Vollenhouw, gesubstitueert Sandij, Vermeulen. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Knijff, Middelkoop, Sandick, Mom, diakonen Van Berne, Kloot

1735 den 20 maart de name des heeren aangeropen zijnde, is de kerken-raad vergadert en na gewoonte (dewijle des heeren heilig avondmaal over 14 dagen staat gehouden te werden) censura morum geoeffent, dog niets berispeliks voorgekomen. Is ook voorgesteld dat juffrouw De Vries , de huis-vrouwe van Van der Weide, versogte van haar censuur te mogen ontslagen werden en weder tot het gebruik des heilig avondmaals toegelaten. Dese eerweerde vergadering overwegende dit voorstel en de geoeffende censuur van dato september 23 1731 resolveert eenpaariglik haar van de censuur te ontheffen, als ook doet bij desen, en om haar weder onder ernstelike vermaning tot het gebruik van heeren avondmaal toe te laten, en ook te nodigen.

[143] 1735

Verder blijft de voorgaande resolutie nopens de gecensureerdens in volle kragt. In visitatione zullen als ouderlingen assisteeren Sandick en Vermeulen gesubstitueert Mom en Knijff. Als ouderling zal nevens de predikanten op het classis verschijnen, dat staat gehouden te werden den 22 deser, Evert Knijff en werd daar toe bij desen gecommitteert. Dus is dese vergadering met dankzegging tot God gescheiden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Knijff, Middelkoop, Vollenhouw, Sandick, Mom, Vermeulen, diakon Kloot

Den mai naar aanroeping van des heeren heiligen naam is dese vergadering samen gekomen en dewijle het de tijd is om de kerken-raad te veranderen, zoo zijn in plaats van de afgaande ouderlingen Evert Knijff, Hendrik Gillis Middelkoop, Leendert Vollenhouw

[144] 1735

verkoren met eenparige stemmen Anthoni van Soest, Bertram Willem de Fouchier, Gerard Pauw, en in plaats van den afgaande diakon Nikolaas van Berne is⁶ eenpaariglik tot diaken verkoren Lodewijk Verlagen, die ook dese beroepingen in des heeren vrese hebben aangenomen. En dus is dese vergadering God dankende gescheiden.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Mom, Van Soest, Foucher, diaconen Kloot, Verlagen

Den 19 juni na aanroepinge van de allerheiligste name Gods is de kerkenraad vergadert en dewijl het over veertien dagen de tijd is dat men des heeren heilig avondmaal zal uitdeijlen, is volgens gewoonte censura morum gehouden en is niet berispelijk voorgekomen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Van Soest, De Fouchier gesubstitueert Pauw, Sandijk en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt. Neffens de predikanrten is op de classis van Rhenen gecommitteert schepen Van Soest als ouderling.

[145]

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Sandik, Vermeulen, Mom, Van Soest, Fouchier, diakon Verlagen

1735 den julij na aanroepinge van Gods naam is de vergadering samen gekomen en alzo dese dag van de heeren gedeputeerden des eerweerde classe was aangesteld tot het doen der kerke visitatie alhier, zoo zijn de kerkelike middelen tegens het pausdoms gelesen en de heeren deputaten binnen geleid, namelijk domini Schutter, Roos, Metz predikanten te Wijk, Amerongen, Rhenen, dewelke na den staat deser kerke hebben vernomen en alles God lof wel bevonden, waar op haar eerweerde met [...] ⁷ zegens-wens hebben afscheid genomen, 't welke met zegen-wens [...] ⁸ hare personen en verdere reise door den praeses is beantwoord.

Den 18 september na aanroeping van des heeren naam is dese vergadering samen gekomen en dewijle heden over veertien dag des heeren avondmaal staat

⁶ Er staat 'in'.

⁷ Tekst weggevallen.

⁸ Idem.

gehouden, is censura morum gehouden en niets berispeliks voor gekomen en verder geresolveert dat de gecensureerdens onder censuur sullen blijven tot beterschap betonen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Pauw, Sandijk gesubstitueert Vermeulen, Mom en dus is dese vergadering God dankende geeindi[g]t.

[146]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Sandijk, Vermeulen, Mom, Van Soest, Fouchier

1735 den 18 december na aanroeping van de allerheiligste name Gods is de kerkenraad vergadert, en dewijl op heden over veertien dagen het heilig nagtmaal des heere zal gehouden worden, is volgens gewoonte censura morum gehouden. Is geresolveert, wegens de nalatigheid in het opkomen tot het gehoor van het woord Gods de geheele gemeente in visitatione te vermanen om neerstiger tot het gehoor van Gods woord op te komen en zo de nalatige tusschen dit en het aanstaande heilige avondmaal niet opkomen, zullen het avondmaal verboden worden. Is ook voorgekomen dat Balthazar van Ommeren, die een ergerlijke daad gedaan had, voor deze maal het heilig avondmaal zal hebbe af te blijven. Zullen ook al die genen die van den arme beurzen genieten, aangezegd worden, zo zij niet neerstig den openbare Godsdienst bijwonen, zij de bedelingen niet meer zullen trekken A[Is o]uderlingen zullen in visitatione assisteren Vermeulen, Mom gesubstitueert [Va]n Soest, Fouchier en is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[147] [blanco pagina]

[148]

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Sandik, Mom, Van Soest, Fouchier, Pauw

1736 maart na anroeping van de name Gods is de kerken-raad vergadert en dewijle heden over 14 dagen het avondmaal des heeren zal gehouden worden, is volgens gewoonte censura morum gehouden, dog niets voorgekomen, blijvende de resolutie van den 18 december 1735 in staat.

Mai. Naar aanroeping van Gods naam is de kerken-raad na gewoonte verandert en zijn met eenpaarige stemmen in plaats van de afgaande ouderlingen Sandik, Vermeulen, Mom verkoren tot ouderlingen Van Ham, Van Wijk, Bruins en in plaats van den afgaande diaken Kloot is eenparig verkoren tot diaken Van Berne. En dus is dese vergadering God dankende gescheiden.

[149]

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Fouchier, Van Ham, Van Wijk, diakonen Verlagen, Van Berne

1736 juni de name Gods aangeroepen, is volgens gewoonte censura morum gehouden, dog niets berispelik voorgekomen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Van Ham en Van Wijk gresubstitueert Bruins en Van Soest. En dus is dese vergadering met danksegging geeindigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Van Soest, Van Ham, Van Wijk, diaken Van Berne

september. Na aanroeping van Gods naam is censura morum geoeffent, dog niets voorgekomen. In visitatione zullen assisteren als ouderlingen Bruins en Van Soest gesubstitueert Fouchier en Pauw. En dus is dese vergadering God dankende geeindigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Van Soest, Fouchier, diaconen Verlagen, Van Barne

Den 23 december na aanroepinge van de allerheiligste name Gods is de kerkeraad vergadert, en dewijl het heilig avondmaal des heere heden over veertien dagen zal gehouden worden, heeft men volgens gewoonte censura geoeffent en is niets voorgekomen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Fouchier, Pauw gesubstitueert Van Ham, Van Wijk. En is alzo deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[150]

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chassé, ouderlingen Fouchier, Van Wijk, diaken Van Berne

1737 24 maart naar aanroeping van Gods heiligen naam is, alzo heden over 14 dagen des heeren avondmaal zal gehouden werden, censura morum gehouden en is niets voorgekomen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Fouchier, Van Ham gesubstitueert Pauw, Van Wijk. En dus is dese vergadering met danksegging tot God geeindigt.

[in de marge] Presenten domini Schutter, Chasse, ouderlingen Fouchier, Pauw, Van Ham, Van Wijk, Bruins, diacon Van Barne

Den 30 maj naar aanroepinge van de allerheiligste naame Gods is de kerkenraad na gewoonte verandert en zijn met eenpaarige stemmen in plaats van de afgaande ouderlingen den overledene Anthoni van Soest, Willem Bartram de Fouchier, Gerard Pauw verkoren zijn tot ouderlingen Cornelis van Sandijk, Hendrik Gillis Middelkoop, Wouter van Soest

[151] 1737

en in plaats van den afgaanden diacon Lodewijk Verlagen is met eenparige stemmen tot diacon verkoren Wijnant du Bois en is alzo deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Ham, Van Wijk, Middelkoop, Van Soest, diaconen Van Berne, De Bois

Den 23 juni na aanroepinge van de allerheiligste name Gods is de kerkenraad vergadert en alzo op heden over veertien dagen het avondmaal des heeren zal gehouden worden, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden en is niets berispelijcx voorgesteld. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Sandijk, Middelkoop, gesubstitueert Van Soest, Van Ham en is deze vergadering God dankende gescheijden.

[in de marge] presenten dominus Schutter, ouderlingen Van Ham, Van Wijk, Sandijk, Middelkoop, Van Soest, diaconen Van Barne, Du Bois

Den 22 september na aanroepinge van de allerheiligste name Gods is de kerkenraad vergadert en alzo op heden over veertien dagen het heilig avondmaal des heeren zal gehouden worden, heeft men volgens gewoonte censura morum gehouden en niets berispelijcx voorgekomen. Edog dewijl dominus Chasse ziek is en dominus Schutter wegens gebrek aan zijn been onmachtig is, om de huisbezoeking voor het heilig avondmaal te kunnen waarnemen, zal aanstaande zondag van den predikstoel aan de gemeente bekend gemaakt worden, dat de huisbezoeking deze reijs niet en zal geschieden en dat de proefpredikatie des vrijdags voor het houden van het heilig avondmaal zal gedaan worden, en des donderdags niet zal gepredikt worden en is deze vergaderinge God dankende geeijndigt.

[152] 1737

[in de marge] alle present

December. Naar aanroeping van Gods heijlige naam is volgens gewoonte censura morum gehouden, dog niet berispeliks voorgekomen. Is ook eenpaarig goed gevonden, dat wegens het winter-weer op deze tijd geen huis-visitatie zal geschieden en zulks van den predik-stoel de gemeente worden bekend gemaakt. En dus is dese vergadering God dankende gescheiden.

1738, februari is de kerken-raad specialik gekonvoceert, en, samen gekomen zijnde, is voorgebragt, dat de afgegane diakon Lodewijk Verlaag meer hadde uitgegeven als ontvangen een somme van honderd en agtien gulden en agt penningen, gelijk blijkt uit zijne diakonie rekening, voor dese vergadering gedaan en door deselve gesloten en getekent op den 16 december 1738⁹. Hier over gedelib[er]eert zijnde is geresolveert, dat gemelte somme door den tegenwoordige diakon A. van Berne sal gerestitueert worden en gemelte diakon Van Berne in zijne te doene rekening als diakon gepasseert en geleden werden, worden bij desen zodanige resolutie, dat een diaken niet meer mag uitgeven als ontvangen heeft, gecasseert en voor geroieert gehouden voor soo veel die haar betrecking mogt hebben op dese saak. Ook neemt den diaken Van Berne aan die somme te betalen.

⁹ Moet zijn '1737'.

[153]

1738, maart, Gods heijlige naam aangeropen, is volgens gebruik, alzo heden over 14 dagen des heeren avondmaal zal gehouden werden, censura morum gehouden, dog niets voorgebragt. In visitatione zullen als ouderlingen assisteren Sandick en Middelkoop, gesubstitueert Van Soest en Van Ham en dus is dese vergadering God dankende geeindigt.

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Van Ham, Van Wijk, Bruins, Middelkoop, Van Soest, diakonen Van Berne, Du Bois.

15 mai, naar dat des heeren alderheiligste naam was aangeropen is men getreden tot de jaarlijkse verandering van den kerken-raad en zijn in plaats van de afgaande ouderlingen Van Ham, Van Wijk, Bruins, met eenparige stemmen verkoren tot ouderlingen Vermeulen, Kloot, Verlaag en in plaats van de afgaande diaken Van Berne is tot diaken verkoren De Graeff.

[154] 1738

Dewelke dese beroepingen in des heeren vrese hebben aangenomen. En dus is dese vergadering in vrede en liefde met danksegginge tot God gescheiden.

[in de marge] presenten Schutter, ouderlingen Middelkoop, Van Zoest, Vermeulen, Kloot, Verlagen, diacon De Graaf

Den 22 juni na aanroepinge van des heeren allerheijligste naam is de kerkenraad vergadert en dewijl op heden over veertien dagen het heijlig avondmaal des heeren moet uitgedeelt worden is, volgens gewoonte censura morum gehouden, en daarop omvraage gedaan, is niets voorgebragt, dat berispelijk was en alzo dominus Schutter niet wel gaan kan, en dominus Chasse ziek is, zal de huisbezoeking voor het heijlig avondmaal niet gedaan worden, twelk aanstaande zondag des voormiddags vanden predikstoel aan de gemeente bekend gemaakt worden zal. Ook zal de proefpredikatie in plaats van des zaturdags voor den zondags van het heijlig avondmaal, des vrijdags nademiddags geschieden, en des donderdags niet gepredikt worden. Als ouderlingen zullen int gebruik des heijligen nagtmaals zitten Vermeulen en Kloot. En is alzo deze vergadering God dankende geeijndigt.

[in de marge] presenten dominus Schutter, Chasse, ouderlingen Sandijk, Middelkoop, Van Soest, Kloot, diaconen De Bois, De Graaf

Den 21 juli na aanroepinge van de allerheijligste name Gods is deze vergadering zamen gekomen en alzo dezen dag van de eerweerde domini deputati van de eerweerde classis was vast gestelt om de kerke visitatie alhier te doen en de heeren deputaten binnen geleijd zijnde waren domini Ojers, Roos, Barovius, predikanten int Waal, Amerongen, Renswoude, dewelke na den staat der kerke vernomen hebben, en die in een goede staat gevonden hebben, en met zegenwensch afscheid nemende, welke hun eerweerden van den preses ook wederom is toegewenst, is dese vergadering God dankende gescheijden.

[155] 1738

Den 21 october naar aanroeping van des heren heiligen naam is volgens gewoonte censura morum gehouden, alzoo des heeren heilig avondmaal heden 14 dagen staat gehouden te werden en is, God lof, niets berispeliks voorgekomen. Zullende over het winter zaisoen gene huis-visitatie geschieden en zulks de gemeente van den predikstoel werden bekend-gemaakt. In visitatione zullen als ouderlingen assisteeren Middelkoop en Van Soest, gesubstitueert Vermeulen en Kloot. En dus is de vergadering God dankend in vrede en liefde geeindigt.

[156]

1739, den 22 maart des heeren heiligen naam aangeroepen zijnde, is volgens gebruik, voor des heeren avondmaal, censura morum gehouden, en, God lof, niet berispeliks voor gekomen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteeren Vermeulen en Kloot, gesubsitueert Verlaag en Sandik. En dus is dese vergadering God dankende geeindigt.

[in de marge] Presenten Chassé, ouderlingen Middelkoop, Van Soest, Vermeulen, Kloot, Verlaag, diakonen Du Bois, De Graaf.

Den 7 mai na aanroeping van Gods heilige naam is de kerken-raad volgens gewoonte verandert en zijn dus in plaats van de afgaande ouderlingen Cornelis van Sandik, Hendrik Gilles Middelkoop en Wouter van Soest met eenpaarige stemmen tot ouderlingen verkoren Peter van Ham, Nicolaas van Wijk en Jan Willem Bruins. En in plaats van den afgaande diaken Wijnand du Bois is een-paariglik tot diaken verkoren Johannes van Elst. En zo is dese vergadering in vrede en liefde God dankende geeindigt.

[157]

[in de marge] alle present

1739, den 21 julij naar aanroeping van Gods heilige naam is, alzoo heden over 14 dagen des heeren heilig avondmaal staat gehouden te werden, censura morum geoeffent en niets berispeliks voor gekomen. In visitatione zullen assisteren als ouderlingen Van Ham en Van Wijk, gesubstitueert Bruins en Vermeulen. Na dankzegging tot God is dese vergadering gesloten.

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderling Van Wijk, diakonen De Graaf, Van Elst

Den 20 october alzoo over 14 dagen des heeren heilig avondmaal zal gehouden worden, is de name des heeren aangeroepen en men heeft censura morum gehouden en is (Gode zij lof) niets berispeliks voorgekomen. In visitaione zullen als ouderlingen assisteren Bruins en Vermeulen, gesubstitueert Kloot en Verlaag.

[158] 1739

De heere commissaris politiek rapporteerde dat zijn edele de magistraat volgens verzoek van dese vergadering van den 21 julii had bekendgemaakt, dat de huisvrouw van Wouter van Vogelpoel Maria de Vrede weder in de paapse kerk gong, haar edele agtbaren den paap hadden laten aanzeggen van haar in de kerk niet toe te laten. Dese eerweerde vergadering is God dankende geëindigt.

[in de marge] Presenten dominus Chassé, ouderlingen Vermeulen, Van Wijk, diakonen De Graef, Van Elst

29 september den kerken-raad te samen gekomen zijnde, is voorgesteld, dat door het overlijden van dominus Schutter eene predikants-plaats vaceerde en hoe het jaar van gratie voor de weduwe begon na het einde te lopen, of het niet nodig was van commissie te maken, om hun edele agtbaren te versoeken van dese vergadering handopening te verlenen, om te treden tot het maken van eene nominatie. De vergadering oordeelt eenpaarig van zulks te doen de eerst aankomende policij-dag den 12 october, en zijn daar toe gecommiteert den predikant Chassé, Vermeulen, ouderling en den diaken De Graef. En dus is dese vergadering gescheiden.

[159]

[in de marge] Presenten alle, uitgenomen Bruins wegens siekte

1739, den 14 october na aanroeping van Gods heilige naam is de kerken-raad samen vergadert en hebben de gecommiteerdens deser vergadering gerapporteerd, dat de edele agtbare magistraat deser stad eenparig hebben geconsenteert de handopening tot de dispectie van een ander ordinaris herder en leeraar in plaats van den overledene dominus Schutter, is men daar op getreden tot de nominatie van twaalf namelijk domini Johannes van IJsseldijk, Arnoldi filius, predikant te Leersum, Henricus van den Berg, Odijk, Bogislaus David Cassius, Zoelen en derde predikant te Thiel, Johannes de Roos, Amerongen, Johannes Bisschop, Rijswijk, Wernard Schutter, Aegidii filius, Werkhoven, Paulus van de Plas, Urzem, Johan Daniel Bender, Nederlangbroek, Arnoldus Kuis, de Vaart (Vreeswijk), Henricus van Marlé, Johanni filius, Henrici nepos, Westerschelling, Samuel Barovius, Johanni Georgi filius, Renswoude, Everhardus Braam, Arnoldi filius, Hontenisse [en¹⁰] Ossenissee. En resolveert de vergadering van uit dit twaalf-tal de nominatie van drien te maken den 25 deser maant

[160] 1739

Den diaken De Graef rapporteert dat zijn eerweerde volgens den gegevene last het huisje van de weduwe W. Jansse van Maurik hadde verkogt in het openbaar voor de somme van 88-,-,-. De kerken-raad versoekt de diakonen in der tijd het selve den koper te transporter en zoo is dese vergadering God dankende in vrede en liefde geëindigt.

¹⁰ Dit staat er niet, maar hij stond in beide gemeenten.

Den 25 october na aenroeping van Gods heilige naem is de kerkenraad vergadert, en alzoo dezen dag was bepaalt om een drietal te maken uijt de vorige nominatie van twaalfven, is men in des heeren vresen daer toe getreden en zijn met eenparige stemme genomineert domini Johannes van IJsseldijk, predikant te Leersum, Henricus van den Bergh, Odijk, Bogislaus David Cassius, Zoelen en derde predikant te Thiel en zal deze nominatie op maendag den 26 dezen aen de edele agtbare

[161]

magistraat dezer stad vertoent worden met versoen van deselve te approberen en sijn ten dien eijnde gecommiteert den predikant Chasse, Vermeulen, ouderling, De Graaff, diakon en dus is deze vergadering met dankzegging tot God geijndigt.

Den 8 november na aenroeping van de allerheiligste naeme Gods is bekend gemaemt, dat de edele agtbare magistraet op het versoen van de gecommiteerdens de nominatie van drien had geapprobeert. Daer toe is een acte van de edele agtbare magistraet overgelevert, deze luyt als volgt: Extrakt uijt de resolutie van de heeren borgemeesteren en regeerders der stad Wijk. Lunae den 26 october 1739

[162]

Sijn na versogte audiëntie binnen verschenen de heeren Chasse, predikant, Vermeulen, ouderling, De Graaff, diakon, als gekommiteerdens van den kerkenraad dezer stad en hebben naer toewenssing van Godes zegen geremonstreert hoe dat den gemelten kerkenraad uijt een twaalfstal een drietal hadden genomineert versoenkende daerop des magistraets approbatie tot dien eijnde exhiberende een extrakt uijt het resolutieboek van gemelte kerkenraad. Fiat Insertio. Dit extrakt aen de heere van den magistraat oovergegeven hebbende waerop de gecommiteerdens waeren vertrokken, zoo is deselve gelesen en in deliberatie gelijkt zijnde, heeft de magistraet eenparig geconsenteert, gelijk de zelve consenteert bij dezen, aen de eerweerde kerkenraad voornoemt, omme uijt het drietal een bequaam

[163]

persoen te eligeren tot vervulling van de vacante plaats van wijle den predikant Aegidius Schutter omme als dan volgens geapprobeert te worden. Accordeert met de voorschreven resolutie en kennes van mij, was getekent C. van Sandijk, 1739. Waer uijt blijkt dat deze vergadering in staed gestelt was om een predikant uijt drietal genomineert te kunnen beroepen in de plaats van dominus Aegidius Schutter, zoo heeft dezen eerweerde vergadering in de vrese van Gods naem met eenparigheid verkooren tot ordinaris herder en leeraer dezer gemeente den eerweerde Godzaligen en

[164] 1739

welgeleerde dominus Johannes van IJsseldijk, predikant te Leersum. En sijn wederom deselve broeders gecommiteert om deze beroepene predikant op morgen den 9 november 1739 aen den edele agtbare magistraet te presentieren ten eijnde

hij van haar edele agtbare mogte geaprobeert worden. En is alzo deze vergadering God dankende geijndigt.

Den 18 desember na aenroeping van des heiligen naeme Gods hebben de gekommitteerdens geaprobeert dat de edele agtbare magistraad de gedanene beroeping op de per[s]oon v[an] den eerweerde heere Johannes van IJsseldijk eenparig hadden geaprobeert gelijk zulks ook geschiet was door het eerweerde classis van Rhenen en Wijk op den 10 november en dewijl zij eerweerde ontslag bij de kerke van

[165]

Leersum moest versogt werden, zoo zijn uijt het midden der vergadering daertoe verzogt en gecommitteert dominus Chasse, Gijsbert Vermeulen, ouderling, Hendrikus de Graaff diakon. Waer op het instrument van beroeping door de leden des kerkenraets is ondertekent en is alzo deze vergadering Goddankende geeindigt.

Den 18 dezember hebbende gekommitteerdens van kerkenraad gerapporteert, dat zij de losmaking van dominus Van IJsseldijk hadden bezogt en geobtineert bij de kerkenraad van Leersum, zal zijn eerweerde aenstaende zondagh de eerste voorstel hebben.

[in de marge] alle presenten

Den 20 december na aanroeping van Gods heijligen naam heeft de eerweerde vergadering volgens gewoonte censura morum gehouden, alzo heden over 14 dagen des heeren heijligen avondmaal zal gehouden worden, dog, Gode zij lof, niet berispelijks voorgekomen. Verder is eenpaarig geresolveert dat wegens de winter-tijd geene huis-visitatie zal geschieden en zulks de gemeente van den predik-stoel werden bekend gemaakt.

[166]

Ook is voorgesteld of men niet in navolging van alle de steden onzer provincie de kerkelijke getuig-schriften van het lidmaatschap in de gemeente, als eene lidmaat overgaat, bij vertrek tot een andere gemeente, zoude laten drukken met het Sigillum Ecclesiae op den kant. Hier over gedelibereert zijnde is dit voorgesteld eenpaarig geresolveert en den diakon De Graaff is versogt, om ten dien einde het Sigillum Ecclesia Batavo-Durum in het koper te laten brengen, 't welk zijn eerweerde heeft aangenomen. En zal dominus Chassé een opstel versorgen volgens welke de attestatien zullen gedrukt worden. Dus is dese vergadering God dankende in vrede en liefde geeindigt.

Den 10 januari 1740 is dominus Van IJsseldijk alhier bevestigt.

[in de marge] alle present

Den 22 januarij de kerkenraad tezamen gekomen zijnde, is geresolveert

1. dat de boeken van dopen en trouwen elk ¼ jaars van den eene predikant aan den anderen ter bewaring zullen worden overgegeven
2. dat de boeken dien aangaande thans voor handen, zouden worden geregistreert, welke waren een trouwboek beginnende 1597 en eindigende 1676, een dito beginnende den 12 maart 1676 en eindigende dato dezès, een doopboek beginnende 1635 en eindigende 1700, een dito beginnende den 28 juli 1700 en eindigende dato dezès
3. dat men catechizeeren zal

des zondags na de predikatie eerst kinderen, dan volwassene over de gepredikte catechismus stof

des vrijdags 's morgens in het gasthuijs van 10 tot 11 aankomende mansperzonen; van 11 tot 12 kinderen. 's middags in de consistoria aankomende vrouwsperzonen

[167]

[in de marge] alle present

1740 den 3 februarij de kerkenraat vergadert zijnde over een ingekomen brief van meester J. Overmeer, boekhouder der diaconie te Utrecht, waar bij zijn edele verzogt te weeten, of Maria van der Horst op ons register van ledemaaten bekend stont, wijl dezelve tot armoede vervallen zijnde, zonder voorgaande berigt dienaangaande, niet konde gealimenteert worden, is na voorgaande deliberatie goet gevonden den scriba J. van IJsseldijk te verzoeken, dat aan gemelde boekhoeder, dezelve hier als lidmaat stont aangeteekent, zouw schrijven, 't welk geschiet is.

[in de marge] presenten domini Chassé, IJsseldijk, ouderlingen Kloot, Van Wijk, Buijns, diaconen De Graaf, Van Elst

Den 21 maart des heeren gedugtte naam aangeropen zijnde, is, naardien over 14 dagen des heeren avontmaal staat gehouden te worden, volgens gewoonte censura morum gehouden en niets berispelijks voorgekomen, terwijl voorgaande resolutien nopens de reeds gecensureerde zullen blijven stantgrijpen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteeren Buijns, Vermeulen, gesubstitueert Kloot, Verlaag. Als ouderling is op de aanstaande classis, morgen alhier te houden, gecommitteert de borgemeester Buijns. Is vervolgens ten opzigt van de obligatie van 200 gulden capitaal ten lasten van Willem Lamore en Otje Jans, die afgelegd was, geresolveert, dat van dit lopende jaar de helft renten zal betaalt, en het capitaal, zo ras mogelijk weder belegt worden, waar toe den diacon De Graaf geauthoriseert is. En daar op deze vergadering met dakzegging geeindigt.

[in de marge] alle present

Den 23 dito is door den oudsten diacon De Graaf rapport gedaan, dat nu gelegenheit hadt, om van de afgeloste 200 guldens de helft secuur te beleggen, waar toe zijn eerweerde verzogt is.

[in de marge] Praesenten dominus Chassé, ouderlingen Vermeulen, Kloot, Van Wijk, diaken De Graaf

Den 26 mai na aanroeping van Gods heilige naam is de kerken-raad volgens gewoonte verandert en zijn in plaats van de afgaande ouderlingen Gijsbert Vermeulen, Abraham Kloot, Lodewijk Verlaag

[168] 1740

zijn verkoren tot ouderlingen Hendrik Gillis Middelkoop, Hendrikus de Graaf, Nicolaas van Barne en in plaats van den afgaande diaken Hendrikus de Graaf is verkoren tot diaken Willem Verhell. En is Gijsbert Vermeulen volgens oud gebruik en eenpaarige resolutie dezer vergadering als ouderling gecontinueert voor de tijd van een jaar in plaats van den overledene Peter van Ham. En dus is dese vergadering God dankende geeindigt.

[in de marge] Praesenten dominus Chassé, ouderlingen Van Wijk, Bruins, Vermeulen, Middelkoop, De Graaf

Den 20 juni de allerheiligste name Gods aangeroepen zijnde is volgens gewoonte voor de bediening van des heeren heiligen avondmaal censura morum geoeffent, dog, Gode lof, niets berispeliks voorgekomen. Aangaande de gecensureerdens blijft de resolutie van den 18 september 1735 in volle kragt. In visitatione zullen assisteeren Middelkoop en De Graaf, gesubstitueert Van Barne en Van Wijk. Is gecommiteert als ouderling de heer borgemeester Middelkoop om het classis bij te wonen 't welk morgen te Rhenen zal gehouden werden. God dankende is deze vergadering gescheiden.

[169]

[in de marge] Presenten domini Chassé, IJsseldijk, twee ouderlingen en beide de diakenen

1740 den - - - dese vergadering door den gebede ingezegent, is voorgesteld, dat dese dag en uur van de heeren gedeputeerdens des eerweerde classis was gesteld tot het doen van de kerk-visitatie alhier. Na dat de kerkelijke middelen tegen het pausdom waren geleses, zijn de heeren gedeputeerden binnen gehaalt als domini Crollius, Schutter, Van Wijk, predikanten te Houten, Werkhoven, Driebergen, dewelke na den staat deser kerke hebben vernomen, en Gode dank, alles wel bevonden. Hier op hebben hun eerweerden met zegen-wens afscheid genomen, 't welk van den praeses deser vergadering met toewensching van alle zegen over hunne personen, heilige diensten en verdere reise is beantwoord. En alzoo is dese vergadering in vrede en liefde God lovende geeindigt.

Den 22 augusti is nevens de predikanten na het eerweerde classis dat op morgen te Rhenen staat gehouden te werden gecommiteert als ouderling de heer De Graaf, schepen en raad dezer stad.

[in de marge] alle praesent

Den 18 september na aanroeping van des heeren alderheiligste naam, is volgens gewoonte voor de bediening van het heilig avondmaal censura morum gehouden, dog door des heeren goetheit niets berispelijks voorgekomen, zullende de voorgaande resolutie nopens de gecensureerden in staat blijven. Als ouderlingen zullen in visitatione assisteeren, de heeren Van Barn en Van Wijk, gesubstitueert Bruijns en Vermeulen, waar op deze vergadering met dankzegging tot God is gescheiden.

[170] 1740

Den 7 november is nevens de predikanten naa het classis, dat op morgen alhier staat gehouden te worden, als ouderling gecommiteert monsieur Nicolaas van Barn.

[in de marge] praesenten domini Chassé en IJsseldijk, ouderlingen De Graaf, Van Barn, diaconen Van Elst, Verhel

Den 19 december des heeren alderheiligste naam zijnde aangeropen, is naar gewoonte, omdat het heilig avondmaal over 14 dagen staat gehouden te worden, censura morum geoeffent, dog, door des heeren goetheit niets berispelijks voorgekomen zijnde, met eenparigheid van stemmen geresolveert, dat wegens het wintersaizoen geen huisbesoeking zal geschieden, en zulks de gemeente van den predikstoel worden bekend gemaakt. Onder de bediening zullen als ouderlingen assisteeren, de heeren Bruijns en Vermeulen, gesubstitueert Van Barn en De Graaf, waar op deze vergadering, met dankzegging, in liefde en vrede is geëindigt.

[in de marge] Presenten domini Chasse, IJsseldijk, ouderlingen alle uitgenomen Bruins, diakonen absent

1741 den 20 maart den naam des heeren ernstelik aangeropen zijnde, is voor des heeren heiligen avondmaal volgens gebruik censura morum gehouden, en niets om aan te tekenen voortgebracht. In visitatione zullen assisteeren als ouderlingen Van Barne en De Graaf, gesubstitueert Van Wijk en Bruins. Is nevens de predikanten na 't classis dat op morgen alhier zal gehouden werden, als ouderling gecommiteert de heer borgemeester Nikolaas van Wijk. Na dankzegging is dese vergadering geëindigt.

[171]

[in de marge] Praesenten domini Chasse, IJsseldijk, ouderlingen Van Wijk, De Graaf, Vermeulen, Van Barn, diaconen Van Elst, Verhell

1741 den 11 maj na aanroeping van des heeren naam is de kerkenraat vergadert en zijn in plaats van de afgaande heeren ouderlingen Van Wijk, Bruijns en Vermeulen tot ouderlingen verkoren de heeren meester A. van Senden, B.W. du Fouchier, A. Kloot en in plaats van den afgaanden diacon Johannes van Elst tot diacon verkoren Jacobus van Holst, zijnde de burgemeester van Wijk, volgens oud gebruik met eenparige stemmen als ouderling gecontinueert in plaats van den overledenen burgemeester Middelkoop, die nog een jaar dienen moest, waar op deze vergadering met dankzegging tot God in vrede en liefde is gescheiden.

Den 19 juni de name des heeren Gods vuuriglik aangebeden , is volgens gewoonte censura morum geoeffent en tot blijdschap niets berispeliks voorgekomen. In visitatione zullen assisteeren als ouderlingen meester A. van Senden en Willem Bertram de Fouchier gesubstitueert A. Kloot en -----

Na de classis die te Rhenen staat gehouden te werden, is nevens de predikanten als ouderling gecommiteert de heer Willem Bertram de Fouchier. En is geresolveert Ruth Hoogland in de huisbesoeking ernstig te vermanen van de resolutie van hun edele agtbaren van den 21 december 1733 stiptelik op te volgen. Zullende anders dese vergadering genootsaakt zijn zig bij hun edele agtbaren te adresseeren. En dus is dese vergadering God dankende in vrede gescheiden.

[172] 1741

Den julij. Nadat deze vergadering door den gebede geopent was tot het doen van de kerkvisitatie door de heeren gedeputeerden van het eerweerde classis tegen dit uijr aangeschreven, zijn volgens het oudgebruik en resolutien, de kerkelijke middelen tegen het pausdom gelezen en de heeren deputaten binnengeleit, met naame domini Bartholdus Ojers, Johannes Rabo Metz, Cornelius van der Haak, predikanten in het Twaal, te Rhenen, te Schalkwijk, welke heeren naa den staat dezses kerke hebben vernomen en alles door des heeren goetheit welbevonden, waar op hun eerweerden met toebidding van alle heil van de eerweerde vergadering afscheit hebben genomen en a domini praeside met dankzegging en hertelijke zegenwenschingen over hunne perzoonen, heiligen bedieningen en verdere reizen zijn beantwoort, en alzoo is deze vergadering met dankzegging aan God in vrede en liefde gesloten.

Den 21 augustus is nevens de predikanten naa het eerweerde classis, dat morgen te Rhenen staat te houden te worden, als ouderling gecommiteert den weledele gesworene heer meester A. van Senden, hooft-officier dezer stad.

[in de marge] Praesenten dominus IJsseldijk, ouderlingen Van Wijk, De Graaf, Van Barn, Du Fouchier, diacon Verhell

Den 18 december des heeren alderheiligste naam zijnde aangeropen, is volgens gewoontte voor het heilig avontmaal, dat over 14 dagen staat gehouden te worden, censura morum geoeffent, dog niets berispeliks voorgekomen, en zal de resolutie van den 18 september 1735 nopens de gecensureerde blijven stant grijpen. In visitatione zullen als ouderlingen assisteeren Kloot en Van Wijk gesubstitueert Van Barn en De Graaff, waar op deze vergadering met dankzegging is gescheiden.

[173]

1741 den 14 november. Dewijle alhier het classe staat gehouden te werden, is nevens de predikanten als ouderling gecommiteert de heer Abraham Kloot, schepen en raad deser stad.

Den 27 december de naam des groten Gods aangeropen en gebeden zijnde, is censura morum gehouden, alzoo de bediening des heilig avontmaal na-bij was, dog niets voorgebragt . En is eenpaariglik geresolveert dat wegens het winter-zaisoen gene huis-besoeking zal geschieden en zulks de gemeente van den predikstoel

werden bekend gemaakt. Als ouderlingen zullen assisteeren Van Barne en De Graaf gesubstitueert meester A. van Senden en Willem Bertram de Fouchier. Dus is dese vergadering na dankzegging gescheiden.

[174]

Na de dood van mijn collega sijn mij door juffrouw Chasse tot hand gestelt enige notitien van sijn eerweerde, die ik de kerkenraad hebbe voorgedragen en ben gelast die hier in te voegen en sijn als volgt.

1742 20 maart in visitatione verstaat dese vergadering dat sijn sullen Van Barne en Graaf en is de credentie getekent. In de vergadering verschenen den eerweerde geleerde heer Oosterdijk etc, So ik gis ter losmaking van dominus IJsseldijk, die beroepen is na Utregt, terwijl hier de notitien ontbraken, kan ik [er] niet meer bijvoegen.

[175]

[in de marge] Praesenten dominus Chasse, ouderlingen Fouchier, De Graaf, dijaconen Van Holst, Van Elst

1742, april de kerkenraad vergadert zijnde, is voorgebragt en gelesen sekere copie uijt de uijterste wille van den heer Nicolaas van Wijk, in leven borgemeester deser stad, hoe sijn edele de dijaconen in der tijd gesteld hadde tot administrateurs van een legaat gemaakt aan sijn susters kinderen Dirck en Willem Wijborg, dog die beijde stervende zonder wettige descendentes, soude gemelte legaat komen ten behoeve van de dijaconie armen deser stad. Sullende de broederen dijaconen volgens sijn edele begeerte niet profiteren, dog makende hondert guldens eens aan de genoemde dijaconie voor dese administratie.

Dit alles in dese eerweerde vergadering overwogen hebbende, sijn de broederen dijaconen na de uijterste wille van den heer testateur versogt om alles in desen te verrigten wat nodig en dienstig sal sijn en dat jaarlijx den afgaanden dijacon voor dese vergadering van ontfang en uijtgabe sal rekening doen. Dus is dese vergadering etc.

Van den 6den maj vinde ik een proclamatie briefje waar uijt blijkt dat de kerkenraad na gewoonte verandert is, ter wijl in plaats van de afgegane ouderlingen Nicolaas van Wijk dese wereld overleden, Henricus de Graaf en Nicolaas van Barne tot ouderlingen sijn aangestelt Gijsbert Vermeulen, Jan Willem Bruins, Theodorus van Ommeren en in plaats van den afgaande dijacon Willem Verhell is tot dijacon aangestelt met eenparighe[id] Johannes van Elst.

[176] 1742

[in de marge] Praesenten dominus Chasse, Van Senden, Vermeulen, Van Ommeren, ouderlingen, Van Holst, Van Elst, dijaconen

julii. Na aanroeping van des heeren naam, de wijl over 14 dagen des heeren heilig avondmaal staat gehouden te worden, is volgens gewoonte censura morum geoefent, dog, God lof, niets berispelijx voorgekomen, blijven de resolutien van de

gecensureerde in staat. In visitatione sullen assisteren Vermeulen, Bruijns
[gesubstitueert] Van Ommeren, Van Senden.

[een stuk tekst doorgehaald]

[in de marge] siet de aantekening van den 20ten mej 1748

[een stuk tekst doorgehaald]

Versoek van den heer Van Neck om na de kerktijt te trouwen toegestaan. En dus is dese vergadering God dankende geeijndigt.

[een stuk tekst doorgehaald]

N.B. Vervolgens vinde ik geen aanteijkening dat ijets in de kerkenraad is voorgevallen dat aangetekent is tot december 1742. En vermits de beroeping van mij Fredericus van Taack in den maand augusti 1742 is voorgevallen, kan ik die niet anders als uijt mijn beroepstukken in dese invoegen.

[177]

Daar ik in vinde een extract uijt het kerkenboek der stad Wijk bij Duurstede. Den 20 augusti 1742. Dewijl dat door het vertrek van dominus IJsseldijk na Utregt dese kerke van een harer herders en leeraars is ontset en nodig is dat die plaats met een herder versien werde, is geoordeelt, dat men handopening daartoe versoecken bij de edele agtbare magistraat en zijn daartoe gecommiteert dominus Chasse, den ouderling Fouchier en den oudsten dijacon Van Holst om op morgen sulx te versoecken en is also dese vergadering God dankende geschijde of geeijndigt.

Eodem die. Na aanroeping van des heeren allerheijligste naam is den kerkenraad vergadert en hebben de gecommiteerdens van dese vergadering bekend gemaakt, dat de edele agtbare magistraat deser stad eenparig hebben geconsenteert de handopening tot de dispectie van een ander ordinaris herder en leeraar in plaats van dominus Van IJsseldijk, vertrokken na de gemeente van Utregt. En heeft men uijt een vorige nominatie een nominatie van twaalf gemaakt. De onderteijkening was Quod testor H.G. Chasse ecclesia.

[178]

Hier volgt een extract uijt de resolutien van de magistraat der stad Wijk bij Duurstede. Den 20 augusti 1742

[rest van de pagina blanco]

[179]

1742 den 21 augusti. Na dat de name des allerhoogsten Gods aangeroepen was en de wijl dese dag bestelt was tot het maken van een nominatie van drien-en, is men in de vreesse des heeren getreden tot een nominatie van drie personen en sijn daar op

gestelt domini Fredericus â Taack, Adrianus van der Kolff, Bogislaus David Cassius, en sal dese nominatie op morgen den 22 augusti aan de edele agtbare magistraat vertoont werden met versoek van de selve te approberen en sijn daar toe gecommiteerd dominus Chasse, den ouderling Fouchier en den diacon Van Holst en is daar op dese vergadering God dankende geeijndigt.

[180]

Hier volgt een extract uijt de resolutien van de magistraat der stad van Wijk bij Duurstede.

Den 22 augusti 1742

[rest van de pagina blanco]

[181]

Eodem die 1742 kerkvergadering. Na aanroeping van de allerheijligste naam Gods is bekent gemaakt, dat de edele agtbare magistraat op het versoek van de gecommiteerdens de nominatie van dri-en had geaprobeert. Daar toe is een acte van de edele agtbare magistraat overgelevert. Dit luidt als volgt. Fiat insertio. Waaruit blijkt dat dese vergadering in staat gestelt was om een predicant uijt het drietal genomineert te kunnen beroepen in de plaats van dominus Johannes van IJsseldijk. So heeft dese vergadering in de vreesse van Gods naam met eenparigheid verkoren tot ordinaris herder en leeraar deser gemeente den weleerwaarden Godsaligen en welgeleerden dominus Fredericus â Taack predikant te Vorden. En sijn wederom de selve broederen gecommiteerd om dese beroepen predikant haar edele agtbaren te presenteren ten eijnde hij van haar edele agtbaren mogt geaprobeert werden. En is also dese vergadering God dankende geeijndigt.

[182]

Hier volgt weer een extract uijt de resolutien van de magistraat der stad Wijk bij Duurstede.

Den 22 augusti 1742

[rest pagina blanco]

[183]

Hier volgt de acte van beroeping luidende als volgt. Geluksaligheijd

[rest pagina blanco]

[184] [blanco]

[185]

Wat er nu vervolgens van kerkenraads wegen mag verhandelt zijn, daar van vind ik geen aantekening, maar weete dat ik bevestigt ben den 11 november 1742. Quod scripsi Frederik van Taack.

Na mijn bevestiging is er kerkenraad geweest, maar wat verhandelt, vind ik niet.

[in de marge] Praesenten alle, uitgenomen broeder Bruins

Van december 1742 staat aangetekent, dat Gods naam aangeroepen en censura morum ge oefent is en niets voorgekomen etc. In visitatione sullen assistêren Fouchier en Kloot. Hier staat onder: Blijkt de resolutie vide december 1742, maar dese ontbreekt.

[186]

[in de marge] Praesenten domini Chasse, Taack, ouderlingen Van Senden, Fouchier, Kloot, Van Ommeren, dijaconen Van Holst, Van Elst

1743 den 23 majj Gods heijlige naam aangeroepen sijnde, is volgens gewoonte den kerkenraad verandert en in plaats van de afgaande ouderlingen meester A. van Senden, B.W. de Fouchier, A. Kloot tot ouderlingen aangestelt G. Pauw, H. de Graaff, J. van Holst. En in plaat[s] van den afgeganen dijacon J. van Holst is verkoren tot dijacon Frans van Barne, waar na dese vergadering God dankende is geeijndigt.

Wat nu door dit jaar is voorgevallen, daar van vinde ik onder de overgegeven notitien niets als het houden van censura morum voor elk een avondmaals bedeling, die dan ook gehouden was op den 25 maart in tegenwoordighjd van domini Chasse en Taack, daar in visitatione moesten assisteren Fouchier en Kloot. In juni 1743 souden assisteren bij de visitatie Pauw en Graaff.

[187]

1743 september. Na aanroeping van Gods naam etc. blijvende deo gratia. In visitatione sullen assisteren Van Holst en Vermeulen gesubstitueert Bruijns en Van Ommeren.

[in de marge] Praesenten domini Chasse, Taack, ouderlingen Van Ommeren, Van Holst, dijacon Van Barne

Den 24 december. Na aanroeping van Gods naam censura morum gehouden, dog Gode lof niets berispelijx voorgekomen, maar besloten dat van wegen het winter caisoen geen huijsvisitatie sal geschieden.

[188]

[in de marge] Praesenten Chasse, Taack, ouderlingen Vermeulen, Van Ommeren, De Graaf, dijaconen Van Elst, Van Barne

1744 Van de kerkenraad gehouden in maart vinde ik geen notulen, maar van den 14 maj na aanroeping van Gods naam is volgens gewoonte den kerkenraad verandert en sijn in plaats van de afgaande ouderlingen Gijsbert Vermeulen, Jan Willem Bruins, Theodorus van Ommeren tot ouderlingen verkoren bij meerderheid van stemmen meester Abraham van Senden, Bertram Willem de Fouchier, Abraham Kloot. En in plaats van de afgaande dijacon Johannes van Elst is tot dijacon verkoren Willem Verhel, waarna dese vergadering met danksegging is geijndigd.

[189]

[in de marge] Praesenten domini Chasse, Taack, ouderlingen niemant, dijacon Frans van Barne

1744 den 22 junii. Na aanroeping van Gods allerheijligste naam tot het houden van censura morum is voorgebragt

- Het ecclattante geval van Aaltje Kloot, die gekraamt had, waar op dese vergadering niets heeft willen doen als te bepalen dat de geheele kerkenraad des wegens soude vergadert werden om daar in te handelen na kerkenordre, omdat nu te wijng in getale waren.

- Nog zijn om huijsvisitatie te doen bij de predicanten gecommiteert de heer en meester Abraham van Senden en Fouchier als ouderlingen, waar na dese vergadering door den gebede met danksegging is eijndigt.

[in de marge] Praesenten domini Chasse, Taack, Van Senden, Fouchier, Van Holst , ouderlingen, Verhel, Van Barne, dijaconen

Den 28 dito de kerkenraad weder vergadert en door den gebede ingesegent sijnde, is gedelibereert geworden over het geval van Aaltje Kloot, die in onegtheid geteelt had, en verstaan dat commissie soude worden gedecerneert uijt dese eerweerde vergadering om gemelte vrouwspersoon op de kragtigsten wijze haar misdaat onder het oog te brengen en bij haar op het nadrukkelijkste aan te dringen van sig niet langer in enige conversatie te laten vinden, daar door haar gepleegde misdaat tot meerder ergernis der gemeente soude kunnen strekken. Waarvan rapport sal gedaan worden in dese vergadering om te vernemen wat aandrang dit op het gemoed van Aaltje Kloot gemaakt en hoe beantwoord is geworden. Daar bij in commissie aan de heeren gegeven om bij provisie Aaltje Kloot te censureren, haar ontseggende het gebruik van 's heeren heilig avondmaal tot tijde der verbetering des leevens en genoegsame betoning van leetwesen wegens gepleegde misdaat etc. Hiertoe sijn gecommiteert dominus Chasse en de heer Fouchier om daarin sig te gedragen na hun verpligting bij de huijsvisitatie.

[190]

1744 den 2 julii is in den kerkenraad van de commissie door dominus Chasse en Fouchier bij Aaltje Kloot verrigt rapport gedaan en berigt na het bovenstaande geschied te sijn, waarvan die heeren bedankt en gewenst, dat God daar over sijn zegen geliefde te gebieden etc.

In den maand october 1744 de kerkenraad geladen, maar niemand verschenen, is er geen censura morum gehouden, maar alles in staat gelaten.

In den maand decemb er 1744 zijn de saken in staat gelaten, omdat de vergadering niet voltallig ware etc.

[191] 1745

Van de ordinaris vergadering te houden in maart vinde ik geen aantekening. Dog weten mij te erinneren dat 'er niets, als over de voorgemelde dingen gehandelt is en alles in staat gelaten. Terwijl de commissie tot de huijsvisitatie dan ook bepaalt werd, sal sulx als toen ook verrigt sijn.

[192] 1745 in april

Dominus Taack van de classis na het leeger in Vlaanderen gecommitteert heeft afscheid genomen.

[193]

1745 in mej de kerkenraad verandert na gewoonte blijkende uijt een briefje ter afkondiging gedaan den 30 mej en vervolgens waaruijt blijkt, dat in plaats van de afgegane ouderlingen Gerard Pauw, Hendrik de Graaf, Jacobus van Holst tot ouderlingen sijn aangestelt Theodorus van Ommeren, Jan Willem Bruins, Nicolaas van Barne en in plaats van den afgaande dijacon Frans van Barne aangestelt Henderik Vermeulen.

[194] 1745

Terwijl mijn collega siek geworden is na mijn vertrek na het leeger weet ik niet of de ordinaris vergadering in julii gehouden is of niet.

[195] 1745

Van september vinde ik ook niet.

[196]

Met de maand november ben ik t'huijs gekomen en de vergaderingen genoteert en het verhandelde soveel gelast was aangetekent.

Als volgt.

[197]

1745 den 4 november, op versoek van dominus Frederikus van Taack de eerwaarde kerkenraad vergadert sijnde wierden tegenwoordig bevonden dominus Taack, W. van Senden, hooftofficier, Fouchier, Van Ommeren, Van Barne, ouderlingen, Hendrik Vermeulen, dijacon

In dese vergadering deed dominus Frederik van Taack blijken, dat met een paspoort voor 3 weken was voorsien van den heer prins Van Waldek gebiedende als chef de troupes van den staat der Verenigde Nederlanden ten dienste van de koningin van Hongarië in Brabant, bij welke zijn eerweerde de Godsdienst gedurende de campagne aan het hoofdquartier en bij de artillerie had waargenomen. Verwagende hem bij het betrekken der winterquartieren afscheid soude zijn gegeven geworden, om tot dese gemeente als derselve ordinaris herder en leeraar te kunnen weder keeren, maar door hooggemelde heer prins geordonneert door den winter bij een gedeelte der troupes te Brussel te verblijven. So heeft dese vergadering dit voorstel in overweging genomen en besloten dat dien heer en broeder, welken uijt dese vergadering op den classis soude verschijnen, dit voorstel soude voordragen en doen blijken de noodzakelijkheid van het aansijn van dominus Taack in dese gemeente, met verzoek, dat de weleerweerde classis daar toe de beste middelen geliefde in het werk te stellen, ten eijnde dese gemeente van haren gewonen herder en leraar boven genoemt niet langer mogte verstoken blijven, actum 4 november 1745. Dit verzoek is aan de classis gedaan en daar besloten request te presenteren aan de edelmogende heeren staten 's lands van Utrecht dat van dat gevolg is geweest dat dominus Taack gelast is geworden te Wijk bij Duurstede, in plaats van weder na Brussel te gaan, te blijven.

Den ouderling ad classem was Van Barne, schepen

Voor het avondmaal censura morum gehouden is niets nieuws tot beswaar van meerder leeden deser gemeente ingekomen, maar het vorige gelaten in staat en geen huisvisitatie als na gewoonte te doen vastgesteld den 21 october 1745

[198]

[in de marge] praesenten waren dominus F.Taack; Fouchier, Van Barne, ouderlingen; Verhel, Vermeulen, dijaconen

Op den 21 maart 1746 de eerweerde kerkenraad versogt te vergaderen door den afgegane dijacon Frans van Barne die voordroeg dat wel zijn rekening wilde doen wegens zijn dijaconschap, maar dat niet wiste, hoe het soude maken met de ses guldens die in den voorleden jaar door den dijacon Van Elst niet ontfangen waren van den bode Van der Snel wegens een obligatie genoemt in de kerkerads acte, welke ses gulden hij ook wel ingevordert maar niet bekomen had. Hier op omvraag gedaan sijnde wierd besloten den bode Van der Snel te vragen na den koopbrief van zijn hujs waar in dit geld ter summa van twe hondert guldens, so men meende, gevestigd was. Waar op Van der Snel zijn coopcedulle binnen sendende bleek, dat maar ten laste van zijn hujs hondert en vijftig guldens capitaal had, waar op nu verschenen waren twe jaar interest. Vervolgens heeft men goed gevonden schepen Vermeulen te vragen of wel so goed wilde zijn ons opening van dit capitaal te geeven, die dan ook gekomen is met zijn oude opdracht waar in gemelt stond niet meer als hondert daalders, die de dijaconie hebben moest. Hierover geraadpleegt en geconcludeert dat terwijl het vrugteloos aanmaning bij Van der Snel te doen haar edele agtbare door twe broederen souden versogt worden voornoemde bode Van der Snel te gelasten sorg voor dese betaling te dragen, vermits hem van stadswegen daar toe gelegentheid gegeven wierd. Nog is geoppert dat een capitaal van vier

hondert gulden gevestigd in enig land onder Rijswijk in Gelderland, waarvan den interest betaald word door de weduwe Gerrit Cornelissen cum suis, door de tijdelijke dijaconen sal na gevraagd worden en met boven gemelte te handelen over dese obligatie, so als het meeste interest van de dijaconie vereijst, het zij den obligatie op te seggen of op nieuws te vestigen of so als men best sal oordelen. Hierop dese vergadering geschijden.

[199]

[in de marge] praesenten dominus Taack; Fouchier, Van Barne, ouderlingen; Vermeulen, dijacon

Den 25 maart 1746 na aanroeping van des heeren heilige naam de kerkenraad vergadert sijnde ad censuram morum, is besloten de gecensureerde Aaltje Kloot voor als nog onder censure te laten, met belasting aan den predicant en ouderling in de huijsvisitatie, om haar nogmaals hare ongerechtigheid onder het oog te brengen en vermits het algemeen gerugt is, dat voornoemde andere maal buijten dese stad soude gekraamt hebben, so is goed gevonden haar deswegen te onderhouden en haar den grouwel harer sonden voor te stellen. Nog is besloten haar vader en moeder (als toelaters van sulk een sondig leven harer dogter) te vermanen, haar ouderlijk gesag te tonen tot weering deser ergernis en beviliging van hun selven. In de commissie tot de huijsvisitatie is gestelt bij dominus Taack den heer A. Fouchier, gesubstitueert Van Barne als ouderlingen. Hier op is dese vergadering met danksegging tot God gescheijden.

[in de marge] praesenten dominus Taack; Fouchier, Van Barne, ouderlingen; Verhel, Vermeulen, dijacon

Den 5 april 1746 des heeren heilige naam aangeroepen hebbende, is raport gedaan van de huijsvisitatie geschied voor het avondmaal gehouden de 3 april en is van dominus Taack en Foechier als ouderling voorgebragt

1) met betrekking op den heer Hendrik de Graaf, schepen en secretaris, dat in visitatione beschuldigt van ergerlijk gedrag door den saake van al eenige jaren verleden, geen ander antwoord had gegeven als mijn Heer deed sijn boodschap, maar vervolgens van den predikant gevraagd sijnde onder anderen of sijn seggen ook bevestiging eijste, was het antwoord neen. Waarop dese vergadering van eenparig advijs was, dat dese saak in dese vergadering voor als nog, wegens het weijnige getal der heeren broederen niet soude behandelt worden, dog om geen afstel daar van te maken, geconcludeert

- dat commissie soude gemaakt worden uijt het midden van dese, om de absente heeren broederen de saak voor te stellen een sekeren dag te beramen, waarop men de volledige vergadering verwagte, om als dan in de saak te handelen. In de commissie sijn gestelt dominus Taack, en Foechier ouderling.

- dat men ook den heer De Graaf als dan soude citeren ter verantwoording van sijn ergerlijk gedrag, daar over voor heen al dikwijls aangesproken was.

[200]

2) met betrekking op Aaltje Kloot is mede besloten de selve onder haar censure te laten so wegens haar nog aanhoudend opsprakelijk leeven als onbescheiden antwoord aan den predikant en ouderling gegeven.

3) met opsigt op de ouders van Aaltje Kloot is goed gevonden voor als nog met aankomende vermaningen voort te gaan, om desen te doen beletten, allen ergerlijken handel in hun huijs.

Nog voorgekomen wegens een lid deser gemeente, dat onbevoegts was aan 's heeren tafel te verscheijnen en gelast des wegen dat lid te ondervragen en haar te doen begrijpen, hoe ergerlijk sij sig gedragen en toe te sien hadde, dat niet verder in desen haren bosen handel sig te buijten ging, dat dominus Taack heeft aangenomen. Vervolgens is door de broeder Verhel raport gedaan, gelijk bij het doen der rekening van Frans van Barne gelast was

- in de saak van Van der Snel daar de weledede agtbare van de magistraat van geadverteert hadden en ten antwoord gekregen Dat men gemelte Van der Snel na regten moest aanspreken

- wegens het capitaal te Rijswijk dat na genoeg en was gebleken, dat voor als nog niet de minste swarigheid daar ontrent te wagten was, weshalven gelaten als voren en in opsigt van den bode Van der Snel goed gevonden de schuld in de rekening als voren te laten invloeijen.

[in de marge] praesenten dominus Taack; Foechier, Van Ommeren, ouderlingen; Verhel, Vermeulen, diaconen

Den 19 april 1746 na aanroeping van 's heeren heilige naam heeft dese vergadering gevraagd na den heer Hendrik de Graaf, die geciteert was, maar niet tegenwoordig bevonden en hebben dominus Taack en Foechier verslag gedaan van hare commissie bij de heeren ouderlingen, daarvan den heer Bruins geantwoord had, dat sijn edele alle de handelingen van de kerkenraad soude rekenen alsof sijn edele die vergadering had bijgewoont. en de heer en meester van Senden gaf ten antwoord, dat aan sien soude of komen konde of niet, waarna dese vergadering besloot den geciteerden vervolgens de citatie tijdelijk te laten infirmeren en vervolgens te dagen als na behoren in de aanstaande week. Hier na dese vergadering met danksegging geijndigt.

[in de marge] praesenten dominus Taack; Foechier, Van Barne, ouderlingen; Verhel, Vermeulen, diaconen.

Den 26 dito 's Heeren heiligen naam aangeropen sijnde en te vergeefs de heer Hendrik de Graaf als gedaagde verwacht hebbende is al weder met eenparige stemmen geresolveert gedaagde te informieren en te citëren om reden als boven in de aanstaande week ten derde male. Hier op dese vergadering in gebede met danksegging geeijndigt.

[201]

[in de marge] dominus Taack; Fouchier, Van Barne, ouderlingen; Verhel dijacon

Den 3 meij 1746 na aanroeping van 's heeren heiligen naam door gepasten gebede is men in de vreesse voor Gods allerheiligste en alsierende oog getreden tot de behandeling van het ergerlijk gedrag van Hendrik de Graaf, schepen en secretaris der stad Wijk bij Duurstede, die van beijde de predikanten, ijder afzonderlijk en te samen voor jaar en dag op sijn ergerlijk en tegen Gods wetten strijdenden wandel in de verkering met Aaltje Kloot is aangesproken, afgemaant en gedrongen geworden te beloven, dat niet meer op sulc een ergerlijken wijze dagelijx daar verkeerem soude. Welke Aaltje Kloot een onegt kind geteelt had en bij welke voornoemde Hendrik de Graaf na die tijd dagelijx als voren ommegang gehouden heeft, niet tegenstaande bijzondere en openbare vermaningen daar tegen gedaan, tot dat Aaltje Kloot na het algemene gerugte ten twedemalen buijten de stad gekraamt heeft, bij wie voornoemde Hendrik de Graaf na dien tijd gedurig is gegaan en nog dagelijx komt, tot ergernis van veelen roemende in sijn ongeregtigheden. Het welk alles met ziels smerte van dese eerwaarde vergadering is vernomen. In tussen in visitatione ante Pascham door dominus Taack en de ouderling Fouchier aan gedaagde Hendrik de Graaf sijn ergerlijk leven met ziels smerte en ontroering voorgehouden en gevraagd hebbende, wat dien heer daar op seijde? was het antwoord: mijn heer doet sijn boodschap, waarop den predikant hem De Graaf onder andere vroeg of sijn seggen in opsigt van sijn ergerlijk leeven strijdende tegen Goddelijke en menschelijke wetten ook bevestigt hebben wilde, of bevestiging eijste? Waar op den gedaagden Hendrik de Graaf neen antwoorde. Dit nu in des heeren vreesse alles rijpelijk overwogen hebbende en soekende een ijgelyk van ons te waken voor de eer van God, voor de vrijheid van ons geweeten en tegen de ergernissen daar door so lange en so dikwils aan veelen gegeven, ter afwending van Gods grimmigen toorn, die over de sulke soude komen, die niet soeken den grouwel der ongeregtigheid uijt het midden van hem weg te doen, so heeft men eenparig besloten boven gemelde Hendrik de Graaf, schepen en secretaris alhier te dagen, dat vervolgens, bij insinuatie ter halver week en bij citatie daags voor de comparitie 3 maal is geschiet, dog gedaagde niet gecompareert. Waarom men niet sonder ziels ontroering sig genoodsaakt heeft gevonden gedaagde contumax te verklaren, censure weerdig te oordeelen en hem het heijlig avondmaal te ontseggen. Het welk den custos gedaagde soude moeten aanseggen. Dog soekende alle mogelijke sagtheijde in desen te doen blijken heeft men nog geresolveert, alvorens dit besluit gedaagde te doen toekomen, hem nogmaals te citêren, met bijvoeging, dat dese weleerwaarde vergadering hem gedaagde doet weeten, dat sijn sig sal (hoe ongaarn) verpligt vinden hem in contumacien te veroordelen, so sig niet voor dese vergadering gelieft te stellen. Hier op dese vergadering met den gebede geijndigt. Dese bovenstaande resolutie aan broeder Vermeulen op den 5 meij voor gelesen in tegen woordigheijde van de heeren Fouchier en Van Barne die daar niets tegen had.

[202]

[in de marge] praesenten dominus Taack; Fouchier, Van Barne, ouderlingen; Vermeulen, dijacon

Heer broeder Pauw als commissaris politijk, die versogt is in de magistraat verslag van dese verhandeling te doen die dat ook heeft toegestaan

Den 10 meij 1746 Gods allerheiligste naam in den gebeden daar toe geschikt aangeroepen sijnde heeft men vernomen of Hendrik de Graaf, schepen en secretaris die ex superabundant ten vierdemale geciteert was, ook gesien of buijten de vergadering gevonden wierd, maar neen ten antwoord krijgende, heeft men met eenparige stemmen niet sonder ziels smerte de vorige resolutie gevestigd op de daar bijgevoegde redenen betamelijk en als na behoren gekeurd. Waar bij Hendrik de Graaf voornoemt om zijn ergerlijk en tegen Gods woord strijdende wandel in contumaciam word veroordeelt, gelijk gedaan word door desen, censure weerdig gerekent en het hoogwaardig avondmaal ontsegt. Maar in plaats dat de custos dit vonnis den gecontumaceerden en gecensueerden soude bekend maken, is goed gevonden daar toe te committêren drie leeden uijt dese vergadering, om in der selver naam hem Henderik de Graaf, schepen en secretaris deser stede gevelde sententie bekend te maken, met bijvoeging van dat men menen sal daar toe te behoren. Dese commissie sullen bekleden dominus Taack, predikant, Fouchier en Van Barne, schepenen en ouderlingen. Waarna dese vergadering met danksegging is geschijden.

[in de marge] praesenten dominus Taack; Fouchier, Van Barne, ouderlingen

Den 17 dito na aanroeping van Gods naam in overweging genomen hebbende, hoe men Hendrik de Graaf de sententie soude doen toekomen, vermits gecommiteerdens geen gelegentheid gegeven wierd den gecensureerden de sententie voor te houden, terwijl hij t'huijs sijnde hen niet te woord staan wilde, so is goed gevonden den custos schriftelijk te gelasten voornoemde Hendrik de Graaf voor te lesen en te seggen dat hij contumax verklaart is, censure weerdig geoordeelt en hem het heilig avondmaal ontsegt is. Waar na dese vergadering met danksegging tot God geschijden is. Dit is den 18 dito ten uijtvoer gesteld door den bode Vige in plaats van de custos, die ten antwoord bragt dat dien Henderik de Graaf geantwoord had: 't is wel, ik sal weten mijn mesures daarna te nemen.

[203]

[in de marge] praesenten dominus Taack; Fouchier, Van Barne, Van Ommeren, Kloot, ouderlingen; Vermeulen, dijacon

Den 19 meij na aanroeping van 's heeren heijligen naam is de kerkenraad verandert en sijn in plaats van de afgaande ouderlingen de heer en meester A. van Senden, B.W. de Foechier en A. Kloot tot ouderling verkoren de heer burgemeester Gerard Pauw, de heer Jacobus van Holst, de eersame Evert Knijf. En in plaats van den dijacon Willem Verhel is aangesteld Willem van Eck. Hier op is dese vergadering met danksegging tot God gescheijden.

[in de marge] praesenten dominus Taack; Pauw, Van Ommeren, Van Barne, Van Holst, ouderlingen; Vermeulen, Van Eck, dijaconen

Den 30 meij sijn in de kerkenraad verschenen de heeren nieuw aangestelde broederen boven gemelt en is tegenwoordig bevonden de heren Fouchier en Verhel, die voor haar trouwe dienst vrindelijk bedankt sijn. Vervolgens in omvraag gebragt of men de heer en meester A. van Senden copie bij extract soude verlenen van de

handelingen gehouden tegen Aaltje Kloot en H. de Graaf, dat eenparig is toegestaan mits dat den schoolmeester de actens copiëre en den predikant ondertekent. Nog is voor gebracht en geresolveert indien den heer procureur generaal copie van actens vragen mogt, die te geven, mits alvorens kennis daar van gegeven werde aan de heeren van de magistraat.

[in de marge] praesenten dominus Taack; Pauw, Van Ommeren, Van Barne, Van Holst, ouderlingen; Vermeulen, Van Eck, dijaconen

eodem die na de nademiddags preek is weder vergadering gehouden en verwacht dat de heer en meester A. van Senden de kerkenraads acten soude komen vorderen, maar niemand sijnde verschenen is goed gevonden de copie bij extract op sijn verzoek door dominus Taack te doen gegeven werden het welk dan is geschied, na dat die door den jonge Vermeulen afgeschreven en door dominus Taack ondertekent was en daar van door dominus Taack den heer en meester Van Senden ter hand is gestelt die in[t] zegel omslaan konde.

[204]

[in de marge] praesenten Taack; Pauw, Van Barne, Knijf, ouderlingen; Vermeulen, Van Eck, dijaconen

Den 17 juni 1746 Gods allerheijligste naam aangeroepen hebbende, heeft men censura morum na gewoonte voor het avondmaal gehouden en is goed gevonden de gecensueerdens onder censure te laten en in overweging genomen hoe te handelen met schepen Kloot en des selfs vrouw nog toelatende de ergerlijke verkeerung van den gesententieerden Hendrik de Graaf in haar hujs, en is geresolveert nogmaals als ten overvloede hen beijde, bij den hujsvisitatie aan te seggen, dat sij die verkêring sullen hebben te weren, of dat men genoodsaakt sal sijn ook tegen hen verder kerkelijk te procederen. In de hujsvisitatie sullen den predikant assistêren de heeren ouderlingen Van Barne of Knijf, gesubstitueert de heer burgemeester Pauw. Na de classis sijn gecommitteert dominus Taack en de heer burgemeester Pauw, welke classis gehouden staat te worden te Rhenen den 21 deses maand. Hier op is dese vergadering met danksegging tot God in liefde geeijndigt.

[in de marge] vreemt geval NB. praesenten Taack; Pauw, Van Barne, Van Holst, Knijf, ouderlingen; Vermeulen, Van Eck, dijaconen

Den 29 junii 1746 de gecensureerden Hendrik de Graaf in de vergaderplaats tredende met de leden van de vergadering en naderende aan den stoel daar de commissarissen politijk gewoon sijn te sitten, is hem gevraagd in wat character hier verscheen en geantwoord als commissaris politijk met bijvoeging niet sullende uijt dese vergadering gaan, om dat daartoe beregtigt was namens de magistraat en van dese commissie niet ontheven, so als hij seijde te sien van vorige actens. Waar op dominus Taack seijde, dat hij de vergadering door den gebede soude in segenen voor dat verder ging. Dat dan ook ter sake gedaan is, en daar na gesegt dat niet wiste, uijt aanmerking van de sententie over Hendrik de Graaf [?]gaan, of sulk een als politijk sonder magistraats bevel mogt sitten. Dog voornoemde niet willende uijt dese vergadering opstaan, maar in sijn tegenwoordigheijd daartoe moeten komen in

aller naam te seggen, dat 'er niets verhandelt soude worden in sijn bijsijn, om de sake voor hem gemelt en nu opgelesen. Na over en weer redenen heeft H. de Graaf copie van alle de actens van den kerkenraad en dat verhandelt was, versogt, waar over dese vergadering eenparig swarigheid gemaakt heeft en na sijn vertrek besloten, met verwondering over sijn assurantie hem die voor als nog niet te geven en daarbij gewild, dat men bij de heren van de magistraat dit geval soude voordragen, met versoek, dat dese vergadering niet mogte bij gewoont werden van hem gesententieerde etc. Het attest van dr. Johan Bagelaar ten opsigte van Anna Sophia Magdalena Stokkermans te Bergen op Zoom gegeven is aangenomen met versoek aan de deselve. Nog heeft dominus Taack voorgebragt dat juffrouw De Graaf, huijsvrouw van Hendrik de Graaf hem door den bode Vige gerigtelijk had laten afvragen of gecensureert was, so ja ilico kerkenraad, so neen categories antwoord waarop dominus Taack geantwoord had, daarvan niet te weeten, te weten van soo een resolutie, welk antwoord den kerkenraad goed gevonden heeft en daar bij verstaen dat sulcke gerigtelijk vragen niet vrindelijk nog na kerkenordre sijn en wel wensten redres in desen. Dat bij gelegentheid de ontmoeting van de heeren van de magistraat bij het vorige kon gevoegt worden ten besten van dese vergadering en ter ousten van de leeden der selven. Dit alles met eenparighid besloten en dese vergadering God dankende geschijden.

[205]

[in de marge] praesenten Taack; Pauw, Van Barne, Van Holst, Knijf, Bruins, ouderlingen; Vermeuelen, Van Eck, dijaconen

1746, den 4 julii savonds 7 uren. Nadat de vergadering door den gebede tot het doen van de kerken visitatie op dit uur aangeschreven, geopent was, sijn vervolgens binnen geleijd de heeren gedeputeerde van de classis van Rhenen en Wijk met naam domini Warnard Schutter, Samuel Barovius, Grijp, predikanten te Werkhoven, Renswoude, Venendaal, welke heeren na den staat deser kerke hebben vernomen en het sonder klagten gevonden, waar op hun eerwaarden met toebede van alle heijl van dese vergadering afscheid genomen hebben en sijn a domino praeside met danksegging en zegenwesch over hun personen, heilige bedieningen en verdere reijsen beantwoord. Hier na op gelesen een brief van de heer procureur generaal met opschrift aan de weleerwaarde etc. heer Frederik van Taack inhoudende een versoek aan sijn eerwaarde als praeses van de kerkenraad, om op requisitie van den weledele heren proviciaal over te brengen de actens deser vergadering met betrekking op de gevoerde procedures tegen Aaltje Kloot, alsmede in desen jare 1746 tegen Hendrik de Graaf. Waar op besloten is volgens voorgaande resolutie desen eijsch te voldoen, mits kennis gevende aan de edele agtbare heeren van de magistraat, die daar toe morgen souden versogt worden te vergaderen, in welke commissie gestelt sijn dominus Taack en Van Barne, ouderling. Die nader gelast sijn bij dese gelegentheid haar edele agtbare het voorgevallende met Hendrik de Graaf op den 29 juni na het gementioneerde van voorstaande resolutie voor te dragen met versoek, dat meer gemelde Hendrik de Graaf niet mogte toegelaten werden in dese kerkvergadering als commissaris politiek, om redenen voor hem in de resolutien te vinden, te verschijnen. Eijndelijk dat heeren edele agtbare souden versogt worden de bodens te gelasten niet meer in kerkelijke saken geregtelijke afvragingen aan

praedicenten sonder ordre van de magistraat te doen, gelijk in de voorgaande resolutie breder gemelt staat.

[206]

[in de marge] praesenten Taack; Van Barne, Knijf, ouderlingen; Vermeulen, dijacon

Den 5 julii 1746 dese vergadert belegt tot rapport wegens de commissie bij de heeren van de magistraat af te leggen door dominus Taack en den ouderling Van Barne, berigt dominus Taack dat des 's morgens voor haar edele agtbare was geweest, om het 3ledig voorstel, in de vorige resolutie vermeldt, te doen, maar niet wetende of haar edele agtbare sijn voorstellingen wilden horen in de tegenwoordigheid van Hendrik de Graaf, die hier tegenwoordig was, en schepen Kloot, wiens dogter het met vorige gemelte Hendrik de Graaf raakte, wilde dominus Taack gaarn buijten staan, om haar edele agtbare daar over te laten delibereren. Dit geschied sijnde, staat dominus Taack weder binnen en haar edele agtbare geven ten antwoord "hem gecommiteerde in sijne propositien niet te kunnen horen, om de absentie van de praesident borgemeester en de minderheid der leeden die in dese vergadering souden overblijven des uijsttel tot nader vergadering"

Hier over in dese vergadering gedelibereert, is verstaan dat men, kennis hebbende willen geven aan de heeren van de magistraat, en niet kunnende gehoord worden, bij de resolutie moest blijven, om copie der actens te verlenen aan de procureur generaal terwijl die reets aan den heer hoofdofficier Van Senden is ter hand gestelt en nu op ordre van den weledele hove provinciaal gevraagd word. Waarvan men bij commissie aan den heer hoofdofficier als borgemeester sal kennis geven en daarna copie uijtgeven, tenzij ons sulx met meerder nadruk van haar edele agtbare verboden word, opdat men onse vergadering bij den edele hove niet beswaart vinde. In dese commissie sullen sijn dominus Taack en Van Barne, die ten antwoord gekregen hebben op boven gemelte voorstel, dat de heer en meester A. van Senden, hoofdofficier en borgemeester deser stad, dat niet anders seggen konde, als dat men tot de volgende vergadering van de magistraat diende te wagten, eer de actens in copie uijtgereijkt warden, om antwoord van de magistraat te horen.

[207]

[in de marge] praesenten Taack; Pauw, Van Barne, Knijf, ouderlingen; Van Eck, dijacon

Den 7 dito 1746 dese vergadering belegt op een tweede brief van de heer procureur generaal eijschende de copie der kerkenraads actens in de procedure tegen Aaltje Kloot en Hendrik de Graaf bij dese vergadering gehouden. Het welk in overweging genomen sijnde, heeft men eenparig goed gevonden dominus Taack te versoeken den heer procureur generaal te gaan spreken te Utrecht en hem te berigten, wat in desen van de kerkenraad is gedaan. Gelastende verder dominus Taack te adviseren de sulke die in desen ons ten nutte souden kunnen sijn. Den 8 dito dese commissie door dominus Taack bekleed, bragt raport, dat de heer procureur generaal daar nader over spreken soude met de weledele heeren van den hove en renvoijeerde dominus Taack aan de selve, waar op den raadsheer Bronkhorst gesproken sijnde,

ten antwoord gaf, dat sijn edele het in den hove brengen soude, en was van gedagten, dat de copie der kerkenraads acten mogelijk niet nodig soude sijn.

[in de marge] praesenten Taack; Van Barne, Pauw, Van Holst, Knijf, ouderlingen, Vermeulen, Van Eck, dijaconen

1746, den 16 september dese vergadering belegt om te vernemen of de praedicant op extraordinaire classen, ook door de stads wagen daar na toe getransporteert wierd, is verstaan, dat de praedicant sig moest adresseren aan de praesident borgemeester, also men niet wist hoe dit stijl was. Bij dese gelegentheid censura morum gehouden en niets berispelijx gevonden onder de broederen, heeft men de gecensureerde onder de censure gelaten en den praedicant gelast schepen Kloot en de vrouw van kerkenraads wegen te seggen, dat best sullen doen sig van de tafel des heren te onthouden voor dit maal om geen ergernis te geven. Tot het doen van hujsbesoeking is bij den praedicant gevoegt ouderling Van Holst, gesubstitueert Knijf. NB de wagen van de extraordinaire classis is geacordeert door den president borgemeester Bruins.

[208]

[in de marge] praesenten Taack; Van Holst, ouderling; Vermeulen, Van Eck, dijaconen

Den 5 november 1746 is dese vergadering beroepen om de commissie na de classis en is bij den praedicant gecommiteert de eersame Evert Knijf, ouderling, gesubstitueert Van Holst.

[in de marge] praesenten Taack; Van Barne, Knijf, ouderlingen; Vermeulen, Van Eck, dijaconen

Den 14 dito is de kerkenraad vergadert, daar in dominus Taack, die met broederen dijaconen eenige arme had gesignaleert, raporteerde, dat Jacomina van Sloten de behoefstigste onder de besogte weduwen was en des wegen besloten het opengevallen [...]je van 4 gulden 10 stuijvers aan de selve toe te voegen en gelast aan broeder Vermeulen een bedste voor gemelte die op de grond sloop te maken in een der hujsjes van juffrouw Walraven die van in woningen deser boven gemelte vrouw geen huur trekt. Ook is de nood van Hendrik Schouwenberg voorgedragen en goed gevonden den selven en sijn dogter van linnen te versorgen ieder 2 hemden so het nodig is. Alexander Oudinot is ook aan de dijacon gerecommandeert om hem in de aanstaande kraam van sijn vrouw te ondersteunen. Nog is geresolveert de hooftaalmoesenier te versoeken om te overwegen hoe men het met de kleding maken sal. Hierbij is ook aan den dijacon gelast te sorgen voor het hujsgesin van Gerrit Versteeg.

[in de marge] praesenten dominus Taack; Pauw, Van Barne, Van Holst, Knijf, ouderlingen; Vermeulen, Van Eck, dijaconen

Den 4 december 1746 door dominus Taack den heeren en broederen voorgedragen, dat juffrouw De Groot had laten versoeken, om kerkelijke attestatie is beantwoord eenparig voor als nog geen attestatie aan de selve te geven.

[in de marge] praesenten Taack; Pauw, Van Barne, Knijf, ouderlingen; Vermeulen, Van Eck, dijaconen

Den 15 dito dese vergadering door den gebede ingesegent hebbende is besloten

1. dat de bedeling van 'heeren heilig avondmaal niet op den 1ste maar op den 8 januari aanstaande soude gehouden worden
2. dat er geen huijsvisitatie na gewoonte soude gedaan worden den wintertijd
3. dat de dogter van vrouw De Vos, Anthonia genaemt, wat soude gegeven worden door den dijacon Vermeulen
4. dat Elsebeth Kloot niet kon gewijgert worden haar inschrijving, daar bedenking op gemaakt wierd door den schepen Vermeulen die dominus Taack gesproken had.

[209]

[in de marge] praesenten Taack; Van Barne, Knijf, ouderlingen; Vermeulen, Van Eck, dijaconen

Den 17 maart 1747 de vergadering door den gebede geopent hebbende, is censura morum gehouden en niets berispelijx verder ingekomen, dies sijn vorige resolutien in staat gebleven en tot de kerkervisitatie bij dominus Taack gestelt den ouderling Evert Knijf en na de classis volgens het oud gebruik de heer borgemeester Gerard Pauw als ouderling, gesubstitueert de heer Van Holst. Hier op is dese vergadering met danksegging tot God in vrede en liefde geschijden.

[in de marge] praesenten Taack; Van Barne, Knijf, ouderlingen; Vermeulen, Van Eck, dijaconen

Den 4 april dese vergadering in den gebede begonnen is geresolveert

1. dat de resolutien voor heen genomen insake juffrouw De Graaf blijft als vooren
2. den praedicant gelast na attest te vragen aan de heer De Bruijn die sonder attestatie gecommuniceert heeft, dat bij gelegentheijd sal geschieden
3. is eenparig gelijk in het voorige besloten bij haar edele agtbare handopening wegens de vacature door het afsterven van dominus Hubertus Gerardus Chasse, te gaan vragen, in welke commissie gestelt sijn geworden dominus Taack, den ouderling Van Barne en den dijacon Vermeulen. Dese commissie verigt en ten antwoord bekomen, dat de heeren het versogte in overweging souden nemen en daar na de kerkenraad (sonder dat de heeren hoefden te wagten) daarvan berigten.

[in de marge] praesenten als boven op den 7 april

Dese vergadering belegt over 't uijt doen van enig geld dat door den afgeganen dijacon Verhel is gegeven aan den tijdelijken dijacon Vermeulen te sien in het boek daar de dijaconie rekening in staat, en broeder Vermeulen gelast om dit uijt te doen mits de dijaconie securus te stellen bij het schrijven der obligatien tegen 3 en een half. NB volgens berigt op dese tijd niet uijt gedaan door Vermeulen.

[in de marge] praesenten Taack; Van Barne, Van Holst, Knijf, ouderlingen; Vermeulen, Van Eck, dijaconen

Den 11 meij na het aanroepen van 's heeren heilige naam is men getreden tot de verkiesing van nieuwe leden des kerkenraads, waarvoor dese vergadering belegt was en sijn de briefjes ter benoeming van boven genoemde opgeelijst en bevonden bij meerderheijd, in plaats van den afgaande heeren ouderlingen, de heeren borgemeester Bruins, Van Ommeren en Van Berne dat genoemd stonden tot ouderlingen de heer borgemeester A. van Senden, De Fouchier en Frans van Berne en in plaats van de eersame Hendrik Vermeulen tot dijacon de eersame Marinus van Leuwen, waarna dese heeren en broeder hunne aanstelling is bekent gemaakt en van alle aangenomen. Hier op is dese vergadering met danksegging in vrede en liefde geeijndigt.

[in de marge] praesenten Taack; Van Berne, Van Holst, Knijf, ouderlingen; Vermeulen, Van Eck, dijaconen

Den 21 dito vergadering gehouden en vast gestelt, dat de nieuw verkoren leden, boven genoemd, souden versogt worden morgen in de kerk te willen tegenwoordig sijn, als wanneer des voormiddags de bevestiging in dese kerkdienst na gewoonte moet geschieden en bij dese gelegentheijd den broederen voorgestelt en voorgelesen het berigt van haar edele agtbare boven op het versoek van den kerkenraad gedaan ter handopening tot het beroep van een ordinaris herder en leeraar in plaats van den overleden dominus Hubertus Gerardus Chasse, luidende als volgt: Extract, lunae den 15 meij 1747. Na overweging genomen sijnde het versoek van de gecommiteerden van den eerwaarde kerkenraad der gereformeerde gemeente deser stad op den 4de april deses jaars aan ons, ten eijnde handopening te mogen hebben, om te kunnen treden tot het beroepen van een bequaam herder en leeraar in des selvens gemijnte in plaats van den overleden dominus Gerardus Chasse, is eenparig goed gevonden het selven versoek te accorderen, mits geschiedende na kerkenordre en op de ordinaire wijze alhier gebruikelijk en dat bij provisie op een tractement van ses hondert guldens 'sjaars, sonder dat de magistraat verpligt sal sijn aan den beroepenen praedicant een vrije woning te besorgen nogte enige onkosten (so van losmaking als andersins op de beroeping lopende) te dragen sullende de selve ten laste blijven van den beroepene praedicant. Is verder goed gevonden een extract van dese resolutie aan de eerwaarden kerkenraad te doen toekomen, om sig daar na te kunnen gedragen, sullende deselve sonder resumptie uijtgegeven worden. Accordeert met voorzeide resolutie in kennis van mij, absente secretario G. Vermeulen.

Welk bovenstaande voor notificatie bij den kerkenraad aangenomen en gewent is, dat de beroeping had mogen geschieden als voren, sonder bij gevoegde limitatien.

[210]

[in de marge] praesenten dominus Taack; Van Senden, Pauw, Fouchier, Knijf, Van Berne, ouderlingen; Van Ek, dijacon

Den 28 maji 1747 dese vergadering belegt, na gedane versoeck en verkregen handopening van haar edele agtbare tot het beroep van een ordinaris herder en leeraar, bij elkander gekomen en met den gebede ingesegent sijnde is men getreden tot het formeren van een grote nominatie, waarvan het twaalfstal sal genoemt worden en in de volgende vergadering, die eerstkomende vrijdag staat gehouden te worden, geboekt en als dan uijt het twaalf tal tot een drie tal gebragt te werden, waarna dese vergadering met danksegging tot God in vrede en liefde is gescheijden.

[in de marge] praesenten Taack; Van Senden, Pauw, Fouchier, Van Holst, Knijf, Van Berne, ouderlingen; Van Eck, Van Leuwen, dijaconen

Den 2 junii dese vergadering tot het verminderen van het gros op twaalf en belegt door den gebede ingesegent sijnde heeft men benoemt de navolgende domini Johannes Gijsbertus Ripelius te Geldermalsen, N.N.¹¹ Ribbius te IJsendoorn, Wilhelmus Schonk¹² te Hedel, Cornelius Martinus Simons te Stolwijk, Johannes de Vrij te Vuurst of Vuursche, Johannes Halewijn te Bunschoten, N.N. Homme te Limmen, Diderik Colonius te Krimpen aan de Lecq, Adriaan de Ridder te Emmerik, Cornelius Verlaan te Houten, Johannes Daniel Bender te Nederlangbroek, N.N.¹³ Serurier te Amerongen. Waarna ter selver tijd volgens voorgaande resolutie dit drietal is gemaakt, te weten domini Cornelius Verlaan, Johannes de Vrij, Johannes Daniel Bender, en daarna besloten dit 3 tal aanstaande maandag die wesen sal den 5de [...?]¹⁴ haar edele agtbare ter approbatie te praesenteren. Daar toe gecommitteert sijn dominus Taack, Knijf, ouderling, Van Ek, dijacon. Hierbij nog vast gestelt na dat men approbatie der nominatie soude verkregen hebben, donderdag aanstaande te vergaderen die wesen sal den 8 junii, om als dan 's na de middags om 6 uur het beroep te doen.

Den 8 junii dese vergadering door den gebede tot God begonnen en verslag der keuring van de nominatie van drie door haar edele agtbare gedaan, is men getreden tot de verkiesing die met de meeste meerderhijd is uitgebragt op den eerwaarde Godsalige en veel geleerde heer Johannes de Vrij, waarvan de approbatie bij haar edele agtbare op maandag den 12de sal versogt worden en daar na den beroepene daarvan kennis gegeven worden, met bijvoeging van den conditiën hier voorheen gemelt en dat sijn eerwaarde dese beroeping in 's heeren vreesse gelieve aan te nemen en goed gevonden dit beroep kerkelijk bij de aanstaande classis ter approbatie voor te dragen.

¹¹ Dit is Hermannus Cornelius Ribbius.

¹² Hij is een paar maanden later, 3-9-1747, overleden.

¹³ Dit is Johannes Jacobus Serrurier.

¹⁴ Moet zijn 'junij'.

[211]

[in de marge] Praesenten Taack, Pauw, Fouchier, Van Eck

Den 18 dito. Op den 12 deses maands bij haar edele agtbare der magistraat van Wijk approbatie des beroepenen dominus De Vrij verkregen hebbende, is in dese vergadering de credentie ad classem getekent en sijn bij dit dominus Taack predikant en de weledele heer en meester Abraham van Senden, gesubstitueert de heer Fouchier, na de classis gecommiteert, te houden te Rhenen den 20sten en gelast de approbatie van het beroep ook classicaal te bevorderen. Nog goed gevonden vrouw Hageman te ondersteunen. De vrouw van Overdam twe hemden voor haar zoon te besorgen en Geurt in de hutte buijten de stad ook ijets te geven.

[in de marge] Praesenten Taack; Pauw, Van Holst, Fouchier, Van Bern, ouderlingen; Van Eck, Van Leeuwen, dijaconen

Den 25 dito vergadering gehouden en rapport gedaan dat door de classis dominus De Vrij sijne beroeping is geapprobeert, dat enige swarigheden leed om dat alle de beroep stukken niet bij de hand waren. Dog geaccordeert mits betaling van 24 gulden voor dese approbatie die dominus Taack verschoten heeft. Vervolgens is gelast de beroep stukken aan dominus De Vrij over te senden. die dat heeft aangenomen, als die alle hadde, verwagende nog de approbatie van de nominatie van 3en. Hierbij volgens voorgaande resolutie dominus Taack met sijn bij gevoegde heer ouderling Fouchier gelast aan de heer De Bruijn te vragen na sijn kerkelijke attestatie.

Het extract bekomen hebbende, daar in de approbatie van het drietal bij den kerkenraad gemaakt en haar edele agtbare der magistraat van Wijk bij monde en geschrifte voorgedragen luidt als volgt.

Extract uijt de resolutien van de edele agtbare heeren borgemeesteren en regeerders der stad Wijk bij Duurstede. Lunae den 5 junii 1747. De magistraat extraordinaris vergadert sijnde, sijn na versogte en vergonste audientie verschenen ter vergadering de heeren Frederik van Taack, Evert Knijf, ouderling, en Willem van Eck, dijacon, te samen gecommiteerdens van den eerwaarde kerkenraad der gereformeerde gemeente alhier en hebben na toewensching van des heeren zegen over haar edele agtbaren personen en regering bij monde en vervolgens bij geschrifte als bij het na beschrevene extract luidende als vervat staat, siet het geresolveerde den 2 junii. Waarop nadat gemelte gecommiteerdens vertrokken waren, gedelibereert sijnde, hebben die van de magistraat het voornoemde drietal eenparig geapprobeert, gelijk haar edele agtbaren het selve approberen bij desen, omme een bequaam persoon tot ordinaris herder en leeraar in dese gemeente daaruijt te eligeeren tot vervulling van de open gevallene plaats door het overlijden van dominus H.G. Chasse. Accordeert met de voorschreven resolutie in kennis van mij G. Vermeulen.

Hier volgt de approbatie van den beroepene.

Extract uijt de resolutien van de edele agtbare heeren borgemeesteren en regeerders der stad Wijk bij Duurstede. Lunae den 12 junii 1747. Is na versogte en

vergonste audientie ter vergadering verschenen dominus Frederik van Taack, gecommiteert van den eerwaarde kerkenraad der gereformeerde gemeente alhier, en heeft na toewensching van des heeren zegen over haar edele agtbare personen en regering bij monde voorgesteld, dat de eerwaarde kerkenraad uijt het 3tal hadden beroepen tot ordinaris herder en leeraar in dese gemeente den weleerwaarde Godsaligen en welgeleerde dominus Johannes de Vrij, predikant aan de Vuurst, met versoek dat dese beroepen predicant bij haar edele agtbare mogt worden geaprobeert. Waarop nadat gemelte gecommiteerde vertrokken was, gedelibereert sijnde, so hebben borgemeesteren en regeerders deser stad Wijk bij Duurstede eenparig geaprobeert, gelijk geaprobeert word bij desen, de beroeping op den weleerwaarde Godsaligen en welgeleerde dominus Johannes de Vrij, althans predicant aan de Vuurst, tot ordinaris herder en leeraar in desen gemeente gevallen. Accordeert met de voorschreven resolutien in kennis van mij G. Vermeulen.

[212]

[in de marge] Praesenten Taack; Fouchier, F. van Berne, ouderlingen; Van Eck, Vermeulen, diaconen

Den 3 julii 1747 na aanroeping van des heeren heiligen naam heeft men dese dag vergadert geweest op het aanschrijven van de heeren deputati classis en na de middelen tot redres tegen het pausdom gelesen sijnde, verschenen in dese vergadering domini Metz en Bender met toebede van alle heijl en alle debita forma gevonden hebbende, vertrokken den heeren broederen met vrindelijke zegenwens die door domino preside op gelijke wijze beantwoord wierden. Hierbij is in dese vergadering rapport gedaan van de huijsvisitatie en bekent gemaakt dat de heer De Bruijn in de Muntstraat geen attestatie had en hem gesegt in de huijsvisitatie dat vervolgens sonder kerkelijk getuijgschrift niet communicêren mogt. Is van dese vergadering goedgekeurt. Nog ingekomen een brief van schepen Vermeulen, die men agte te behoren tot de hoofalmoesener, sijnde een antwoord van Rotterdam op een missive door hem geschreven door gemelte schepen Vermeulen.

[in de marge] Praesenten Taack; Pauw, Van Senden, Fouchier, ouderlingen; Van Eck, Van Leuwen, diaconen

Den 8 augusti dese vergadering door den gebede ingesegent, is daarop besloten de losmaking van dominus Johannes de Vrij aanstaande maandag die wesen [sal] den 15 augusti te Vuurst en den volgende dag op de classis van Amersfoort te besorgen, waartoe gecommiteert sijn dominus Taack, Fouchier, ouderling Van Eck, diacon, en is beraamt van haar edele agtbaren de credentie daartoe te versoeken gelijk de selve van de kerkenraad is ondertekent door de heeren Van Senden en Pauw als ouderlingen. Het versoek aan haar edele agtbaren sal door dominus Taack geschieden en bij die gelegentheid voorgedragen worden de kosten ter approbatie van het beroep bij de classis gevallen, die door dominus Taack verschoten sijn.

[in de marge] Praesenten Taack; Fouchier, Van Barn, ouderlingen; Van Eck, Van Leuwen, diaconen

Den 20 dito vergadert en verslag van de commissie gedaan en bekendmaakt dat de losmaking was verrigt en van dominus De Vrij versogt aanstaande zondag eerst zijn eerste voorstelling te mogen hebben. Hierbij bekendgemaakt dat wel de credentie verkregen had bij haar edele agtbaren maar niet de bovengemelde 24 gulden, die nog betaalt moeten worden. De credentie na de classis getekent en daar in genoemd dominus Taack en de heer Fouchier ouderling de ingekomen attestatie van de heer Wtenweerde aangenomen, mits zijn edele te seggen bij gelegenhijd de selve niet weer so lang te bewaren totdat het te laat is.

[in de marge] Praesenten Taack, Fouchier, Van Eck; [later toegevoegd: dominus De Vrij 10 september bevestigt]

Den 12 september dese vergadering gehouden en dominus De Vrij die den 10 september bevestigt was, in dese vergadering verschenen en met toebede van 's heeren zegeningen begroet en censura morum gehouden en tot de huijsvisitatie bij dominus De Vrij de heer Fouchier als ouderling benoemt en gesubstitueert Van Barne, is dese vergadering geschijden. N.B. Het jongetje van Aletta het nodige gelast te geven en bevolen rapport te doen bij de hooftalmoesener.

[213]

[in de marge] Praesenten Taack, De Vrij; Fouchier, Van Holst, Knijf, Van Barn, ouderlingen; Van Eck, dijacon

Den 10 october 1747 kerkenraad gehouden en de vorige resolutien in staat gebleven. Over de 24 gulden verschot van dominus Taack ter approbatie van het beroep van dominus De Vrij in de classis betaalt, gesproken en in staat gehouden. Over de brief van mevrouw Valentijn gesproken en vernomen dat de acte van indemniteit aan haar edele door den heer secretaris van het geregt was toegesonden. Broeder Van Eck nogmaals versogt en gelast den afgegane dijacon Hendrik Vermeulen te seggen, dat hoe eer hoe beter rekening doen moest en dat de vergadering aangenaam wesen soude, dat hij versogt aanstaande zondag (na gewoonte) daar van bekendmaking van den predikstoel te laten doen om te verhoeden verdere aanspraak. Voorts gerapporteert, dat bij de huijsvisitatie niets was voorgevallen. Waarop dese vergadering is geschijden. Hierop heeft broeder Van Eck gerapporteert zijn boodschap verrigt te hebben.

[in de marge] Praesenten Taack, De Vrij; Van Senden, Knijf, Van Barne, ouderlingen; Van Eck, Van Leuwen, dijaconen

Den 30 dito kerkenraad gehouden tot het doen van rekening door den afgegane dijacon, die ses weken van zijn dienst had behoren te geschieden volgens resolutie. Heeft den voorgemelte Hendrik Vermeulen zijn rekening gedaan en getoont dat ontfangen hadde summa f 1173-0-12, uitgegeven f 969-9-8, dus meer ontfangen als uitgegeven summa f 203-11-4, welke summa van broeder Willem van Eck met de obligatien is ter hand gestelt en terwijl Hendrik Vermeulen de rekening van de kinderen van Weijburg nog niet in gereedhijd had, is hem gelast dit ook met den eersten te doen. Bij dese gelegenthijt is door dominus Taack ook bekendgemaakt dat op zijn versoek bij haar edele agtbare de magistraat van Wijk schepen Kloot gelast

was voorgemelde 24 gulden te betalen, het welk dan ook geschiet is, so dat sijn betaalt. Nog is den dijacon Van Eck gelast aan Cornelis van Maurik te geven 8 gulden ter betaling van sijn huijsuur en aan Gertruij Benier het nodige te besorgen en voor haar een beddeken te huren. Waarop dese vergadering in vrindelijkhijd is gescheijden.

[214]

[in de marge] Presenten Taak, De Vrij, Foutsier, Van Bern, Van Leeuwen

Den 30 of 31 december 1747. In deze vergadering is geresolveert

1. Dat er geen huijsbesoeking zal geschieden
 2. Dat Cornelis van Maurik zal wonen in 't huijsje van Martinus Lammore
 3. Dat de weduwe van Lodewijk Benier zal wonen bij Willem van der Kaaj
- Na censura morum is de vergadering in vriendschap gescheiden.

[in de marge] Presenten Taak, De Vrij, Foutsier, Van Leeuwen, Van Eck

Den 4 januari 1748 kerkenraad gehouden tot het doen van de rekening van Hendrik Vermeulen wegens de kinders van Cornelis Wijburg en is wel bevonden en de pampieren zulle in handen van den broeder Willem van Eck gegeven worden.

[in de marge] Praesenten Taack; Knijf, Van Bern, ouderlingen, Van Eck

Den 7 maart 1748 kerkenraad gehouden en gevraagd door dominus Taack of het versoek van W. van Eck konde toegestaan werden en is geresolveert van ja, omdat sulx meer gebruikelijk was geweest. Nog gevraagd of men ook na de dank, vast en bededag, die op woensdag inviel, des donderdags bede-stonde soude houden. Hierop de predicanten gelast sig daarover bij de magistraat te vervoegen om met een te vragen hoe vervolgens de bede stonde souden gehouden worden. Broeder Van Eck gelast vrouw Verbeek de behulpzame hand te bieden. N.B. Op bovengemelde versoek bij de magistraat door de predikanten gedaan ten antwoord gekregen geen bede-stonde daags na den biddag te houden en daarop den 18 dito een extract van de resolutie der magistraat aan dominus Taack ter hand gestelt van inhoud, dat alleen des donderdags 's avonds bede-stonde en geen preek soude gehouden worden.

[in de marge] Presenten Taak, De Vrij, Pauw, Van Senden, Foutsier, Van Barn, Van Eck, Van Leeuwen, Knijf

Den 24 maart 1748 de kerkenraad heeft de heer burgemeester Pauw als ouderling gecommitteert tot het aanstaande classis, 't welk den 26 deser staat gehouden te worden. De weledele heer Van Senden versogt een copie uijt 't boek wegens de huwelijksse voorstelling van W. van Eck, 't welk sijn edele is toegestaan.

[215]

Praesenten domini Taack, De Vrij; Pauw, Fouchier, ouderlingen; Van Eck, Van Leeuwen, dijaconen

Den 1 april 1748 na aanroeping van des heeren heiligen naam kerkenraad gehouden en tot de huifs-besoeking bij de predicanten gecommiteert de broederen Knijf en Van Barn, ouderlingen, de laatste bij dominus Taack, de eerste bij dominus De Vrij en dese in mandatis gegeven, die men NB schuldig mogte kennen aan dese of gene ergernis, [?] broederlijk te vermanen. Dominus Taack heeft de nieuwe dominus De Vrij de oude stad. Censura morum gehouden en niets ingebracht ten laste der tegenwoordige. Zijn de gecensureerden onder censurem gelaten en de vorige resolutien in staat gehouden. Bij dese gelegenthijt heeft broeder Van Eck ingebracht, dat is een weefgetouw etc. te verkopen was van Schouwenberg, dat hem is gelast te verrigten.

[in de marge] Praesenten domini Taack, De Vrij; Van Senden, Fouchier, Van Holst, Knijf, Van Barn, ouderlingen; Van Eck, diacon

Den 21 april heeft men kerkenraad gehouden over de klagte van de suster van Van Vulpen wegens een kind dat rooms opgevoed wierd en is geresolveert
- dat dominus De Vrij met de ouderling Van Bern de saak souden onderzoeken en daar van aan de kerkenraad rapport doen.
- bij dese gelegenthijt is ook verslag van de huifsvisitatie gedaan NB en dominus De Vrij heeft soveel hem doenlijk was verrigt, dat zijn eerwaarde gelast was en
- broeder Van Eck heeft berigt gegeven dat het weefgetouw etc. van Hendrik van Schouwenberg verkoft was voor 7 gulden.
Waar na dese vergadering is gescheijden.

[in de marge] Praesenten Taack; Pauw, Van Holst, Knijf, Van Senden, Fouchier, Van Bern, ouderlingen; Van Eck, Leuwen, diaconen

Den 16 mej na aanroeping van des heeren heiligen naam is in dese vergadering gebragt
1 dat Johanna Vise haar kerkelijke attestatie versogt, die enige tijd geleden van hier vertrokken was na Amsterdam, welk versook is toegestaan.
2 dat den ouderling Fouchier door den mede ouderling Van Holst
- lasterlijk in een publike plaats onder getuijgen was uijtgescholden voor een schelm en
- dat voornoemde Van Holst den 14 april deses bij dage heel dronken onder vuijlaartige vloeken sig bij de weg heeft laten vinden, na dat verschijden maal van dese en geene als ook voor het laatste avondmaal door dominus De Vrij en den ouderling Knijf van zijn ergerlijken wandel soveel mogelijk was afgemaant.
Dese beswaren door den broederen met ziels smerte in overweging genomen sijnde, heeft men met meerderhijt van stemmen besloten
1 drie heeren broederen te committêren t.w. de heeren Pauw, Van Senden en Van Bern om voorgemelten Van Holst over zijn schelden en lasteren als ook over zijn gedurige dronkenschap te onderhouden, tragtende hem tot erkentenis van zijn ergerlijken handel en verbetering te brengen en Fouchier voor een eerlijk man te erkennen onder bedrijsing met versekering. So weer aan dese of gene ergerlijke misdaat schuldig word gevonden dat na kerkenordre met meerder vigeur tegen hem sal geprocedeert worden.
2 dat hiervan bij de eersten gelegenthijd aan desen vergadering rapport sal gedaan worden.

[216]

Nog ingebracht

3 dat Caat de Ridder haar tweede onegt kind wel wilde gedoopt hebben en gevraagd hoe het daar mede te maken? En geantwoord, dat den predicant die het ten doop gepresenteert wierd voornoemde scherpelijk soude bestraffen na mate van de misdaad en ergernis die daardoor gegeven is geworden, voor de twedenmaal.

[in de marge] Praesenten De Vrij, Taack; Pauw, Knijf, Van Senden, Fouchier, Van Bern, ouderlingen; Van Eck, Van Leuwen, dijaconen

Den 20 meij 1748 dese vergadering belegt tot het rapport dat op den 16den deser besloten was bij de eersten gelegentheid te moeten geschieden over de saak tegen Van Holst, ouderling, is door de gecommiteerdens de heeren Pauw, Van Senden en F. van Bern, ouderlingen, gerapporteert

1 dat hij Van Holst namelijk den mede ouderling Fouchier voor een eerlijk man erkende en niet wist hem voor een schelm gescholden te hebben en

2 dat soveel mogelijk was, sig van dronken drinken soude minnageren en het goede soude zoeken te betragten

3 dat Fouchier hier van copie soude gegeven worden, die hierin soude genoeg nemen.

NB Het op de kant geschrevene pagina praecedens dat na kerkenordre met meerder vigeur tegen hem sal geprocedeert worden, is geschreven in dese vergadering ten bij zijn van alle praesenten op de rand genoemd waren.

Nota bene. De actens van de kerkenraad die hier volgen zijn gesuijvert en gerojeert volgens de verschillen daar in gemeld volgens de resolutie daartoe genomen den

[217]

[in de marge] Praesenten omnes

Handelingen van de kerkenraad van Wijk bij Duurstede van den 23 meij 1748. Dese vergadering tot de verandering van den kerkenraad belegt door den gebede geopent, is met merderhijde van stemmen verkoren tot ouderlingen W. du Bois, J. van Elst en W. Verhel, tot diacon H. Vermeulen. Waarop de vergadering met danksegging is geschijden.

[218] blanco

[219]

Handelingen van den kerkenraad van Wijk gehouden den 17 julij 1748

[in de marge] Presenten domini Taack, De Vrij; Knijf, Fouchier, Van Eck, Van Leeuwen

Handelingen van den kerkenraad van Wijk, gehouden den 17 julij 1748.
Nadat de vergadering door den gebede tot het doen van de kerkevisitatie geopent

was, sijn vervolgens binnen geleijdt de heeren gedeputeerdens van de classis van Rhenen en Wijk met naame Henricus van Wijk, predikant te Driebergen en Francois Willem van Oosterzee, predikant te Leersum.

Art. 1. Wanneer de gedeputeerdens na den staat dezer kerke hadde vernomen, soo hebben hunne eerwaarde met toebede van alle heijl van dese vergadering afscheidt genomen.

Art. 2. Na danksegging is de vergadering gescheiden.
quod testor Johannes de Vrij, scriba

[220] [blanco

[1 blanco. NB De later aangebrachte paginering met potlood begint opnieuw.]

[2] Handelingen van den kerkenraad van Wijk gehouden den 29 october 1748

[in de marge] Presenten dominus De Vrij, Dubois, Van Elst, Verhel, Van Leeuwen, Vermeulen

Na aanroeping van des heeren naam is kerkenraad gehouden.

Artikel 1. Dominus De Vrij rapporteerde dat hij met de heer Fouchier volgens geveve commissie van den 21 april geweest was aan het hujs van Arie van Vulpen, om te verneemen, of sij volgens het beswaar van de huijsvrouw van schepen Van Vulpen en de vrouw van Pieter Vens haar kinders in de paapsche kerk bragten en daar in wilde opvoeden en dat dominus De Vrij haar lieden daar van had zoeken af te trekken door hen onder andere redenen voor te stellen, dat sij volgens de Placaaten van den Lande verpligt waeren haare kinders in de gereformeerde kerk te moeten opvoeden, dewijl de man tot de gereformeerde kerk behoorden, dog de vrouw bleef bij haar voornemen en seide dat sij met haar man besloten had, dat de dogters met haar in de paapsche kerk en de de zoons met hem in de gereformeerde kerk soude gaan en dat sij sulks soude doen en een ijder laten aansien, want dat niemand iets over haar kinders te seggen had. Dominus De Vrij, de swarigheden die hen daar over soude kunne overkomen hebbende voorgesteld, gaf hen met goedkeuring van de heer Fouchier eenige weeken, om sig over die saak te beraden en eenige weeken daar na met de heer Fouchier wederkomende, soo vernam men met leetweesen, dat sij bij haar voorneemen hartnekkig bleven, om die kinders in de paapsche kerk op te voeden en af te wagten alles wat er van quam.

[3]

Hier op is met eenparigheid van stemmen geresolveert, om dese saak in handen van het gerecht te geven met vrindelijk versoek van ider en hier toe is gecommiteert dominus De Vrij en W. du Bois.

Artikel 2. Monsieur W. du Bois las een geschrift van dominus Van Taack op de tafel aangaande het rapport van de laatste huijsvisitatie en luidende als volgt:

Dominus van Taack en broeder Du Bois rapporteren wegens de huijsvisitatie den 1^{en} en 2^{en} october 1748 gedaan.

1) dat hen berigt is door Magtelt van den Heijligenberg de roepende zonde van Keesje komt te kermis met sijn behuwde dogter die in die misdaad gesien is van Magtelt van den Heijligenberg en Joanna van Rhijn welke laatste dat ook aan dominus Taack en Du Bois erkent heeft.

2) dat gesien hebben Aaltje Kloot ten huijse van haar ouders

3) dat juffrouw Van Holst alleen ontmoet en daar bij haar commissie bekleed hebbende ten antwoord hebben gekregen, dat niet en wist quaad gedaan te hebben, dat andre wel anders souden doen so sij in haar omstandigheden waren

Na gedane resumtie is dese vergadering met danksegging geschijden en was getekent , quod testor J. de Vrij

[4] [blanco]

[5] Handelingen van de kerkenraad van Wijk bij Duurstede gehouden den 24 november 1748

[in de marge] Presenten dominus De Vrij. Dubois, Van Elst, Verhel, Van Leeuwen, Vermeulen

Artikel 1. De broeders Van Leeuwen en Vermeulen rapporteerden, dat sij bij de vergadering van de Hooft-Almoeseniens haar commissie, gegeven den 29 october artikel 8 verrigt hadde, maar dat de Hooft-Almoeseniens wegens de menigvuldige armen de zeel onmogelijk minder konde maken als deze van 24-17-, welke zeel de praeses aan de vergadering voorlas. Deze geleesen en in omvraag gebragt sijnde, soo is geresolveert om wegens de menigvuldige armen die zeel goedt te keuren en in 't vervolg ontrent het maken van de zeel evenwel een wakent oog te houden, vermits de inkomste van de diaconij verminderen.

Artikel 2. Broeder van Leeuwen versogt, dat de praeses in omvraag geliefde te brengen, dat hem bij het doen van sijn rekening het gelt, dat hij bij 't slot van sijn rekening mog te kort komen, dan ook door de kerkenraad weder mag ter handt gestelt en wedergegeven worden. Dit in omvraag gebragt sijnde is sulks met eenparigheid van stemme geresolveert.

Artikel 3. De kerkenraad heeft bij dese gelegentheid met eenparigheid van stemmen geresolveert om de resolutie, die voor dese mog genoomen sijn, waardoor de diacons soude verpligt weesen om het geen sijn meerder hadden uijtgedeeft als sijn ontfangen hadde uijt haar eijgen sak te moeten betalen, te niet te doen en van geen waarde meer te houden.

Artikel 4. Dus is de vergadering na de resumtie in vrede en liefde gescheiden.

Quod testor dominus De Vrij, praeses et abactis, collegii scriba

[6] [blanco]

[7]

[in de marge] praesenten De Vrij, Fouchier, Du Bois, Van Elst, Van Eck, Vermeulen

Den 31 maart 1749 de kerkenraad met aanroeping van Gods naam gehouden. De secretaris Toelaer binnen gekomen sijnde gaf sijn commissie als commissaris politicq over, luidende als volgt. Extract uijt de magistraats resolutien der stad Wijk bij Duursteden. Vrijdag den 4 april 1749. Vermits den heer president borgermeester Bruijn wegens sijne menigvuldige affaires niet gedurig als commissaris politicq in den kerkenraad kan ageren, soo is goedgevonden in des zelfs plaats te committeren, gelijk bij desen gecommitteert word, den secretaris meester Francois Cornelis

Toelaer, om als commissaris politicq te ageren. Accordeert met de voorschreve resolutien ter ordonnantie van de selve Abraham van Velpen, loko sickere tario Dit gelesen sijnde so is door dominus De Vrij als praeses de ordinaire sitplaats van de commissaris politicq aangewesen.

Artikel 3. Broeder Vermeulen gaf een geschrift over 't welk hem gisteren den 3 april geinsinueert was luidende als volgt. Copia. Aan den edele achtbare gerechte der stad Wijk bij Duurstede. Geven seer ootmoedelijk te kennen Pieter van Ochten, Matthijs Westhoven in huwelijk

[8]

hebbende Ariaantje van Ochten en Piternel Uijterwaal, weduwe van Gerrit van Ochten als moeder over haar onmondige kinderen Dirk, Lijsbet en Jannigje van Ochten, dat binnen dese stad op den 20 januarij laastleden overleden is Willem van Ochten, broeder van eerste supplianten en oom van de voornoemde pupillen, nalatende tot zijn weduwe en boedelharster Marrigje van den Bergh en tot zijn erfgenamen ab intestato de supplianten, alsoo hij geen kinderen, nogte ouders heeft agtergelaten, en over zijn goederen niet heeft getesteert, dat het seeker was, dat niemand die weduwe in haar regt van boedelharderije mogte ontrusten ofte eenig empeschement en beletsel aandoen, veel min in die boedel vallen en sig daar van meester maken nademaal de selve weduwe alleen geregtigt was deselven boedel van haar en haar man te dirigerren en tot liquiditijt te brengen, omme den selven na behoorlijken staat en inventaris daar van aan de supplianten geleverd te hebben, met de supplianten te schiften, scheijden en deelen na regtsbehoren. Dog dat de supplianten met de uijterste bevreemdinge zijn ontwaar geworden, dat Hendrik Vermeulen, wonende alhier, even na het overlijden van gemelde Willem van Ochten, en dus ten tijde dat des selfs lichaam boven aarde stonde, eigener auctoriteijt heeft konnen gelusten in dat sterfhuijs te vallen en sig van dien boedel volkomen meester te maken, kisten en kasten te openen, het contant geld na sig te nemen en van daar na zijn huijs te vervoeren, sonder daar van alvorens eenige inventaris te maken en sonder het selve geld, dat buijten alle verwagtinge aldaar gevonden is, in 't sterfhuijs te tellen, ja wat meerder is, dat hij met assistentie van den heer Maximiliaan

[9]

van Leeuwen den boedel heeft doorsnuffelt en een sluijdmant vol goederen en gelden, die de selve weduwe tot securiteijt had ter bewaringe gebragt bij haar swager Matthijs Westhoven, van daar heeft doen halen en al meede na zijn huijs sleepen, voorts de selve te openen en 't geen daar in was onder sig te slaan en nadat alles was gepleegt en eenige dagen waren verlopen, als doen weder, dog met een notaris geadsisteert, in dat sterfhuijs is gekomen, om quasi het een ende het ander te inventariseren, alles op praetext (soo de supplianten geïnformeert zijn) dat hij Vermeulen was diacon in der tijd van de gereformeerde armen alhier, dat de overledene Willem van Ochten en zijn weduwe sedert eenige tijd van gemelte diaconie onderhoud hadden genoten en oversulks hunnen boedel als nu aan de selve diaconie vervallen was. Daar nogtans het selve voorwentsel gansch tegens de waarheid aanloopt, nademaal het kennelijk en seeker was, conform de ordonnantie van dese stad in dato den 20 september 1622 dat de diaconie op de nalatenschap

van den voornoemde Willem van Ochten geene verdere pretentie heeft als om te begeeren restitutie van die penningen de welke sij in der daad aan den selven Van Ochten tot zijn onderhoud heeft verstrekt en tot bekominge van 't welke de diaconie geen andere recht hadde als om 't selve van de voornoemde weduwe als boedelharster te pretenderen sonder sig meester van dien boedel te mogen maken, kisten en kasten te openen, de goederen en gelden ongetelt en ongeinventariseert uijt het sterfhuys te verslepen, alles in praejudicie van het regt van boedelharderije en irreparabele schade van de supplianten, behalven dat het

[10]

nemen in versekeringe van dien boedel eerst eenigen schijn van billijkheid soude hebben gehad, ingevalle gemelte Van Ochten was geweest den langs levende, ende dus sonder weduwe en boedelharster was komen te overlijden, in welk kas de voornoemde Vermeulen sigh van dat middel eijgener autoriteit als nog niet mogt hebben bedient. Dan moest hij over dat sterfval en sijn intentie het collegie der armbesorgers hebben geconvoceert, immers ende ten minsten daar inne hebben gekent de heeren superintendenten ofte hooftaalmoeseniers (gelijk hij nogtans al mede niet heeft gedaan, soo de supplianten onderrigt sijn) en dan hadde hij alvorens ietwes uijt dat sterfhuys te vervoeren door een legaal notaris alles behoorlijk moeten laten inventariseren, omme aan de naaste bloedvrienden ten allen tijden te kunnen vertonen den opregten staat van dien boedel en nalatenschap, mitsgaders dat hij sijn beurs daar mede niet verrijkt hadde, sulx dat de weergalose en nooit meergehoorde handelwijse door gemelte Hendrik Vermeulen in desen gehouden niet anders was als een violente spolie en notoire turbel, mitsgaders een openbare infractie van het regt van boedelharderije en eene ongepermitteerde plundering van dien boedel en nalatenschap, sodanig, dat de heer hoofd-officier deser door u edele achtbare behoorde te worden gelast wegens dat exces het regt van den lande tegens den selven Vermeulen te bewaaren, dat meergemelte Vermeulen om die sijne ongeoorloofde handel te pallieren met behulp van anderen na dato de voornoemde weduwe soo verre heeft weeten te seducereren en overtehalen

[11]

dat sij den gehelen boedel aan de diaconie bij notariële acte heeft overgegeven op praetext, dat sij eenige jaren herwaarts met en benevens haar overledene man was ondersteunt geworden door de selve diaconie. Daar nogtans sijlieden in 't geheel maar tien gulden seventien stuivers, behalven eenige geringe kleedij van de diaconie hebben genoten, dog van den potmeester in der tijd in diverse rijzen een hondert drie en twintigh gulden en elf stuivers, dan waaren alle de selve handelingen ten eenemaal absoluut onwettig, nul en van geender waarde, nademaal die weduwe tot soodanige overgifte geensints bevoegt nogte geregtigt was, voor dat sij met de supplianten den selven gemeenen boedel geschift, geschijden en gedeelt heeft, behalven dat de supplianten hebben verstaan, dat die weduwe over de verleijdinge en bedriegelijke handel van den selven Vermeulen haar seer beklaagt en poeniteert en dewijle alle 't gunt voorschreven volslagen was strekkende tot onherstelbare schaden van de supplianten ingevallen door u edele achtbare daar inne niet spoedig en kragdadig word voorsien, soo waren de supplianten haar bij desen adresserende aan u edele achtbare seer ootmoedelijk versoekende u edele achtbare

appointement waarbij den meergenoemde Hendrik Vermeulen werde geordonneert, omme binnen den tijd van 24 uren alle de gelden, goederen en effecten, die hij uijt den boedel van Willen van Ochten en sijne huijsvrouw onder hem geslagen, verbragt of verborgen heeft, weder in 't sterfhuijs te brengen en het selve te herstellen in dien staat, als het op dato van sijn inval en besitneminge geweest is, kosten schadeloos cum expensis met expurgatie van eede, dat hij daar van niets ter wereld direct nog indirect ter goeder nogte ter quader trouw verswijgt,

[12]

verduijstert of agterhoud, dan soo u edele achtbare de selve penningen en effecten in dat sterfhuijs niet te veilig agten, dat hij Vermeulen als dan mag werden geordonneert, alle het selve onder den heer secretaris deser stad te consigneren en ter bewaringe te brengen binnen den tijd van 24 uren met expurgatie van eede als vooren, alles onvermindert de actie van den heer hoofd-officier dit doende etc. En was getekent Pieter van Ochten, dit merk is Ψ gestelt bij Matthijs Westhoven, dit merk is X gestelt bij Pieternel Uijterwaal, weduwe Gerrit van Ochten. Boven stont Geappointeert. 'T geregt alvorens te disponeren committeert de heeren Barthram W. de Fouchier, Nicolaas van Bearne en Abraham van Velpen, om de weduwe van Willem van Ochten, Hendrik Vermeulen en Maximiliaan van Leeuwen, diaconen, op den inhoud deser te horen, daar van te rapporteren en als dan te disponeeren na behoren. Actum den 11 maart 1749. Onderstont in kennisse van mij en was getekent F.C.Toelaer. Lagerstont geappointeert. 'T geregt secretaris gehoort het rapport van de heeren gecomiteerdens, die de weduwe van Willem van Ochten op den inhoud deser requeste ampel hadden ondervraagt en aan wien de selve weduwe had betuijgt, dat het contene van dien conform de waarheijd was, dat de selve Vermeulen sulx selfs met bedreiging had gedaan, dat indien hij haar doen geen regt gedaan had, hij haar nu soude regt doen, al soude hij haar ruineren, dat sij in het doen van de overgifte seer was misleijd en bedrogen en het haar seer beswaarde, dat sij die acte gepasseert had, dat sij de goederen en het gelt van

[13]

den boedel niet veijlig in haar huijs agtede en daarom liefst hadde, dat het een en het ander onder den secretaris deser stad gebragt wierd, omme het selve met haar mans vrienden en erfgenamen na behooren verdeelt te worden na afbetalinge van de pretensie van de diaconie en verdere schulden die er sijn mogten. Dat haar edelen ook gehoort hadden den diacon Hendrik Vermeulen, dog dat die sig nergens op had uijtgelaten en den diacon Maximiliaan van Leeuwen die te kennen gaf, dat gemelte Vermeulen eenig versegeld geld, circa 500 gulden, onder hem verschagt had, ordonneert den selven Hendrik Vermeulen bij provisie, omme binnen den tijd van twemaal vierentwintig uren alle de gelden, goederen en effecten, die hij uijt den boedel van Willem van Ochten en sijn huijsvrouw onder hem geslagen, verbragt of verborgen heeft, ter bewaringe te brengen onder den secretaris deser stad met expurgatie van eede, dat hij daar van niets ter wereld, direct nog indirect, ter goeder nogte ter quader trouw verswijgt, verduijstert of agterhoud ende sulx in cas van onwilligheijd en tergiversatie, kosten schadeloos, cum expensis, alles onvermindert sijn regt en actie ten principaal, mitsgaders ongeprejucideert, de actie van den heer hoofd-officier en de actie die de diaconie tegens de selve weduwe en de supplianten

mogten willen sustineren te hebben. Actum Wijk den 1 april 1749 in kennisse van mij en was getekent F.C. Toelaer.

De broeders zijn eenparig van oordeel, om dese saak en verder al het geen ontrent den boedel van wijlen Willem

[14]

van Ochten en des selfs hujsvrouw te verrigten is of zal zijn, in handen van gecommiteerdens te stellen, om daar en zoo het behoort te handelen, zoo als sij sullen goedvinden te beheren, 't welk alles van die kragt en waarde zal gehouden worden als of den kerkenraad het selve gedaan hadde. Hier toe zijn gecommiteert bij de diaconen M. van Leeuwen en H. Vermeulen, dominus De Vrij en den ouderling Johannis van Elst. De heer secretaris Toelaer versogt als commissaris politicq copij van de bovenstaande resolutie en schoon sijn edele daar toe geen speciale commissie had, is sulks nogtans toegestaan.

Artikel 4. Broeder Vermeulen vroeg wat hij soude antwoorden op dese insinuatie, soo is eenparig geresolveert, dat hij soude antwoorden, dat hij de saak aan den kerkenraad had voorgedragen en dat die de saak in handen van gecommiteerdens gestelt heeft om daar en soo het behoort te handelen.

Artikel 5. Na gedane resumptie is de vergadering met danksegging gescheiden.

Quod testor J. de Vrij, hoc tempore scriba, abactis collegii praeses

[15]

[in de marge] praesenten De Vrij, Du Bois, Verhel, Knijf, Van Eck, M van Leuwen, Vermeulen, H. van Leuwen

Den 22 juni 1749 is ter vergadering voorgebragt, dat schepen Theodorus van Ommeren de twe hondert gulden die hij van de diaconie op interest heeft is opgesegt, waarop diaconen gelast sijn geworden het selve geld te ontfangen en te sien om het selve hoe eer hoe liever secuur uijt te setten. Na de classis sijn bij het tekenen der credentie gecommiteert de praedicanten en den ouderling E. Knijf, gesubstitueert Van Eck. Bij het rapport het welk de gecommiteerdens van de kerkenraad wegens hare commissie gegeven den 4 april 1749 art. 3 gedaan hebben, is de vergadering gebleken, dat na aftrek van alle schulden en hetgeen de erfgenamen van den overledenen Willem van Ochten was competerende door de gecommiteerdens van den kerkenraad was bevonden, dat het overschot van de gereede gelde het welk in de boedel van den voornoemde Van Ochten was bevonden de somma van hondert agt en veertig guldens en vijf stuivers is, het welk onder broeder Maximiliaan van Leeuwen is berustende. De vergadering betuijgt eenparig haar genoegen over het uijtvoeren van dese saak en bedanken de gecommiteerdens voor de genomen moeite en trouwhertige waaksaamhijd die hun eerweerden tot welsijn van de diaconie in desen hebben aangewend en aangaande de meubilere goederen worden de gecommiteerdens verder aanbevolen om daar in te handelen so als sij sullen menen te behoren, 't welk allen van die kragt en waarde

sal gehouden worden als of den kerkenraad het selve gedaan hadde. En was getekent, quod testor, Johannis de Vrij.

[16] [blanco]

[17]

[in de marge] praesenten De Vrij, Du Bois, Van Elst, Verhel, Van Leuwen, Vermeulen

Den 15 meij 1749 na aanroeping van des heeren naam is men getreden tot het verkiesen van een nieuwe kerkenraad volgens gewoonte en de briefjes opgelesen zijnde is bevonden dat in plaats van de afgaande ouderlingen de heer Abraham van Senden, B.W. de Fouchier en Frans van Berne met eenparighijdt van stemmen tot ouderlingen verkoren zijn Evert Knijf, Willem van Eck en Maximiliaan van Leeuwen en in plaats van de afgaande diacon Maximiliaan van Leuwen is ook met eenparighijdt van stemmen tot diacon verkoren Albertus van Leuwen, welke verkiesing de broederen aangenomen hebben. Hierop is dese vergadering met danksegging geschijden.

[18]

Handelingen van den kerkenraad van Wijk bij Duursteden gehouden de 7 julij 1749

[in de marge] Presenten dominus De Vrij, Du Bois, Van Elst, Knijf, Van Eck, Van Leeuwen, Vermeulen, Van Leeuwen

Na aanroeping van des heeren naam gaf dominus De Vrij te kennen dat sijn eerweerde, vermits dominus Van Taak uijt de stad was, de kerkenraad had late beleggen tot de kerkevisitatie.

Artikel 1. Op het versoek van broeder Van Eck is eenparig geresolveert, om bij deze gelegentheid rekening te doen wegens de kinders van Cornelis Wijburg en dese geschiedt sijnde, is alles wel bevonden en de pampieren sullen in handen van den broeder Maximiliaan van Leeuwen gegeven worden, als ook de twaalf guldens 5 stuivers en agt penningen, die er overgeschoten sijn en broeder Van Eck is voor sijne genomene moe[i]jte hartelijk bedankt.

Artikel 2. De heeren gecommiteerdens Petrus Georgius van Poolsum, predikant te Doorn en Samuel Barovius, predikant te Veenendaal binnen geleidt sijnde, hebben na de toestand deser kerke vernomen en zulks verrigt hebbende zijn na gedane zegenwensch weder uijtgeleidt.

Artikel 3. Na gedane resumptie is de vergadering met danksegging in vrede en liefde gescheiden.

Quod testor, J. de Vrij, hoc tempore scriba et abactis collegii praeses

[19]

Handelingen des kerkenraads van Wijk bij Duursteden gehouden den 7 meij 1750

[in de marge] Presenten dominus De Vrij, Du Bois, Van Elst, Verhel, Van Leeuwen, Vermeulen, Van Leeuwen, diacon

Artikel 1. Na aanroeping van des heeren naam is men volgens gewoonte getreden tot de verandering des kerkenraads en de briefjes opgelesen sijnde is bevonden, dat in plaats van de afgaande ouderlingen Wijnand Du Bois, Johannis van Elst en Willem Verhel eenparig verkoren sijn tot ouderlingen de heeren Abraham van Senden, Dirk Bruijn en Arend Uijenweerd en dat in plaats van de afgaande diacon Hendrik Vermeulen met eenparigheid van stemmen verkoren is tot diacon Paulus van Heijnsbergen. Johanna van der Lid, daar op binnen geroepen sijnde, is haar een briefje gegeven, waar op de namen der verkorene leden stondt, met bevel om het selve aan die broeders bekend te maken en, weder binnen komende, bragt tot antwoord, dat de leden het in de vrese des heeren aannamen, behalven van de heer Van Senden die niet thuijs was, dog de meijd soude sulks aan sijn wel edele bekend maken.

Artikel 2. In plaats van de overledene ouderlingen Evert Knijf en Willem van Eck sijn voor een jaar gecontinueert Wijnand Du Bois en Johannis van Elst.

Artikel 3. Eenparig geresolveert om aanstaande week kerkenraad te houden om te resolveeren, wat men op de aanstaande classis zal

[20]

antwoorden om aan het versoek van de selve te voldoen.

Artikel 4. Na gedane resumptie is de vergadering met danksegging in vrede en liefde gescheiden.

Quod testor, J. de Vrij, preeses et abactis, collegii scriba

[in de marge] praesenten De Vrij; Du Bois, Van Leuwen, Bruijn, Uttenweerde, ouderlingen; Van Leuwen, diacon

Den 8 juni 1750. Vermits in een voorgaande vergadering op het versoek van broeder Maximiliaan van Leuwen geresolveert is, dat hij bij het doen van sijn rekening, hetgeen sijn eerweerde te kort quam, soude voldaan worden en nadien bij het overgeven van sijn ballans blijkt, dat hij ontrent 350 gulden sal te kort komen, so is met eenparigheid van stemmen geresolveert, om broeder Du Bois en Maximiliaan van Leuwen te committêren, om te Utrecht of elders te sien, om 300 gulden te negotiêren voor de diaconie tegen een behoorlijke interest, waarvoor twe obligatien bedragende te samen 550 gulden die de diaconie toekomen, sullen verpand worden, van welke resolutie aan de gecommiteerdens copij sal gegeven worden sonder resumptie. Quod testor en was getekent J. de Vrij, praeses et abactis collegii scriba.

[21]

[in de marge] 15 juni 1750, De Vrij; Van Elst, Bruijn, Uttenweerde, ouderlingen; Heijnsbergen, diacon

Artikel 2. Met de predikanten zal na 't classis van Rhenen en Wijk gaan de heer Van Senden, gesubstitueert de heer Bruijn.

Artikel 3. Na gedane resumptie is de vergadering met danksegging gescheiden.

Quod testor, J de Vrij, praeses et abactis, collegii scriba

[22]

Handelingen des kerkenraads van Wijk bij Duursteden, gehouden den 21 junij 1750.

[in de marge] Presenten dominus De Vrij, de heer Bruijn, Van Leeuwen, diacon, Heijnsbergen

Na aanroeping van des heeren naam is men getreden tot de resumptie van de voorgaande acte van den 15 junij 1750, welke is goedgekeurt. Artikel 1. Omtrent de gesuspendeerden en gecensureerden is alles in staat gelaten. Artikel 2. In 't omgaan zal dominus Taak hebben de oude stad en dominus De Vrij de nieuwe stad. Met dominus Taak zal omgaan Uijtenweert gesubstitueert De Bois, met dominus De Vrij zal omgaan Bruijn gesubstitueert Van Elst. Artikel 3. Na gedane resumptie is de vergadering met danksegging gescheiden. Quod testor Johannes de Vrij praeses et abactis collegii scriba.

[23]

[in de marge] Praesenten Taak; Du Bois, Van Elst, Wttenweerde, ouderlingen; Van Leuwen, Hensbergen, diaconen

1750 den 16 julii de kerkenraad ter kerkvisitatie geladen en met den gebede ingesegent, sijn daar verschenen domini Ojers, Zaunslifer en Van Meeteren als gedeputeerden van de classis en daar op de kerkvisitatie geschied en besloten, dat bij de naaste vergadering de middelen tegen het pausdom souden worden voorgelesen, omdat het boek daar de selve instonden, niet bij de hand was. En is dese vergadering met danksegging geschijden.

[in de marge] Praesenten ouderling Du Bois, Dirk Bruijn, ouderling, Elst, ouderling, Bertus van Leuwen, diacon, Poulus Hensbergen, diacon

1750 den 27 julii de kerkenraad geladen op den 27 julii op het versoek van schepen Van Leuwen in qualiteijt als diacon om sijn afrekening te doen.

Den ouderling Du Bois genoodsaakt om de praeses plaats te bedienen, om dat sijn edele de oudste was brengt in omvraag of het niet nodig was een scriba te verkiesen, terwijl sijn edele van oordeel was, dat de saak in ordre moest verrigt worden en de preedekanten voor de twedemaal bij het doen van rekening

mankeerden. Is den ouderling Van Elst met eenparigheid voor die vergadering verkoren tot scriba. Meester Van Leuwen zijn rekening gedaan en is gebleeken, dat zijn edele ontfangen heeft een summa van 1197-17-12 en daar tegen uijtgegeven 1204-14 en dus blijkt dat meer is uijtgegeven als ontfangen de summa van 6 gulden en 16 stuivers, welke penningen betaalt zijn uijt de bus van de middelen door den tegenwoordigen diacon Alebertus van Leuwen. Als mede overgegeven een doos met vier obligatie en een rest??us van twe obligatie op welke de heer Verborg drie hondert gulden opgeschoten heeft. En word den diacon meester Van Leuwen voor zijn sorgvuldig waarnemen en zijn getrouwen dienst seer hertelijk bedankt.

[24] blanco

[25]

Handelingen des kerkenraads van Wijk bij Duursteden, gehouden den 22 augusti 1750

[in de marge] Presenten domini Taak, De Vrij, Uijtenweerd, Heijnsbergen

Na aanroeping van des heren naam gaf dominus Van Taak te kennen, dat zijn eerwaarde op het versoek van 't gereg de kerkenraad had laten beleggen. Artikel 1. De heer schepen Verhel binnenstandt versogt hebbende, toonde, nadat zijn weledele des heeren zeegen over dese vergadering hadde toegewenscht, zijn commissie als commissaris politicq fiat insertio.

Extract uijt de magistraats resolutien der stad Wijk bij Duursteden, dinsdag den 18 augustii 1750. Op de propositie van den heer borgemeester Bruijn, dat 't nodig was twee commissarissen politicq aan te stellen, zijn daar toe door haar edele agtbare aangestelt den heer en meester J.J. Hooft en den heer Willem Verhel, gelijk de selve aangestelt worden bij desen voor den tijdt van een jaar. Accordeert met de voorschreven resolutien ter ordinaris van de selve (was getekent) Jan van Wieringhen, absente secretaris.

Artikel 2. De heer commissaris politicq versogt uijt naam van 't gereg dat het kind in onegt geteelt bij Berendina van den Ham, welke tegenwoordig onder het stadhuijs gevangen sit, morgen middag mogte gedoopt worden, en seide dat de huijsvrouw van David van Rhenen, geregtsdienaar deser stad het

[26]

kind ten doop zal presenteren, en op de vraagstukken van 't formulier in naam van 't gereg zal antwoorden. Welk versoek eenparig is toegestaan. Hier op versogt dominus Taak te weeten wat daar ontrent te seggen. De broeders zijn van gedagten sulks aan zijn eerwaardes belijdt en voorsigtigheid over te laten en daar in genoegten te sullen neemen.

Artikel 3. Jan Heij binnen versogt sijnde, is hem om reden als boven toegestaan om zijn kind morgen vroeg te laten doopen.

Artikel 4. Met de predikanten is op de aanstaande classis, die te Rhenen staat gehouden te worden, gecommiteert de heer borgemeester Dirk Bruijn, gesubstitueert de heer Arend Uijtenweerd, en is de credentie getekent.

Artikel 5. De acte van dominus De Vrij van den 21 junii en die van dominus Van Taak

van den 16 julij 1750 zijn geresumeert.

Artikel 6. Na gedane resumtie is de vergadering met danksegging gescheiden. Quod testor Johannes de Vrij, hoc tempore scriba.

[27]

Handelingen des kerkenraads van Wijk bij Duursteden, den 20 januari 1751

[in de marge] Presenten dominus De Vrij, Du Bois, Van Elst, Van Leeuwen, Bruijn, Uijtenweerd, Van Leeuwen, Heijnsbergen

Dominus De Vrij gaf de vergadering te kennen, dat hij de kerkenraad had laten beleggen op versoek van de afgegane diacon Vermeulen.

Artikel 1. De resumtie van de voorgaande acte van den 21 december 1750 is geschiedt en goedgekeurt, en het aangetekende van den 19 januari 1751 door den heer Bruijn, is geresumeert en goedgekeurt.

Artikel 2. In omvraag gebracht of men het versoek van den chirurgijn Bonnekoos om hem twintig guldens te betalen, zal toestaan. Zo is met meerderheid van stemmen geresolveert om het voor ditmaal bij provisie toe te staan, en dus in 't vervolg te sien of het de beurs van de diaconij kan toelaten om in plaats van thien guldens twintig guldens aan een chirurgijn te geven.

Artikel 3. Vermeulen binnen geroepen zijnde, heeft versogt te mogen weeten of er gisteren eenige propositien aangaande het doen van sijn rekening gedaan is, en indien sulks geschiedt is, door wien het is gedaan. Deze propositie wierd door den praeses in omvraag gebracht, nadat Vermeulen door den praeses versogt was buijten te staan, maar dit versoek wierd door de meerderheid van stemmen geweigert, dog tegen dese weigering wierd geprotesteert en gedoleert door dominus De Vrij en de heer Du Bois.

[28]

Waarop Vermeulen weder binnen geroepen wierd, en wierd door den praeses gesegd dat hij sijn versoek om te mogen weeten of er eenige propositien gisteren aangaande het doen van sijn rekening gedaan was, en indien sulks was geschiedt, door wien het gedaan was, had voorgesteld, maar dat de meerderheid van stemmen sulks weigerden, tegen welke weijgering dominus De Vrij en de heer Du Bois hadde geprotesteert en en gedoleert. Tegen dese communicatie protesteerden de heeren Van Elst, Bruijn, Uijtenweerd en Van Leeuwen ouderling, en versogt copij van dese communicatie. Hier op vroeg Van Elst of er niemand meer protesteerde, waar op de diacon Van Leeuwen seide dat hij ook protesteerde, 't welk dominus De Vrij aantekende, maar tegen dese aantekening wierd door Van Elst geprotesteert. Waar op Vermeulen aan de vergadering over gaf een sommiere staat van ontfangst en uijtgaaf en eenige rekeninge, die nog te betalen sijn, waar uijt bleek dat hij als diacon meer moest uijtgeven als hij ontfangen had, waar op geresolveert is, op dat Vermeulen in staat mag zijn sijn rekening te kunnen doen, om aan den heer Bruijn ter versoecken om te sien of sijn weledele op de verpande obligatien nog drie hondert

[29]

guldens kan negotieeren of anders te verkopen, van welke resolutie zijn wedele copij of extract sal gegeven worden sonder nadere resumptie.

Artikel 4. Dominus De Vrij vraagt aan de broeders of sij niet gehoord hebben, dat Van Elst ge gevraagd heeft of er niemand meer protesteerde, waar op de diacon Van Leeuwen seide, dat hij ook protesteerde, niet tegenstaande hij sulks te voren niet gedaan had, waar op de broeders antwoorden van ja.

Artikel 5. Van Elst vraagt of hem niet gepermitteert is voor hem selfs sulks te vragen. De leden oordeelen, dat imand voor zig selfs iets kan vragen.

Artikel 6. Na gedane resumptie is de vergadering gescheiden. Quod testor Johannes de Vrij, hoc tempore scriba en abactis collegii praeses

[30]

[in de marge] Praesenten Taack; Van Elst, Bruijn, Wttenweerde, ouderlingen; Van Leuwen, Hensbergen, dijacon

De kerkenraad vergadert 4 maart 1751. Dese vergadering met den gebede begonnen is in overweging genomen volgens voorgaande resolutie en besloten aan Hendrik Vermeulen te vragen, waarom tot nog toe zijn rekening niet geschied ware in gevolge resolutie van dese vergadering en zijn uijtbod, dat aan Hendrik Vermeulen, nadat binnen geroepen was, voorgesteld, was het antwoord 1) dat siek en uijt de stad geweest was, 2) dat aanstaande zondag soude doen afroepen van den predikstoel, dat aanstaande maandag over agt dagen de rekening soude doen. Dit antwoord gehoord hebbende is besloten, dat op gestelde tijd van Hendrik Vermeulen soude gedaan worden so de rekening van de diaconie als van de kinderen van Wijburg. Op dit voorstel en besluit was het antwoord van Hendrik Vermeulen, dat hij wel de diaconie rekening konde doen, maar niet de rekening van de kinderen van Wijburg. Egter persisteren alle de leden bij de genomene resolutie, dat hem is gesegt. Hierna heeft binnen stant versogt den vrouw van Daniel van Dam die dese vergadering te kennen gaf, dat veelmaal om betaling gevraagd had aan Hendrik Vermeulen wegens het kostgeld van Dirk Wijburg en versogt dat dese vergadering geliefde zorg te dragen voor haar betaling. Dat haar is geaccordeert. Het verszoek van broeder Van Hensbergen blijft als voren in de resolutien vermeld. Hierop is dese vergadering God dankende gesloten.

Op den 15 maart 1751 waren [in de marge] praesenten Taack; Bruijn, Wttenweerde, M. van Leuwen, oudelingen; A. van Leuwen, Hensbergen, dijaconen

Als Hendrik Vermeulen soude rekening doen wegens ontfang en uijtgabe so van de diaconie als de kinderen van Wijburg, wierd uijt het boek bevonden 1) dat niet verantwoord wierd den interest van een capitaal van twe hondert guldens ten laste van den kerkmeester H. van Vulpen verschenen den 2 januari 1750, 2) van het capitaal staande op het comptoir Utregt sijnde 8 gulden 5 stuijvers, verschenen 1 juli 1750 gekomen van Notelman. Dit moet in de rekening van Vermeulen verrekenet worden en terwijl sig hier een abuijs doet, moet die nader nagesien worden. Voorts de rekening nagesien

[31]

ende uijtgaaf so groot gevonden hebben de heeren van dese vergadering eenparig van advis geweest, dat voor als nog de rekening niet konde gesloten worden, houdende de selve in advis tot nader onderzoek, waartoe het boek met de quitantien sal gesloten worden in de kas van diaconen op het voorstel van de heer commissaris politicq Verhel. Hierna is Hendrik Vermeulen gevraagd na de rekening van de kinderen van Wijburg. Daarop geantwoord is dat die rekening voor alsnog niet soude doen en wist niet of de kerkenraad hem konde ordonneren volgens het reglement. Dese vergadering alles in overweging genomen hebbende was van oordeel, dat hem nog 14 dagen tijd sal gegeven worden, om als dan de rekening sonder verder uijtstel te doen. Dit besluit aan Vermeulen bekent gemaakt, wilde hij het boek met de quitancien met sig neemen, maar het boek te rugge gehouden met de quitancien, is Vermeulen versogt buijten te staan en besloten dat het boek en quitancien verzegelt soude worden door den heer commissaris politicq en Vermeulens zegel, dat geschied is. Hierna eijste Hendrik Vermeulen copie, waarop besloten is dat hem bij nadere vergadering sal geantwoord worden. Eijndelijk sijn de obligatien ten getale drie en nog enige uijtgediende obligatien weder 3 en nog een afgelegde plegt nevens de recepissen van 2 verpande obligaties aan den diacon met de doos ter hand gestelt en dus geschijden.

[in de marge] praesenten Taack; Bruijn, M. van Leuwen, Wtteweerde, ouderlingen; B. van Leuwen, diacon

1751, den 19 maart na aanroeping van 's heeren naam bragt dominus Taack voor de attestatie van Berend Faan, die hem desen dag was ter hand gestelt en in vroeger tijd niet te vinden. Hier op werd voorgedragen de reden waarom men vergadert was volgens voorgaande resolutie en terwijl de vergadering niet voltallig was, was men eenparig van oordeel de saak te laten in staat tot nader samenkomst. Nog is besloten, dat men aanstaande zondag censura morum houden sal en bij die gelegentijd over de rekening van Vermeulen spreken en die laten versoecken dan sig tegenwoordig in dese vergadering te stellen, waarna dese vergadering God dankende is geschijden.

[32]

[in de marge] Praesenten Taack; Du Bois, Van Elst, Bruijn, Wttenweerde, ouderlingen; Van Leuwen, Hensbergen, diaconen

1751 den 28 maart dese vergadering met den gebede begonnen, is men van oordeel met betrekking op het doen van de rekening van Hendrik Vermeulen, dat die morgen na vorige bepaling de rekening van de kinderen van Wijburg doen sal tegen morgen avond ten 7 uren. Dat de tegenwoordige leden hebben aangenomen dan te compareren, waarvan Vermeulen kennis gegeven en versogt is te verschijnen in dese vergadering, waartoe de absente leeden ook versogt zijn.

In opsigt van de censura morum blijven de vorige resolutien in staat.

Voorts is er niets ergerlijx voorgebragt of bij de leeden te seggen, biddende God dat alles verder tot eer van Gods naam in dese gemeente mag gevonden worden.

Tot de huijsvisitatie der leeden sijn gecommitteert bij dominus Taack den heer ouderling Bruijn gesubstitueert Du Bois in de nieuwe stad. Bij dominus De Vrij de

heer Wttenweerde gesubstitueert Van Elst ouderling in de oude stad.
Hierop is dese vergadering met danksegging geschijden.

[33]

[in de marge] Praesenten Taack; Van Elst, Van Leuwen, Bruijn, Wttenweerde, ouderlingen; H. van Leuwen, Hensbergen, diaconen

1751 den 29 maart dese vergadering door den gebede ingesegent, heeft men van voorgaande resolutie gesproken over het doen van rekening door Hendrik Vermeulen. Na welke gevraagd zijnde geworden, was die niet buiten de vergadering en daarop Hanna van der Lith na het hujs van Hendrik Vermeulen gesonden om te vragen of geliefde te komen in de vergadering. Maar bragt ten antwoord, dat Hendrik Vermeulen niet t'hujs was en dat de vrouw gesegt hadde, dat haar man gesegt hadde, dat de heeren maar met haar dingen konden voortgaan en het boek openbreken. Waar op is goed gevonden de twee broederen diaconen te senden na het hujs van Hendrik Vermeulen om te insteren op de komst van Vermeulen in de vergadering. Dog so niet of dan het bovengemelde rapport van haar man aan Hanna van der Lith gedaan was en bragten staande de vergadering ten antwoord, dat vrouw Vermeulen gesegt haddde, dat haar man was uijtgegaan en haar gesegt hadde, dat de heeren het boek konden openen en dat hij met plijsier soude verwagten, wat de kerkenraad daaromtrent resolveerde.

Hierop is besloten den heer commissaris politicq te versoeken het boek te openen, dat ook geschied is, en den heer burgemeester Bruijn versogt om de rekening te ondersoeken en dese vergadering daar van verslag te doen, waar bij gevoegt is den heer Wttenweerde, welke heeren dese commissie op sig genomen hebben.

Voorts is besloten nog voor het laatste aan Hendrik Vermeulen te laten seggen, dat binnen agt dagen de rekening van de kinderen van Wijburg op de kerkenraadstafel sal hebben te brengen, waartoe heden over agt dagen de kerkenraad sal vergaderen, zijnde den 5 april, waarvan Hendrik Vermeulen kennis sal gegeven worden door diaconen.

Dominus Taack bragt voor de klagte van Lijsbet Homburg wegens de zoon van Hendrik Cloot, dat in de hooftalmoeseniers sal gebragt worden na de bepaling van dese vergadering. Hierna is dese vergadering met danksegging geejndigt.

[34]

[in de marge] Praesenten Taack; Van Elst, M. van Leuwen, Bruijn, ouderlingen; H. van Leuwen, Hensbergen, diaconen

1751 den 5 april dese vergadering met den gebede begonnen heeft, heeft de voorgaande acte geresumeert en daarop het rapport van den heer burgemeester Bruijn gehoord en goed gevonden dat gerapporteerde, Hendrik Vermeulen, voor te leesen en te vragen na de rekening van de kinderen van Wijburg. Hierop is na Vermeulen gevraagd en binnengekomen zijnde hem dit voorgehouden en van den heer Bruijn voorgelesen, maar hier op niet voldoende antwoordende en na de rekening van de kinderen van Wijburg gevraagd zijnde, heeft geantwoord met de rekening nog niet klaar te zijn. Hendrik Vermeulen buiten staande en dit in omvraag gebragt, was dese vergadering van oordeel voor als nog niet verder in de saak van

Vermeulen te bepalen voor en alleer hij, Vermeulen, de rekening van de kinderen van Wijburg sal gedaan hebben. Hierbij nog besloten, dat Vermeulen sijn specifieke notitien aan dese vergadering sal opleveren van het geen hij heeft bedeeft aan die nog leeven en hier ter stede wonen. So als gesegt heeft, dat specifieke aantekening daar van had.

Met betrekking op de beschuldiging aan dominus Taack gedaan dat geen copie die gevraagd was, gegeven hadde, was dese vergadering van oordeel, dat dominus Taack volgens resolutie die niet geven konde en was nog van gedagten dat het onnodig was voor als nog copie van enige resolutie aan Hendrik Vermeulen te geven. Dat Hendrik Vermeulen aangesegt sal worden, gelijk staande de vergadering gedaan is.

Eijndelijk in dese vergadering goed gevonden de heeren Bruijn en Wttenweerde vriendelijk te bedanken voor de moeijte bij het nasien van de rekening van Hendrik Vermeulen aangewend en daar bij de heeren commissarissen politicq Verhel en Van Wieringhen versogt dese aanmerking in de magistraat te brengen met bijvoeging, dat Hendrik Vermeulen genoodsaakt mogt worden de rekening van de kinderen van Wijburg met den eersten te doen.

Hierna Hendrik Vermeulen binnenstant versogt en verkregen te hebben de vroeg om copij van de genomen en vorige resolutie en is onder opmerking van sijn onbetamelijckheid goed gevonden te doen weten en in copij te geven, dat sijn handel gestelt was in handen van de commissarissen politicq om het brengen, daar het den kerkenraad meent de behoren.

N.B. Het boek van de arme rekeningen is aan H. van Leuwen ter hand gestelt bij provisie.

Hierop is dese vergadering met danksegging gesloten.

[35]

[in de marge] Praesenten Taack; Bruijn, Wttenweerde, ouderlingen; H. van Leuwen, Hensbergen, diaconen

Den 4 maj 1751 dese vergadering door den gebede ingesegent, is op de tafel gelegd een extract uijt de resolutien van haar edele agtbare door den commissaris politicq Verhel. Fiat insertio. Pro ecclesia. Extract uijt de resolutien genomen door de edele en agtbare magistraat der stad Wijk bij Duurstede, jovis den 15 april 1751. Op de propositie door de commissarisse politicq volgens het versoek van de eerwaarde kerkenraad aan onse vergadering gedaan, is Hendrik Vermeulen, geweesen diacon, geciteert en in de magistraat verschenen zijnde, door den praesident burgemeester Bruijn uijt naam van de vergadering een scherpe correctie gegeven wegens sijn inobedientie en het doen sijner rekening, so als diacon en wegens de administratie over de goederen en effecten van de kinderen en erfgenamen van den overleden Cornelis Wijborgh, als mede serieuslijk en wel sensibel gestraft en gecorrigeert over sijn wangedrag en onbetamelijken handel. Daar bij hem ordonnerende van binnen agt dagen die rekening te sullen doen in het collegie des eerwaarde kerkenraads, sijnde bij hem daags daar aan den 16 dito verschoninge versogt over sijn quade handel wijse gehouden in de magistraat en kerkenraad met presentie en gewisse gelofte, dat als haar edele agtbare hem geliefden te vergunnen den tijd van veertien dagen, sijnde donderdag den negen en twintigsten april, hij als dan niet soude manqueren te obedieren en te volbrengen de ordres aan hem gegeven, so door de

magistraat als kerkenraad. Wij hebben niet kunnen manqueren door onse commissarisse politicq uw eerweerde hier van kennis te geven, met hope en wensinge dese sake spoedig een gewenst eijnde mag nemen tot volbrenging der heij[]same oogmerken en het doen van goede rekening in ordre volgens resolutien geschikt en op sijn tijd volbragt. Collata concordat onder stond P. van Borrevelt, secretaris.

Dese gelesen, is de heer commissaris politicq deswegen bedankt en hierop is den custos gelast Hendrik Vermeulen te versoeken of geliefde in de vergadering van den kerkenraad te komen, waar op de vrouw deed antwoorden, dat haar man op 't werk was en hem sou doen halen bij Vernooij maar na enige tijd wagten, is de custos andermaal hem gesonden en de deur gesloten gevonden. Waarop besloten is aanstaande donderdag dan 6 majj wederom te vergaderen ten 3 uur na de middag, waarvan Hendrik Vermeulen kennis gegeven worden en gelast als dan sijn rekening te doen en te antwoorden.

Hierop is dese vergadering God dank gesegt hebbende geschijden.

[36]

[in de marge] Praesenten Taack, Bruijn, Wttenweerde, M. van Leuwen

Den 6 majj 1751 dese vergadering door den gebede geopent en de vorige resolutien geresumeert, heeft men in overweging genomen om hoe wijng getal der leeden, wat te doen en is besloten Hendrik Vermeulen niet tegenstaande maar 4 leeden tegenwoordig sijn te laten binnen komen en heeft met betrekking op de kinderen van Wijburg overgegeven een memorie waarbij blijkt dat men had ontfangen als uijtgegeven 58 gulden 17 stuivers 8 penningen en berigt daarbij dat nog te betalen staat 50 gulden 15- 10 penningen en met betrekking op de diaconie rekening was sijn antwoord dat die rekening niet anders wist te maken.

Hierop besloten dat de absente leeden van den kerkenraad sal gevraagd worden reedenen waarom niet in de vergadering verschijnen, daar het so nodig is ten besten van de diaconie en ten opsigte van de saak van Vermeulen, is de saak gelaten tot nader overweging als de meerdre leeden soudent tegenwoordig sijn en terwijl Hendrik Vermeulen een uijtbod heeft gedaan om dese vergadering bij assignatie gerust te stellen, is dit ook in advis gehouden als voren. De overgegeven memorie blijft bij de acte berustende.

Hierna versogt burgemeester Bruijn dat sijn advis mogte geinsereert worden in de acte, dat sijn eerweerde is toegestaan, en luidt als volgt. Dat so de diacon Vermeulen na behoren sijn rekening weet te beantwoorden, hetgeen hij boven resolutien of cedulle heeft uijtgegeven en hetgeen hij meerder heeft ontfangen als uijtgegeven op de rekening van de kinderen van Cornelis Wijburg, daarvoor volkomen securiteit en tijd stelt uijt sonderlinge consideratie het selve aan hem soude accordêren om een eijnde van sijn directie en verantwooding sijner rekening te maken.

Wat aangaat hetgeen door de kinderen van voornoemde Wijburg gekost is buiten weten van voornoemde diacon, moet door haar self worden betaalt en voortaan geen meerder uijtgaben op de rekening gebragt worden als des selfs ontfang bedraagt, ook van gelijken van den diaconie wegens het maken der cedulle als verdere uijtgaben niet meerder als des selfs ontfangt is strekkende.

Hierna versogt Hendrik Uijtendijk binnenstant en versogt nu te mogen betalen vijftig guldens en vervolgens jaarlijx vijftig gulden met den intrest van het capitaal â 300 ten

sijnen laste. Waarop is besloten bij de meederhijdt dat Uijtendijk het capitaal behoorde af te leggen, dat bij nadere vergadering aan de verdere leeden van den kerckenraad sal voorgedragen worden. Waarop dese vergadering met danksegging is besloten. Geresumeert den 17 maj 1751

[37]

[in de marge] Praesenten Taack; Bruijn, Van Elst, Du Bois, ouderlingen; M. van Leuwen, Hensbergen, diaconen

Den 17 maj 1751 dese vergadering door den gebede begonnen, heeft men 1 gevraagt na de reden der absentie van de leeden des kerckenraads en wird beantwoord door de leeden die daar na gevraagt vinden, te weten de ouderlingen Du Bois, Van Elst en Leuwen alsook den diacon Hensbergen.

2 met betrekking op de rekening van Hendrik Vermeulen hem te vragen of de assignatie voldoende bij sig had, antwoord neen. Maar bij nadere navraag op wie die assignatie sijn sou, was het antwoord, dat die soude geven op den heer hoofdofficier Van Senden. Daar de meerderhijdt mede te vreden is, mits dat dadelijk een briefje van sijn hand op dien heer geeft met bepaling van tijd des betaling. Dat geschied is.

3 met betrekking op de rekening van de diaconie was de meerderhijdt in dese vergadering van oordeel, dat van Hendrik Vermeulen niets soude te halen sijn, so men hem soude willen noodsaken tot de betaling van het meerder uijtgegeven en daarom hem seggen dat onvoorsigtig had gehandelt in sijn uijtdeeling en niet geobedieert aan de resolutien van de hoofdalmoeseniers en kerckenraad. Burgemeester Bruijn was van gedagten, dat men de rekening niet konde goedkeuren. Dominus Taack vond sig ook buijten staat de rekening te kunnen goedkeuren.

4 broeder M. van Leuwen stelde voor dat sijn broeder meer ontfangen als uijtgegeven had omtrent soveel als hij voor de kinderen van Wijburg betaalt had en versogt die penningen, dat hem geaccordeert is.

5 ten slot is geresolveert de assignatie aan broeder H. van Leuwen ter hand te stellen, die daartoe aan sijn broeder Maximiliaan van Leuwen is overgegeven. Daarna is dese vergadering met danksegging geschijden.

[in de marge] Praesenten Taack, Fouchier, Van Leuwen, Hensbergen, J. du Bois

Den 15 junii 1751 dese vergadering belegt en daar getekent de credentie na de classis beijde de predicanten en gecommiteert de heer Fouchier als ouderling gesubstitueert de heer Verhel.

[in de marge] Praesenten Taack; Wttenweerde, Verhel, Van Leuwen, ouderlingen; Hensbergen, diacon

Den 5 julii 1751 dese kerckenraad vergadert tot de kerkvisitatie en met den gebede begonnen sou men voorlesen de middelen tot redres van het pausdom, maar intussen dominus Schutter binnen komende als deputatus classis is sulx verbleven en de kerk gevisiteert en niets berispelijx gevonden. Dominus Taack bragt voor dat bij de huijsvisitatie aan het huijs van Hendrik Vermeulen had gesegt dat men hem niet aan het avondmaal des heren verwagte uijt aanmerking van sijn ergerlijk leven,

dat met eenparigheid goedgekeurt wird mits daar eerder op gehandelt werden, terwijl er geen censura morum gehouden is als daar toe de tijd bestelt was daar geen leeden tot dat werk verschenen. Dese vergadering met danksegging geschijden.

[38]

[in de marge] Praesenten Taack; Bruijn, Fouchier, B. van Leuwen, ouderlingen; Hensbergen, Du Bois, diaconen

Den 23 augusti 1751 dese vergadering tot het tekenen van de credentie ad classem belegt met den gebede begonnen, sijn beijden de predicanten gecommiteert neffens de weledele heer Bruijn burgemeester en ouderling in plaats van de heer Verhel. Broeder Van Leuwen bragt in, dat hij het geld ontfangen hadde, dat de heer en meester A. van Senden voor Hendrik Vermeulen betaalt had, sijnde agt en vijftig gulden 18 stuivers.

Over welke penningen broeder Van Leuwen gelast is te betalen aan den bakker D. van Dam, dat de kinderen van Wijburg daar schuldig sijn.

De weledele heer Bruijn bragt in wat sijn edele betaalt had voor rekening van de diaconie volgens voorgaande resolutie en wird bevonden, 'er betaalt was twe hondert een en seventig gulden, 6 stuivers.

Waarop geresolveert is Uijtendijk een andere aanmaning te doen door broederen diaconen om door dat geld sijn edele betaling te doen hebben.

Nog is de voorgaande resolutie voorgelesen en van alle de broederen billijk gekeurt en geresolveert dat Hendrik Vermeulen niet meer met het armsakje sal versogt worden om te gaan, totdat men van sijn betamelijk gedrag sal overtuigt sijn.

Hierop is door broeder Van Leuwen voorgebragt dat aan enige arme huijsjes reparatie nodig was en sijn daartoe gecommiteert om het op te nemen wat daar te maken wesen mogte beijde de broederen diaconen met broeder Van Leuwen en wie daartoe meer lust heeft.

Nog beklaagt sig broeder Van Leuwen over wanbetaling van Roelof de Vos en goedgevonden hem nader aan te spreken om betaling of sijn tractement als orgel trapper te beslaan.

Over de zoon van Roelof de Kruijf, die buijten de stad woont en daar de paapsche kerk frequenteert, gesproken sijnde, is geproponeert door de heer Bruijn onderzoek te doen door de praedicanten of de ouders die gereformeert sijn, hun kinderen tegen stads resolutie in de paapse kerk laten gaan en daar op besloten dit de heren praedicanten te versoeken. De broederen diaconen maakten bekend, dat Lijb Crijnen met haar bedeling niet toe kan, die deswegen ondersteuning gedaan en geaccordeert is na bevind van saken tot het maken van de cedulle sal invallen.

Hierop is dese vergadering met danksegging gesloten.

[in de marge] Praesenten Taack; Bruijn, Verhel, Van Leuwen, ouderlingen en Du Bois, diacon

Den 28 februari 1752 is door den burgemeester D. Bruijn ter vergadering voorgebragt, dat de magistraat besloten had ter voldoening van de gesloten rekening van A. van Leuwen als een liefdegaaf aan de diaconie te accorderen een somme van hondert en vijftig guldens, welke door sijn edele op den tafel sijn gelegd om aan A. van Leuwen ter hand te stellen en sal het verdere slot vande rekening door P. van

Hensbergen worden voldaan en is de edele agtbare vergaderinge en de heer Bruijn deswegen hertelijk bedankt.

[39]

[in de marge] Praesenten Taack, Bruijn, Verhel, Van Leuwen, Hensbergen, Du Bois

Den 11 majj 1752 dese vergadering belegt tot de verkiesing van leden in den kerkenraad en met den gebede ingesegent, heeft men bij meerderhijdt van stemmen verkoren in plaats van de afgaande heren en broederen de weledele heer Van Senden, Bruijn en Wttenweerde de heren N. van Bern, M. van Leuwen en Van der Dussen en in plaats van de afgeganen diacon Hensbergen den eersamen Abram Marseveen. Van welke verkiesing de bovengenoemde kennis gegeven sal worden, welke heeren het so we hopen in Gods vrese sullen aannemen.

Bij dese gelegenthijdt besloten op de binnenstand van Gijsje Voogt, dat haar den huijshuur van Maagije van Ochten sal betaalt worden.

Waarna dese vergadering met danksegging is gescheijden.

[40] blanco

[41] [doorgehaald]

[42]

[in de marge] Praesenten Taack; Fouchier, M. van Leuwen, Van der Dussen, ouderlingen; Du Bois, Hensbergen, diaconen

1752, den 19 junii dese vergadering met den gebede begonnen wierd de voorgaande acte geresumeert, daar op niets aan te merken viel en besloten de opgelesen memorie uijt naam des kerkenraads aan de classis over te geven en dominus Taack word versogt de actens van de van de kerkenraad na Rhenen mede te nemen, om sig des noods daar van te bedienen. Ingekomen een briefje van dominus De Vrij versoekende copie die al vorens versogt hadde en is daar op besloten, als dominus De Vrij iets te versoecken heeft bij dese vergadering, dat selfs gelieft tegenwoordig te komen. Vervolgens is de credentie ad classem, gelijk ook de memorie den classe over te leveren, getekent door de heeren en broederen Fouchier, M. van Leuwen en Van der Dussen. Daarna is dese vergadering in vrede en liefde met danksegging geschijden. Bij dese gelegenthijdt gaf broeder Du Bois te kennen, dat aan na volgende had moeten onderstand doen, te weten Griet de Koning, Maria Snijders, Lijb Crijnen.

[in de marge] praesenten Taack, Verhel, Van Bern, Van der Dussen, Marseveen

1752, den 25 junii dese vergadering belegt en met den gebede ingesegent heeft dominus Taack bekent gemaakt en copie der conclusie van de classis in de saak van Hendrik Vermeulen overgelevert. Fiat insertio.

De vergadering voor het tegenwoordige wegens tijdsgebrek sig niet in staat vindende de seer geextendeerde geschillen te onderzoeken en de saak af te doen, oordeelt best de behandeling van dese saak uijt te stellen tot aanstaande classis, om als dan op de saak in questi betreffende de diaconie rekening van te oordeelen, worden de partijen gerecommandeert de classis daar toe sonder dilaj in staat te stellen en ten dien eijnde de gemelde rekening met de beswaren tegen de selve hier op de tafel te brengen en is op versoek van den diacon Vermeulen verstaan, dat een mond sal verkoren worden, om in sijn saak te dienen en daartoe versogt dominus Schutter. Dog sijn eerwaarde sig daar van excuserende, heeft de vergadering goed gevonden sijn eerwaarde sulx te demandêren, het welk eijndelijk van sijn eerwaarde, dog onder protest, is aangenomen, om sig aan de resolutie van de classis te onderwerpen. Hier op geresolveert dit in advis te houden tot daar over nader sal worden gedelibereert. De broederen hebben voorts geen nieuwe beswaren, houden de vorige resolutien in staat en sullen in de huijsvisitatie met den predicanten omgaan, de heer N. van Bern met dominus Taack in de oude stad en de heer M. van Leuwen met De Vrij in de nieuwe stad, gesubstitueert Van der Dussen en Fouchier. Hierna is dese vergadering met danksegging gesloten.

[43]

[in de marge] praesenten Taack; Verhel, Van Bern, ouderlingen; Du Bois, Marseveen, diaconen

Den 13 julii 1752 dese vergadering belegt tot het doen van de kerkvisitatie sijn voorgelesen de middelen tot redres van het pausdom en daarna in de vergadering verschenen de heeren deputati Metz, Elsenerius, Davidzon. De visitatie gedaan, sijn geen beswaren ingebracht en dese vergadering met zegenwensch begroet door de heeren deputati die de ordinaire liefdegave en wagenvragt is betaalt met 13 gulden 3 stuivers en met toebede van hijl weerom begroet en is dese vergadering met danksegging gescheijden.

[in de marge] praesenten Taack, M. van Leuwen, Du Bois. Te laat gekomen: Fouchier, Van Bern, Verhel

Den 17 julii op het versoek van broeder Du Bois dese vergadering belegt, die onderschijdene beswaren wegens de armen voorstelde, dog om het weijnig getal praesente leeden is daar ontrent goed gevonden, die beswaren op de hooftalmoeseniens te brengen omdat het meest kledij betreft. Dog goed gevonden dat gegeven is aam Griet de Koning en haar drie kinderen elk een hemd, daarbij enig geld. In opsig van het laatste is dit ook goedgekeurt mits, dat sulx niet meer geschiede, nog voor Floor de Huijsman een hembd alsmede voor Jannetje Florissen, dat goed gevonden is en geresolveert op de tafel van de hooftalmoesenieer te brengen.

Stont binnen de diacon Hensbergen met versoek van enige rekeningen te willen nasien, die hij niet betalen kon wegens gebrek aan geld, belopende de summa van 113-10 stuivers. Bij dese gelegentheid den heer Verhel een rekening siende, daar te veel korting bij den hooftalmoeseniens op gedaan was. Soude daar over de hooftalmoeseniens doen laden. De meerderhijid in de vergadering vond goed aan de

classis te vragen, of sij raad wisten de betaling van de rekening van broeder Hensbergen te doen geschieden, dog broeder Du Bois protesteerde hier tegen. Broeder Van Leuwen versoekt betaling van de agterstant wegens zijn gedane diaconierekening en versoekt dat uijt de busch bij de heer Bruijn te mogen ligten, so de heer burgemeester Bruijn sulx niet gelieft te doen. Advies als voren. Dominus Taack bragt voor de copie die dominus De Vrij geeijst hadde en wierd besloten die dan aan hem te senden, dat geschied is, na dat de selve was voorgelesen. Daarna is dese vergadering geschijden.

Extract uijt 't register der magistraats resolutien de dato den 23 mej 1752. Na dien selvige dagen in plaats van de heer Van Diest F.E. van der Dussen alvorens commissaris politicq, maar niet tot ouderling deser kerke beroepen, aangesteld den weledele gestrenghe heer borgemeester Bruijn tot commissaris politicq, actum Wijk bij Duurstede den 13 julii 1752. (onder stond) in fidem extracti, T.I.C. Plucker, loco secretaris

[44]

[in de marge] praesenten Taack, Van Bern, Du Bois, Marseveen. Te laat gekomen: M. van Leuwen, Van der Dussen

Den 24 julii 1752 op versoek van broeder Du Bois en Hensbergen de bijeenkomst belegt. Broeder Du Bois versogt copie van de vorige resolutie betreffende de saak, die hem gegeven is. Bragt op nieuws voor de nood van Lijb Crijnen, die in haar nood na bevind van haar gebrek moet ondersteunt worden, dat diaconen is aanbevolen. Wierd voor gebragt dat Machtelt van Vreeswijk wel wilde wonen in het hujsje aan de Wal, dat de broederen diaconen is gerecommandeert. Broeder Hensbergen versogt als voren en is goed gevonden dien broeder te seggen dat nog enige tijd met het doen van zijn rekening moet wagten. Daarna is dese vergadering in liefde geschijden.

[in de marge] praesenten Taack; Bruijn, oud ouderling; Fouchier, Van Barn, ouderlingen; Marsseveen, diacon

Den 17 augusti 1752 dese vergadering belegt wegens de saken die op de classis moeten dienen, is, om het minder getal der leeden besloten, de broederen die absent sijn te versoeken morgen te willen verschijnen in de vergadering, om over de saken te delibereren. De vergadering sal morgen gehouden worden na den middag ten 2 uuren.

[in de marge] praesenten Taack; Bruijn, oud ouderling; Van Barn, Van Leuwen, Van der Dussen, ouderlingen; Marsseveen, diacon

Den 18 dito wederom vergadert als boven is besloten dat dominus Taack en Van Barn sullen gaan na Utrecht ter inhaling van advis, hoe sig te schikken op de classis wegens het beslotene, aldaar te sien in de acte van de 25 juni 1752, alsmede te adviseren, hoe sig de kerkenraad sal gedragen in de gedurige absentie van dominus De Vrij, waarvan rapport sal gedaan worden bij de eerste gelegentheid voor de classis die sijn sal den 22 deses maands.

[in de marge] praesenten Taack; Bruijn oud ouderling; Fouchier, Verhel, Van Barn, Du Bois, Marsseveen

Den 21 dito de voorgaande acte geresumeert na dat de vergadering met den gebede begonnen was, heeft dominus Taack rapport van sijn commissie gedaan en is bij meerderhijd besloten bij de memorie te blijven, die op de tafel van de classis over te leggen, bij de welke blijkt, dat de saak wettig is getermineert. De heer Verhel gaf over een protest. Fiat insertio.

Copie. Eerwaarde heeren, de kerkenraad den 17 en 18 deser vergadert sijnde om uijt te brengen een advies omtrent de laatste resolutie van de classis van Rhenen en Wijk, was ik op die tijd door indispositie buijten staat, om die vergadering bij te wonen. Ik ben van oordeel, dat de kerkenraad moet voldoen aan de resolutie van de eerwaarde classis, laast te Rhenen gehouden. Waar toe de heere gecommiteerdens ad classem speciaal moeten worden gecommiteert en geauctoriseert en haar eerwaarde ten dien fine van de rekening en andere stukken die sij nodig oordelen worden gemunieert. Protesterende voorts tegen alles wat contrarie deses mogen worden geresolveert, versoevende dat dese in de kerkenraads acte mag worden geinsereert. Actum Wijk, den 21 augusti 1752. (onder stond) W. Verhel.

De heer Fouchier gaf over een briefje dat versogt te mogen geinsereert worden. Fiat insertio.

[45]

Copia. De verschillen tussen den eerwaarden kerkenraad en den oud diacon Hendrik Vermeulen zijn soo different behandelt, dat ik die niet en verstaan en uijt dien hoofde geen verantwoordinge daarvan kan doen. Versoeke, dat die in 't kerkkeboek word aangetekent. (onder stond) B.W. de Fouchier.

Aantekening den 21 augustus 1752 ingekomen een versoeck van M. van Leuwen, om niet na de classis te mogen gecommiteert worden. Ingekomen een brief van de heeren Van der Dussen en M. van Leuwen onderschreven. Fiat insertio.

Copia. Eerwaarde heeren, vermits wij dese middag in een stadscommissie hebben moeten zijn, so nemen wij de vrijhijd van u eerwaarde hierbij te advertêren als dat wij ons gegraveert vinden over de gedane ondertekening van de memorie van de eerwaarde kerkenraad [door] Hendrik Vermeulen, also wij sulks op een gedaan seggen van dat sulx altijd alhier in den kerkenraad practicabel was, ondertekent hebben en door dien ik tweede ondergetekende in sonderheijd de affaire van voornoemde Vermeulen niet bewust ben, dewijl de selve voor mijn tijd geentameert is, so versoecken wij, dat onse namen so in 't kerkeboek als op de memorie op de classis mogen gerojeert worden. (onder stont) eerwaarde heren, eerwaarde onderdanige dienaren M. van Leuwen, F.C. van der Dussen

Hier op goed gevonden bij die twe heeren te gaan en onder te vragen wegens hun edele brief en so de heeren hunnen namen willen uijtgeschrabt hebben, dat hun edele dat selve dan moesten doen. Dog hiertegen protesteerde burgemeester Bruijn en is eijndelijk geresolveert de subscriptie te doen geschieden door burgemeester

Bruijn en dominus Taack. Daarbij gevoegt is geworden, so die boven gemelde heeren hun namen geliefden te laten staan, dat dan burgemeester Bruijn er soude bij tekenen, dog so dese hier toe niet wilden resolveren, om hun namen te laten staan, dat dan dominus Taack alleen de ondertekening soude doen bij die van de heer Fouchier. (Dese gesubscribeert) Dirk Bruijn Georgiezn, oud ouderling, Claas van Bern, ouderling.

Hierna is de credentie getekent en van de vergadering verstaan, dat de heer broeder N. van Bern in plaats vande heer M. van Leuwen sal gecommiteert sijn, gesubsitueert Van der Dussen. Hierop is de vergadering met danksegging geschijden.

Broeder Du Bois obedieert aan de ordres van de classis en protesteert tegen alles, dat niet aan hun eijsch soude voldoen. Dit ex post geschreven.

Pro memoria. Burgemeester Bruijn met Taack desen selven avond bij de de heeren Van der Dussen en Van Leuwen gesproken hebbende, is door desen heeren goed gevonden hun namen in den memorie te laten staan en die over te geven, gelijk die ook door de heer burgemeester Bruijn en dominus Taack ondertekent is.

[46]

[in de marge] praesenten Taack; Bruijn, oud ouderling; Fouchier, ouderling; Du Bois, Marseveen, diaconen

1752, den 25 september dese vergadering belegt op versoek van broeder Du Bois en wegens een ingekomen brief met den gebede begonnen

1) heeft broeder Du Bois gevraagd, hoe het te maken met de koop van den turf voor de armen. Daarop geresolveert, dat twe hondert ton turf kopen soude

2) heeft dominus Taack voorgebragt een brief van dominus Elsenerius. Fiat insertio: het opschrift: Wel eerwaarde heer den heer Frederik van Taak, predicant tot Wijk. Den inhoud: Weleerwaarde heer en mede broeder. Op versoek van uw eerwaarde sende de genomene resolutie aangaande Vermeulen en de eerwaarde kerkenraad tot Wijk. Extract uijt de handelingen van de classis gehouden te Rhenen den 22 augusti deses jaars, belangende de saak van Vermeulen en de kerkenraad, heeft de vergadering met de uijterste bevreemding vernomen, dat de kerkenraad van Wijk in geen deel voldaan heeft aan de billijke resolutie van de laast gehoudene classis en vind sig genoodsaakt haar ongenoegen in desen te betuijgen en ten blijke van toegevendhij ordonneert de eerwaarde vergadering den kerkenraad nogmaals sonder enig verder dilaj op de aanstaande classis te voldoen aan de resolutie van den 20 junii en aldaar of door alle de leden, of door commissie te compareren met magt om de saak af te doen. (onder stond) A.J. Elsnerius, classis hoc tempore scriba. Taack geeft opening van het geen in de classis voorgekomen was en berigt, dat de bewuste memorie opgelevert had en copie gevraagd van het geen dominus Schutter als mond van Vermeulen had voorgelesen, dog sulx niet bekomen had. Hier over omvraag gedaen is de meerderhij van oordeel bij provisie te blijven bij de

memorie den classis overgelevert en voorts over de saak te adviseren, waar toe gecommitteert zijn de heer Bruijn, oud ouderling en dominus Taack.

3) Hier na heeft de heer Bruijn overgegeven zijn commissie als commissaris politicq. (vide na de resolutie de dato 17 julii 1752 daar se geboekt is) Dese voorgelesen zijnde is dien heer met zegenwensch begroet.

4) Hier op heeft burgemeester Bruijn als oud ouderling en commissaris politicq voor gebracht dat de bussche bij hem gevraagd is geworden te ligten, maar dat deselve geligt is in de maand van april, dog dat van oordeel was, dat eerst het geld van Vermeulen mogt gevordert worden, en so er dan te kort quam, die dan soude sien, hoe het te maken. Hierbij is geavanceert den toestand van saken in de kerkenraad betrekkelijk op de diaconie, die in verschijden opsigten schulden heeft en geen geld om te betalen door broeder Du Bois. Weshalven bij de meerderhijd is besloten aan de magistraat bij commissie kennis te geven van saken, so met betrekking op de rekening van Vermeulen, als op hetgeen verder ten beste van de diaconie voorgesteld soude kunnen worden. Broeder Du Bois protesteert. De overige leden zijn eenparig, om de commissie te volbrengen bij de magistraat en in die zijn gestelt Taack, Fouchier en Marseveen, die daar van rapport sullen doen.

5) Eindelijk is goed gevonden Machtelt van Vreeswijk te laten wonen in het hujsje aan de Wal en broeder Du Bois versogt copie te versoecken bij de heer Wttenweerde uijt het testament van juffrouw

[47]

Welraven om te kunnen doen blijken, hoe de diaconie aan die hujsjes gekomen is. Daarop is dese vergadering met danksegging geschijden. NB hier op gevraagd het goedvinden van den heeren broederen Van Bern, Van der Dussen en bijde de broederen Van Leuwen, die in de commissie hadden toegestemt, pro memoria den 1 october 1752. De heer Verhel niet t'hujs gevonden.

[in de marge] praesenten Taack; Van Bern, ouderling; Marsseveen, diacon

Den 1 november 1752 dese vergadering belegt op het versoeck van de edele heer commissaris politicq met den gebede begonnen. Bij dese gelegenthijd doet dominus Taack rapport van de commissie bij de magistraat.

[in de marge] commissaris politicq Van Wieringen, Bruijn

Hier op geeft de heer commissaris politicq over een extract uijt de resolutien van de magistraat. Fiat insertio.

Extract uijt 't register der magistraats notulen de dato den 23 october 1752. Op resumtie des magistraats notulen van den 9^e october is ten opsigte der saaken tussen den eerwaarde kerkenraad en Hendrik Vermeulen, gewesene diacon alhier, en het verdere door de gecommiteerdens uijt den kerkenraad aan den magistraat op den 2 october voorgedragen, nader geresolveert en vast gestelt den eerwaarde kerkenraad door den commissaris politicq te doen bekent maken, dat de magistraat

oordeelde best te zijn, dat den eerwaarde kerkenraad aan Hendrik Vermeulen door een deurwaarder sal doen insinueren, dat hij binnen drie maal vierentwintig uren sal hebben te voldoen het slot van zijn diaconie rekeninge, so als die voor den kerkenraad is gesloten en dat op poene van executie en dat die betaling diende te geschieden aan handen van den gewesenen diacon Hensbergen als daar toe tevens reeds door den eerwaarde kerkenraad gecommitteert sijnde, ten eijnde de selve uijt die penningen gedeeltelijk te kunnen voldoen zijn verschot gedurende des selfs administratie gedaan den gemelten Hensbergen auctoriserende om bij wijgering van betaling door Hendrik Vermeulen ingevolge den insinuatie met de executie voort te vaaren. Als mede dat naar 't volbrengen van 't bovenstaande het verdere verschot of slooten der diaconie rekeninge door den burgemeester Bruijn sullen worden voldaan aan die diaconen die deswegen nog enige pretensien op den eerwaarde kerkenraad open staande hebben. Sullende extract deser sonder resumptie aan den boven gemelten heer commissaris politicq worden ter hand gestelt, om te dienen tot der selver narigt of om het selve den eerwaarden kerkenraad over te geven. Actum Wijk bij Duurstede den 23 october 1752. (onder stont)in fidem extracti T.J.C. Plucker, loco secretaris.

Met bijvoeging, dat haar edele agtbare verstaan, dat dit extract aan broeder Hensbergen sal ter hand gestelt worden, om Hendrik Vermeulen door een deurwaarder aansegging van betaling binnen 3 maal 24 uren te doen op poene van executie. De praesente leden des kerkenraads vinden sig verpligt hier toe hare toestemming te geven, te meer daar om de bij gevoegde reeden in het extract vermeld van als dan de overige praetensien te voldoen.

[48]

Hier op broeder Hensbergen ontboden en stond binnen, die het extract van de magistraat sou ter hand gestelt worden, welke heeft aangenomen dat te volbrengen. Dog vooral om alle moejelijkheid voor te komen, is den deurwaarder aan Hendrik Vermeulen staande dese vergadering gesonden, om hem bekent te maken, dat volgens magistraat resolutie best geoordeelt wird, hem te doen weeten, dat binnen 3 maal 24 uren soude hebben te betalen zijn schuld aan de diaconie op poene van executie. En bragt ten antwoord, dat de vrouw gesegt hadde, dat de man niet t'huys was, versoekende het seggen op schorte, om het aan haar man over te geven. Alles in verdere overweging nemende vond dese vergadering goed den kerkenraad nader over dese saak te laden met versoek van te willen compareren, om eijndelijk een eijnde hiervan te maken. Voorts heeft dominus Taack voorgelesen het advis van de proffessor Irhoven hetwelk bij het vorige in de volgende vergadering voor het classis sal worden voorgedragen. Hierna is dese vergadering met danksegging geschijden.

[in de marge] praesenten Taack; Bruijn, oud ouderling en commissaris politicq; Van Barn, Van der Dussen; oud diacon Hensbergen; Du Bois, Marseveen, diaconen

Den 6 november 1752 dese vergadering belegt wegens de saken van Vermeulen en een ingekomen extract uijt de magistraats resolutien, sijn de bij geschreven leden tegenwoordig geweest en na de absente gesonden met versoek van te willen tegenwoordig komen, sijnde egter niet verschenen, so heeft men na een half uur

wagtens dese vergadering met den gebede geopent. De voorgaande actens geresumeert de saken daarin vervat voorgedragen en daarop besloten:

1) na het advis van de professor Irhoven de classis te antwoorden.

2) bij de magistraat nader verklaring te vragen wegens haar edele resolutie de dato den 23 october 1752 in de saak van Vermeulen, welke commissie dominus Taack met broeder Marsseveen bekleeden sal ten 10 uren dese morgen met versoek, dat haar edele agtbare den broeder van dese saak sal willen ontheffen en die overnemen. En daarna sal dominus Taack uijt naam van dese vergadering het antwoord aan de classis opmaken en den broederen communicêren en die de commissie in de classis bekleeden sal, vindende dat egter de classis in de saak voortgaan wil, sal uijt naam deser meerderhijd in dese vergadering protestêren. In dese saak en ad classem sijn gecommiteert domini Taack, De Vrij en de weledele agtbare heer F.C. van der Dussen, ouderling, gesubstitueert Fouchier. Hierna is dese vergadering met danksegging gesloten.

Copia van het extract dat wegens den kerkenraad aan de classis sal worden overgeleverd van de gecommiteerdens ad classem. Extract uijt de resolutien des kerkenraads van Wijk bij Duurstede, den 6 november 1752. De meerderhijd der praesente leden in de kerkenraad gelasten hunne gecommiteerdens in de saak van Hendrik Vermeulen den weleerwaarde classis eerbiedig voor te dragen en over te geven dit navolgende, dat

[49]

1) de eerwaarde kerkenraad inherteert en persisteert bij haar overgeleverde memorie en watten

2) de ordonnantie van de weleerwaarde classis van den 22 augusti laatstleden betreft. De kerkenraad antwoord, dat so ras de weleerwaarde classis van Rhenen Wijk sal aangetoont hebben, dat het oordeel over een diaconierekening in haar stad niet en staat aan de kerkenraad locaal, als de kerkenraad vermeent met volle sekerhijd haar te blijken uijt den 25sten articul der gearresteerde kerkenordre van Dordrecht 1619, zij kerkenraad dan de overgeleverde diaconierekening van Hendrik Vermeulen met de beswaren tegen de selve op dicatie van de eerwaarde classis sal brengen.

3) Hierbij extract uijt de resolutien van de magistraat der stad Wijk bij Duurstede fiat insertio: Extract uijt de magistraats resolutien de dato 6 november 1752. Op het geproponeerde desen aangaande door de gecommiteerdens uijt den kerkenraad is geresolveert aan Hendrik Vermeulen, geweesen diacon alhier uijt naam en van weegen de magistraat nog sittens collegie te doen insinuêren om binnen 3 maal 24 uren te voldoen aan handen van de gewesen diacon Hensbergen 't slot van sijn diaconie rekening ter summa een en tagtig guldens vijftien stuivers en veertien penningen, so als de selve voor den kerkenraad is gesloten en bij de magistraat geaprobeert op poene van executie en den gemelten kerkenraad te ordonnêren, om in gevalle Hendrik Vermeulen aan de boven gemeld insinuatie niet mogte kommen te obediêren, met de executie voort te varen. Blijvende de resolutie van den 23 october

voor so verre deselve dese niet is contrariërende in volle hoogte en sal extract deser sonder resumptie den gemelden kerkenraad worden ter hand gestelt. Actum Wijk bij Duurstede den 6 november 1752, is dese met sijn origineel accoord bevonden (onder stond) in kennisse van mij F.I. C. Plucker, absente secretario.

4) De classis egter willende verder over de saak handelen, protesteert den kerkenraad tegen dese handeling. Ondertekent door de praeses en scriba, Bruijn, oud ouderling, Van Barn, Van der Dussen, Marsseveen.

[in de marge] praesenten Taack; Bruijn, oud ouderling en commissaris politicq; Van Barn, Van der Dussen, Hensbergen, oud diacon, Du Bois, Marsseveen

Den 10 november 1752 dese vergadering belegt volgens versoek van broeder Hensbergen, die geen betaling van Hendrik Vermeulen ontvangen hadde, waarvan dese vergadering opening is gegeven, gelijk door dominus Taack en den heer Van der Dussen, wat in de classis was voor gevallen, daar van nog geen copie is ingekomen, gelijk de gecommiteerdens versogt en toegestaan is, gelijk ook dominus Taack bekent gemaakt heeft, wat hem personeel is afgevraagd. De leeden des kerkenraads sijn van oordeel, dat broeder Hensbergen moet versoeken executoriael op Vermeulen in gevolge de ordonnantie van haar edele agtbare bij den geregte. Broeder Du Bois hielt het in advis. Broeder Du Bois bragt voor tot het meeste interest van de diaconie, dat Maria van Ochten mogt wonen in een van de arm hujsjes, dat geaccordeert is. Hier na is extract van dese resolutie aan broeder Hensbergen ter hand gestelt. Daarna dese vergadering geschijden in liefde en vrede.

[50]

[in de marge] praesenten Taack, Fouchier, Bern, Du Bois, Marsseveen

Den 14 november 1752 dese vergadering belegt wegens een ingekomen brief daar in de sententie des classis in de saak van Vermeulen, waarvan dominus Taack kennis heeft gegeven en de sententie voorgelesen gelijk het bijgevoegde. Hier op omvraag gedaan is besloten den heer Bruijn als commissaris politicq te versoeken, terwijl in alles aan de magistraat is kennis gegeven in de saak Vermeulen, dat dan ook hier van kennis aan hun edele agtbare mogt gegeven worden, waartoe dan ook den heer Bruijn versogt is, die dat ook heeft aangenomen. Waartoe sijn edele de copie sal ter hand gestelt worden. Dus dese vergadering geschijden.

[51]

[in de marge] praesenten Taack; Van Bern, ouderling; Du Bois, Marsseveen, diaconen

1753 den 21 februari dese vergadering dese morgen versogt en belegt wegens de klagten van Sophia Verlaag, die broodsgebrek had voor haar kinderen, die met acte van indemniteit van Werkhoven hier gekomen sijn. Dit voorgebragt, is geresolveert 1) aan de selve te geven 6 stuijvers om brood te kopen, 2) aan dominus Schutter en den kerkenraad te schrijven als volgt. Also de kinderen van Sophia Verlaag met acte van indemniteit uijt Werkhoven hier gekomen sijn en hun noodalimentatie eijst,

versoeken we daarover u eerwaarde voorsorg, hoe eer hoe beter terwijl 'er broodsgebrek is. Dese sal ondertekent worden uijt aller naam en door dominus Taack aan Sophia Verlaag ter hand gestelt worden, om die te bersorgen aan dominus Schutter en den kerkenraad te Werkhoven. Daarna is dese vergadering geschijden.

[52]

[in de marge] praesenten Taack, A. van Leuwen, Van Bern, Du Bois, Marsseveen

Den 26 maart 1753 dese vergadering belegt ad censuram morum met den gebede begonnen is gevraagd, of 'er ook ijets van de broederen te seggen viel. Dese waren eenparig van oordeel, dat het te wenschen was, dat alle de broederen sig in de vergadering lieten vinden, om het het nodige in de gemeente te overleggen en soveel mogelijk elk te houden aan sijn pligt. Voorts blijven de vorige resolutien in staat en den huijsvisitatie sal geschieden voor dit avondmaal de oude stad bij dominus Taack door de heer Van Bern, gesubstitueert Van der Dussen, de nieuwe stad bij dominus De Vrij, Maximiliaan van Leuwen gesubstitueert Fouchier. Hierna bragt broeder Du Bois in dat ontfangen had enig geld van de verkoping, so van Vermeulen f. 34-12- als van Johannes van Velpen f. 11-9-, waarvan de specificatie berust onder broeder Du Bois met de kosten daarop gevallen. Hierna is dese vergadering met danksegging tot God gesloten.

[53]

[in de marge] praesenten Taack, Bruijn, Tassemaker, Marseveen

Den 30 augusti 1753 dese vegadering belegt wegens het te doen raport van het verhandelnden in de classis en is daar van aan dese vergadering opening gegeven en voorgelesen extract uijt den classicale resolutien van den 28 augusti gehouden te Rhenen.

En is daar op geresolveert, dat de saak op de tafel van de synodis sal gebragt en het appel vervolgt worden, waartoe gecommitteert sijn dominus Taack en de heeren broederen Bruijn en Tassemaker als ouderlingen, om van wegens dese vergadering den saak quovis meliori modo te behandelen en daar in pro re nata te werk te gaan, om eens een eijnde van saken te maken, waartoe de heeren versogt sijn, om het advis van de heer professor Irhoven in te neemen en sig namens dese vergadering daar van te bedienen en dus in alles gelast om in de saak so te doen als best tot bewaring des kerkenraads regt sullen menen te bekomen. Zullende daartoe alle de nodige papieren in de saak van Vermeulen als anders de leeden ter hand gestelt worden. Voorts dese vergadering met danksegging besloten

[in de marge] praesenten Taack; Van Bern, Bruijn, Tesschemaker, ouderlingen; Marsseveen, Mierlo, diaconen

1753 den 10 september de kerkenraad vergadert tot het nasien en sluijten van de diaconie rekening van broeder Jan du Bois, gewesen diacon te Wijk bij Duurstede.

(vooraf ingebracht, dat 'er was een resolutie van de magistraat, die dominus Taack in de naaste vergadering sal voorbrengen)

Ingelevert verschijden rekeningen ten laste van de kinderen van Wijborg als

Van Jacob van Nieuwendijk f. 26- 5 - 8

Van Mierlo f. 28- 14-10

Van Rossum f. 9 - . - .

Van Vise f. 3 – 16 - 4

Van Drik Ritz f. 8 – 2 - .

f. 92 – 9 – 12

En is ordonnantie op de selve geslagen om betaalt te worden door broeder Marsseveen.

[in de marge] praesenten Taack, Van Bern

Den 29 september 1753 dese vergadering belegt ad censuram morum is niets voorgekomen en de vorige resolutien in staat gehouden en niets voor gebragt om het minder getal, als alleen dat bij de praedicanten tot de huijsvisitatie gecommiteert zijn, bij dominus Taack de heer Van der Dussen, bij dominus De Vrij de heer Bruijn gesubsitueert Lobbregt

[54] blanco

[55]

[in de marge] praesenten Taack, De Vrij; Van Bern, Van Leuwen, Bruijn, Van der Dussen, Lobbregt, Tesschemaker, ouderlingen; Marsseveen, diacon

Den 12 november 1753 dese vergadering belegt tot het tekenen van de credentie en wat verder soude worden ingebracht, zijn ad classem gecommiteert dominus Taack, dominus De Vrij en als ouderling Tesschemaker, gesubsitueert Van Bern. Daarna voorgelesen een extract uijt het register van de magistraats notulen der stad Wijk bij Duurstede van den 27sten augusti 1753 luidende

Pro ecclesia. Extract uijt het register van de magistraats notulen der stad Wijk bij Duurstede. Lunae 27 augustus 1753 is goed gevonden een boete te stellen op het extra – trouwen van die personen, welken zich in den huwelijken staat willen doen inseegeenen in de kerk alhier, ten tijde wanneer den publijke Godsdienst niet word geexerceert of gehouden, namelijk dat die personen alvorens zij getrouwt worden zullen moeten hebben betaalt voor dat extra – trouwen aan den diacon in der tijd van

dese diaconiearmen een summa van f 25-,-, ten behoeve van de selve diaconie en dat alvorens aan den heer praedikant de quitantie van betaling sal moeten worden geexhibeert, voor en al eer sijn eerwaarde die personen sal mogen trouwen. En de ten reguarde van die personen, welke bijde alhier woonagtig zijn en zich van hier na buijten elders anders begeven, om al daar te trouwen, sullen moeten betalen aan voornoemde diaconie een boete van vijftig guldens en sal extract deser aan den eerwaarde kerkenraad deser stad worden uijtgelevert, om sich daar na te gedragen. Acoordeert met voorstaande resolutie (onder stondt) Joan Teschemaker, secretaris.

[56] blanco

[57]

[in de marge] praesenten Taack; Van Bern, Van der Dussen, Lobbregt, Teschemaker, ouderlingen; Marsseveen, Mierlo, diaconen

1753 den 23 december dese vergadering belegt ad censuram morum met den gebede begonnen is niets voorgekomen. De vorige resolutien in staat gehouden en geresolveert, om het winter saisoen geen huijsvisitatie te doen. En dus is dese vergadering God dankend geschijden.

[58] blanco

[59]

[in de marge] praesenten Taack, De Vrij; Van Bern, Bruijn, Teschemaker, ouderlingen; Marsseveen, Mierlo, diaconen

1754, den 5 maart dese vergadering met den gebede begonnen is voorgebragt

i) het instorten van het huijsje van den [onder] Pater agter den [muur?] waar op geresolveert is den opstant te verkopen, waartoe de broederen diaconen gelast zijn, nadat alvorens kennis sal gegeven sijn aan haar edele agtbare door de heer Bruijn en de heer secretaris versogt, om daartoe de conditie ten behoeve van de armen te ontwerpen, die dat ook heeft aangenomen, waarna de broederen diaconen gelast zijn den hof, daar die vervallen huijs op staat, te verhuren. Voorts:

ii) het extract uijt de handelingen van het eerwaarde classis gehouden te Wijk den 13 november 1753 voorgelesen en is daar op geresolveert de classis met gelijke wederwensch te begroeten op de eerst volgende classis. Nog:

iii) geresolveert de classis te versoeken, dat den artikel betrekkelijk op de saak van Wijk mogte geroijeert worden. Dominus De Vrij conformeert sig niet met dese resolutie voor als nog.

iiii) Voorgelesen de resolutie van den magistraat, om den 1sten dingsdag in november en vervolgens den laatsten donderdag in februari 's avonds te praediken, dat seer gewillig is aangenomen, dog met bepaling van haar edele agtbare door den

heer Bruijn te doen voordragen, dat daarvan uijtgesondert blijft den classicalen dingsdag. Ten

iv) mede na den classis sullen gaan met den praedicanten de heer N. van Bern als ouderling, gesubstitueert de heer Van Leuwen.

Daarna is dese vergadering met danksegging geschijden.

[60] blanco

[61]

[in de marge] Praesenten Taack; Verhel, Van Bern, ouderlingen; Mierlo, Lagewaard, diaconen

1754 den 16 juni dese vergadering belegt en daarin ad classem gesonden de praedicanten nevens de weledele heer Willem Verhel gesubstitueert Frans van Bern

[in de marge] Praesenten Taack. Lobbregt, Taschemaker, Verhel, Van Bern

Den 24 dito ad censuram morum vergadert en gebeden zijnde. Die gehouden hebbende is niets voorgekomen, maar is voorgesteld het herhaalt versoek van juffrouw De Graaf om kerkelijk attest te geven, waarop gedelibereert is en besloten uijt aanmerking van den goede getuijgenissen die men gehoord heeft, te geven een geclausuleerde attestatie.

Tot de huijsvisitatie sijn gestelt in de oude stad bij dominus Taack de heer Verhel gesubstitueert Albert van Leuwen, bij dominus De Vrij Frans van Bern gesubstitueert de heer Bruijn.

De heren gestelt in de commissie om Hensbergens huijs te sien, hebben gerapporteert, dat het selve in ordelijke staat gevonden hebben, waarop Hensbergen heeft binnengestaan en is geresolveert de saak bij provisie in staat te houden en Hensbergen gelast, so hij mogte vertrekken, daarvan kennis te geven. Dat hij in dese vergadering heeft aangenomen ook.

Is voorgesteld het classicale versoek met betrekking op de Littouwsche kerken en is geresolveert aan de gedeputeerden te berigten, dat onse kerke sig buijten staat vind vooralsnog te geven, maar wel sal willen bij collecten of andersins tragten te contribuëren, sullende inmiddels afwagten de resolutie die daar toe op het synodis sal genomen worden. Hier mede is dese vergadering God dankende geschijden.

[in de marge] Praesenten Taack, Lobbregt, Van Leuwen, Mierlo

Den 4 julii 1754 dese vergadering belegt tot het visiteren der kerke sijn daar verschenen dominus Menso en dominus Barovius en hebben alles bevonden sonder opspraak. Waarna dese vergadering is geschijden met danksegging gelijk die met den gebede is begonnen.

[62] blanco

[63]

[in de marge] Praesenten Taack, A. van Leuwen

Den 26 september 1754 dese vergadering belegt ad censuram morum is niets voorgekomen en de vorige resolutien in staat gelaten en tot de huijsvisitatie voor het avondmaal sijn gecommiteert bij dominus Taack Van Bern gesubstitueert de heer Bruijn, nieuwe stad, bij dominus De Vrij A. van Leuwen gesubstitueert Lobbregt, oude stad.

[64] blanco

[65]

[in de marge] Praesenten Taack, De Vrij, Lobbregt, Van Bern, Lagewaard

Den 24 december 1754 dese vergadering belegt ad censuram morum, is niets voorgekomen en de vorige resolutien in staat gelaten en geen huijsvisitatie geordonneert te geschieden om den wintertijd en voorts dese vergadering geschijden.

[66] blanco

[67]

[in de marge] Praesenten Taack, De Vrij; Lobbregt, Van Bern, Van Leuwen, ouderlingen; Mierlo, Lagewaard, diaconen

Den 8 mej 1755 dese vergadering belegt tot de verkiesing van leeden in den kerkenraad. So sijn in plaats van de afgaande leeden (na aanroeping van des heeren naam) de heeren Bruijn, Lobbregt, Taschemaker nieuw verkooren Maximiliaan van Leuwen, Arend Wttenweerde, B.L. Frijkenius, ouderlingen; tot diacon Jan du Bois in plaats van Mierlo. Waarvan dese heren en broederen kennis sal gegeven worden , die desen kerkdienst hebben aangenomen. Waarna dese vergadering met danksegging is geschijden.

[68]

[in de marge] Praesenten Taack; Van Bern, M. van Leuwen, Frijkenius, ouderlingen, Lagewaart, Du Bois, diaconen

Den 15 junii 1755 dese vergadering belegt tot het tekenen van den credentie na de classis, is sulx geschied en sijn gecommiteert bij den praedikanten den edele heer M.van Leuwen en gesubstitueert L.B. Frijkenius. Waarna dese vergadering in liefde is geschijden.

Handelingen des kerkenraads van Wijk bij Duurstede den 27 junii 1755

[in de marge] Praesenten De Vrij, dominus Taack, Verhel, Wttenweerde

Na aanroeping van des heeren naam censura morum gehouden is alles in statu quo gelaten.

1) Met dominus Taack moet omgaan Maximiliaan van Leuwen gesubstitueert den heer Frijkenius, met dominus De Vrij sal omgaan de heer Uijtenweert gesubstitueert den heer Verhel.

2) Dominus Taack sal hebben de nieuwe stad, dominus De Vrij de oude stad.

3) Voorts is voorgebragt door dominus De Vrij het geval van Teuntje van Leersum, die haar tweede onegt kind ten doop wilde aanbieden, maar niet wetende dat het de moeder selve was, is het dopen uijtgesteld. Hier over geresolveert is goed gevonden hier van kennis te geven aan de magistraat om des wegen der selver advis in te nemen voor dat het kind sal gedoopt worden ten welken eijnde de heer Verhel versogt is dit in de magistraat te brengen met bijvoeging terwijl er een resolutie van hare edele agtbare is met betrekking op de onegte kinderen, dat haar edele hierin ook de diaconie mogen doen ontlast blijven van de selve last. Hier na is dese vergadering met danksegging geeijndigt.

[69]

[in de marge] Praesenten Taack; Van Bern, M. van Leuwen, Wttenweerde, A. van Leuwen, ouderlingen; Lagewaard, Du Bois, diaconen

Den 24 augusti 1755 dese vergadering belegt tot den tekening van de credentie na de classis. So zijn bij de praedicanten gecommiteert de heren A. Wttenweerde en gesubstitueert Albertus van Leuwen en sal de naaste beurt sijn om na de classis mede te gaan de heer Lambertus Bernard Frijkenius.

[in de marge] Prtaesrenten Taack, Van Berrn; Lagewaard, Du Bois, diaconen

Den 21 september dese vergadering belegt en met den gebede begonnen heeft men 1 censura morum gehouden en is niets voorgekomen en de vorige resolutien in staat gelaten en tot de visitatie sullen adsisteren bij dominus Taack Frijkenius gesubstitueert Van Bern, bij dominus De Vrij Verhel gesubstitueert Albertus van Leuwen.

2 Over de dispositie van de heer N. van Wijk gesproken, maar om de wijnige leden in dese vergadering niet besloten, waarna dese vergadering is geschijden met danksegging.

[in de marge] Praesenten Taack, F. van Bern, Frijkenius, Lagewaard, Du Bois

Den 9 november 1755 de kerkenraad belegt tot het tekenen van de credentie na de classis en is sulx geschied, zijnde daar bij de predikanten gecommiteert de weledele heer Lambert Bernard Frijkenius gesubstitueert de heer Verhel als ouderling.

Bij dese gelegenthijd stont binnen Arnoldus van Os wonende te Zoelen bij welke bestemd was des selfs moeder die overleden zijnde ter aarden moest gebragt worden, waartoe den behulpsamen hand versogt en is aan hem toegelegd voor doodkist, begraafkosten als andersins de summa van 7 gulden, segge seven gulden. Nog is goed gevonden de overgeschoten hemden te laten aan Van Os omdat de moeder sijn vrouws linnen al heeft gedragen en versleeten.

[in de marge] Praesenten Taack; Verhel, Van Bern, A. van Leuwen, ouderlingen; Lagewaard, Du Bois, diaconen

Den 20 december 1755 dese vegadering belegt ad censuram morum, met den gebede begonnen, is besloten

1 dat om het wintersaijsoen geen huijsvisitatie sal geschieden

2 terwijl broeder A. van Leuwen voorbragt, dat er enige kinderen in de roomsche kerk gebragt wierden, die bij ons moesten gaan, so is daarop geresolveert dat broeder Van Leuwen een lijsje sal opgeven, wie de selve zijn, om daarna wederom resolutie te nemen.

3 dat de vorige resolutien sullen in staat blijven

4 bij het avondmaal sullen adsisteren broederen Van Bern en A. van Leuwen

5 nog gaf broeder Lagewaard te kennen, dat de goederen van de kinderen van Wijborg geregistreert en de obligatie gebrantmerkt was.

Waarop is besloten bij meerderhijt

1 dat de huurcedullen en obligatie sullen overgegeven worden en

2 dat de copie van het testament sal geschreven worden in het diaconie rekenboek om bij tijden en wijlen te dienen voor de diaconen om daarop een wakend oog te houden.

Waarmede dese vergadering met danksegging is gescheijden.

[70] blanco

[71]

[in de marge] Praesenten Taack, Verhel, Van Bern, A. van Leuwen, M. van Leuwen, Wttenweerde, Frijkenius, Lagewaart, Du Bois

1756 maart den 10den dese vergadering belegt op versoek van de heer commissaris politicq is ingebragt door de selve een extract uijt de resolutien van haar edele agtbare. Fiat insertio. Luijden pro civitate. Extract uijt de resolutien van de edele agtbare heeren borgemeesteren en regeerders der stad Wijk bij Duurstede. Lunae 8 maart 1756. In overweging genomen zijnde het versoek van de gecommitterdens van den eerwaarden kerkenraad der gereformeerde gemeente deser stad op den 23 februari jongstleden aan ons gedaan, ten eijnde te mogen hebben handopening omme te kunnen treden tot het beroep van een bequaam adjunct herder en leeraar ter waarneming van de praedikdienst met den aankleven van dien van den eerweerde heer Jan de Vrij, praedikant in der selver gemeente, is goedgevonden het selve versoek te accorderen, mits geschiedende volgens kerken ordre en op de ordinarijse wijze alhier gebruikelijk en dat op een tractement van seven hondert guldens boven nog sestig gulden voor huijshuur in 't jaar. Wordende verder bij desen den eerweerde kerkenraad voornoemd vooral gerecommandeert een Godvreesent, vrede lievende en voor de gemeente deser stad nuttig adjunct praedikant in 't oog te houden en sal extract deses zonder resumptie aan de heer borgemeester Theodorus Jan Caspar Plucker en Anthonius Mom commissaris politicq worden ter hand gestelt om den meergemelden eerweerde kerkenraad daar van kennis te geven. (onder stont) Accordeert met de voorstaande resolutie bij mij Joan Teschemaker. Hierover omvraag gedaan is de praeses gelast de heeren commissarissen politicq te bedanken voor de gunstige resolutie bij haar edele agtbare ten voordeele van de

toekomstige praedicant genomen, dat geschied is met versoek van sulx ook bij de heeren van de magistraat over te brengen. Nog is goed gevonden bij de classis te onderzoeken of dominus De Vrij in kerkenraad een concluderende stem sal hebben. Hierna is dese vergadering met danksegging gelijk met gebede begonnen was, besloten.

[72] blanco

[73]

[in de marge] Praesenten Taack, De Vrij, Van Bern, A. van Leuwen, Wttenweerde, Frijkenius, Du Bois, Lagewaard

Den 5 april 1756 dese vergadering belegt wegens een berigt en ingekomen brief, welke was van dominus Martijn bedankende voor den beroeping op zijn persoon gevallen. Waarover gedelibereert zijnde, is besloten, dat de genoemde commissie sig bij de weledele agtbare magistraat sal vervoegen. So om bekent te maken dat dominus Martijn voor de beroeping heeft bedankt. Als om op nieuw handopening te versoeken.

[74] blanco

[75]

[in de marge] Praesenten Taack, De Vrij; Verhel, Van Bern, M. van Leuwen, Wttenweerde, ouderlingen; Lagewaard, Du Bois, diaconen

1756 den 27 mej dese kerkenraads belegt om de verkiesing van de nieuwe leeden in den kerkenraad te doen, is na den gebede met briefjes gestemt en zijn inplaats van de afgaande den heer Verhel, Van Bern, A. van Leuwen bij meerderheid verkoren tot ouderlingen Johannes van Elst, Tessemaker, Fouchier en tot diacon Daniel van Dam inplaats van Lagewaard, welke heeren en broederen dese verkiesing hebben aangenomen en is dese vergadering met danksegging geschijden.

[in de marge] Praesenten Taack; Van Leuwen, Wttenweerde, Frijkenius, Van Elst, Tessemaker, Fouchier, ouderlingen; Du Bois, Van Dam, diaconen

Den 13 dito de vergadering met den gebede ingesegent. Voorts sijn de beroep stukken overgegeven door de heer Tessemaker behalven nog een resolutie van de magistraat, die geresumeert moest worden, maar sal morgen aan dominus Taack overhandigt worden, om dit alles te brengen in de classis om te strekken als na behoren. Eijndelijk is de credentie getekent en na de classis gecommiteert bij deselve domini Taack, Johannes de Vrij en de heer Johannes van Elst gesubstitueert Tessemaker. Hierna is dese vergadering als de resumptie gedaan was, in liefde en enghijd geschijden met danksegging.

[76]

[in de marge] Praesenten Taack, De Vrij; Van Leuwen, Frijkenius, Van Elst, Tessemaker, Fouchier, ouderlingen; Du Bois, Van Dam, diaconen

Den 20 dito dese vergadering belegt so wegens de losmaking van dominus Casius als censura morum met den gebede ingesegent. Dominus Taack bragt in de approbatie in de classis gevallen op de beroeping van dominus Casius, die in forma wierd bevonden en gaf over de quitantie aan de heer Tessemaker. Vervolgens wierden in commissie tot de losmaking in Schalkwijk gestelt domini Taack, De Vrij, Van Leuwen en Du Bois ad censuram morum.

Dominus De Vrij sal de wagen besorgen daar de gecommiteerde leeden mede na Schalkwijk sullen gaan en t'huys keeren. In visitatie zijn van de oude stad voor dominus Taack en Van Elst gesubstitueert Fouchier en de nieuwe stad dominus De Vrij en Tessemaker gesubstitueert Van Leuwen. Dese vergadering met danksegging geschijden.

[77]

[in de marge] Praesenten dominus De Vrij, Van Leeuwen, Uijtenweerd, Van Elst, Teschemaker, Fouchier, Du Bois, Van Dam

Handelingen des kerkenraads van Wijk bij Duursteden gehouden den 15 julij 1756

Na aanroeping van des heeren naam dominus Casius na vertoon van desselfs acte van ontslag van de kerkeraad van Schalkwijk binnenstand gegost en bekomen hebbende, verrigte na alvorens des heeren zegen over de eerwaarde vergadering te hebben toegewenst, dat zijn eerwaarde als lid van deze vergadering mogte aangenomen en namens domini Taak en De Vrij in alle desselfs waardigheid in deze vergadering erkent worden. Zijn eerwaarde buiten staande is dit verzoek in omvraage gebragt en daarop eenparig geresolveert dominus Casius als lid van deze vergadering aan te nemen en aan zijn eerwaarde nevens de heeren predicanten en de andere leden een adviseerende en concluderende stem toe te staan en te geven en vervolgens in de commissien aan de classen nevens dominus Taak en De Vrij in 't vervolg te committeren, 't welk zijn eerwaarde binnenkomende door dominus De Vrij als praeses gecommiteert is geworden en vervolgens heeft zijn eerwaarde sessie genomen. Na gedane resumtie is de vergadering met dankzegging in vrede en liefde gescheiden. Quod testor Johannes de Vrij hoc tempore scriba en abactis collegii praeses

[78]

in de marge] Praesenten domini Taak, Casius, Arend Wttenweerde, Johannes van Elst, Bertram Willem de Fouchier, Jan du Bois, Daniel van Dam.

Acta consistorii gehouden den 5 augusti 1756

Na aarooeping van Gods heiligen naam. Artikel 1. Zijn de middelen tegen het pausdom gedeeltelijk gelezen en wegens de aankomst der eerweerde heeren gedeputeerden des eerweerde classis, is het uijtgesteld tot een nadere gelegenheid.

Artikel 2. Verschenen in deze vergadering de eerweerde heeren gedeputeerden des eerweerde classis domini Petrus Georgius van Poolsum en Kleman, zijnde dominus Schutter absent, en na zich na deze kerke geïnformeert te hebben en gene klagten ingebracht zijnde, zoo hebben hun eerweerden na zegenwensch reciproque van dominus praeses beantwoord, van ons afscheidt genomen.

Artikel 3. Stelde dominus praeses voor dat Salomon Valk een attestatie hadde overgegeven, die gansch verjaart was, hoe daarmede te handelen, is besloten om dit tot nader informatie in advis te houden.

Artikel 4. Stelde broeder Du Bois voor aangaande het hujs van Vollenhou, dat hij niet meer dan de ongelden kon afdoen, is geresolveert, dat wij daarin bij provisie zullen genoegen en dat de kerkeraad voor als nog hem Vollenhou niet zal lastig vallen om het hujs te verkopen, mits dat hij dan behoorlijk op de betaling passe.

Artikel 5. Broeder Du Bois bragt in, dat Cornelia Stevense Dienders meer alimentatie nodig hadt,

[79]

dat in de hooftaalmoeseniens moet gebragt worden, gelijk ook wegens de alimentatie van Jan de Ridder.

Artikel 6. Is deze vergadering met dankzegging gescheiden. Gosuinus Casius sijnedrij hoc tempore praeses et scriba

[in de marge] Praesenten dominus Casius; M. van Leuwen, J. van Elst, J. Teschemaker, B.W. de Fouchier, ouderlingen; J. du Bois, D. van Dam, diaconen

Acta consistorii gehouden den 22 augustu 1756

Na aanroeping van des heeren heiligen naam

Artikel 1. Is de voorgaande acte aan den 5 dezer geresumeert.

Artikel 2. Is de credentie na de eerweerde classis getekent en gecommitteert de 3 predicanten en als ouderling de heer Joan Teschemaker gesubstitueert de heer Fouchier.

Artikel 3. [tekst doorgestreept]

Artikel 4. Is geproponeert of het niet geschikt en nuttig was, dat hier ieder eerste maandag in elke maant, namiddag ten 2 uure, een ordinaire kerkeradsvergadering gehouden wierd, en is met eenparigheid van stemmen geresolveert.

Artikel 5. Is geproponeert dat in 't collegie van de heeren hooftaalmoeseniens moge gebragt worden, dat de kinderen van die bedeeft worden, genecessiteert werden om ter school, ter kerk en cathegizatie te komen, en zal een extract daarvan aan den praeses geexhibeert worden om in te leveren, daar het behoort.

[80]

Artikel 6. Stelde broeder Jan du Bois voor hoe veel turf er voor den armen zal worden opgedaan. Is geresolveert broeder Du Bois te authoriseeren om 200 tonnen op te doen.

Artikel 7. Waarop deze vergadering met dankzegging tot God gescheiden is. Gosuinus Casius, sijnedrij hoc tempore praeses et scriba

[in de marge] Praesenten dominus Casius, M. van Leeuwen, A. Wttenweerde, J. van Elst, J. Teschemaker, B.W. de Fouchier, B.L. Frijkenius, J. du Bois, D. van Dam

Acta consistorii gehouden den 6 september 1756

Na aanroeping van Gods heiligen naam

Artikel 1. Is de voorgaande acte van den 22 augusti geresumeert.

Artikel 2. [tekst doorgestreept]

Artikel 3. Vertoonde de praeses het ledematen boek dat er zeer gedevaliseert uitzag en wierd geresolveert, dat voortaan het doop- en ledematen boek in kerkerads kasse zal blijven leggen en de predicanten aldaar de namen der gedoopte kinderen immediaat na den Godsdienst zullen aantekenen en die door hun eerwaardens zijn aangenomen tot ledematen moeten bij een ordinaris kerkerads vergadering geboekt worden.

[81]

Artikel 4. Is geresolveert, dat voortaan gene attestatien zullen uijtgelevert worden dan daarover de kerkeradt alvorens geconsuleert te hebben.

Artikel 6. Waarop deze vergadering met dankzegging tot God gescheiden is.

Gosuinus Casius, sijnedrion hoc tempore praeses et scriba

[in de marge] praesenten dominus Casius, A. Uijtenweerde, B.L. Frijkenius, J. van Elst, J. Teschemaker, B.W. de Fouchier, J. du Bois, D. van Dam

Acta consistorii gehouden den 23 september 1756

Na aanroeping van des heeren naam is de voorgaande acte geresumeert.

Artikel 1. Is censura morum gehouden en besloten aangaande Roelof van Ingen, dat, dewijl hij getrouwt is met een roomsche vrouw, welke voor den behoorlijken tijd in de kraam gekomen is, hem zal geraden worden, zich voor deze reijse van het heijlig avondmaal te onthouden. Quod factum.

Artikel 2. Is geproponeert, of het niet raadzaam ware, dat die ouders welke geen van beide ledematen zijn, of slegs een van beide, of waarvan de man of vrouw paaps is, wanneer zij hunne kinderen ten doop willen aanbieden, alvorens aan het huijs van die predikant komen, die hun kind zal dopen, om dus occasie te hebben met hun over het stuk des doops te kunnen spreken en dat deeze resolutie van den predikstoel zal worden afgelezen. Dit word voor als nog in advies gehouden.

Artikel 3. Is de attestatie ingelevert van Geertruij Korssenbergh en zij dienvolgens voor litmaat der gemeente erkent.

Artikel 4. Aangaande de huijsbezoeking moet dominus Casius in de oude stad omgaan met broeder M. van Leeuwen, gesubstitueert broeder L.B. Frijkenius en in de nieuwe stad dominus Van Taak met broeder Fouchier, gesubstitueert broeder Uijtenweerde.

[82]

Artikel 5. [vijf doorgehaalde regels]

Artikel 6. Waarop deze vergadering met dankzegging tot God gescheiden is.

Gosuinus Casius, synedrion hoc tempore praeses et scriba

[in de marge] praesenten dominus Casius ; ouderlingen M. van Leeuwen, A. Uijtenweerde, L.B. Frijkenius, J. van Elst, J. du Bois, D. van Dam

Acta ordinaria consistorii gehouden den 4 october 1756

Naa aanroeping van des heeren heiligen naam is de voorgaande acte geresumeert.

Artikel 1. Is een brief door den praeses voorgelezen van B. van Hensbergen, geadresseert aan de heer Brugman, verzoekende een kerkelijke attestatie voor zich en zijn vrouw. Is geresolveert dat dominus Casius deswegen zich bij dominus De Vrij zal adresseeren en daarop informeeren.

Artikel 2. Is in deze vergadering verschenen Jannigje van Scherpenzeel, zijnde de vrouw van Cornelis Scheffer, soldaat in het regiment van den luitenant generaal Croijé onder de compagnie van de collonel commandant Ruijsch verzoekende te mogen geassisteert worden, omdat zij het bij haar man niet houden kan wegens de mishandeling. Is geresolveert, om daarover aan den capteijn te schrijven, of zich daarop nader te informeeren. En inmiddels de diacon J. du Bois geauthoriseert, om haar gedurende haar kort verblijf hier dagelijks drie stuivers tot onderhoud te geven.

Artikel 3. Is rapport gedaan door dominus Casius van de gedane hujsbezoeking in de oude stad en gedoleert over de schadelijkheid der ongelijke huwelijken van gereformeerden met roomsgezinden en het opbrengen van de kinderen in de paapse religie, ofschoon in de gereformeerde kerk gedoopt, direct strijdig tegen staats en stads ordonnantiën en is geresolveert om daarvan een lijst aan den heer commissaris politicq Mom te geven met verzoek om het in den schoot van

[83]

hun edele agtbare te brengen, ten eijnde het zoo hoog nodig redres in deze te mogen erlangen. En zal zijn edele daarvan een extract zonder nadere resumptie worden ter hand gestelt, quod factum.

Artikel 4. Is den heer commissaris politicq uijt naam des kerkenraads verzogt, om bij hun edele agtbare vertogen te doen, dat in dezen aanstaande wintertijt wat turf moge opgedaan worden, opdat daarvan een vuur zoo bij het houden zoo van kerkenraad als cathegizaten moge aangeleijt worden.

Artikel 5. Is geresolveert, dat voorttaan bij de ordinaris kerkenraadsvergadering de broederen niet meer zullen geladen worden, maar dat zulx van zelfs spreekte, doch aankomende reijse zal het nog geschieden, omdat dan gedelibereert en geresolveert

zal worden over het betalen van een boete voor die broederen die op de ordinaris vergadering niet verschijnen.

Artikel 6. Waarop deze vergadering met dankzegging gescheiden is. Goosuinus Casius, hoc tempore synedriion praeses et scriba

[in de marge] praesenten dominus Casius; ouderlingen A. Uijtenweerde, Frijkenius, Van Elst, J. Teschemaker, Fouchier; Jan du Bois, D. van Dam, diaconen

Acta consistorii gehouden den 22 october 1756. Na aanroeping van des heeren naam is de voorgaande acte geresumeert.

Artikel 1. Is geproponeert dat die Jannigje van Scherpenzeel haar man een brief aan haar geschreven heeft, welke is voorgelezen schrijvende of zij hier wil blijven, dan of zij weer na Amersfoort wil komen bij haar man. Is geresolveert haar geen gelt meer te geven maar haar aantezeggen, om aandstonds na haar man te Amersfoort te keeren.

Artikel 2. Is geproponeert, dat Maria van Rhenen kerkelijke attestatie verzoekt na Utrecht en is geresolveert dezelve te exhibeeren zijnde reeds van den predikstoel afgelezen.

Artikel 3. Waarop deze vergadering met dankzegging tot God gescheiden is. Goosuinus Casius, synedriion hoc tempore praeses et scriba.

[84]

[in de marge] praesenten dominus Casius; ouderlingen M. van Leeuwen, A. Uijtenweerde, J. van Elst, B.W. de Fouchier; diaconen J. du Bois, Dan. van Dam

Acta consistorii gehouden den 1 november 1756. Na aanroeping van des heeren heijligen naam zijn de 2 voorgaande actens geresumeert.

Artikel 1. Aangaande den 5 artikelen van de acte van den 4 october 1756 is geresolveert wegens de wijnige praesente leden, om daarover in een volgende vergadering te resolveeren.

Artikel 2. Is de credentie getekent om na de eerwaarde classis te gaan en nevens de 3 predicanten gecommitteert de heer ouderling B.W. de Fouchier, gesubstitueert de heer M. van Leeuwen.

Artikel 3. Verschenen in deze vergadering Jan de Jager en Johanna de Jager verzoekende een brief of certificatie wegens den overledene Adrianus de Jager, dat hij enigen tijd van de diaconie is geassisteert geworden en derhalven zijn boedel, die zeer gering is, tot de diaconie vervallen is en is geresolveert, dat de praeses daaraan een certificatie geven zal.

Artikel 4. Waarop deze vergadering met dankzegging tot God gescheiden is.

Goosuinus Casius, synedrion hoc tempore praeses et scriba

[85]

[in de marge] praesenten Taack, Casius; Teschemaker, Frijkenius, Van Elst, Fouchier, ouderlingen ; Du Bois, Van Dam, diaconen

1756 den 6 november dese vergadering met den gebede ingesegent

1) wierd voorgelesen een extract uijt de magistraats resolutien luidende

Extract uijt de resolutien van de edele agtbare heeren borgemeesteren en regeerders der stad Wijk bij Duurstede. Lunae 1 november 1756. Op het geproponeerde desen aangaande is goed gevonden te nomineren en aan te stellen, gelijk genomineert en aangesteld word bij desen den weledel gestrenghe heer Dirk Bruijn Georgiesz, regerend borgemeester deser stad, omme in den plaatse van de heer Anthonie Mom als commissaris politicq in den eerwaarde kerkenraad deser steede sessie te nemen. En sal extract deses aan zijn wel edel gestrenghe worden ter hand gestelt, omme te dienen daar het behoort. Geextraheert uijt de voorschreven resolutien bij mij Joan Teschemaker.

Waarop den heer borgemeester Bruijn sessie nam en deswegen wierd gefeliciteert.

2) Nog wierd voorgedragen een berigt omtrent het kind van Jan de Jager en geresolveert om op den best mogelijke wijze de diaconen te ontdoen van het beswaar en is dominus Casius versogt daartoe een brief af te verdigen, so om voor heen gegeven attestatie te verdedigen, als die menschen behulpig te zijn. Die sulx heeft aangenomen. Daar na is dese vergadering met danksegging geschijden.

[86] blanco

[87]

[in de marge] praesenten Taack, Casius; Van Leeuwen, Wttenweerde, Frijkenius, Van Elst, Teschemaker, ouderlingen; Du Bois, Van Dam, diaconen

Den 7 december 1756 dese vergadering belegt ad censuram morum is met den gebede ingesegent en

1) geresumeert een voorgaande acte van den 1 november 1756, daar boete gestelt wierd op die niet op den vergadering ordinair sou verschijnen en is bepaalt een boete van 6 stuivers ten behoeve der diaconie armen. Dog dominus Taack bleef bij het oude en protesteerde tegen deese als van oordeel dat sulx niet hoeft sig te laten welgevallen.

2) op het versoek van Hensbergen om een attestatie is geresolveert voor als nog geen attestatie te geven, voor dat de diaconie voldaan is wegens den plegt in zijn huijs.

3) aangaande den 2^{en} artikel van den 23 september 1756 is geresolveert, dat in den aanstaande commissie, met de heeren van den magistraat te houden, daar over sal gesproken worden.

4) dominus Casius gaf kennis dat dominus De Vrij over het boeken van de actens heeft gesproken en sulx is voor notificatie aangenomen.

5) op de propositie van den heer Tessemaker wegens het verkofte erf aan den heer Van Senden en sijn in commissie gestelt, om daar over te spreken met de heer Van Senden, dominus Casius, Tessemaker, Van Leeuwen, Du Bois.

6) stont binnen Julianus van Elst versoekende onderstand en is geresolveert bij provisie te geven een schelling sweeks tot dat de almoeseniens sitten.

7) censura morum stelde dominus Taack en Frijkenius al wederom voor, hoe te handelen in de saak van de heer borgemeester Van Wieringen en sijn edele huijsvrouw en is bij den meerderhijd geadviseert, om het in advis te houden tot de naaste vergadering. En huijsvisitatie sal niet geschieden om het winter getij. Voorts is de vergadering met danksegging gescheijden.

[88]

[in de marge] praesenten dominus Casius; ouderlingen A. Uijtenweerde, J. van Elst, J. Teschemaker, B.W. de Fouchier; diaconen J. du Bois, Dan. van Dam

Acta consistorii gehouden den 27 december 1756. Na aanroeping van des heeren heijligen naam,

Artikel 1. Is dese vergadering geladen, nadien den broeder diacon Crijn Lagerwaard sijn diaconie-rekening zou doen, zoo als boven gemelde broeder dezelve ook gedaan heeft en bevonden ontfangen te hebben in 't geheel de somma van f 1243-17-12

[in de marge] ontfangh f 1243 - 17 - 12

uijtgaaft f 1174 - 13 - 0

f 69 - 4 - 12

En daarentegen in 't geheel uijtgegeven te hebben de somma f 1174-13-0. En dus blijkt, dat meer ontfangen als uijtgegeven is de somma van f 69-4-12. Welke bovengemelde overschietende penningen sittens dese vergadering aan broeder Jan du Bois sijn afgegeven en is den broeder bedankt voor zijne goede administratie.

Artikel 2. Waarop deze vergadering na resumtie van bovengemelde artikel met dankzegging tot God gescheiden is.

Goosuinus Casius, synedrion hoc tempore praeses en scriba.

[in de marge] praesenten dominus Casius ; ouderlingen A. Uijtenweerde, J. van Elst, J. Teschemaker, B.W. de Fouchier; diaconen J. du Bois, D. van Dam

Acta consistorii gehouden den 3 januari 1757. Na aanroeping van des heeren naam,

Artikel 1. raporteerde broeder J. du Bois, dat hij de meubelen van Adrianus de Jager verkogt had en dat daarvan geprovenieert was de somma van f 127-3-

Artikel 2. Stonden binnen Jan de Jager en sijn suster, leverende rekeningen over wegens de begravenis van zijn broeder, verzoekende, dat hun uijt de gelden van de meubelen geprovenieert die sommen mogen goet gedaan worden, waarontrent geresolveert is, dat broeder Du Bois voorts met die menschen spreken zal, ten eijnde zij een rekening specificq aan deze vergadering overleveren, om dan te resolveren wat te doen.

[89]

Artikel 3. [8 doorgehaalde regels]

Waarop deze vergadering met dankzegging tot God gescheiden is.

Goosuinus Casius, synedrion hoc tempore praeses et scriba

[in de marge] praesenten dominus Casius, A Uijtenweerde, J. van Elst, J. Teschemaker, J. du Bois, Dan. van Dam

Acta consistorii gehouden den 6 januari 1757. Na aanroeping van des heeren heijligen naam,

Artikel 1. gaf broeder Du Bois kennis van de onkosten bij de begravenis van Adrianus de Jager gemaakt, nevens het kostgelt van zijn overgebleve kindt, om dus bewijs te geven aan de weeskamer te Amsteldam, zijnde als volgt.

voor het uijtkleden van het lijk f 2 - ,, - ,,

voor de kist. . . . f 5 - ,, - ,,

voor bier op de begravenis . f 2 - ,, - ,,

voor het wassen van het dootgoet f 1 - 2 - ,,

voor 16 weken kostgelt voor het kind

elke week 1 gulden dus . . . f 16- ,, - ,,

voor de eerste reijse het kind na

Amsteldam en weerom gebragt . f 3 – 10 - ,,

[90]

Artikel 2. Is besloten, dat men, zo ras mogelijk, het kindt van Adrianus de Jager na Amsteldam zal zenden, zijnde gecommiteert om het een en ander te [doorgehaald] dien aangaande te verrigten, dominus Casius en broeder Du Bois.

Artikel 3. Waarop deze vergadering met dankzegging tot God gescheiden is. Gosuinus Casius, syndrion pro tempore scriba, praeses abactis collegii

[in de marge] Praesenten dominus Casius, M. van Leeuwen, A. Uijtenweerde, L.B. Frijkenius, J. van Elst, J. Teschemaker, B.W. de Fouchier, J. du Bois, D. van Dam

Acta consistorii gehouden den 7 februari 1757 Na aanroeping van Gods heijligen naam zijn de 2 voorgaande actens geresumeert.

Artikel 1. Deden dominus Casius en broeder Du Bois raport wegens het provenu van den boedel van Adrianus de Jager. Na aftrek van de onkosten en dat zij het kind hadden laten transporteeren na Amsteldam, om in 't aalmoeseniensweeshuijs gebragt te worden, communiceerende teffens een brief van den secretaris van het zelve huijs, nevens een quitantie voor de ontfangene penningen, waarin de broederen genoeg namen, bedankende hun voor de genomene moeite.

Artikel 2. Stonden op hun verzoek binnen Johan de Jager en zijn suster, raporteerdende, dat het kind van hun broeder Adrianus de Jager te Amsteldam in het aalmoeseniensweeshuijs was gebragt, doch dat zij voor haar rijskosten en vacatie niets ontfangen had, maar twee 3 guldens voor haar tot een fooijtje, waarop de vergadering besloten heeft, dat die 6 gulden moeten strekken ter betaling van de rijskosten, zijnde daarenboven aan haar nog toegelegd de somma van drie gulden.

[91]

Artikel 3. Waarna de vergadering met danksegging geschieden is, en was getekent N.J.N. G. Casius, absente collega praeses et scriba

[in de marge] praesentes omnes excepto De Vrij Acta consistorii gehouden den 3 maart 1757. Na aanroeping van Gods heijligen naam

Artikel 1. Las dominus praeses voor een extract uijt de classicale resolutien, zijnde van desen inhoud. Copie uijt een gedeelte der handelingen van de classis van Rhenen en Wijk, gehouden te Wijk den 9 november 1756. Bij het opleesen der credentien bleek dat wegens den kerkenraad van Wijk gecommiteert waren domini Frederik van Taack, J. de Vrij en G. Casius. Waaromtrent in omvraage gebragt werd, hoe dominus De Vrij voortaan in dese vergadering soude worden aangemerkt

en besloten, dat eerwaarde voortaan sal worden erkent als een adviserend lid, dog geen concluderende stem sal hebben. In fidem extracti quod testor, was getekent W. Schutter, classis hoc tempore scriba. Waarop eenparig besloten is except dominus Van Taack, dat dewijl de kerkenraad dominus De Vrij mede gecommiteert hadde, derhalven de eerwaarde classis verplicht was, om sijn eerwaarde so wel als een concluderend lit te considereren als de andere broederen, te meer omdat dominus De Vrij actueel praedikant blijft.

Artikel 2. Is geproponeert of men Paulus van Hensbergen kerkelijke attestatie soude geven en is geresolveert hem die te geeven. Hierop is dese vergadering met danksegging tot God geschijden is. N.J.N. Onder stond G. Casius, synedriion hoc tempore scriba.

[92 blanco]

[93]

Formulier van eenigheid. Extract uit het synodale boek de anno 1715 den 5 september en eenige volgende dagen, Artikel 6

Wij dienaren des Goddelijken woords, ouderlingen en diakonen der gemeente Jesu Christi tot Wijk verklaren opregtelijk in goede consciëntie voor den heere met dese ondertekeninge, dat wij van harten gevoelen en geloven, dat alle de stucken der leere in de Nederlandse confessie en Heidelbergse catechismus begrepen, mitsgaders de verklaringe over eenige pointe der voorseide leer in de Nationale Synode te Dordregt 1619 gesteld in alles met Gods woord overeenkomen, houdende voor on-schriftmatig de leere, die bij de selvde synode uit Gods woord wel en wettig verworpen is. Beloven derhalven heiliglijk, dat wij de leere en de voorseide formulieren vervattet na eisch van onse bedieninge getrouwlijk sullen voorstaan ende alle tegen-leere na ons vermogen helpen weeren en indien wij 't eeniger tijd ons bedenken kregen op het een of ander point van de voorseide confessie, catechismus en synodale verklaringen, dat wij het selve nog directelijk, nog indirectelijk sullen divulgeeren, maar in alle stilheid brengen daar het behoort, eerst in de consistoriale, daar na, so 't nodig is, in de classicale en synodale vergaderinge, so particuliere als nationale, welker judicature wij onse bedenkingen sullen onderwerpen, gelijk wij mede beloven in onse diensten ons te gedragen in conformiteit van de lest gestelde order deser Nederduitsche Gereformeerde Kerke, op poene dat wij, hier tegen doende, alle kerkelijke censure na exigentie van saken, ja selvs ontsettinge van alle respectieve diensten sullen onderworpen wesen.

1716 Egidius Schutter, predikant, Bomble, predikant, Cornelis Jan van Dies, 1716, ouderlingh, H. de Ridder, ouderling 1716, Johan van Sandick, ouwderling, Anthonij van Soest, ouderlingh, H. Vermeulen, ouderlingh, Johan Loten, ouderling, Cornelis van Sandick, diacon, Evert Knijff, diaken.

[94] 1717

Cornelis Jonghbloedt, ouderlingh 1717, Bertram Willem de Fouchier, 1717 ouderling, G. Vermeulen, ouderlingh, Daniel Kortleve, ouderlingh, Jan van der Meer, diijaken,

Nicolaas van Wijk, ouderling, Hendrik Gillis Middelcoop, diacon 1720, Jan de Bruijn, ouderlingh, Peter van Ham, 1736 ouderlingh, Jan de Wijs, ouderlingh, H.G. Chassé, eccl., L. Verlaagh, dijkake, Claes van Bern, diijaken, J.W. Bruijns, ouderlingh, J. de Graaff diacon 1738, Johannes van Elst, diaken in den jaren 1739, J.de Vrij, predikant, W. Verhel, Claes van Bern

[95]

Wijnand du Bois, ouderlingh, Evert Knijf, ouderlingh, Willem van Eck, ouderling, Maximiliaen van Leeuwen, ouderling, Hendrik Vermeulen, diacon, Aalbartus van Leeuwen, diijaken, F.E. van der Dussen, Gosuinus Casius, predikant 1761, Frederik van Taack, predikant te Wijk [die getekent] 28 augusti 1758, Johannes van Elst, Dirk Bruijn Georgiesz, ouderling, A. Wtenweerde, ouderling, P.V. Hensbergen, diaken, ??? Lobbrecht, Joan Teschemaker, ouderling, F. du Bois, Hendrick van Mierloo, A. Marseveen, L.B. Frijkenius, ouderling 1755, Daniel van Dam, diijaaken 1756, J. van Wieringhen, ouderling, IJ. Bruijn, ouderling, Anthoni Vermeulen, diacon, G.C. Kruimel, ouderling, Dirck Volckmaars, diacon, N. van Ossenberch, diacon 1765, Johannis van Dijk, P.V. Wermeskerken, diacon, E. van Bern, diacon, W. Rijnders, diacon, Hermanus Koops, Dirk Boonebakker, Daniel Albert Reguleth, predikant 1774

[96] 1777

Arnoldus Voorduyn, predikant, Willem de Ruijter, ouderling, Bartholomeus Eickman, predikant 1779, F.C. Bekeringh, diacon, Paulus van Hemert, V.D. M 1781, Nick. Ockerse V.D.M. 1784, Johannes Ravensbergen, diacon 1784, L. van Schaik, ouderling 1782, C.G. Verhel, diacon 1782, Nic. van Bern, ouderlingh, Evert van Brussel, diacon, Andris Goeger, eerste diijaken, Ari Berkhout, C. Sam, ouderling, Johannes Beek, dieaken, R. Berenbrug. Curtius van Nieuwaal, A. de Coole, Antoni de Heus, Jan du Bois, Philip Zipprecht, Johannes de Koff; G. de l'Orme, Dirk Cloot, diaconen

[97] [A]

Des heeren avondmaal te houden op den 1sten zondag van elk 1/4 jaars	19
Des heeren avondmaal gehouden zijnde is geresolveert de agtergebleven ledematen te visiteren	20

[98] blanco

[99] [B]

C.J. Bomble sal als proponent de vacante plaats waarnemen6
C.J. Bomble word alhier beroepen	16
Des boden 8 stuivers voortgaan bij de bos	25

[100] t/m [104] blanco

[105] [E]

Formulier van Eenigheid24
-----------------------------------	-----

[106] blanco

[107] [F]

Nieuw formulier van eenigheid voor de kerken-raden2
--	----

[108] t/m [110] blanco

[111] [H]

De heeren hoofd-aelmoeseniers vinden niet goed dat Jongbloed worde betaalt uit de bos	4
---	---

[112] blanco

[113] [J]

Cornelis Jongbloed versoekt betalinge van over-gedeelt geld4
. citeert den kerken-raad	4
. citeert den kerken-raad9
- triumpheert en is onder gesteld tot betalinge9

[114] blanco

[115] [K]

De edele agtbare magistraat interdiceert provisioneel de proclamatie van den ouderling Kolk.	1
Wellemina v.d. Klink wil paaps worden3

[116] [117] [118] blanco

[119] [M]

De vrou van G. Muiswinkel sal hare kinders houden uit de paapse kerk. . .	3
De edele agtbare magistraat interdiceert de proclamatie van Kolk als gecontinueert ouderling	1
word versogt te steuiten het paaps-woorden van Willemijn v.d. Klink	3
maakt aan den eerweerde kerkenraad bekend de aanstellinge van den proponent Bomble.	6
word versogt hand-openinge te verleenen tot de vacature door De With	8
houd de versogte hand-openinge in advijs	8
word nogmaals versogt hand-openinge	12
staat de selve toe	12

Jan van Muiswinkel het avondmaal ontsegt eens 18
gedreigt met afsnijdinge 23

[119] t/m [126] blanco

[127] [R]

Resolutien van de edele agtbare magistraat siet M.
Resolutien van de eerweerde kerken-raad siet K.
Resolutien van de eerweerde classis siet C

[128] blanco

[129] [S]

Herken-berg bedankt zijn ouderlings-schap 3
Dominus Schutter protesteert tegens de aanstellinge van den proponent Bomble 7
Gerrigje Sandbrink weder tot des heeren avondmaal toegelaten 12.13

[130] blanco

[131] [T]

Weduwe van Dirk Tol het avondmaal ontsegt eens 9

[132] blanco

[133] [V]

Cornelia Verhouwel het avondmaal ontsegt eens	17
De dogters van Verhouwel worden weer toegelaten	1
Piternel van Vreeswijk weder toegelaten	18
Cornelia van het avondmaal af gehouden als nog	20
versoekt niet te behoeven voor de kerken-raad te komen dog	
af geslagen	20
als nog het avondmaal ontsegt	22.23

[134] blanco

[135] [W]

Dominus De With versoekt en ontfangt sijnde demissie na London	5
Peter v.d. Wal Perne attestatie geweigert provisioneel	19
eindelijk toegestaan	22

[136] [137] [X] [138] [139] [Z] [140] blanco

[einde boek II]